

รายงานเศรษฐกิจและการเงิน ปี 2549

www.bot.or.th

บริการข้อมูลอัตโนมัติ 24 ชั่วโมง โทร. 0-2283-6789

สารบัญ

ภาคสรุป

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2549	1

ภาวะเศรษฐกิจปี 2549

ภาคการเกษตร	5
ภาคอุตสาหกรรม	11
ภาคบริการ	13
ภาคการท่องเที่ยวและโรงแรม	13
ภาคอสังหาริมทรัพย์	15
ภาคการค้า	19
ภาคโทรคมนาคม	20
การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน	21
การลงทุนภาคเอกชน	23
ภาวะแรงงาน	25
ระดับราคา	27
ภาคต่างประเทศ	29
ภาวะเศรษฐกิจโลก	29
การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน	31
หนี้ต่างประเทศ	36
การคลัง	37
ฐานะการคลังรัฐบาล	39
หนี้สาธารณะ	41
การเงินและอัตราแลกเปลี่ยน	42
ฐานเงินและปริมาณเงิน	42
อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล	43
เงินฝากและสินเชื่อภาคเอกชนของระบบธนาคารพาณิชย์	45
การดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์	47
ตลาดทุน	49

มาตรการการเงินและสถาบันการเงินที่สำคัญในปี 2549

มาตรการการเงิน	53
มาตรการด้านอัตราดอกเบี้ย	53
มาตรการด้านตลาดการเงิน	54
มาตรการด้านสินเชื่อ	58
มาตรการด้านการกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน	58

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2549

การดำเนินงานเกี่ยวกับเงินสำรองทางการและการพิมพ์ธนบัตร	65
การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ	65
การนำธนบัตรออกใช้	65
ฐานะทุนสำรองเงินตรา	66
การดำเนินงานของโรงพิมพ์ธนบัตร	66
กิจการธนาคาร	67
การจัดการเกี่ยวกับเงินสด	67
การเป็นศูนย์กลางการโอนเงิน	67
การเป็นนายธนาคารของรัฐบาล	72
การเป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ	72
การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ	74
การพัฒนาตลาดตราสารหนี้	76
กิจการในฐานะตัวแทนกระทรวงการคลัง	78
การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	78
ธุรกิจเงินตราต่างประเทศและฐานะของนิติบุคคลรับอนุญาต กิจการวิเทศธนกิจ	
บุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และบริษัทรับอนุญาต	79
การจัดการหนี้สาธารณะ	82
นโยบายการกำกับสถาบันการเงิน	85
การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน	92

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2549

การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ	95
สมาคมประชาชาติอาเซียน	95
ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ	96
ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก	96
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	98
ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	99
การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	100
ผลการดำเนินงานของสำนักงานภาค	103
สำนักงานภาคเหนือ	103
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	104
สำนักงานภาคใต้	107
แผนงานและงบประมาณ	109
การบริหารความเสี่ยง	110

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	115

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

รายงานของผู้สอบบัญชี	119
งบดุล	120
บัญชีกำไรขาดทุน	122
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น	123
งบกระแสเงินสด	124
หมายเหตุประกอบงบการเงิน	126

การบริหารและการพนักงาน

โครงสร้างองค์กรและระบบงาน	139
สถานะด้านกำลังคน	140
การบริหารทรัพยากรบุคคล	140
คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย	142
ผู้บริหารธนาคารแห่งประเทศไทย	143
ผังโครงสร้างองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย	148

ពាក្យ

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2549

เศรษฐกิจไทยในปี 2549 ปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย จากปี 2548 ในปีนี้ เศรษฐกิจไทยได้แรงขับเคลื่อนจากการส่งออกซึ่งขยายตัวสูง แม้ว่าอุปสงค์ในประเทศซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญเมื่อปีก่อนจะชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นผลมาจากปัจจัยลบหลายประการ ได้แก่ ราคาน้ำมันโลกที่สูงขึ้นต่อเนื่องใน 3 ไตรมาสแรกของปี สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ ภาวะน้ำท่วมรุนแรงยาวนาน และความไม่แน่นอนทางการเมือง ในปี 2549 ดุลบัญชีเดินสะพัดกลับมาเกินดุลจากการส่งออกที่ขยายตัวดี และการนำเข้าที่ขยายตัวชะลอตัวตามอุปสงค์ภายในประเทศ กอปรกับการท่องเที่ยวที่กลับมาขยายตัวได้ดี

ในภาคการเกษตร รายได้เกษตรกรในปี 2549 ขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อนที่ร้อยละ 30.3 เนื่องจากช่วงครึ่งแรกของปีสภาพอากาศและปริมาณน้ำเอื้ออำนวย ส่งผลให้ผลผลิตขยายตัวดีในช่วง 3 ไตรมาสแรก กอปรกับราคาพืชผลที่ขยายตัวดีต่อเนื่อง แม้ว่าผลผลิตในช่วงปลายปีได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัยในหลายพื้นที่ ส่วนการผลิตภาคอุตสาหกรรมในปี 2549 ยังคงขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะอุตสาหกรรมในหมวดอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตามดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ขยายตัวร้อยละ 7.4 ชะลอตัวจากร้อยละ 9.1 ในปีก่อน จากต้นทุนที่สูงขึ้นและภาวะการแข่งขันจากทั้งในและนอกประเทศ อัตราการใช้กำลังการผลิตในปี 2549 เหลืออยู่ที่ร้อยละ 74.2 ด้านภาคบริการโดยรวมปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อน โดยจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.0 ซึ่งสาเหตุสำคัญมาจากการกลับสู่ภาวะปกติของการท่องเที่ยวตามชายฝั่งทะเลอันดามัน หลังจากได้รับผลกระทบของเหตุการณ์ภัยธรรมชาติในปี 2547

ด้านอุปโภคบริโภคภาคเอกชนในปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 3.1 ชะลอตัวจากร้อยละ 4.3 ในปีก่อน เนื่องจากผู้บริโภคระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้นในภาวะที่ราคาน้ำมัน อัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ การใช้จ่ายสินค้าคงทนหดตัวร้อยละ 0.8 จากปีก่อน ส่วนการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวในอัตราชะลอตัวที่ร้อยละ 3.9 จากที่ขยายตัวร้อยละ 10.9 ในปีก่อนหน้า สอดคล้อง

กับดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจที่ปรับลดลงจากปีก่อนและดัชนีการลงทุนภาคเอกชนที่ชะลอตัวลงจากปี 2548 ทั้งนี้เป็นการชะลอตัวของทั้งเครื่องมือเครื่องจักรและการก่อสร้าง นอกจากนี้ ความมั่นใจของภาคเอกชนยังได้รับผลกระทบจากภาวะอุทกภัยและปัญหาความไม่แน่นอนทางการเมืองด้วยเช่นกัน

ด้านการค้าระหว่างประเทศ การส่งออกในปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 17.4 เร่งขึ้นจากร้อยละ 15.0 ในปีก่อน ขณะที่การนำเข้าขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวโดยอยู่ที่ร้อยละ 7.0 ตามการชะลอตัวของอุปสงค์ในประเทศ ส่งผลให้ดุลการค้ากลับมาเกินดุลที่ 2.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ ในปีนี้ จากที่ขาดดุล 8.5 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ ในปีก่อน ส่วนดุลบริการ รายได้และเงินโอนเกินดุล 1.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นจาก 0.7 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ ในปีก่อน เนื่องจากรายรับจากการท่องเที่ยวกลับมาขยายตัวดี ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2549 เปลี่ยนจากการขาดดุล 7.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ ในปี 2548 มาเกินดุลที่ 3.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ (หากไม่ปรับ Reinvested Earning บัญชีเดินสะพัดเกินดุล เท่ากับ 7.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)

สำหรับภาคการคลัง ในปีงบประมาณ 2549 รัฐบาลดำเนินนโยบายงบประมาณแบบสมดุล โดยรัฐบาลมีรายได้จัดเก็บสุทธิ 1,339.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.9 ซึ่งต่ำกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ (1,360 พันล้านบาท) เป็นผลจากมาตรการลดภาษีสรรพสามิตน้ำมัน การจัดเก็บอากรขาเข้าซึ่งน้อยกว่าประมาณการจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเกินกว่าคาด และการคืนภาษีของกรมสรรพากรที่สูงกว่าประมาณการทางด้านรายจ่าย อัตราการเบิกจ่ายในปี 2549 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน จากมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายของรัฐบาล ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2549 ดุลเงินสดของรัฐบาลเกินดุล 4.5 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.06 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

ทางด้านภาคการเงิน ในช่วงครึ่งแรกของปี 2549 อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ปรับเพิ่มขึ้นตามการปรับขึ้นของอัตรา

ดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท.^{1/} แต่ในช่วงครึ่งหลังของปี อัตราดอกเบี้ยข้างต้นได้ทรงตัวหลังจากที่ ธปท. ได้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไปถึงสิ้นปี 2549 นอกจากนี้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงได้เปลี่ยนมาเป็นบวกตั้งแต่เดือนเมษายน เนื่องจากการแข่งขันปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อรักษาฐานลูกค้าเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ทำให้การขยายตัวของเงินฝากเร่งตัวขึ้นในช่วงครึ่งปีแรก แต่เมื่อพิจารณาทั้งปีแล้ว เงินฝากขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อน สินเชื่อภาคเอกชนและการถือครองหลักทรัพย์ภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ชะลอตัวตลอดทั้งปี ซึ่งสอดคล้องกับการลงทุนและความเชื่อมั่นของภาคเอกชน

ค่าเงินบาทเฉลี่ยทั้งปี 2549 อยู่ที่ 37.93 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปีก่อนที่ 40.29 บาท และเมื่อพิจารณาดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริงซึ่งสะท้อนความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของการส่งออกก็อยู่ในทิศทางแข็งค่าขึ้น และแข็งค่าขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปลายปี โดยมีปัจจัยภายในประเทศสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ (1) ดุลบัญชีเดินสะพัดที่เกินดุลอยู่ในระดับสูง และ

(2) เงินทุนไหลเข้าจำนวนมากเพื่อการลงทุนทางตรงและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์และตลาดพันธบัตร อย่างไรก็ตามภายหลังจากที่ทางการได้ออกมาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำเข้าระยะสั้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2549 การแข็งค่าของเงินบาทได้ชะลอตัวลง

เสถียรภาพเศรษฐกิจไทยในปี 2549 โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี ด้านเสถียรภาพในประเทศ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังคงอยู่ในช่วงเป้าหมายของกรอบนโยบายการเงินที่ร้อยละ 0 - 3.5 โดยเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ร้อยละ 2.3 ส่วนอัตราการว่างงานและหนี้สาธารณะอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มชะลอลงตั้งแต่ช่วงกลางปี แม้ว่าจจะเร่งตัวขึ้นชั่วคราวเนื่องจากภาวะอุทกภัยที่ส่งผลต่อราคาพืชผล และอาหารสด สำหรับเสถียรภาพด้านต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์ดีเช่นกัน โดยดุลบัญชีเดินสะพัดในปีนั้นเกินดุลและแม้ว่าระดับหนี้ต่างประเทศปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP ยังอยู่ในระดับที่ต่ำและสัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้นยังคงอยู่ในระดับสูง

แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2550

เศรษฐกิจไทยในปี 2550 มีแนวโน้มขยายตัวใกล้เคียงกับปี 2549 โดยมีข้อสมมติสำคัญ คือ (1) เศรษฐกิจโลกโดยรวมขยายตัวชะลอลงจากปีก่อนตามเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกา (2) ราคาน้ำมันโลกคาดว่าจะลดลงจากปี 2549 และ (3) สถานการณ์ในประเทศที่กระทบความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุนคลี่คลายลง ทั้งนี้ คาดว่าภาคการส่งออกสุทธิยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องตามเศรษฐกิจโลกที่ยังคงขยายตัวแม้เศรษฐกิจสหรัฐฯ จะชะลอตัวลง การท่องเที่ยวมีแนวโน้มขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับการลงทุนภาคเอกชนที่มีแนวโน้มชะลอตัว คาดว่าจะสามารถ

ปรับตัวดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี โดยมีแรงกระตุ้นจากการลงทุนภาครัฐตามงบประมาณขาดดุล ส่วนการบริโภคภาคเอกชนน่าจะยังคงขยายตัวได้ใกล้เคียงกับในปี 2549 จากอัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มลดลง

สำหรับปัจจัยเสี่ยงด้านต่างประเทศต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป ยังคงเป็นเรื่องภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าซึ่งอาจจะชะลอลงต่ำกว่าที่คาดการณ์และความไม่แน่นอนของราคาน้ำมันในตลาดโลก ส่วนความเสี่ยงในประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุน จากปัญหาความไม่สงบในประเทศ

1/ ในช่วงครึ่งแรกของปี 2549 ธปท. ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy rate) รวม 4 ครั้ง จากร้อยละ 4.00 ต่อปี เป็นร้อยละ 5.00 ต่อปี

ກາວະສຣມຊຸກຳປີ 2549

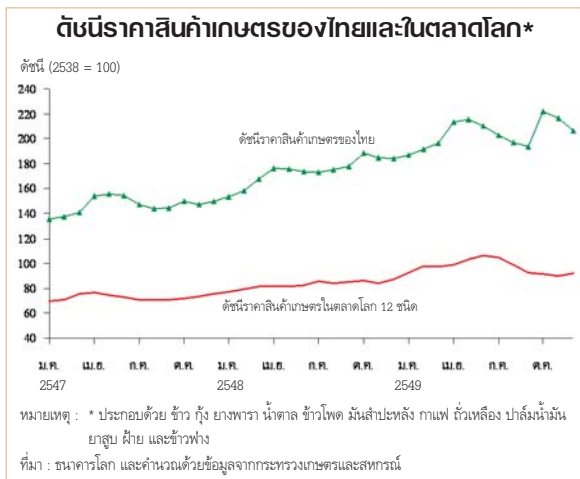
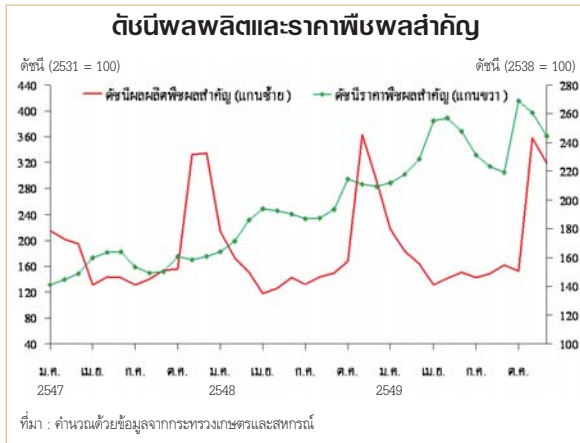

ภาคการเกษตร

ตารางที่ 1 : รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญ

(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

Δ%	2548	2549				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
รายได้เกษตรกร	18.3	30.3	32.5	44.4	26.6	23.0
ผลผลิตพืชผล	-4.7	4.6	4.9	9.5	6.8	1.0
ราคาพืชผล	24.1	24.5	26.3	31.9	18.6	21.8

ภาพรวมปี 2549

ปี 2549 รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 30.3 เร่งขึ้นเกือบเท่าตัวจากผลผลิตพืชผลสำคัญที่กลับมาขยายตัวในปีนี้อย่างชัดเจนหลังจากหดตัวในปีก่อน โดยผลผลิตพืชผลสำคัญขยายตัวร้อยละ 4.6 จากสภาวะอากาศที่เอื้ออำนวยและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำสำคัญมีมากกว่าปีก่อน ทำให้ผลผลิตพืชหลายชนิดเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปรัง ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย และปาล์มน้ำมัน อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายปีได้เกิดอุทกภัยในหลายพื้นที่ของประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือตอนล่างซึ่งทำให้ข้าวนาปีได้รับความเสียหาย ส่งผลให้ผลผลิตลดลง นอกจากนี้ ผลผลิตข้าวโพดลดลงเนื่องจากเกษตรกรลดพื้นที่เพาะปลูกและเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย และยางพารา สำหรับราคาพืชผลสำคัญเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.5 ใกล้เคียงกับปีก่อน โดยราคาพืชผลสำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ยางพารา ข้าวเปลือกหอมมะลิ และข้าวเปลือกเหนียว จากอุปสงค์ต่างประเทศ ราคาผักและผลไม้เพิ่มขึ้นเพราะผลผลิตได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ขณะที่ราคามันสำปะหลัง และปาล์มน้ำมันลดลงจากอุปทานเพิ่มขึ้น

สำหรับรายได้เกษตรกรจากการทำปศุสัตว์ชะลอตัวจากปีก่อน จากราคาสินค้าหมวดปศุสัตว์หดตัวถึงร้อยละ 7.5 เพราะมีอุปทานของไก่เนื้อ ไก่ไข่ และสุกรเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ จากที่ประเทศไทยไม่พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกนานถึง 8 เดือน (ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2548 ถึงเดือนกรกฎาคม 2549) ทำให้ผู้ประกอบการคาดว่าไทยจะกลับมาส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งได้อีก ดังนั้น เกษตรกรจึงขยายการเลี้ยงไก่เนื้อเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ เกษตรกรขยายการเลี้ยงสุกรเพิ่มขึ้นจากราคาของสุกรในปีก่อนที่อยู่ในระดับสูงและคงจูงใจ

รายได้จากการทำประมงหดตัวจากปีก่อน เนื่องจากต้นทุนการทำประมงเพิ่มสูงขึ้นตามราคาน้ำมันที่ยังทรงตัวอยู่ในระดับสูง ทำให้ชาวประมงบางส่วนหยุดเดินเรือหาปลา ส่งผลให้ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำยังลดลงต่อเนื่องจากปีก่อน สำหรับราคาสินค้าหมวดประมงเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 เร่งตัวขึ้นจากราคากุ้งเป็นสำคัญ ตามภาวะการส่งออกกุ้งที่ขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี ขณะที่ราคาสัตว์น้ำจืด และสัตว์น้ำเค็มชนิดอื่นเพิ่มขึ้นไม่มากนัก

ราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก (เฉพาะสินค้าเกษตรสำคัญ 12 ชนิด ที่มีผลต่อสินค้าเกษตรไทย) เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.2 จากปีก่อน เร่งตัวขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของราคาขางพารา น้ำตาลทราย ข้าวโพด และปาล์มน้ำมัน จากอุปสงค์ที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ราคามันสำปะหลังลดลงจากอุปทานที่เพิ่มขึ้น

สินค้าเกษตรที่สำคัญ

ข้าวเปลือก ผลผลิตข้าวเปลือกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย ตามผลผลิตข้าวนาปรังเป็นสำคัญ เนื่องจากปริมาณน้ำฝนและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำสำคัญรวมทั้งประเทศมีมากกว่าปีก่อนซึ่งเพียงพอต่อการเพาะปลูก ประกอบกับราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้และราคาปรับจำนำข้าวเปลือกของทางการในปีก่อนอยู่ในระดับสูง จึงจูงใจให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกและดูแลรักษาเป็นอย่างดี ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ขณะที่ผลผลิตข้าวเปลือกนาปีหดตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากได้รับความเสียหายจากอุทกภัยที่เกิดขึ้นเมื่อช่วงปลายปี (พื้นที่เสียหายส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 เป็นพื้นที่ปลูกข้าว) สำหรับราคาข้าวเปลือกเจ้าและข้าวเปลือกเหนียวยังคงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะข้าวเปลือกหอมมะลิ และข้าวเปลือกเหนียวที่ขยายตัวเร่งขึ้นจากอุปสงค์ต่างประเทศเป็นสำคัญ

ในปี 2549 ประเทศไทยส่งออกข้าวสารคิดเป็นมูลค่าประมาณ 97,623 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 ตามราคาส่งออกของข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวที่ขยายตัวเร่งขึ้น ขณะที่ปริมาณการส่งออกคิดเป็นประมาณ 7.4 ล้านเมตริกตัน ลดลงจากปีก่อนเพียงร้อยละ 0.8 ทั้งนี้ เป็นผลจากปริมาณส่งออกข้าวขาวและข้าวหนึ่งหดตัวจากที่ราคาข้าวขาวของไทยอยู่ในระดับสูง จึงทำให้ผู้นำเข้าบางรายเปลี่ยนไปซื้อจากประเทศคู่แข่งแทน อย่างไรก็ตาม ปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิขยายตัวเร่งขึ้นมาซดเซย จึงทำให้ปริมาณส่งออกข้าวทั้งปีลดลงเพียงเล็กน้อย

มันสำปะหลัง ผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นมากจากปีก่อนร้อยละ 55.1 เป็นผลจากราคามันสำปะหลังในปีก่อนอยู่ในระดับสูง จึงจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกทดแทนข้าวโพดที่มีต้นทุนสูงและดูแลรักษาดีกว่าประกอบกับสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย เกษตรกรดูแลรักษาและใช้ท่อน

พันธุ์ดีจึงส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ภัยแล้งในปลายปี 2547 ถึงกลางปี 2548 ทำให้เกษตรกรปลูกทดแทนต้นมันสำปะหลังที่เสียหายและมีผลผลิตเลื่อนมาเก็บเกี่ยวมากในช่วงต้นปี 2549 ผลผลิตมันสำปะหลังที่เพิ่มขึ้นมากได้ส่งผลให้ราคามันสำปะหลังลดลง อย่างไรก็ตาม ในปีนี้การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งด้านปริมาณและมูลค่า

ขางพารา ผลผลิตขางพาราเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 จากการเพิ่มของเนื้อที่กรีดยางในทุกภาคโดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขณะที่ผลผลิตต่อไร่อยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีก่อน สำหรับในช่วงครึ่งแรกของปี 2549 ราคาขางพาราได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งอยู่ในระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในเดือนมิถุนายน 2549 ที่ราคา 93.45 บาทต่อกิโลกรัม ตามราคาซื้อขายขางพาราล่วงหน้าในตลาดต่างประเทศเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม แม้อาณาขางพาราได้โน้มต่ำลงในช่วงครึ่งหลังของปี 2549 แต่ราคาเฉลี่ยทั้งปี 2549 ยังคงอยู่ในเกณฑ์ดีคือ 68.19 บาทต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.7

อ้อย ผลผลิตอ้อยเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.9 จากผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการบำรุงรักษาดีและสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ประกอบกับที่ทางการได้กำหนดราคาอ้อยขั้นต่ำปีเพาะปลูก 2548/49 อยู่ที่ 800 บาทต่อตันและโรงงานน้ำตาลทรายให้การส่งเสริมสนับสนุนเงินทุนเพื่อขยายเนื้อที่เพาะปลูกจึงจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกแทนข้าวโพดและข้าวนาตอน

โก๋เนื้อ ในปีนี้พบการระบาดของโรคใช้หัวตนกเพียงครั้งเดียวในโก๋พื้นเมืองและโก๋ไซเมื่อเดือนกรกฎาคม 2549 จึงส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการบริโภคไม่มากนักเพราะผู้เลี้ยงโก๋เนื้อส่วนใหญ่ได้ปรับการเลี้ยงเข้าสู่ระบบปิดแล้ว ดังนั้น ปริมาณการผลิตโก๋เนื้อในปีนี้จะเพิ่มขึ้นมาก ขณะที่การบริโภคภายในประเทศยังไม่ได้ขยายตัวมากนัก ประกอบกับสหภาพยุโรปซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญได้ขยายระยะเวลาห้ามนำเข้าโก๋สดแช่เย็นแช่แข็งจากไทยออกไปอีกจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550

สุกร จากราคาสูกรในปีก่อนอยู่ในระดับสูงจึงจูงใจให้ผู้ประกอบการขยายการเลี้ยงสุกรเพิ่มขึ้นมากจนเกิดอุปทานส่วนเกิน ขณะที่อุปสงค์ในประเทศและการส่งออกเพิ่มขึ้นไม่มากจึงส่งผลให้ราคาสุกรในปีนี้ลดลงจากปีก่อน

กึ่ง การขยายตัวของ การส่งออก กุ้ง ในปี ก่อน อยู่ ใน เกณฑ์ ดี ส่ง ผล ให้ เกษตรกร ขยาย การ เพาะ เลี้ยง กุ้ง ทำให้ ผลผลิต กุ้ง เพิ่มขึ้น โดย ผลผลิต ส่วน ใหญ่ เป็น กุ้ง ขาว แวนา ไม่ มาก กว่า กุ้ง กูลาดำ เพราะ กุ้ง ขาว แวนา ไม่ เจริญ เติบ โต ดี มี อัตรา รอด สูง และ ให้ ผลผลิต ต่อ ไร่ สูง กว่า สำหรับ ราคา กุ้ง เพิ่มขึ้น ตาม การ ส่ง ออก กุ้ง ที่ ขยาย ตัว ต่อ เนื่อง ทั้ง ด้าน ปริมาณ และ ราคา

แนวโน้มปี 2550

คาดว่ารายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญ จะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปัจจัยด้านราคาพืชผล เป็นสำคัญ ขณะที่ผลผลิตพืชผลสำคัญคาดว่าจะขยายตัว มากกว่าปีก่อนจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ถึงแม้ว่าทาง กรมอุตุนิยมวิทยาจะออกมาเตือนเรื่องปรากฏการณ์เอลนีโญ (ภาวะความแห้งแล้ง) แต่คาดว่าไม่น่าจะมีผลกระทบต่อ ผลผลิตพืชผลสำคัญมากนัก เนื่องจากปริมาณน้ำ ในอ่างเก็บน้ำสำคัญ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2549 อยู่ในระดับสูง รวมทั้งทางการมีมาตรการเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นไว้แล้ว ทั้งนี้ ผลผลิตพืชผลที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปี ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย ปาล์ม น้ำมัน และข้าวโพด สำหรับด้านราคาพืชผลสำคัญคาดว่าจะชะลอลง ตามราคาพืชผลในตลาดโลก โดยเฉพาะราคา ยางพารา ที่เพิ่มขึ้นสูงมากในปีก่อน

ราคาปศุสัตว์ คาดว่าจะหดตัวน้อยกว่าปีก่อน เพราะผู้ประกอบการจะลดอุปทานเพื่อให้สอดคล้องกับอุปสงค์ มากขึ้น ประกอบกับทางการมีมาตรการบริหารจัดการทางด้าน อุปทานโดยจะขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารจัดการผลิต นอกจากนี้ การส่งออก ไก่แปรรูปคาดว่าจะขยายตัวได้ แม้ว่าสหภาพยุโรปออกมาตรการ จำกัดโควตานำเข้าไก่แปรรูปจากไทยที่คาดว่าจะมีผลใช้บังคับ ประมาณกลางปี 2550 ก็ตาม สำหรับ **ราคาประมง** คาดว่า จะขยายตัวต่อเนื่องจากอุปทานสัตว์น้ำที่คาดว่าจะลดลงตาม ต้นทุนราคาน้ำมันที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูง และข้อจำกัด ในแหล่งจับสัตว์น้ำตามธรรมชาติ ขณะที่ราคากุ้งจะเพิ่มขึ้น ตามภาวะการส่งออกกุ้งที่คาดว่าจะยังขยายตัวดีในตลาด สำคัญทั้งสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป

ราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก (เฉพาะสินค้าเกษตร สำคัญ 12 ชนิด ที่มีผลต่อสินค้าเกษตรไทย) คาดว่า จะชะลอลงจากปีก่อนตามราคา ยางพารา และน้ำตาลทราย เป็น สำคัญ เนื่องจากปีก่อนราคาน้ำตาลทรายและยางพาราอยู่ใน ระดับสูงมาก และมีการคาดการณ์ว่าจะมีอุปทานน้ำตาลทราย ส่วนเกินในตลาดโลก อย่างไรก็ตาม ราคาข้าวสารและข้าวโพด มีแนวโน้มเร่งตัวขึ้นจากอุปทานที่ลดลง กอปรกับอุปสงค์ ของข้าวโพดเพื่อใช้ผลิตเป็นพลังงานทดแทนยังมีอยู่ อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 2 : เครื่องชี้ภาวะสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ^{1/}

(หน่วย : ล้านเมตริกตัน)

ผลผลิตภาคเกษตรของไทย	2545/46	2546/47	2547/48	2548/49 ^{P/}	2549/50 ^{E/}	Δ%
ข้าวเปลือก	27.99	29.47	28.54	30.29	29.43	-2.8
นาปี	21.57	23.14	22.65	23.54	22.90	-2.7
นาปรัง ^{2/}	6.43	6.33	5.89	6.75	6.53	-3.3
ยางพารา	2.63	2.86	3.01	2.98	3.07	3.0
ข้าวโพด	4.23	4.18	4.22	3.89	3.65	-6.1
มันสำปะหลัง	19.72	21.44	16.94	22.58	25.29	12.0
อ้อย	77.52	67.92	52.24	50.40	62.85	24.7
ถั่วเขียว	0.22	0.18	0.13	0.11	0.11	1.2
ถั่วเหลือง	0.26	0.23	0.22	0.23	0.22	-0.5
ปาล์มน้ำมัน	4.00	4.90	5.18	5.00	6.24	24.7
กาแฟ	0.05	0.06	0.06	0.05	0.06	18.9
ผลผลิตพืชผลสำคัญของโลก	2545/46	2546/47	2547/48	2548/49 ^{P/}	2549/50 ^{E/}	Δ%
ธัญพืชรวม						
ผลผลิต	1,820.2	1,862.3	2,043.4	2,014.0	1,973.2	-2.0
การค้า	242.4	234.4	244.2	250.3	247.8	-1.0
ข้าว						
ผลผลิต	377.5	391.8	400.5	416.3	415.3	-0.2
การค้า	27.6	27.2	29.0	27.7	29.2	5.6
ข้าวโพด						
ผลผลิต	603.0	625.7	712.3	695.6	692.4	-0.5
การค้า	78.4	79.2	76.5	82.9	84.0	1.3
ถั่วเหลือง						
ผลผลิต	196.8	186.5	215.7	217.9	228.4	4.8
การค้า	61.2	55.8	64.5	64.4	69.6	8.1
ยางพารา						
ผลผลิต	7.5	8.0	8.7	8.9	9.2 ^{3/}	3.2 ^{3/}
การบริโภค	7.6	8.0	8.5	8.9	9.2 ^{3/}	2.7 ^{3/}

หมายเหตุ : P/ เบื้องต้น

E/ ประมาณการ

1/ ตัวเลขประมาณการในเดือนมกราคม 2549

2/ ผลผลิตปีเพาะปลูก 2549/2550 ของข้าวนาปรัง หมายถึง ผลผลิตระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2550 - 31 ธันวาคม 2550

3/ ตัวเลขเดือนมกราคม - ธันวาคม 2549 และอัตราเพิ่มจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

World Production, Market and Trade Reports, Foreign Agriculture Service, United States Department of Agriculture
LMC Commodity Bulletin, January 2007

ตารางที่ 3 : ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้

(หน่วย : บาท/ตัน)

	2548	2549				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาโดยรวม						
(2538 =100)	174.0	204.4	191.5	213.1	197.9	215.0
$\Delta\%$	18.8	17.5	20.0	21.7	12.8	15.8
ดัชนีราคาพืชผล	191.8	238.9	219.5	253.4	224.6	257.9
(2538 =100)						
$\Delta\%$	24.1	24.5	26.3	31.9	18.6	21.8
ข้าวหอมมะลิ	7,680	8,180	7,821	8,085	8,536	8,276
$\Delta\%$	-7.0	6.5	1.3	4.0	11.7	9.1
ข้าวเปลือกเจ้าชั้น 1 (5%)	6,662	6,496	6,559	6,283	6,666	6,478
$\Delta\%$	19.3	-2.5	1.2	-5.9	-0.7	-4.4
ยางพารา	52,190	68,187	69,012	82,727	69,487	51,523
$\Delta\%$	17.1	30.7	66.1	73.0	16.2	-13.6
ข้าวโพด	4,874	5,165	4,767	5,422	4,954	5,518
$\Delta\%$	-1.9	6.0	-4.3	10.9	1.3	16.4
มันสำปะหลัง	1,352	1,088	1,352	1,054	945	1,003
$\Delta\%$	42.3	-19.5	-3.0	-24.3	-29.1	-22.3
ดัชนีราคาปศุสัตว์	148.1	137.0	142.4	141.7	133.4	130.5
(2538 =100)						
$\Delta\%$	13.2	-7.5	0.1	-7.4	-12.6	-9.7
ดัชนีราคาปลาและสัตว์น้ำ	143.4	162.5	152.1	156.8	177.5	163.7
(2538 =100)						
$\Delta\%$	5.0	13.4	15.1	9.7	15.3	13.3
ดัชนีราคาไม้	115.1	122.2	120.8	121.6	123.1	123.1
(2538 =100)						
$\Delta\%$	1.2	6.1	5.4	6.1	7.5	5.5

หมายเหตุ : $\Delta\%$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ คำนวณจากข้อมูลราคาสินค้าเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และองค์การสะพานปลา

ตารางที่ 4 : ราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก

(หน่วย : ดอลลาร์ สรอ./ตัน)

	2548	2549 ^{P/}				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาโดยรวม *						
(2538 = 100)	83.0	97.3	96.0	103.0	98.7	91.5
$\Delta\%$	13.9	17.2	21.2	25.6	16.2	6.6
ข้าวสาร 5%	286	305	299	308	312	301
$\Delta\%$	20.4	6.5	3.0	5.3	10.9	6.8
กุ้ง	10,338	10,238	10,472	10,472	10,472	9,535
$\Delta\%$	1.2	-1.0	1.7	0.0	1.9	-7.5
ยางพารา	1,478	2,084	1,999	2,433	2,168	1,736
$\Delta\%$	15.5	41.0	61.0	78.7	31.3	4.8
น้ำตาลทราย	218	326	375	365	306	257
$\Delta\%$	37.9	49.6	91.2	89.6	39.3	-2.2
มันสำปะหลัง	251	222	228	220	209	230
$\Delta\%$	33.3	-11.7	-9.1	-21.9	-14.0	0.3
ข้าวโพด	99	122	105	109	117	156
$\Delta\%$	-11.8	23.5	8.5	13.5	15.3	56.0
ปาล์มน้ำมัน	422	478	436	439	493	546
$\Delta\%$	-10.3	13.3	5.6	4.0	18.7	24.5

หมายเหตุ : * เฉพาะสินค้าเกษตร 12 ชนิด ที่มีผลต่อราคาสินค้าเกษตรไทย ได้แก่ ข้าว กุ้ง ยางพารา น้ำตาลทราย ข้าวโพด มันสำปะหลัง กาแฟ ถั่วเหลือง
ปาล์มน้ำมัน ยาสูบ ฝ้าย และข้าวฟ่าง

$\Delta\%$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ดัชนีราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก คำนวณจากข้อมูลราคาสินค้าเกษตรของธนาคารโลก ยกเว้นราคามันสำปะหลังคำนวณจากสมาคมการค้ามันสำปะหลังไทย
(The Thai Tapioca Trade Association)

ภาคอุตสาหกรรม

ตารางที่ 5 : **การผลิตสินค้าอุตสาหกรรม***

(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

อุตสาหกรรม	น้ำหนัก	2547	2548	2549 ^{P/}		
				ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
สิ่งทอ	12.23	6.6	2.2	6.2	-1.0	2.5
อิเล็กทรอนิกส์	10.31	31.4	39.7	22.1	25.0	23.7
ปิโตรเลียม	9.48	8.4	-0.4	2.2	2.6	2.4
ยานยนต์	6.85	20.4	6.3	11.5	-0.8	5.0
อาหาร	6.82	-1.2	-0.3	6.7	9.2	7.7
เครื่องตี	5.11	5.2	2.9	9.1	19.4	14.1
เครื่องใช้ไฟฟ้า	5.05	8.8	1.8	-4.3	-11.9	-8.1
เครื่องหนัง	2.79	16.8	-10.2	-24.4	-30.2	-26.9
ผลิตภัณฑ์เคมี	2.36	3.8	3.5	4.8	-3.7	0.4
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	2.21	10.4	-3.6	-3.6	-3.0	-3.3
วัสดุก่อสร้าง	1.84	10.5	11.3	5.4	5.8	5.6
อื่น ๆ	10.62	3.3	4.4	0.7	-0.2	0.3
รวม*	75.68	11.7	9.1	8.1	6.7	7.4

หมายเหตุ : *ครอบคลุมสินค้า 76 รายการ คิดเป็นร้อยละ 75.7 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรม P/ เป็นข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : การสอบถามผู้ประกอบการของธนาคารแห่งประเทศไทย

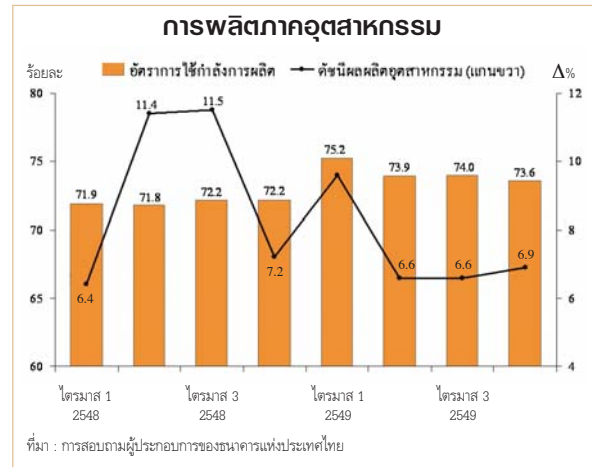
ตารางที่ 6 : **อัตราการใช้กำลังการผลิต***

(หน่วย : ร้อยละ)

อุตสาหกรรม	เฉลี่ยปี	2547	2548	2549 ^{P/}		
				ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
อิเล็กทรอนิกส์	77.1	65.0	67.0	73.0	78.9	76.0
ปิโตรเลียม	88.6	85.5	85.2	86.6	87.9	87.2
ยานยนต์	74.7	77.7	75.9	79.7	78.7	79.2
เครื่องตี	69.0	60.1	66.6	75.9	78.4	77.2
เครื่องใช้ไฟฟ้า	87.1	72.4	74.6	69.2	66.9	68.2
อาหาร	40.4	54.1	54.0	65.0	54.3	59.6
เครื่องหนัง	-	61.2	55.0	47.0	33.4	40.2
ผลิตภัณฑ์เคมี	91.4	96.4	94.7	95.0	94.2	94.6
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	58.1	68.8	60.2	61.3	54.6	57.9
วัสดุก่อสร้าง	87.9	71.1	78.1	82.9	81.7	82.3
กระดาษ	77.6	87.4	93.4	98.1	99.9	99.0
ผลิตภัณฑ์ยาง	73.1	61.3	67.1	66.7	65.9	66.3
อื่น ๆ	81.8	69.1	67.9	65.2	63.5	64.4
รวม*	76.7	71.5	72.0	74.5	73.8	74.2

หมายเหตุ : *ครอบคลุมสินค้า 69 รายการ คิดเป็นร้อยละ 59.1 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรม P/ เป็นข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : การสอบถามผู้ประกอบการของธนาคารแห่งประเทศไทย

การผลิตภาคอุตสาหกรรมในปี 2549 ขยายตัวในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องตีมีสอดคล้องกับการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ภาคอุตสาหกรรมปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 6.1 เติบโตขึ้นจากร้อยละ 5.2 จากการขยายตัวในระดับสูงของอุตสาหกรรมเครื่องจักรสำนักงาน (อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์) และเครื่องตีเป็นสิ่งสำคัญ

อย่างไรก็ตาม **ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม** (Manufacturing Production Index: MPI) ปี 2549 (คิดเป็นร้อยละ 75.7 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ขยายตัวร้อยละ 7.4 ชะลอตัวจากร้อยละ 9.1 ในปีก่อน ตามการผลิตกลุ่มสินค้าเพื่อส่งออกที่สำคัญได้แก่ Hard Disk Drive เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ และเครื่องหนัง เป็นผลจากต้นทุนที่สูงขึ้นตามราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ย และราคาวัตถุดิบ รวมทั้งการแข่งขันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่รุนแรงขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาเงินบาทที่แข็งค่าเร็วกว่าเงินสกุลอื่น โดยเฉพาะคู่แข่งทางการค้าได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อส่งออกค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศเป็นหลัก

อัตราการใช้กำลังการผลิต (Capacity Utilization Rate) ของภาคอุตสาหกรรมโดยรวมในปี 2549 อยู่ที่ร้อยละ 74.2 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 72.0 ในปีก่อน

ผลผลิตและการใช้กำลังการผลิตของแต่ละอุตสาหกรรมที่สำคัญ มีดังนี้

หมวดเครื่องหนัง การผลิตลดลงต่อเนื่องจากการสูญเสียความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าจากประเทศจีนที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้ลดลงจากร้อยละ 55.0 ในปีก่อนเหลือเพียงร้อยละ 40.2

หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า ส่วนใหญ่ผลิตเพื่อส่งออกลดลงจากปีก่อน โดยเฉพาะการผลิตเครื่องรับโทรทัศน์ที่ลดลงจากการปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูงขึ้นและเครื่องปรับอากาศที่ลดลงตามอุปสงค์ในประเทศและต่างประเทศ อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้ลดลงจากร้อยละ 74.6 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 68.2

หมวดเครื่องเรือน การผลิตลดลงเนื่องจากประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบ โดยเฉพาะไม้ยางพาราเนื่องจากยางมีราคาสูง ประกอบกับมีการแข่งขันสูงทางด้านราคากับสินค้าจากจีน และเวียดนาม อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้ลดลงจากร้อยละ 74.8 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 60.2

หมวดยาสูบ การผลิตลดลงต่อเนื่อง อันเป็นผลจากการห้ามแสดงบุหรี่ยี่ห้อ จุดขาย เมื่อเดือนกันยายน 2548 และการเพิ่มภาษีสรรพสามิตยาสูบจากร้อยละ 75 เป็นร้อยละ 79 ของราคาหน้าโรงงาน เมื่อเดือนธันวาคม 2548 ประกอบกับกำลังซื้อของผู้บริโภคลดลงจากผลกระทบของราคาน้ำมัน อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้ลดลงจากร้อยละ 57.6 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 50.0

หมวดผลิตภัณฑ์เหล็ก การผลิตลดลงต่อเนื่องจากปีก่อน เนื่องจากอุปสงค์ลดลงทั้งจากต่างประเทศ และในประเทศ ตามการชะลอตัวของภาคการก่อสร้าง และยังไม่มีโครงการลงทุนขนาดใหญ่ดำเนินการมากนัก ประกอบกับผู้ผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อนรีดเย็นมีนโยบายลดการสะสมสต็อกสินค้าลงจาก 6 - 12 เดือน เหลือเพียง 2 - 3 เดือนเพื่อลดต้นทุนในการสะสมสต็อก สำหรับอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้ลดลงจากร้อยละ 60.2 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 57.9

อย่างไรก็ตาม มีหลายอุตสาหกรรมที่มีอัตราการใช้กำลังการผลิตสูงที่สำคัญได้แก่

หมวดอิเล็กทรอนิกส์ ยังขยายตัวในเกณฑ์สูง แม้จะชะลอลงบ้าง โดยเฉพาะ Hard Disk Drive และแผงวงจรรวมตามอุปสงค์จากต่างประเทศ โดยอัตราการใช้กำลังการผลิต

ในอุตสาหกรรมหมวดนี้อยู่ที่ร้อยละ 76.0 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 67.0 ในปีก่อน

หมวดเครื่องดื่ม ขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อน โดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปี จากผลิตภัณฑ์เบียร์ และสุราเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้ประกอบการเร่งผลิตเพราะคาดว่าทางการจะปรับเพิ่มภาษีสรรพสามิตสุรา และเบียร์ อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมนี้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 77.2 จากร้อยละ 66.6 ในปีก่อน

หมวดอาหาร การผลิตปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อน ตามการผลิตน้ำตาล (โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีหลัง) สับปะรดกระป๋องที่มีวัตถุดิบป้อนโรงงานมากขึ้นจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยและน้ำมันพืช โดยเฉพาะปาล์มที่มีวัตถุดิบปริมาณมาก และมีราคาถูก โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมนี้อยู่ที่ระดับร้อยละ 59.6 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 54.0 ในปีก่อน

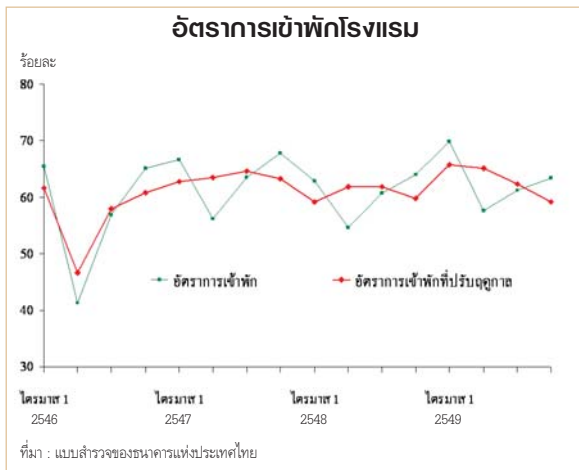
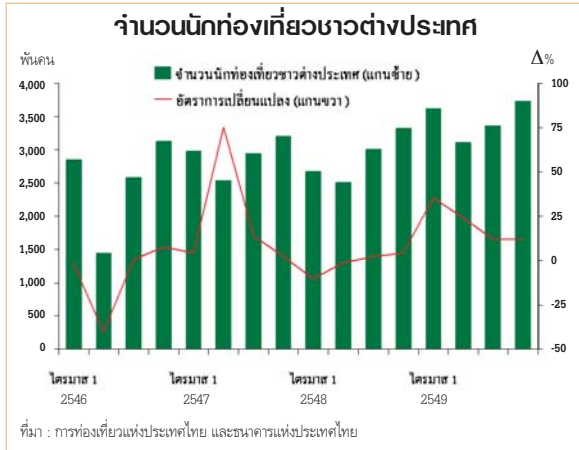
หมวดสิ่งทอ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย ตามการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ยังขยายตัวดี โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแรกของปี เพราะได้รับผลดีจากสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าสิ่งทอจากประเทศจีน

หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง แม้จะชะลอลงบ้างจากปีก่อน แต่ยังคงขยายตัวร้อยละ 5.0 ตามการผลิตรถยนต์นั่งที่ในปีนี้มีมีการออกรุ่นใหม่หลายรุ่น และรถยนต์พาณิชย์ที่ยังคงขยายตัวตามอุปสงค์ในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแรกของปี อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปีการผลิตรถยนต์พาณิชย์ และรถจักรยานยนต์หดตัวจากอุปสงค์ในประเทศชะลอตัวเพราะได้รับผลกระทบจากภาวะอุทกภัย อัตราการใช้กำลังการผลิตในอุตสาหกรรมหมวดนี้อยู่ที่ร้อยละ 79.2 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 75.9 ในปีก่อน

หมวดปิโตรเลียม การผลิตปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากในปีนี้มีมีการปิดซ่อมบำรุงโรงงานบางส่วนน้อยกว่าปีก่อน โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมปิโตรเลียมอยู่ที่ร้อยละ 87.2 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 85.2 ในปีก่อน

หมวดรองเท้า ขยายตัวดีโดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปี ตามการผลิตรองเท้าหนังที่ได้รับผลดีจากการที่สหภาพยุโรปใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดรองเท้าจากจีน และเวียดนาม โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตในอุตสาหกรรมหมวดนี้อยู่ที่ร้อยละ 47.1 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 42.8 ในปีก่อน

ภาคบริการ

ตารางที่ 7 : โครงสร้างนักท่องเที่ยวจำแนกตามสัญชาติของนักท่องเที่ยว

ประเทศ	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		ส่วนแบ่งตลาด (%)	
	2548	2549	2548	2549
เอเชียตะวันออก	-3.6	19.1	55.6	55.2
- มาเลเซีย	-2.2	15.8	11.9	11.5
- จีน	6.4	22.2	6.7	6.9
- ญี่ปุ่น	-1.3	9.6	10.4	9.5
- เกาหลี	-9.2	33.9	7.1	7.9
ยุโรป	-0.1	22.5	24.7	25.3
อเมริกา	1.2	10.7	7.2	6.7
โอเชียเนีย	6.5	26.2	4.5	4.7
ตะวันออกกลาง	7.4	34.1	2.5	2.8
อื่น ๆ	7.5	18.1	5.5	5.4

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ภาคการท่องเที่ยวและโรงแรม

ธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรม การท่องเที่ยวในปี 2549 ยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน โดยปรับตัวดีขึ้นในทุกภาค โดยเฉพาะการท่องเที่ยวใน 6 จังหวัดภาคใต้ชายฝั่งทะเลอันดามันซึ่งฟื้นตัวจากผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี 2547 แม้ว่าจะมีปัจจัยลบที่สำคัญได้แก่ ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาวณ้ำท่วม รวมถึงสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมืองและการปฏิรูปทางการเมือง

ทั้งปี 2549 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวน 13.8 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.0 จากปีก่อน สำหรับอัตราเข้าพักโรงแรมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 63.0 ปรับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60.6 ในปี 2548 ทั้งนี้ สถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมืองและการปฏิรูปทางการเมืองในเดือนกันยายนส่งผลกระทบต่ออัตราการเข้าพักในจังหวัดกรุงเทพฯ เพียงระยะสั้นเท่านั้น

สำหรับการท่องเที่ยวในภาคใต้ฟื้นตัวและปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองภาคใต้ปรับเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนถึงร้อยละ 38.9 สำหรับอัตราการเข้าพักโรงแรมในภาคใต้กลับสู่ภาวะปกติ โดยปรับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 53.9 จากร้อยละ 42.3 ในปี 2548

ในส่วนของราคาห้องพักโดยเฉลี่ยของปี 2549 เพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อย คิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 7.0 ขณะที่รายได้จากการท่องเที่ยวมีมูลค่า 470.6 พันล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 22.0 จากปีก่อน

ทั้งนี้ ในปี 2549 จำนวนนักท่องเที่ยวจากทุกกลุ่มประเทศมีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับปี 2548 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากฐานต่ำ เพราะผลกระทบจากภัยธรรมชาติเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม โครงสร้างนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของปี 2549 ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อนมากนัก โดยนักท่องเที่ยวที่มีสัดส่วนสูงสุดยังคงเป็นนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 55.2 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งหมด รองลงมาได้แก่ กลุ่มประเทศยุโรปและอเมริกา ในสัดส่วนร้อยละ 25.3 และ 6.7 ตามลำดับ

สำหรับภาวะการท่องเที่ยวในปี 2550 คาดว่ายังสามารถเติบโตได้ เพราะจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง โดยมีนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปเป็นหนึ่งในฐานนักท่องเที่ยวหลัก ขณะที่นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศโอเชียเนีย และตะวันออกกลางเป็นกลุ่มที่เติบโตสูง

ทั้งนี้ สถานการณ์ความไม่สงบยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อภาวะการท่องเที่ยวของไทย ซึ่งหากภาครัฐสามารถควบคุมสถานการณ์ความไม่สงบเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่น รวมถึงมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ก็จะเป็นผลให้การท่องเที่ยวในปี 2550 สามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 8 : เครื่องชี้ภาวะการท่องเที่ยวและโรงแรม

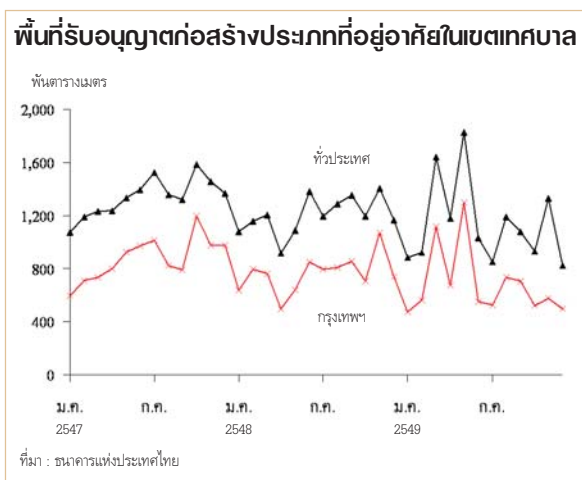
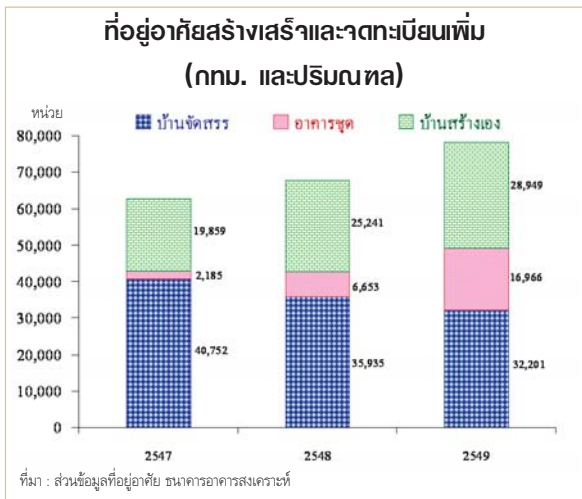
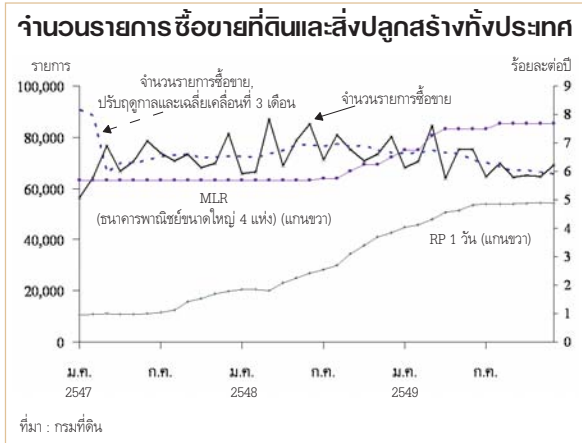
	2548	2549 ^{P/}	2549			
			ไตรมาส1 ^{P/}	ไตรมาส2 ^{P/}	ไตรมาส3 ^{P/}	ไตรมาส4 ^{P/}
1. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (ล้านคน)	11.5	13.8	3.6	3.1	3.4	3.7
$\Delta\%$	-1.1	20.0	35.5	24.1	11.8	12.0
2. รายได้จากการท่องเที่ยว (พันล้านบาท)	385.7	470.6	129.9	100.4	112.0	128.3
3. อัตราเข้าพักโรงแรม (ร้อยละ)	60.6	63.0	69.8	57.7	61.2	63.4
4. ราคาห้องพัก (บาท)	1,277	1,367	1,510	1,251	1,260	1,446

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

$\Delta\%$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคอสังหาริมทรัพย์

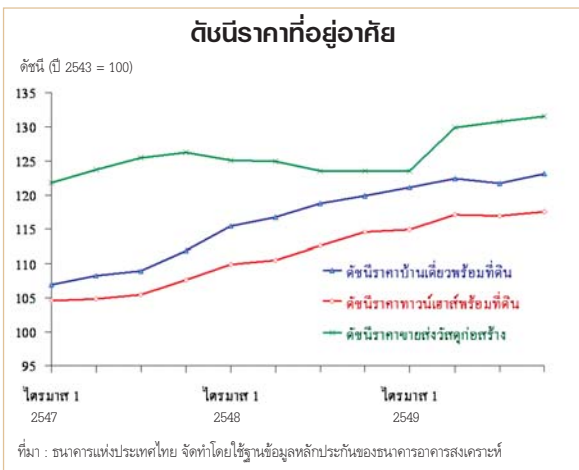
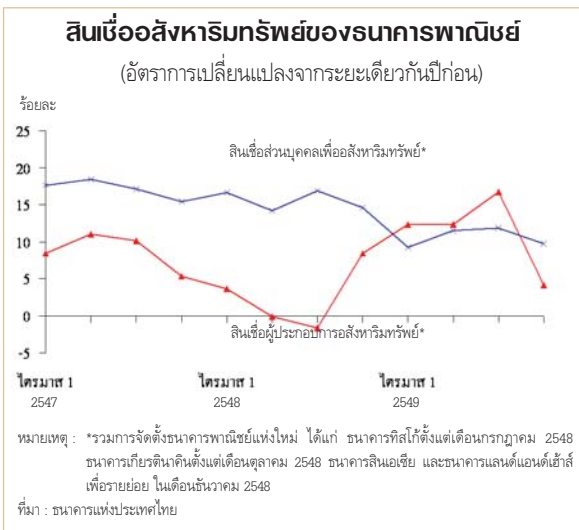
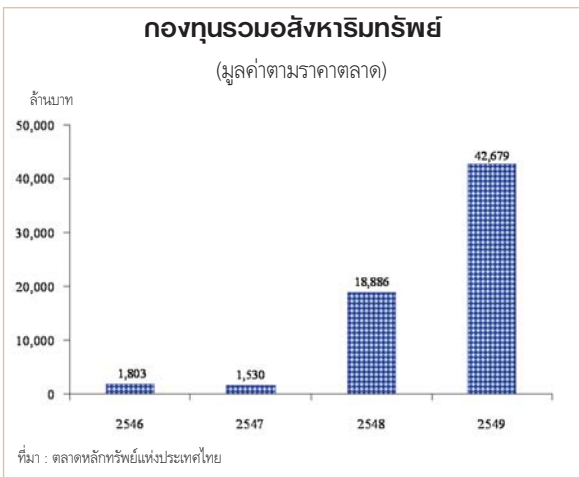

ภาพรวมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ปี 2549 ชะลอตัวต่อเนื่องจากปี 2548 ตามอุปสงค์ที่ชะลอลงจากกำลังซื้อที่ลดลง เพราะราคาน้ำมัน อัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยมีทิศทางเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปีรวมทั้งสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมือง เป็นผลให้ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคบางส่วนลดลง และชะลอการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยออกไป สะท้อนได้จากจำนวนรายการซื้อขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลงร้อยละ 7.6

สำหรับผู้ประกอบการ หลายรายมีการพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยที่มีขนาดเล็กลงและราคาถูกลง โดยเฉพาะการพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยประเภทอาคารชุดขนาดเล็กในเมืองมีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก เพื่อให้สอดคล้องกับกำลังซื้อที่ลดลงและความต้องการอยู่ใกล้เมือง ขณะที่โครงการบ้านจัดสรรส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นในโครงการเดิมและเป็นการแบ่งพัฒนาโครงการที่ละเฟส ทำให้ที่อยู่อาศัยสร้างเสร็จและจดทะเบียนเพิ่มในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ประเภทอาคารชุด มีจำนวน 16,966 หน่วย เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 155.0 จากระยะเดียวกันปีก่อน ในจำนวนนี้เป็นอาคารชุดของโครงการบ้านเอื้ออาทรถึง 6,291 หน่วย ขณะที่บ้านจัดสรรมีจำนวน 32,201 หน่วย ลดลงร้อยละ 10.4 โดยเฉพาะบ้านเดี่ยวราคาปานกลาง-สูงที่อุปสงค์ลดลงมาก นอกจากนี้พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลประเภทที่อยู่อาศัยลดลงร้อยละ 5.2 จากระยะเดียวกันปีก่อน แม้จะมีการเร่งขออนุญาต ก่อสร้างอาคารชุดก่อนการบังคับใช้กฎหมายผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับใหม่ตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2549 ส่วนพื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างประเภทพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมยังเพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของศูนย์การค้าและโรงงานอุตสาหกรรม

อนึ่ง ในปีนี้มีกองทุนอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้นมากถึง 4 กองทุนในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2549 ทำให้มูลค่ากองทุนอสังหาริมทรัพย์ตามราคาตลาดเพิ่มขึ้นมาจาก 18,886 ล้านบาทในปีก่อน เป็น 42,679 ล้านบาทในปี 2549 โดยเป็นกองทุนฯ เพื่อการลงทุนในสนามบินสมุย อาคารสำนักงาน อพาร์ทเมนต์ และศูนย์การค้า เพื่อให้เช่า และส่วนหนึ่งถือเป็นกลยุทธ์ของผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ ในการลดต้นทุนการระดมเงินทุนอีกทางหนึ่ง

ส่วนด้านสินเชื่อ ยอดคงค้างสินเชื่อส่วนบุคคลเพื่ออสังหาริมทรัพย์และยอดคงค้างสินเชื่อผู้ประกอบการเพื่ออสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ชะลอตัวเหลือร้อยละ 9.7 และ 4.1 จากที่ขยายตัวร้อยละ 14.6 และ 8.4 ในปีก่อน ส่วนหนึ่งจากอุปสงค์ที่ชะลอตัว และสถาบันการเงินมีความเข้มงวดมากขึ้น และอีกส่วนหนึ่งเป็นผลจากฐานในไตรมาสที่ 4 ของปี 2548 ที่มีการยกระดับของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นธนาคารพาณิชย์และธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยรวม 3 แห่ง

ด้านราคาที่อยู่อาศัย ดัชนีราคาบ้านเดี่ยวพร้อมที่ดินและทาวน์เฮาส์พร้อมที่ดินขยายตัวร้อยละ 3.7 และ 4.2 ตามลำดับ ชะลอลงจากปีก่อนเนื่องจากที่อยู่อาศัยที่ก่อสร้างใหม่มีขนาดเล็กลงเพื่อรองรับกำลังซื้อที่ชะลอลง ทำให้ผู้ประกอบการต้องแข่งขันสูงขึ้น จึงไม่สามารถปรับราคาเพิ่มได้มากนัก แม้ว่าต้นทุนการก่อสร้างจะเพิ่มขึ้นก็ตาม ซึ่งจะมีผลต่อผลประกอบการของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในระยะต่อไป

แนวโน้มปี 2550

ในช่วงต้นปี 2550 ปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ความไม่ชัดเจนทางการเมือง และมาตรการต่าง ๆ อาทิ การดำรงเงินสำรองการนำเข้าเงินทุนระยะสั้น และการแก้ไข พรบ. การประกอบธุรกิจต่างดาว ที่มีผลให้ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุนลดลง ซึ่งส่งผลให้ภาคอสังหาริมทรัพย์ชะลอตัวลง

อย่างไรก็ดี การผ่อนคลายมาตรการการดำรงเงินสำรองการนำเข้าเงินทุนระยะสั้นที่ผ่านมา ประกอบกับปัจจัยสนับสนุนจากแรงกดดันต่ออัตราเงินเฟ้อที่น้อยลงจากปีก่อน ทำให้การดำเนินนโยบายการเงินมีแนวโน้มผ่อนคลายมากขึ้น และนโยบายพัฒนาโครงการรถไฟฟ้าที่ชัดเจนมากขึ้น จะช่วยให้ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เริ่มปรับตัวดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2550 โดยโครงการอาคารชุดสร้างเสร็จจะเพิ่มขึ้นมากจากโครงการที่เปิดตัวมากในปีก่อน ส่วนแนวโน้มที่อยู่อาศัยในระยะต่อไปจะกระจายตัวสู่บริเวณเส้นทางรถไฟฟ้าที่จะพัฒนาใหม่มากขึ้น เป็นการพัฒนาทั้งบ้านจัดสรรนอกตัวเมืองและอาคารชุดในตัวเมือง สำหรับด้านราคาที่อยู่อาศัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามราคาที่ดินจากการพัฒนาโครงการรถไฟฟ้าหลายเส้นทาง แต่คงเพิ่มไม่มากนักเนื่องจากอุปสงค์อยู่ในช่วงฟื้นตัว

ตารางที่ 9 : เครื่องชี้ภาวะอสังหาริมทรัพย์

	2548	2549				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
มูลค่าการซื้อขายที่ดินทั่วประเทศ ^{1/} (ล้านบาท)	614,837	617,930	170,786	142,459	145,343	159,342
Δ%	-11.5	0.5	21.4	-6.3	-9.7	-1.1
ค่าธรรมเนียมร้อยละ 2 ^{2/} (ล้านบาท)	11,749	11,096	2,728	2,683	2,663	3,022
Δ%	10.6	-5.6	0.9	-7.1	-11.4	-4.1
ค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.01 ^{3/} (ล้านบาท)	3.4	6.3	3.4	0.8	1.2	0.8
Δ%	-78.9	83.2	530.6	8.7	13.3	-22.5
จำนวนรายการซื้อขายที่ดินทั่วประเทศ (รายการ)	903,451	835,095	222,988	214,412	198,701	198,994
Δ%	6.3	-7.6	1.7	-7.8	-12.6	-11.3
พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาล ทั่วประเทศ (พัน ตร.ม.)	19,633	19,577	5,032	5,608	4,539	4,397
Δ%	-13.5	-0.3	6.5	21.6	-15.3	-10.9
- พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างประเภทที่อยู่อาศัย ในเขตเทศบาลทั่วประเทศ (พัน ตร.ม.)	14,447	13,701	3,450	4,039	3,126	3,086
Δ%	-10.3	-5.2	0.2	19.3	-18.5	-18.4
- พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างประเภทที่อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพฯ (พัน ตร.ม.)	9,162	8,236	2,153	2,525	1,965	1,593
Δ%	-12.9	-10.1	-2.0	26.6	-20.0	-36.6
ที่อยู่อาศัยสร้างเสร็จจดทะเบียนเพิ่ม ใน กทม. และปริมณฑล (หน่วย)	67,829	78,116	15,584	20,874	24,276	17,382
Δ%	8.0	15.2	-6.7	33.0	37.2	-2.0
- บ้านจัดสรร	35,935	32,201	7,861	7,137	10,069	7,134
- แฟลต/อาคารชุด	6,653	16,966	748	5,983	6,512	3,723
- บ้านสร้างเอง	25,241	28,949	6,975	7,754	7,695	6,525
ปริมาณการจำหน่ายปูนซีเมนต์ (พันตัน)	28,966	29,156	7,834	7,191	7,248	6,883
Δ%	6.5	0.7	-6.6	0.8	6.6	3.7
ดัชนีราคาบ้านเดี่ยวพร้อมที่ดิน (ปี 2543 = 100)	117.7	122.1	121.1	122.4	121.7	123.1
Δ%	8.0	3.7	5.0	4.9	2.5	2.6
ดัชนีราคาทาวน์เฮาส์พร้อมที่ดิน (ปี 2543 = 100)	111.9	116.6	114.9	117.1	116.9	117.5
Δ%	6.0	4.2	4.5	6.0	3.8	2.6
ดัชนีราคาขายส่งวัสดุก่อสร้าง (ปี 2543 = 100)	124.3	128.9	123.5	129.9	130.7	131.5
Δ%	0.0	3.7	-1.3	4.0	5.9	6.4

หมายเหตุ : Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

1/ มูลค่าการซื้อขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทั่วประเทศ ธปท. ประมาณการโดยใช้การคำนวณย้อนกลับจากค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่จัดเก็บได้ ซึ่งจำแนกออกเป็นอัตราร้อยละ 2 และร้อยละ 0.01

2/ ค่าธรรมเนียมฯ ในกรณีปกติ ที่เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 2 ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

3/ ค่าธรรมเนียมฯ ที่เรียกเก็บเป็นกรณีพิเศษในอัตราร้อยละ 0.01 ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การลดหย่อนค่าธรรมเนียม ตลอดจนการขยายระยะเวลาสิ้นสุดในแต่ละกรณี ค้นหาเพิ่มเติมได้จากกรมที่ดิน)

ที่มา : กรมที่ดิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 9 : เครื่องชี้ภาวะอสังหาริมทรัพย์ (ต่อ)

	2548	2549				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ยอดคงค้างสินเชื่อผู้ประกอบการ	301.3	313.8	317.7	315.3	323.5	313.8
อสังหาริมทรัพย์ของ ธพ. ^{4/} (พันล้านบาท)						
Δ%	8.4	4.1	12.3	12.3	16.7	4.1
- ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สำหรับผู้ประกอบการ ^{4/} (พันล้านบาท)	191.9	181.7	189.7	192.8	196.3	181.7
Δ%	12.4	-5.3	10.2	13.4	19.3	-5.3
- ยอดคงค้างสินเชื่อผู้ประกอบการ เพื่ออสังหาริมทรัพย์อื่นๆ ^{4/} (พันล้านบาท)	109.4	132.0	127.9	122.5	127.1	132.0
Δ%	2.0	20.7	15.6	10.8	12.9	20.7
ยอดคงค้างสินเชื่อส่วนบุคคล เพื่ออสังหาริมทรัพย์ของ ธพ. ^{4/} (พันล้านบาท)	629.6	690.9	617.6	645.1	680.5	690.9
Δ%	14.6	9.7	9.2	11.5	11.8	9.7
- ยอดคงค้างสินเชื่อส่วนบุคคลเพื่อที่อยู่อาศัย ^{4/} (พันล้านบาท)	624.4	685.2	612.6	639.1	675.7	685.2
Δ%	14.7	9.7	9.4	11.7	12.3	9.7
- ยอดคงค้างสินเชื่อส่วนบุคคล เพื่ออสังหาริมทรัพย์อื่นๆ ^{4/} (พันล้านบาท)	5.3	5.7	5.0	5.9	4.8	5.7
Δ%	1.5	8.6	-8.2	-5.7	-34.2	8.6
กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ ^{5/} (ล้านบาท)	18,886	42,679	19,214	20,486	20,750	42,679
Δ%	1,134.4	126.0	438.2	254.0	4.3	126.0

หมายเหตุ : Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

4/ เฉพาะสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมธนาคารพาณิชย์ไทยในต่างประเทศ) และรวมการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์แห่งใหม่

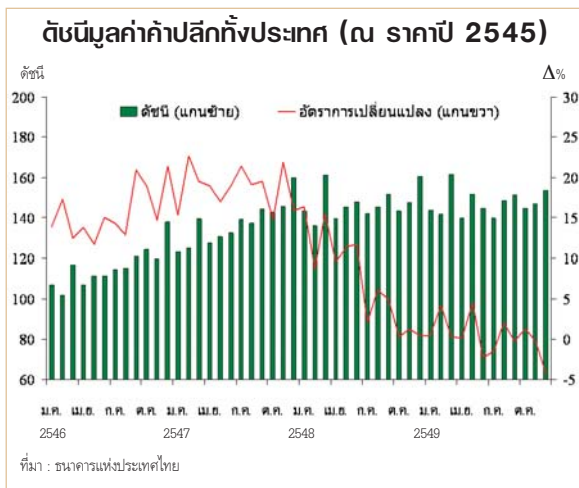
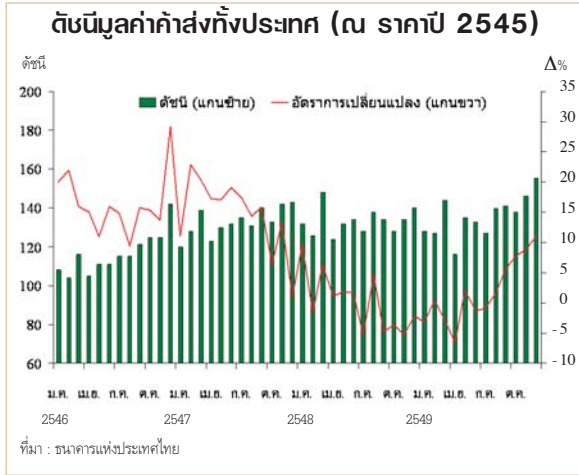
ได้แก่ ธนาคารทีเอสโก้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2548 ธนาคารเกียรตินาคินตั้งแต่เดือนตุลาคม 2548

ธนาคารสินเอเซียและธนาคารแลนด์แอนด์เฮ้าส์เพื่อรายย่อยตั้งแต่เดือนธันวาคม 2548

5/ มูลค่าตามราคาตลาดของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ณ สิ้นงวดเวลา

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์

ภาคการค้า

ภาวะการค้าโดยรวมในปี 2549 ชะลอลงต่อเนื่องจากปีก่อน โดยเป็นผลจากอัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยที่ทรงตัวในระดับสูงในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี ส่งผลให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง และระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น รวมทั้งอุปสงค์ในสินค้านำเข้าก็ชะลอลง โดยการค้าที่ยังคงขยายตัวในปีนี้ได้แก่ ห้างสรรพสินค้าจากผลการจัดรายการส่งเสริมการขายตลอดทั้งปี สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่างโดยบางส่วนใช้เพื่อการซ่อมแซมอาคารบ้านเรือนที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย การขายส่งเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ยาสูบ ส่วนสินค้าที่มียอดขายลดลงในปีนี้ได้แก่ วิทย์และโทรทัศน์ เครื่องใช้ในครัวเรือน เชื้อเพลิงที่เป็นของแข็งของเหลวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เครื่องสำอางและเครื่องหอมอื่น ๆ

แนวโน้มธุรกิจการค้าในปี 2550 คาดว่าจะขยายตัวเล็กน้อยจากปีก่อนหน้า เพราะแม้จะได้รับปัจจัยบวกจากภาวะเงินเฟ้อที่ชะลอลง การปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ช่วยเพิ่มอำนาจซื้อ และราคาน้ำมันที่โน้มลดลง แต่ยังคงมีปัจจัยเสี่ยงจากสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ เหตุการณ์ระเบิด 9 จุดช่วงเทศกาลขึ้นปีใหม่ในกรุงเทพมหานคร และความไม่ชัดเจนทางการเมือง ที่จะบั่นทอนความเชื่อมั่นผู้บริโภคและการใช้จ่าย หากปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้คลี่คลายลง

ตารางที่ 10 : ดัชนีมูลค่าค้าส่งและค้าปลีกของประเทศ

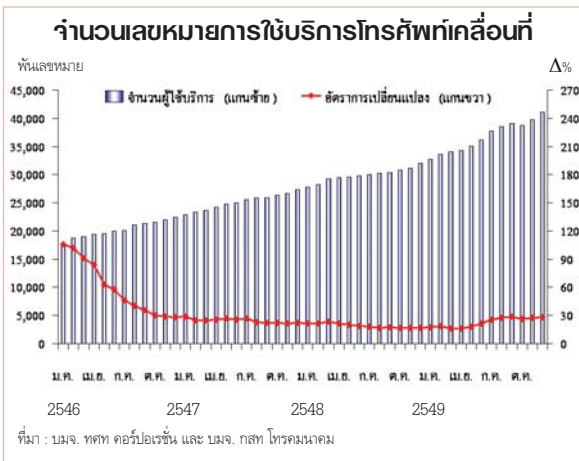
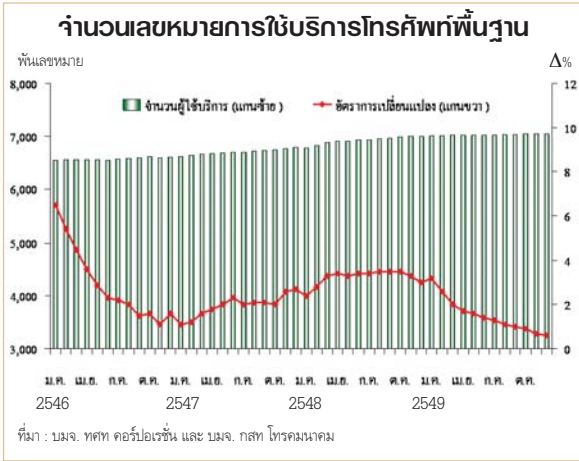
	2548	2549	2549			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^{E/}
ดัชนีมูลค่าค้าส่ง (ณ ราคาปี 2545)	133.2	135.8	132.9	128.0	135.9	146.5
Δ%	0.1	1.9	-1.9	-1.8	2.1	9.3
ดัชนีมูลค่าค้าปลีก (ณ ราคาปี 2545)	147.0	147.4	149.1	145.4	146.5	148.5
Δ%	7.1	0.3	1.6	0.8	0.0	-1.3

หมายเหตุ : E/ ประมาณการ

Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากรยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคโทรคมนาคม

ตารางที่ 11 : จำนวนเลขหมายการใช้บริการโทรศัพท์

(ล้านเลขหมาย)	2548	2549				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ผู้ใช้โทรศัพท์พื้นฐาน ^{1/}	7.0	7.0	7.0	7.0	7.0	7.0
Δ%	3.0	0.6	2.0	1.4	1.0	0.6
ผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ^{1/}	32.0	41.1	34.1	36.2	39.1	41.1
Δ%	16.9	28.2	16.3	21.3	28.5	28.2

หมายเหตุ : 1/ เป็นข้อมูล ณ วันสิ้นงวด

Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : บมจ. ทศท คอร์ปอเรชั่น

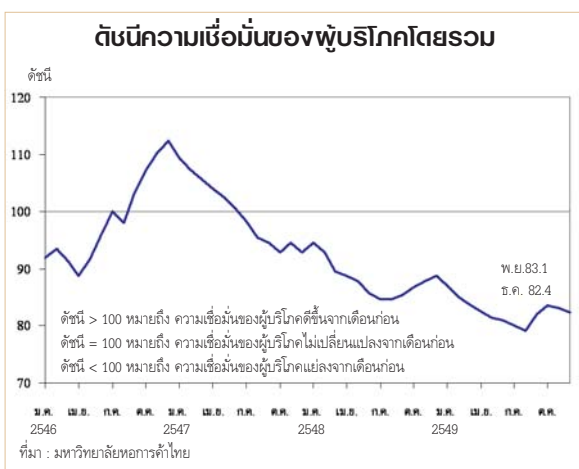
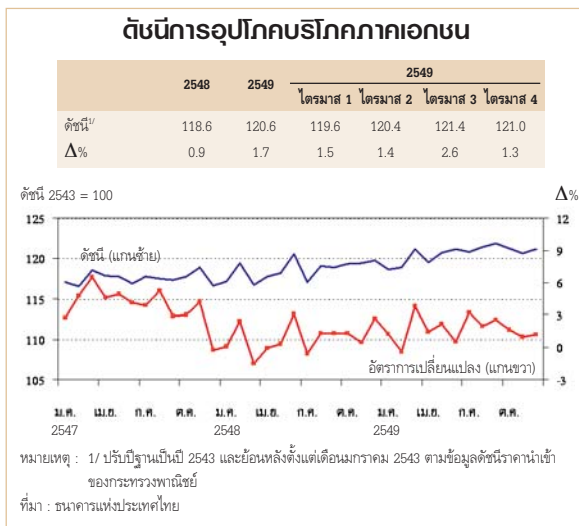
บมจ. กสท โทรคมนาคม

ในปี 2549 ธุรกิจโทรคมนาคมในส่วนของโทรศัพท์พื้นฐานขยายตัวในอัตราชะลอตัวต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี โดยจำนวนผู้ใช้บริการพื้นฐานในปีนี้ เพิ่มขึ้นประมาณ 42,000 เลขหมาย หรือร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับปี 2548 ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 200,000 เลขหมาย หรือร้อยละ 3.0 โดยเลขหมายที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่อยู่ในเขตภูมิภาค

สำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่เร่งตัวจากปีก่อน เนื่องจากผู้ประกอบการใช้กลยุทธ์การแข่งขันทางด้านราคา โดยคิดค่าใช้จ่ายบริการในระดับต่ำ หรือคิดค่าบริการเป็นต่อครั้ง เพื่อจูงใจผู้ใช้บริการรายใหม่ ๆ และช่วงชิงฐานลูกค้าของผู้ให้บริการรายอื่น ตลอดจนรักษฐานลูกค้าเดิมของตนไว้ เพื่อรองรับกฎเกณฑ์ของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยเฉพาะประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 เกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย ส่งผลให้จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของปีนี้มีจำนวนประมาณ 41 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้นประมาณ 9 ล้านเลขหมาย หรือร้อยละ 28.2 เมื่อเทียบกับปีก่อน อย่างไรก็ตาม ผลจากกลยุทธ์การแข่งขันดังกล่าว ส่งผลให้กำไรของผู้ประกอบการลดลง ประกอบกับมีความชัดเจนเรื่องอัตราค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย ผู้ประกอบการจึงลดการใช้กลยุทธ์ทางด้านราคาลงในไตรมาสที่ 4 และเปลี่ยนไปให้ความสนใจในการแข่งขันทางด้านคุณภาพการให้บริการ และบริการเสริมมากขึ้น

แนวโน้มของธุรกิจโทรคมนาคมปี 2550 โทรศัพท์พื้นฐานจะชะลอตัวต่อเนื่อง และจำนวนผู้ใช้บริการคาดว่าจะทรงตัวใกล้เคียงกับปี 2549 โดยจะยังเป็นการขายตัวในภูมิภาคเป็นสำคัญ สำหรับในส่วนของโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น คาดว่าจะชะลอตัวจากปี 2549 เนื่องจากตลาดเริ่มอิ่มตัว เพราะปี 2549 นั้นมีการขยายตัวค่อนข้างสูง อันเป็นผลมาจากการแข่งขันด้านราคาที่รุนแรง โดยในปี 2550 คาดว่าผู้ประกอบการจะลดการใช้กลยุทธ์ด้านราคา ภายหลังจากการบังคับใช้อัตราค่าตอบแทนเครือข่าย ทำให้มีต้นทุนการให้บริการขั้นต่ำที่จะต้องชำระ และไม่สามารถลดราคาต่ำกว่าอัตราดังกล่าวได้ โดยคาดว่าผู้ประกอบการจะเปลี่ยนไปมุ่งเน้นคุณภาพการให้บริการและบริการเสริม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริการเสริมที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต อนึ่ง การขยายตัวในปีนี้จะเป็นการขยายตัวในภูมิภาคเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าที่ผู้ประกอบการให้ความสนใจมากขึ้น ในช่วงปลายปี 2549 เนื่องจากยังมีสัดส่วนผู้ใช้บริการต่อประชากรต่ำกว่าในกรุงเทพฯ

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ตามการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปี 2549 ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงอยู่ที่ร้อยละ 3.1 จากร้อยละ 4.3 ในปี 2548 ตามภาวะราคาน้ำมันและราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้กำลังซื้อของประชาชนลดลง โดยการชะลอลงของการบริโภคภาคเอกชนนี้สอดคล้องกับความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี จากความกังวลเกี่ยวกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นและความไม่แน่นอนทางการเมือง

สำหรับ**ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน** (Private Consumption Index: PCI) ที่จัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดทำจากข้อมูลเครื่องชี้ 6 ตัว ปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยขยายตัวร้อยละ 1.7 เมื่อเทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 0.9 ในปี 2548 ทั้งนี้ เป็นผลจากเหตุการณ์ผิดปกติของราคาน้ำมันที่เร่งตัวขึ้นมากในปี 2548 โดยเฉพาะราคาน้ำมันเบนซินที่ปรับเพิ่มถึงร้อยละ 25.4 ส่งผลให้ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งในปี 2548 ต่ำกว่าปกติ และในปี 2549 ราคานำเข้าที่ชะลอลงตามราคาในตลาดโลก มีผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค ณ ราคาคงที่ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาครึ่งหลังของปี การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนในไตรมาสที่ 4 ของปี 2549 สอดคล้องกับดัชนีการบริโภคอุปโภคภาคเอกชนซึ่งชี้ว่า การบริโภคภาคเอกชนมีแนวโน้มชะลอลง โดยดัชนีฯ ในไตรมาสที่ 4 ขยายตัวร้อยละ 1.3 ลดลงจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 2.6 แม้ว่าความเชื่อมั่นของผู้บริโภคจะปรับตัวดีขึ้นบ้างในช่วงต้นไตรมาสที่ 4 ตามสถานการณ์การเมืองเริ่มคลี่คลายลง แต่ประชาชนยังมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายจากความกังวลเกี่ยวกับค่าครองชีพ รวมถึงปัญหาน้ำท่วมในหลายพื้นที่ มีผลทำให้กำลังซื้อลดลง

ตารางที่ 12 : เครื่องชี้การอุปโภคบริโภคเอกชน

	2548	2549	2549			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่ง	185.8	191.4	44.8	49.3	44.7	52.6
(หน่วย : พันคัน)	(-11.2%)	(3.0%)	(6.0%)	(4.3%)	(11.0%)	(-6.0%)
ปริมาณจำหน่ายรถจักรยานยนต์	2,053.0	1,920.6	512.2	501.6	477.7	429.1
(หน่วย : พันคัน)	(4.5%)	(-6.4%)	(-1.3%)	(0.6%)	(0.0%)	(-23.0%)
ปริมาณจำหน่ายน้ำมันเบนซินและ	7,247.8	7,215.1	1,772.7	1,807.9	1,771.7	1,863.0
แก๊สโซฮอล์ (หน่วย : ล้านลิตร)	(-5.4%)	(-5.0%)	(-2.9%)	(-2.8%)	(-0.6%)	(4.6%)
ปริมาณจำหน่ายไฟฟ้า	25.5	26.9	6.2	7.2	6.9	6.7
สำหรับที่อยู่อาศัย (หน่วย : พันล้านกิโลวัตต์)	(4.1%)	(5.3%)	(6.1%)	(0.4%)	(6.0%)	(9.7%)
มูลค่าสินค้าอุปโภคบริโภคนำเข้า	7,387.3	8,427.0	1,987.9	2,111.7	2,212.4	2,115.1
(ณ ราคาปี 2543)						
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	(10.0%)	(14.1%)	(13.4%)	(15.1%)	(19.2%)	(8.8%)
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ณ ราคาปี 2543)	352.9	376.9	92.5	95.8	93.4	95.3
(หน่วย : พันล้านบาท)	(11.5%)	(6.8%)	(6.9%)	(8.3%)	(6.7%)	(5.3%)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

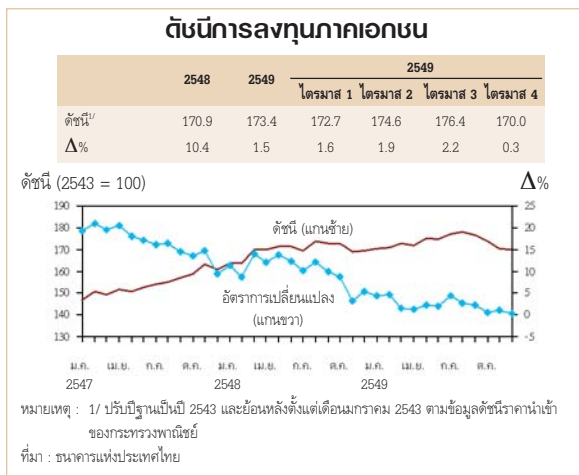
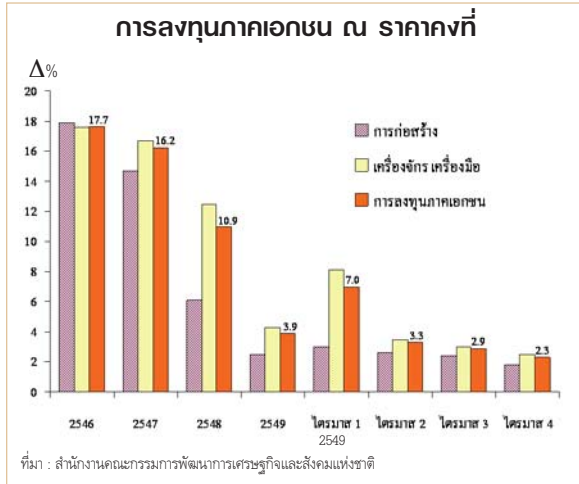
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ เครื่องชี้สำคัญที่ชะลอลงในไตรมาสที่ 4 ได้แก่ ปริมาณการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ ซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมในหลายพื้นที่เช่นเดียวกับปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งที่ลดลง ส่วนหนึ่งจากฐานสูงในปี 2548 ซึ่งมีการเปิดตัวรถยนต์รุ่นใหม่ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีก่อนข้างมาก นอกจากนี้มูลค่าสินค้าอุปโภคบริโภคนำเข้า ณ ราคาที่ลดลงเช่นกัน

อย่างไรก็ดี เครื่องชี้อื่นๆ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ และปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับที่อยู่อาศัยยังคงขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ขณะที่ปริมาณการใช้น้ำมันเบนซินและแก๊สโซฮอล์กลับมาขยายตัวเพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ 4 หลังจากที่หดตัวต่อเนื่องในครึ่งแรกของปี เนื่องจากราคาน้ำมันที่ปรับลดลงในช่วงปลายปี

การลงทุนภาคเอกชน

ตารางที่ 13 : เครื่องชี้การลงทุนภาคเอกชน^{1/}

	2548	2549	2549			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
พื้นที่รื้ออาคารก่อสร้าง						
ในประเทศมูลค่าเฉลี่ยเดือน	21,238	20,165	4,890	5,221	5,110	4,954
ย้อนหลัง 12 เดือน	(-1.2%)	(-5.0%)	(-13.5%)	(-3.2%)	(-1.9%)	(-0.7%)
(หน่วย : พันตารางเมตร)						
ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ในประเทศ	28,966	29,156	7,834	7,191	7,248	6,883
(หน่วย : พันตัน)	(6.5%)	(0.7%)	(-6.6%)	(0.8%)	(6.6%)	(3.7%)
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์	517.7	490.6	125.1	115.4	109.0	141.1
ในประเทศ (หน่วย : พันคัน)	(24.2%)	(-5.2%)	(0.7%)	(-12.6%)	(-8.1%)	(-1.2%)
มูลค่านำเข้าสินค้าทุน (ณ ราคาปี 2543)	1,127.7	1,171.7	291.7	303.9	300.8	275.3
(หน่วย : พันล้านบาท)	(21.0%)	(3.9%)	(7.0%)	(8.5%)	(3.2%)	(-2.8%)
มูลค่าจำหน่ายเครื่องจักรในประเทศ	545.4	594.0	145.2	144.8	152.4	151.7
ณ ราคาปี 2543 (หน่วย : พันล้านบาท)	(12.0%)	(8.9%)	(10.0%)	(1.8%)	(14.4%)	(9.3%)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน
1/ ปรับฐานเป็นปี 2543 และย้อนหลังตั้งแต่เดือนมกราคม 2543 ตามข้อมูลดัชนีราคานำเข้าของกระทรวงพาณิชย์

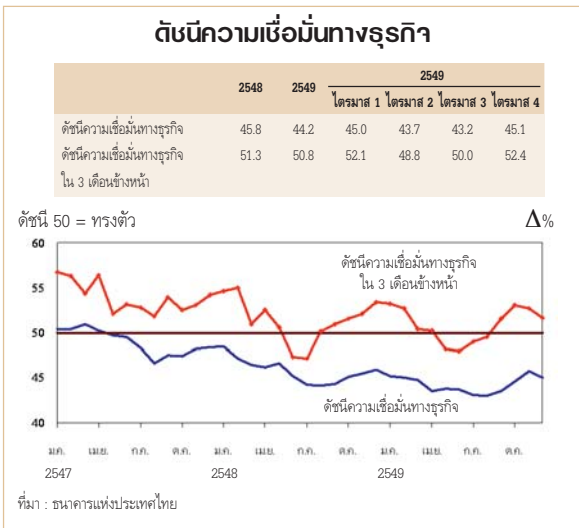
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

โดยภาพรวม การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ตามการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ในปี 2549 ชะลอตัวลงมากจากปีก่อน โดยขยายตัวร้อยละ 3.9 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 10.9 ในปี 2548 ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันที่ทรงตัวในระดับสูงในช่วงต้นปี อัตราดอกเบี้ยทรงตัวในระดับสูง รวมทั้งความเชื่อมั่นที่ปรับลดลงต่อเนื่อง ซึ่งการชะลอตัวดังกล่าวเป็นผลจากการชะลอตัวของการลงทุนในหมวดเครื่องมือเครื่องจักรเป็นสำคัญ

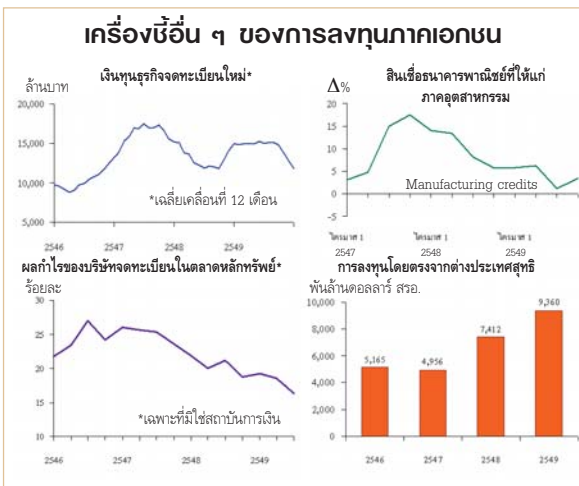
สำหรับในไตรมาสที่ 4 ของปี 2549 การลงทุนที่มีแนวโน้มชะลอต่อเนื่อง สอดคล้องกับดัชนีการลงทุนภาคเอกชนในไตรมาสที่ 4 ที่ขยายตัวร้อยละ 0.3 ชะลอลงจากร้อยละ 2.2 ในไตรมาสที่ 3 และสอดคล้องกับดัชนีความเชื่อมั่นของนักธุรกิจที่ลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี แม้ว่าจะปรับตัวดีขึ้นบ้างในช่วงหลังจากต้นทุนการผลิตที่มีแนวโน้มลดลง

เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทการลงทุน การลงทุนในหมวดเครื่องมือเครื่องจักรมีแนวโน้มชะลอตัวลงมาก โดยเครื่องชี้ที่ชะลอลงมาก ได้แก่ ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์และมูลค่าการนำเข้าสินค้าทุน ณ ราคาคงที่ที่ลดลงตามอุปสงค์ในประเทศที่ชะลอตัวจากราคาน้ำมันที่ปรับสูงขึ้นและอัตราดอกเบี้ยที่ทรงตัวในระดับสูง รวมทั้งความไม่แน่นอนทางการเมือง ขณะที่การลงทุนในหมวดก่อสร้างชะลอตัวต่อเนื่องจากเครื่องชี้สำคัญ ได้แก่ พื้นที่รับอนุญาตการก่อสร้างในเขตเทศบาลและปริมาณการจำหน่ายปูนซีเมนต์ในประเทศที่ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับภาวะอสังหาริมทรัพย์ที่ยังคงชะลอตัว

เครื่องชี้การลงทุนอื่น ได้แก่ มูลค่าการลงทุนของโครงการที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนลดลงจากปีก่อน เช่นเดียวกับเงินทุนของธุรกิจจดทะเบียนใหม่และผลกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่ชะลอลง รวมทั้งสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่ให้แก่ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงมากเช่นกัน แม้ว่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนโดยเฉพะธุรกิจสื่อสารและโทรคมนาคม

ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการลงทุนภาคเอกชนในปี 2549 และต่อเนื่องมายังปี 2550 ได้แก่ ความเชื่อมั่นของนักลงทุนจากผลของความไม่แน่นอนทางด้านการเมือง ซึ่งปัจจัยความเชื่อมั่นนี้จะมีผลทำให้การฟื้นตัวของการลงทุนภาคเอกชนล่าช้าออกไป แต่ด้วยอัตราการใช้กำลังการผลิตที่อยู่ในระดับสูงและอัตราดอกเบี้ยที่เริ่มปรับลดลง การลงทุนภาคเอกชนจึงมีความพร้อมที่จะขับเคลื่อนต่อไปเมื่อข้อจำกัดด้านความเชื่อมั่นของนักลงทุนปรับตัวดีขึ้น

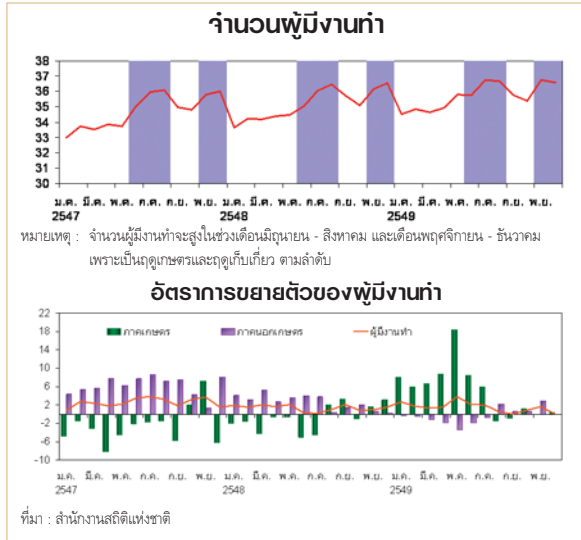
ตารางที่ 14 : โครงการที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน

เมื่อเทียบกับปีก่อน (Δ%)	2548		2549	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
เกษตรกรรมและผลิตผลเกษตรกรรม	-6.3	-11.4	-17.1	-20.2
เหมืองแร่ เซรามิคและโลหะขั้นมูลฐาน	42.3	73.9	-35.1	41.5
อุตสาหกรรมเบา	28.2	7.2	-8.0	-36.9
ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร อุปกรณ์ขนส่ง	-6.7	101.7	0.4	-63.6
อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องไฟฟ้า	23.3	-37.3	-1.4	42.3
เคมี กระดาษ และพลาสติก	10.7	13.7	-10.3	142.4
บริการ และสาธารณูปโภค	12.2	128.4	39.8	-63.2
รวม	7.6	43.4	1.1	-18.3

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ภาวะแรงงาน

ตารางที่ 15 : ตลาดแรงงานจำแนกตามภาคการผลิต (หน่วย : ร้อยละ)

	สัดส่วนผู้มีงานทำ		อัตราการขยายตัวของผู้มีงานทำ	
	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2548	ปี 2549
ภาคเกษตร	37.7	38.9	-0.7	4.6
ภาคนอกเกษตร	62.3	61.1	2.6	-0.4
อุตสาหกรรม	16.7	16.3	2.3	-0.9
ค้าปลีกค้าส่ง	15.7	15.3	0.3	-0.8
โรงแรมภัตตาคาร	6.7	6.5	4.0	-2.4
ก่อสร้าง	6.0	6.0	1.9	1.2
อื่น ๆ	17.2	17.0	4.9	0.8
รวม	100.0	100.0	1.3	1.5

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 16 : ตลาดแรงงานจำแนกตามภูมิภาค (หน่วย : ร้อยละ)

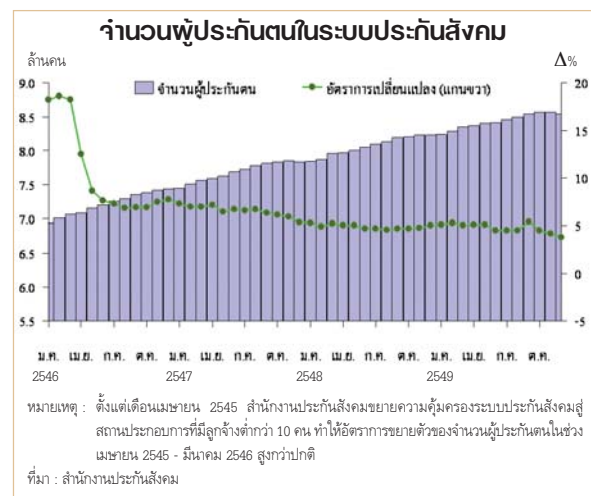
	สัดส่วนผู้มีงานทำ		อัตราการขยายตัวของผู้มีงานทำ		อัตราการว่างงาน	
	ปี 2549	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2548
ภาคกลาง	10.9	4.8	5.5	1.6	1.4	
กรุงเทพฯ	25.8	-6.9	-7.7	1.8	1.5	
ภาคเหนือ	18.2	0.5	-0.3	1.9	1.4	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	31.6	2.1	0.9	2.1	1.7	
ภาคใต้	13.5	3.9	4.4	1.7	1.5	
ทั้งประเทศ	100.0	1.3	1.5	1.8	1.5	

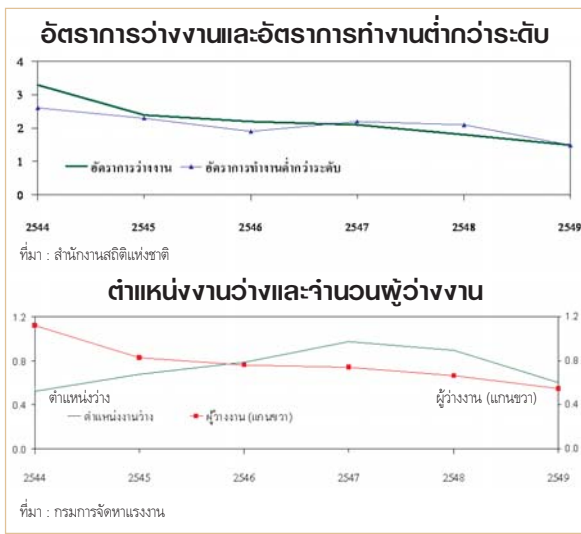
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาวะตลาดแรงงาน ในปี 2549 จำนวนผู้มีงานทำเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.5 โดยผลกระทบจากภัยแล้งต่อภาคการเกษตรได้คลี่คลายลง ทำให้การจ้างงานภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 เทียบกับปีก่อนที่หดตัวร้อยละ 0.7 อย่างไรก็ตาม การจ้างงานภาคเกษตรที่เพิ่มขึ้นบางส่วนมาจากการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคนอกเกษตร ซึ่งส่งผลให้การจ้างงานภาคนอกเกษตรลดลงร้อยละ 0.4 เทียบกับปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 2.6 โดยการจ้างงานสาขาสำคัญเกือบทุกสาขาหดตัวจากปีก่อน

เมื่อจำแนกตามภูมิภาคพบว่า การจ้างงานเพิ่มขึ้นมากในเขตภาคกลาง และภาคใต้ จากภาคการเกษตรที่ขยายตัวในเกณฑ์ดีทั้งทางด้านราคาและผลผลิต โดยเฉพาะในภาคใต้ที่ภาคการเกษตรได้รับผลดีจากราคายางพาราที่อยู่ในเกณฑ์สูง โดยการจ้างงานในภูมิภาคดังกล่าวเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเพราะมีแรงงานเคลื่อนย้ายจากกรุงเทพฯ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้ามาทำงานมากขึ้น

เมื่อพิจารณาการจ้างงานภาคเอกชนจากเครื่องชี้รายเดือน ณ สิ้นปี 2549 จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมมีจำนวนทั้งสิ้น 8.24 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2548 ร้อยละ 3.8 สะท้อนภาวะการจ้างงานภาคเอกชนในระบบ (Formal Sector) ที่ขยายตัวในเกณฑ์ดี

ทั้งนี้ แม้การลงทุนในช่วงปี 2549 จะลดตัวลง แต่อัตราการว่างงานยังคงโน้มต่ำลงต่อเนื่องจากร้อยละ 1.8 ในปี 2548 มาอยู่ที่ร้อยละ 1.5 ในปี 2549 ซึ่งถือเป็นระดับการว่างงานที่ต่ำมาก และเมื่อพิจารณาร่วมกับอัตราการจ้างงานต่ำกว่าระดับที่อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องจากปีก่อน สะท้อนภาวะการจ้างงานที่ค่อนข้างตึงตัว และอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจได้ในระยะต่อไป อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมา ตำแหน่งงานว่างที่โน้มต่ำลง เนื่องจากการปรับตัวของผู้ประกอบการในด้านความต้องการแรงงาน รวมทั้งความยืดหยุ่นในตลาดแรงงานไทยที่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้ง่ายระหว่างภาคเกษตรและภาคนอกเกษตร ช่วยผ่อนคลายแรงกดดันต่อระดับค่าจ้างและอุปสงค์ในตลาดแรงงานลงได้

ระดับราคา

ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป เหลือในปี 2549 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 แรงตัวขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 4.5 ในปีก่อน โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาทั้งในหมวดอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 4.8 และราคาในหมวดอื่น ๆ ที่มีใช้อาหารร้อยละ 4.6 สำหรับ**ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน** (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน) เหลือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 ซึ่งอยู่ในช่วงเป้าหมายร้อยละ 0 - 3.5 ของกรอบนโยบายการเงิน แม้ว่าแรงตัวขึ้นจากร้อยละ 1.6 ในปีก่อน จากการส่งผ่านของต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นตามราคาน้ำมันที่ยังคงอยู่ในระดับสูงในช่วงต้นปีไปยังราคาสินค้าและบริการอื่น ๆ โดยเฉพาะค่าโดยสารสาธารณะ

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อัตราเงินเฟ้อของไทยในปี 2549 แรงตัวขึ้นได้แก่

- (1) ราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศที่ยังคงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงครึ่งแรกของปี
- (2) ต้นทุนเชื้อเพลิงที่สูงขึ้น ทำให้มีการปรับค่าโดยสารสาธารณะเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.9 ซึ่งรวมค่าโดยสารหลายประเภท

ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด อาทิ ค่าโดยสารรถประจำทาง รถทัวร์ รถจักรยานยนต์และรถสามล้อรับจ้าง รถไฟ และเครื่องบิน นอกจากนี้ ยังมี การปรับขึ้นค่ากระแสไฟฟ้าด้วย

(3) ราคาสินค้ากลุ่มอาหารสด โดยเฉพาะราคาผักและผลไม้ ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในช่วงปลายปีจากการที่ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภาวะน้ำท่วม

แม้ว่าอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยทั้งปี 2549 จะสูงขึ้นจากปีก่อนหน้า แต่หลังจากที่ราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงครึ่งหลังของปี ทั้งจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับลดลงรวมถึงอานิสงค์จากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น อัตราเงินเฟ้อทั่วไปก็เริ่มชะลอตัวอย่างชัดเจน ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานค่อย ๆ ปรับลดลงจากการส่งผ่านของแรงกดดันด้านอุปทานที่น้อยลง และแรงกดดันด้านอุปสงค์ที่อยู่ในระดับต่ำตามอุปสงค์ภายในประเทศที่ชะลอตัวต่อเนื่อง

ตารางที่ 17 : ดัชนีราคาผู้บริโภค

(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	น้ำหนัก (ร้อยละ)	2548	2549	2549			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	100.0	4.5	4.7	5.7	6.0	3.6	3.3
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	36.1	5.0	4.8	4.1	5.3	3.3	5.7
หมวดอื่น ๆ ที่มีใช้อาหาร	63.9	4.3	4.6	6.8	6.5	3.8	1.8
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน	75.95	1.6	2.3	2.6	2.8	1.9	1.7

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 ในปี 2549 ชะลอลงจากร้อยละ 9.2 ในปีก่อน โดยเป็นผลจากการชะลอลงของราคาในทุกหมวด ได้แก่ หมวดผลผลิตเกษตรกรรม หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง และหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ขยายตัวร้อยละ 18.0, 15.1 และ 5.0 ตามลำดับ เทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 21.2, 17.4 และ 7.2 ตามลำดับ ทั้งนี้ราคาในหมวดผลผลิตเกษตรกรรมชะลอลงตามราคาในตลาดโลก โดยเฉพาะราคาในหมวดสัตว์มีชีวิตและผลิตภัณฑ์ปลา และสัตว์น้ำ ที่ปรับลดลงจากปีก่อนตามราคาในตลาดโลก

ส่วนสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชะลอลงตามราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ชะลอลงมากจากปีก่อน รวมทั้งราคาในหมวดเครื่องไฟฟ้า อุปกรณ์และเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่ปรับลดลงสอดคล้องกับวัฏจักรอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ขณะที่ราคาสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์จากเหมืองชะลอลงตามราคาน้ำมันดิบ และก๊าซธรรมชาติ

ตารางที่ 18 : ดัชนีราคาผู้ผลิต
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	น้ำหนัก (ร้อยละ)	2548	2549	2549			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผู้ผลิต	100.0	9.2	7.0	8.7	10.3	6.2	3.4
ผลผลิตเกษตรกรรม	9.5	21.2	18.0	20.0	23.3	13.1	16.2
ผลิตภัณฑ์จากเหมือง	2.4	17.4	15.1	23.2	27.2	13.4	-0.9
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	88.1	7.2	5.0	6.5	7.6	4.8	1.4

ที่มา: สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ภาคต่างประเทศ

ภาวะเศรษฐกิจโลก

เศรษฐกิจโลกในปี 2549 ขยายตัวต่อเนื่องแต่ในอัตราที่ชะลอลงจากปี 2548 โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้ประมาณการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2549 ไว้ที่ร้อยละ 4.9 เทียบกับร้อยละ 5.1 ในปี 2548 สำหรับในปี 2550 IMF คาดว่าเศรษฐกิจโลกจะชะลอลงจากปี 2549 ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ เป็นสำคัญ

การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วงครึ่งแรกของปี เป็นผลจากการขยายตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสแรก จากการฟื้นตัวของการลงทุนภายหลังพายุเฮอริเคนในช่วงปลายปี 2548 และการเริ่มฟื้นตัวของกลุ่มประเทศยูโรและญี่ปุ่น รวมทั้งแรงสนับสนุนจากเศรษฐกิจเอเชียโดยเฉพาะจีน อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจโลกยังเผชิญความเสี่ยงจากราคาน้ำมันที่ผันผวนอย่างต่อเนื่องและการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ

ในช่วงครึ่งหลังของปี เศรษฐกิจสหรัฐฯ ชะลอตัวลงมาก โดยเฉพาะในไตรมาสที่ 3 ขณะที่เศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรฟื้นตัวอย่างชัดเจน ประกอบกับการขยายตัวของเศรษฐกิจจีนและอินเดียที่แข็งแกร่งและราคาน้ำมันที่มีเสถียรภาพมากขึ้น ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี เป็นแรงสนับสนุนสำคัญต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก ในขณะที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเล็กน้อย

เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2549 ขยายตัวต่อเนื่องแต่ในอัตราที่ใกล้เคียงกับปีก่อน โดยในไตรมาสที่ 1 การขยายตัวเร่งขึ้นจากการฟื้นตัวของการลงทุนภายหลังพายุเฮอริเคน Katrina และ Rita ขณะที่ในไตรมาสที่ 2 และ 3 เศรษฐกิจชะลอตัวอย่างมากจากการบริโภคภาคเอกชนที่ชะลอตัวลง ซึ่งเป็นผลจากอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น ตลาดที่อยู่อาศัยที่ชะลอลงและราคาน้ำมันที่สูง ขณะที่การลงทุนภาคธุรกิจใบบางอุตสาหกรรมยังคงชะลอตัวลง อย่างไรก็ตาม ในไตรมาสที่ 4 เศรษฐกิจเริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้นจากการบริโภคที่ปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากรายได้และภาวะการจ้างงานที่ดี ราคาน้ำมันมีเสถียรภาพมากขึ้น ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด

ยังคงอยู่ แต่ฐานะการคลังเริ่มปรับตัวดีขึ้นเนื่องจากรายได้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ความผันผวนของราคาน้ำมันยังเป็นความเสี่ยงที่สำคัญต่ออัตราเงินเฟ้อ

เศรษฐกิจสหภาพยุโรป ในปี 2549 ฟื้นตัวชัดเจนอย่างต่อเนื่องและเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของเศรษฐกิจโลกตลอดทั้งปี การขยายตัวอย่างต่อเนื่องนี้เป็นผลจากอุปสงค์ภายในกลุ่มประเทศยูโรโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเยอรมนี รวมทั้งการส่งออก ทั้งนี้ การลงทุนที่เพิ่มขึ้นเป็นการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรที่สูงขึ้นเป็นสำคัญ ความเชื่อมั่นทั้งในส่วนของผู้บริโภคและผู้ผลิตปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเร่งใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของภาคเอกชนก่อนการขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่มในเยอรมนีในปี 2550 และภาวะการจ้างงานที่ขยายตัวดีทั้งในภาคอุตสาหกรรม และบริการ โดยอัตราการว่างงานได้ปรับตัวลงมาอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับ Non-accelerating Inflation Rate of Unemployment (NAIRU) ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 8.0

เศรษฐกิจญี่ปุ่น ขยายตัวต่อเนื่องในปี 2549 โดยในไตรมาสแรกของปี การขยายตัวอยู่ในระดับสูง เป็นผลจากการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ การลงทุนของภาคเอกชนและการส่งออก ซึ่งสะท้อนถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ในไตรมาสที่ 2 และ 3 เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่องแต่ในอัตราที่ชะลอลง โดยการส่งออกปรับตัวสูงขึ้น แต่การบริโภคภายในประเทศขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงมากจากความไม่ชัดเจนของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ประกอบกับยังไม่มีมาตรการปรับเพิ่มค่าจ้างแรงงาน ส่งผลให้ผู้บริโภคระมัดระวังในการใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม ในไตรมาสที่ 4 เศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้นจากการส่งออกและการลงทุนภาคเอกชนที่เร่งตัวขึ้น

เศรษฐกิจภูมิภาคเอเชีย ในปี 2549 โดยรวมเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะจีน โดยเป็นผลจากการส่งออกที่ขยายตัวในเกณฑ์ดี ในช่วงครึ่งแรกของปี เศรษฐกิจของประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคเอเชียขยายตัวดีต่อเนื่องจากปี 2548 โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากภาคการส่งออกที่ขยายตัวในเกณฑ์ดี เนื่องจากความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้น และอุปสงค์ภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี เศรษฐกิจของประเทศส่วนใหญ่เริ่มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง โดยเป็นผลจากอุปสงค์ภายในประเทศและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่มีแนวโน้มชะลอลง ยกเว้นอินโดนีเซียยังขยายตัวดีต่อเนื่อง เนื่องจากได้รับแรงสนับสนุนบางส่วนจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง

ปริมาณการค้าโลก ในปี 2549 IMF คาดว่าปริมาณการค้าโลกขยายตัวร้อยละ 7.6 ลดลงจากร้อยละ 8.9 ในปีก่อน สอดคล้องกับการประมาณการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อน

อัตราเงินเฟ้อ แรงกดดันเงินเฟ้อโดยรวมเพิ่มขึ้นจากความผันผวนของราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับสูง โดยอัตราเงินเฟ้อในสหรัฐฯ แปรผันตามความผันผวนของราคาน้ำมันเป็นสำคัญ ขณะที่อัตราเงินเฟ้อของกลุ่มประเทศยูโรและญี่ปุ่นปรับเพิ่มขึ้นโดยเป็นผลจากทั้งราคาน้ำมันและการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในญี่ปุ่น อัตราเงินเฟ้อได้ปรับตัวเป็นบวกอย่างต่อเนื่องติดต่อกันนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 สะท้อนให้เห็นว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นได้พ้นจากภาวะเงินฝืดแล้ว ขณะที่แรงกดดันเงินเฟ้อของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียเพิ่มขึ้นจากราคาน้ำมันและราคาอาหารเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามโดยรวมอัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับที่ควบคุมได้ ส่วนหนึ่งได้รับผลจากการดำเนินนโยบายของธนาคารกลางในหลายประเทศเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคา ประกอบกับราคาน้ำมันที่มีเสถียรภาพมากขึ้นในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี

อัตราดอกเบี้ย ในครั้งแรกของปี 2549 อัตราดอกเบี้ยโลกลอยอยู่ในช่วงขาขึ้น โดยธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย Fed Funds ร้อยละ 0.25 ต่อปีรวม 4 ครั้ง เพื่อรักษาเสถียรภาพของระดับราคาทำให้อัตราดอกเบี้ย ณ สิ้นเดือนมิถุนายนอยู่ที่ร้อยละ 5.25 ต่อปี อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากนั้นธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้คงอัตราดอกเบี้ยที่ร้อยละ 5.25 ต่อปี ตลอดการประชุมของคณะกรรมการนโยบายการเงินในช่วงที่เหลือของปี 2549 สำหรับธนาคารกลางกลุ่มประเทศยูโรได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน Refinancing Rate ร้อยละ 0.25 ต่อปี รวม 5 ครั้ง จากร้อยละ 2.25 เป็นร้อยละ 3.50 ต่อปี ณ สิ้นปี 2549 เนื่องจากแรงกดดันจากราคาน้ำมันและความกังวลต่อ second-round effect ขณะที่ธนาคารกลางอังกฤษได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย Base Rate ร้อยละ 0.25 ต่อปี รวม 2 ครั้ง จากร้อยละ 4.50 เป็นร้อยละ 5.0 ต่อปี ณ สิ้นปี 2549 เนื่องจากแรงกดดันด้านราคาน้ำมันและเศรษฐกิจขยายตัวในเกณฑ์ดี สำหรับธนาคารกลางญี่ปุ่นได้ประกาศยกเลิกนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นพิเศษ (Quantitative Easing Policy) ในเดือนมีนาคม 2549 โดยปรับเปลี่ยนเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินจากเดิมที่ใช้เป้าหมายปริมาณเงินในบัญชีเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ (Current Account) ที่ธนาคารกลาง เป็นอัตราดอกเบี้ย Uncollateralized Overnight Call Rate และในเดือนกรกฎาคม 2549 ได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายดังกล่าวจากร้อยละ 0 เป็นร้อยละ 0.25 ต่อปี สำหรับกลุ่มประเทศเอเชียในครั้งแรกของปี ประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาที่ได้รับแรงกดดันจากราคาน้ำมันเป็นสำคัญ แต่ในครึ่งปีหลังการดำเนินนโยบายการเงินส่วนใหญ่เป็นไปตามปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน

การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน

ในปี 2549 การส่งออกยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน โดยปริมาณส่งออกที่เพิ่มขึ้น ได้รับปัจจัยบวกจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่ขยายตัวในเกณฑ์สูงต่อเนื่องจากปีก่อน โดยเฉพาะสหรัฐฯ และประเทศในภูมิภาค ขณะเดียวกันราคาตลาดโลกที่ปรับสูงขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าโภคภัณฑ์ ได้แก่ น้ำมัน เหล็ก ทองคำ ทองแดง ข้าว และยาง เป็นต้น ได้ส่งผลให้ราคาสินค้ามีแนวโน้มสูงขึ้นจากปีก่อนทั้งด้านส่งออกและนำเข้า อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นจากปีก่อน ก็ส่งผลต่อรายได้ส่งออกในรูปแบบเงินบาทขยายตัวไม่มากนัก รวมถึงการนำเข้าในปีที่ผ่านมาไม่ได้เร่งตัวเพื่อตอบรับปัจจัยบวกจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นดังกล่าว เนื่องจากอุปสงค์ในประเทศชะลอตัว จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นส่งผลต่อดุลการค้ากลับมาเกินดุลจากที่ขาดดุลสูงในปีก่อน และเมื่อรวมกับ**ดุลบริการ รายได้ และเงินโอน** ที่เกินดุลเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ทำให้**ดุลบัญชีเดินสะพัด**เกินดุล แม้ว่าเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิเกินดุลลดลงจากปีก่อน แต่โดยภาพรวม**ดุลการชำระเงิน**ยังคงเกินดุลสูงขึ้นจากปีก่อน

การส่งออก มีมูลค่า 128.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.4 (การส่งออกในรูปแบบเงินบาทขยายตัวร้อยละ 10.2) ขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน โดยเป็นการขยายตัวทั้งปริมาณและราคา^{1/} ร้อยละ 11.6 และ 5.2 ตามลำดับ โดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูง ยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน อาทิ **หมวดอิเล็กทรอนิกส์ ยานพาหนะและชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์โลหะสามัญและผลิตภัณฑ์เคมี**

รายละเอียดของสินค้าส่งออกที่สำคัญมีดังนี้

หมวดสินค้าเกษตร มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.3 เพิ่มขึ้นทั้งด้านราคาและปริมาณ ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกขยายตัวตามสินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และไก่สดแช่เย็นและแช่แข็ง

หมวดสินค้าประมง มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 เพิ่มขึ้นจากด้านราคาเป็นสำคัญ โดยมูลค่าการส่งออกที่ขยายตัวมาจากการส่งออก**กุ้งสดแช่เย็นและแช่แข็ง**เป็นสำคัญ ซึ่งขยายตัวดีในตลาดหลักทั้งสหรัฐฯ ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป และเกาหลีใต้

หมวดสินค้าอุตสาหกรรม มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.4 ใกล้เคียงกับปีก่อน ขยายตัวตามการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูงเป็นสำคัญ โดยการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมจำแนกรายหมวด มีดังนี้

หมวดสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานในการผลิตสูง มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 ชะลอลงจากปีก่อนตามการส่งออก**อัญมณีและเครื่องประดับ** ซึ่งได้รับผลกระทบจากแนวโน้มราคาทองคำที่สูงขึ้นมากจากปีก่อน ขณะที่การส่งออก**เสื้อผ้าสำเร็จรูป**ยังขยายตัวต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการของสหรัฐฯ ในการจำกัดโควตานำเข้าจากจีน

สินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูง มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.0 สินค้าที่ขยายตัวดีที่สำคัญ ได้แก่ **สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ประเภทคอมพิวเตอร์**ขยายตัวตามการส่งออกฮาร์ดดิสก์ และ**แผงวงจรรวม**ที่ยังขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน แต่มีแนวโน้มชะลอลงบ้างโดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปีตามวัฏจักรอิเล็กทรอนิกส์ ส่วน**เครื่องใช้ไฟฟ้า**ขยายตัวตามการส่งออกเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ และตู้เย็น สำหรับการส่งออก**ผลิตภัณฑ์โลหะสามัญ ผลิตภัณฑ์เคมีและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม** มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ส่วนหนึ่งเนื่องจากมีอุปทานส่วนเกินซึ่งเป็นผลจากอุปสงค์ในประเทศชะลอตัว และมีผลผลิตเพิ่มขึ้นตามการขยายกำลังการผลิต ส่วนการส่งออกยานพาหนะและชิ้นส่วน ยังขยายตัวมากตามการส่งออกไปตลาดสหภาพยุโรป ออสเตรเลีย และตะวันออกกลาง

หมวดสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศในการผลิต มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 ขยายตัวตามการส่งออกสินค้าสำคัญ ได้แก่ **ผลิตภัณฑ์ยาง**ขยายตัวตาม

1/ 2/ คำนวณจากดัชนีราคาส่งออก-นำเข้าของกระทรวงพาณิชย์ โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ยกเลิกการจัดทำดัชนีราคาสินค้าเข้า-ออกของ ธปท. ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2550 เป็นต้นไป และใช้ดัชนีราคาฯ ที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์เป็นผู้จัดทำแทน ซึ่งมีข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่เดือนมกราคม 2543

การส่งออกอย่าง **ปลากรอบ** ขยายตัวจากด้านปริมาณเป็นสำคัญตามการส่งออกหูหนามกระป๋อง และ**ผลิตภัณฑ์ไก่แปรรูป** ยังขยายตัวทดแทนการส่งออกไก่สดแช่เย็นและแช่แข็ง โดยเฉพาะส่งไปสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น สำหรับการส่งออก**น้ำตาล** มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านราคาที่สูงขึ้นจากปีก่อน ขณะที่ปริมาณส่งออกยังลดลง

การนำเข้า มีมูลค่า 126.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 (การนำเข้าในรูปเงินบาทขยายตัวร้อยละ 0.7) โดยขยายตัวจากราคา²⁷ ร้อยละ 6.5 และปริมาณร้อยละ 0.5 ชะลอตัวลงจากปีก่อน ตามอุปสงค์ในประเทศที่ชะลอตัวทั้งในด้านอุปโภคบริโภคของภาครัฐ และภาคเอกชน โดยรายละเอียดของการนำเข้า มีดังนี้

สินค้าอุปโภคบริโภค มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.2 ขยายตัวตามการนำเข้า**เครื่องใช้ไฟฟ้า**ซึ่งมีการนำเข้าอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตเครื่องรับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล โดยส่วนหนึ่งใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่งสอดคล้องกับการส่งออกที่ขยายตัวในปีที่ผ่านมา ขณะที่การนำเข้าเพื่อการอุปโภคบริโภคในประเทศชะลอตัว โดยการนำเข้า**หมวดอาหารและเครื่องดื่ม** ชะลอตัวลงจากปีก่อนตามอุปสงค์ในประเทศ อาทิ นมผง วิสกี้ เป็นต้น

วัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 ชะลอตัวลงจากปีก่อน ตามการนำเข้า**ไม้ เหล็กและเหล็กกล้า** ที่ลดลงจากปีก่อนตามอุปสงค์ในประเทศที่ชะลอตัว ในภาคอสังหาริมทรัพย์ รวมถึงการชะลอการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐ อาทิ โครงการขนส่งมวลชนระบบราง เป็นต้น การนำเข้า**ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์**ชะลอตัวลงตามการส่งออกแผงวงจรรวมเป็นสำคัญ และการนำเข้า**อาหารสัตว์**ชะลอตัวตามการนำเข้ากากถั่วเหลือง

สินค้าทุน มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 ชะลอตัวลงจากปีก่อน ตามการนำเข้า**เครื่องจักรกลและเครื่องจักรไฟฟ้า** ในอุตสาหกรรมสำคัญ อาทิ **1) อุตสาหกรรมผลิตกระแสไฟฟ้า** ที่มีการนำเข้าเครื่องจักรของผู้ผลิตกระแสไฟฟ้าอิสระ (Independent Power Producer: IPP) เพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเพิ่มเติมหลังจากการติดตั้งเครื่องจักรขนาดใหญ่ในปีก่อน เช่นเดียวกับ **2) อุตสาหกรรมปิโตรเคมี** ที่ภาคเอกชนมีการขยายการลงทุนไปค่อนข้างมากในปีก่อน ซึ่งสอดคล้องกับการส่งออก

ผลิตภัณฑ์เคมีที่ขยายตัวดีในปีนี้ และ **3) อุตสาหกรรมยานยนต์**ที่ชะลอตัวตามอุปสงค์ในประเทศเป็นสำคัญ รวมทั้งการใช้จ่ายเกี่ยวกับ **4) อุปกรณ์สื่อสาร**ที่ชะลอตัวจากปีก่อน นอกจากนี้ มีการนำเข้า**เครื่องบินเพื่อการพาณิชย์** จำนวน 4 ลำ รวมมูลค่า 571.4 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. (ลดลงจากปีก่อนที่นำเข้าจำนวน 8 ลำ) อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการนำเข้าที่อาก้ายังคงขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน

รถยนต์และส่วนประกอบ มีมูลค่าลดลงร้อยละ 6.4 ตามการนำเข้าชิ้นส่วนยานพาหนะ รถยนต์นั่ง และรถบรรทุกที่ลดลง เนื่องจากการชะลอตัวของอุปสงค์ในประเทศเป็นสำคัญ

น้ำมันดิบ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.6 ชะลอตัวลงจากปีก่อน จากปริมาณนำเข้าที่ลดลงร้อยละ 6.1 คิดเป็นปริมาณนำเข้า 301.8 ล้านบาร์เรล ขณะที่ราคาน้ำมันดิบนำเข้ายังเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 25.2 โดยราคาเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 65.8 ดอลลาร์สหรัฐ. ต่อบาร์เรล สูงขึ้นจากปีก่อนซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 52.5 ดอลลาร์สหรัฐ. ต่อบาร์เรล

ดุลการค้า ดุลบริการฯ และดุลบัญชีเดินสะพัด

ดุลการค้าที่เกินดุล 2.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เป็นการเกินดุลกับประเทศคู่ค้าสำคัญ ทั้งสหรัฐฯ สหภาพยุโรป อาเซียน และฮ่องกง จากการส่งออกที่ขยายตัวในกลุ่มสินค้าสำคัญ อาทิ ยาง ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์โลหะ คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน ยานพาหนะและชิ้นส่วน แผงวงจรรวมและชิ้นส่วน ขณะที่ไทยขาดดุลกับญี่ปุ่น ตะวันออกกลาง เกาหลีใต้ ไต้หวัน โดยเป็นการนำเข้าวัตถุดิบประเภทโลหะและเคมีภัณฑ์จากญี่ปุ่น การนำเข้าชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์จากเกาหลีใต้และไต้หวัน และการนำเข้าน้ำมันดิบจากตะวันออกกลาง นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่ไทยเปิดเสรีการค้า (Free Trade Agreement) อาทิ จีน อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ไทยยังเป็นฝ่ายเกินดุลการค้ายกเว้น จีน

ดุลบริการ รายได้ และ เงินโอน เกินดุล 1.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่เกินดุล 0.7 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ตามการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ โดยรายรับจากการท่องเที่ยวขยายตัวร้อยละ 29.9 ตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวซึ่งขยายตัวร้อยละ 20.0 เทียบกับในปีก่อน ขณะที่รายจ่ายการท่องเที่ยวขยายตัวร้อยละ 21.8 โดยจำนวนนักท่องเที่ยวขาออกขยายตัวร้อยละ 10.6 เทียบกับในปีก่อน สำหรับ

ผลประโยชน์จากการลงทุนทางด้านรับมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 39.2 จากปีก่อน จากทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ ขณะที่รายจ่ายผลประโยชน์จากการลงทุนเพิ่มขึ้น 0.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็นอัตราเพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 7.8 จากการส่งกลับกำไรและเงินปันผลภาคเอกชนเป็นสำคัญ ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัด (ที่ปรับ Reinvested Earnings)^{3/} เกินดุล 3.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากที่ขาดดุล 7.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ของ GDP

ในปีนี้ได้มีการเผยแพร่ข้อมูล “กำไรที่นำกลับมาลงทุน” (Reinvested Earnings) ในดุลการชำระเงิน โดยบันทึกเป็น ส่วนหนึ่งของการลงทุนโดยตรงในดุลบัญชีเดินสะพัดและการเงิน และบันทึกจำนวนเดียวกันนี้ในทางตรงข้ามในรายการผลประโยชน์จากการถือหุ้นในดุลบัญชีเดินสะพัด ยกตัวอย่าง เช่น หากเป็น Reinvested Earnings ของบริษัทต่างชาติ ในไทย จะทำให้เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment Inflow) เพิ่มขึ้น โดยจะมีการลงทุนที่เสมือนกับเงินจำนวนดังกล่าวมีการส่งกำไรกลับออกไปก่อน แล้วนำมาลงทุนใหม่ในไทย จึงต้องบันทึกในบัญชีดุลบริการ รายได้และเงินโอน ด้านจ่ายด้วย จึงทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัด ลดลงเท่ากับจำนวน FDI ที่เพิ่มขึ้น การบันทึกรายการดังกล่าว แม้จะทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดปรับตัวลดลงแต่ดุลบัญชีเดินสะพัด และการเงินจะเพิ่มขึ้นจำนวนเท่ากัน สุทธิแล้วจึงไม่มีผลกระทบต่อบัญชีดุลการชำระเงิน และไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระแสเงินไหลเข้า-ออกจริง แต่เป็นการปรับรายการทางบัญชีเท่านั้น เพื่อให้องค์ประกอบดุลการชำระเงิน มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามหลักการลงบัญชีสถิติ ดุลการชำระเงินฉบับที่ 5 ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ที่เป็นสากล

เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ

เงินทุนเคลื่อนย้าย ในปี 2549 เกินดุลสุทธิ 8.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อนที่เกินดุล 12.6

พันล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุเนื่องจากเงินทุนภาคธนาคาร ขาดดุลมากกว่าปีก่อน ขณะที่เงินทุนภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร เกินดุลเพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการขายหุ้นเรือนหุ้นของ ธุรกิจกลุ่มสื่อสารรายใหญ่ของไทยให้แก่นักลงทุนต่างชาติ ทำให้มีเงินไหลเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาค ธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร เป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังมีกำไรไหลเข้า ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์และเงินกู้ยืมนอกเคอเรือเพิ่มขึ้นมาก รายละเอียดมีดังนี้

ภาครัฐบาล ขาดดุล 0.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

ขาดดุลลดลงจากปีก่อน จากการชำระคืนเงินกู้ระยะยาว ตามการปรับโครงสร้างหนี้ของรัฐบาลในปีนี้และตราสารหนี้ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ไทยซื้อคืนตราสารหนี้ระยะยาวของ รัฐบาลไทยที่ออกในต่างประเทศ และนักลงทุนต่างชาติ ขายคืนพันธบัตรเงินบาทในตลาดรอง รวมทั้งการไถ่ถอน พันธบัตรครบกำหนด

ภาคธนาคาร ขาดดุล 8.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

เปลี่ยนจากปีก่อนที่เกินดุล 0.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เพิ่มสินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิ จำนวน 9.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ เป็นผลจากธุรกรรม ธนาคารพาณิชย์ขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิกับผู้นำเข้า เป็นสำคัญ และ**กิจการวิเทศธนกิจ** ชำระคืนหนี้จำนวน 1.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเป็นการชำระคืนหนี้ระยะสั้นและ ระยะยาว

ภาคอื่น ๆ เกินดุล 18.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

จากเงินทุนภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารเป็นสำคัญ

ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร เกินดุล 17.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

เกินดุลเกือบทุกรายการ ได้แก่ **เงินลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศ** เกินดุล 9.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (รวม Reinvested Earnings จำนวน 4.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ.) จากการเกินดุลใน**เงินทุนเรือนหุ้น** (Equity Investment) จากการเพิ่มทุนของกลุ่มธุรกิจสื่อสาร กลุ่มธุรกิจการผลิต เหล็กและเหล็กกล้า เป็นสำคัญ **เงินลงทุนในหลักทรัพย์** เกินดุล 4.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการไหลเข้าของเงินทุน

3/ ตั้งแต่ตุลาคม 2549 สปท. บันทึก “กำไรที่นำกลับมาลงทุน (Reinvested Earnings)” เป็นส่วนหนึ่งของการลงทุนโดยตรงในดุลบัญชีเดินสะพัดและการเงิน และ บันทึกจำนวนเดียวกันนี้เป็นบัญชีปรับมูลค่า (Contra Entry) ในรายการผลประโยชน์จากการถือหุ้นในดุลบัญชีเดินสะพัด และปรับข้อมูลย้อนหลังถึงปี 2544 ทั้งนี้ ข้อมูลเบื้องต้น Net Reinvested Earnings ปี 2549 เท่ากับ 4.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (กำหนดให้เท่ากับปี 2548 จนกว่าจะแสดงผลสำรวจใหม่มาออก ในเดือนกันยายน 2550)

ในหลักทรัพย์ทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ เงินกู้นอกเครือ (Other Loans) เกินดุล 3.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เปลี่ยนจากปีก่อนที่ขาดดุล 1.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเงินกู้ของกลุ่มธุรกิจเข้าซื้อรถยนต์และกลุ่มธุรกิจ Holding Company เป็นสำคัญ

ภาครัฐวิสาหกิจ เกินดุล 0.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อนที่เกินดุล 2.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากในปีนั้น ภาครัฐวิสาหกิจบางแห่งนำเข้าเงินกู้และออกตราสารหนี้ระยะยาวต่างประเทศลดลง นอกจากนี้ มีการบันทึกบัญชีรับคืนเงินมัดจำล่วงหน้าค่าสินค้านำเข้า

ดุลการชำระเงิน

ดุลบัญชีเดินสะพัด (ที่ปรับ Reinvested Earnings แล้ว) เปลี่ยนเป็นเกินดุล 3.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เมื่อเทียบกับปีก่อนที่ขาดดุล 7.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. และเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิเกินดุล 8.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ทำให้**ดุลการชำระเงิน** เกินดุล 12.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับที่เกินดุล 5.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อนโดย**เงินสำรองระหว่างประเทศ** เพิ่มขึ้นจาก 52.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2548 เป็น 67.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2549 หรือเทียบเท่ากับการนำเข้า 6.4 เดือน โดยมียอดคงค้างการซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิจำนวน 6.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

ตารางที่ 19 : ดุลการชำระเงิน

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2548			2549 ^{1/}		
	ทั้งปี	ครั้งแรก	ครึ่งหลัง	ทั้งปี	ครั้งแรก	ครึ่งหลัง
สินค้าออก เอฟ.โอ.บี.	109,193	51,102	58,091	128,220	59,684	68,536
% การเปลี่ยนแปลงจากช่วงเดียวกันปีก่อน	15.0	13.5	16.4	17.4	16.8	18.0
สินค้าเข้า ซี.ไอ.เอฟ.	117,722	59,067	58,655	125,975	61,613	64,363
% การเปลี่ยนแปลงจากช่วงเดียวกันปีก่อน	25.9	31.0	21.2	7.0	4.3	9.7
ดุลการค้า	-8,530	-7,966	-564	2,245	-1,929	4,174
ดุลบริการ รายได้ และเงินโอน	677	160	518	996	337	659
ดุลบัญชีเดินสะพัด	-7,852	-7,806	-46	3,240	-1,592	4,832
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	12,558	7,043	5,514	8,866	5,886	2,980
ธนาคารแห่งประเทศไทย	0	0	0	0	0	0
ภาครัฐบาล	-952	-656	-295	-558	-196	-362
ภาคธนาคาร	290	259	31	-8,609	-4,901	-3,708
ภาคอื่น ๆ	13,220	7,441	5,778	18,033	10,983	7,050
- ธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	10,969	5,495	5,474	17,195	10,507	6,688
เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	7,412	3,626	3,786	9,450	5,978	3,473
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	2,645	1,412	1,233	4,784	2,501	2,283
เงินกู้นอกเครีอ	-1,308	-1,161	-147	3,313	1,813	1,500
เงินทุนอื่น ๆ	2,220	1,618	603	-354	215	-569
- ภาครัฐวิสาหกิจ	2,251	1,947	304	838	476	362
คลาดเคลื่อนสุทธิ	716	1,859	-1,143	635	393	242
ดุลการชำระเงินรวม^{2/}	5,422	1,097	4,325	12,742	4,688	8,054

หมายเหตุ : 1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ ข้อมูลจริง

ที่มา : กรมศุลกากร

ธนาคารแห่งประเทศไทย

หนี้ต่างประเทศ

หนี้ต่างประเทศรวม ณ สิ้นปี 2549 มียอดคงค้างทั้งสิ้น 59.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจาก 52.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปีก่อน และเมื่อคิดเป็นสัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)^{1/} อยู่ที่ร้อยละ 33.1 ในปี 2549 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 32.5 ณ สิ้นปีก่อน สำหรับปีนี้มีการนำเข้าหนี้ต่างประเทศสุทธิทั้งสิ้น 6.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ประกอบด้วยเงินบาท เงินเยน และเงินยูโรมีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. ทำให้เมื่อตีราคาในรูปดอลลาร์ สรอ. หนี้ต่างประเทศรวม ณ สิ้นปี 2549

เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2548 จึงเพิ่มขึ้น 7.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

หนี้รัฐบาล มียอดคงค้างจำนวน 4.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อน จากการซื้อคืนตราสารหนี้ระยะยาวที่รัฐบาลไทยออกในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ในประเทศ และการที่นักลงทุนต่างชาติขายคืนพันธบัตรเงินบาทในตลาดรอง รวมทั้งการไถ่ถอนพันธบัตรที่ครบกำหนด สำหรับเงินกู้มีการชำระคืนต่อเนื่อง ซึ่งมีการชำระคืนหนี้ภาครัฐบาลสุทธิ 0.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. แต่เมื่อรวมกับผลของการแข็งค่าขึ้นของเงินสกุลต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ยอดคงค้างหนี้รัฐบาลลดลง 0.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

หนี้ภาคธนาคาร มียอดคงค้าง 6.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยธนาคารพาณิชย์มีการเบิกเงินกู้สุทธิจำนวน 1.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. แต่กิจการวิเทศธนกิจซึ่งปิดดำเนินการ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2549 นั้น มีการชำระคืนเงินกู้สุทธิทั้งระยะสั้นและระยะยาวเป็นจำนวน 1.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. อย่างไรก็ตาม เมื่อรวมผลของค่าเงินสกุลที่แข็งค่าขึ้น ทำให้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศภาคธนาคารเพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อน 0.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

หนี้อื่น ๆ มียอดคงค้าง 49.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีการก่อหนี้สุทธิของภาคธุรกิจที่มีใช้ธนาคารจำนวน 6.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเฉพาะเงินกู้นอกเครือในกลุ่มธุรกิจ Holding Company และเงินกู้ในเครือของกลุ่มธุรกิจสื่อสารเป็นสำคัญ สำหรับรัฐวิสาหกิจมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากการนำเข้าเงินกู้เพื่อชำระสินค้า อย่างไรก็ตาม จากผลของค่าเงินบาท เงินเยน และเงินยูโรที่แข็งค่าขึ้นเมื่อคิดเป็นสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. จึงทำให้ยอดหนี้ในภาคอื่น ๆ เพิ่มขึ้นทั้งสิ้น 7.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากสิ้นปีก่อน

โครงสร้างหนี้ต่างประเทศ

หนี้ระยะสั้น ณ สิ้นปี 2549 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.6 ของหนี้ต่างประเทศทั้งหมด ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 30.8 ในปีก่อน จากการเพิ่มขึ้นของหนี้ระยะยาวภาคธนาคารเงินกู้นอกเครือและตราสารหนี้ของภาคธุรกิจที่มีใช้ธนาคาร

ตารางที่ 20 : ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศ*

(หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2547	2548	2549	สิ้นปี 2549 เทียบกับสิ้นปี 2548
1. ภาครัฐบาล	5,779	4,518	4,140	-378
ระยะยาว	5,491	4,518	4,140	-378
ระยะสั้น	288	0	0	0
2. ธพท. (ระยะยาว)	0	0	0	0
3. ภาคธนาคาร	7,069	6,038	6,729	691
ระยะยาว	4,384	2,982	3,564	582
ระยะสั้น	2,685	3,056	3,165	109
3.1 ธนาคารพาณิชย์	3,043	4,244	6,729	2,485
ระยะยาว	1,733	2,000	3,564	1,564
ระยะสั้น	1,310	2,244	3,165	921
3.2 วิเทศธนกิจ	4,026	1,794	0	-1,794
ระยะยาว	2,651	982	0	-982
ระยะสั้น	1,375	812	0	-812
4. ภาคอื่น ๆ	38,464	41,484	49,066	7,582
ระยะยาว	29,263	28,526	33,891	5,365
ระยะสั้น	9,201	12,958	15,175	2,217
4.1 รัฐวิสาหกิจ	9,151	9,024	8,987	-37
ระยะยาว	9,151	8,990	8,924	-66
ระยะสั้น	0	34	63	29
4.2 ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	29,313	32,460	40,079	7,619
ระยะยาว	20,112	19,536	24,967	5,431
ระยะสั้น	9,201	12,924	15,112	2,188
รวม (1+2+3+4)	51,312	52,040	59,935	7,895
หนี้ต่างประเทศ/GDP^{1/} (ร้อยละ)	35.7	32.5	33.1	0.6
ระยะยาว	39,138	36,026	41,595	5,569
ระยะสั้น	12,174	16,014	18,340	2,326
สัดส่วน (ร้อยละ)	100.0	100.0	100.0	
ระยะยาว	76.3	69.2	69.4	
ระยะสั้น	23.7	30.8	30.6	

หมายเหตุ : * ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศรวมผลจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน

1/ ชุดปรับปรุงใหม่ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการคำนวณของธนาคารโลกที่ใช้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศด้วยค่าเฉลี่ยรายปีของ GDP 3 ปีย้อนหลังนับตั้งแต่ไตรมาสที่พิจารณา (เดิมคำนวณโดยใช้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศ ณ ไตรมาสหนึ่งหารด้วยค่าเฉลี่ยรายปีของ GDP ปีเดียวกันและ 2 ปีย้อนหลัง)

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การคลัง

สำหรับปีงบประมาณ 2549 รัฐบาลดำเนินนโยบายงบประมาณแบบสมดุล ต่อเนื่องเป็นปีที่สองจากปีงบประมาณ 2548 ทั้งนี้ รัฐบาลกำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2549 ที่ 1,360 พันล้านบาท

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2549 นี้ รัฐบาลได้มุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ แข็งแกร่ง และสร้างสมดุลภาคการคลัง โดยรัฐบาลได้พิจารณาการจัดสรรตามยุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน มุ่งเน้นให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาครัฐจัดทำและเสนอของบประมาณให้ครอบคลุมนโยบายและโครงการสำคัญของรัฐบาล และการบูรณาการตามยุทธศาสตร์ใน 3 มิติงาน ได้แก่ มิติงานตามแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ (Agenda) มิติงานตามยุทธศาสตร์พื้นที่ (Area) และมิติงานตามยุทธศาสตร์กระทรวงและหน่วยงาน (Function) รวมทั้งปรับความสมดุลระหว่างภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ความมั่งคั่งกระจายไปสู่คนส่วนใหญ่ในระบบเศรษฐกิจ

ถึงแม้ว่า รัฐบาลจัดทำงบประมาณแบบสมดุลในปีงบประมาณ 2549 ขณะเดียวกันรัฐบาลมีนโยบายเร่งรัดการเบิกจ่าย ส่งผลให้รายได้ต่ำกว่ารายจ่ายบางขณะ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องบริหารสภาพคล่องเงินสดระยะสั้น โดยได้ออกตั๋วเงินคลัง 80 พันล้านบาท เพื่อให้เพียงพอในการใช้จ่ายระหว่างปี ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 29 พฤศจิกายน 2548 ส่งผลให้วงเงินตั๋วเงินคลังเพิ่มเป็น 250 พันล้านบาท จากเดิม 170 พันล้านบาท ณ สิ้นปีงบประมาณ 2548

ฐานะการคลังในปีงบประมาณ 2549 รัฐบาลเกินดุลเงินสด 4.5 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.06 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ประกอบกับรัฐบาลกู้เงินในประเทศสุทธิ 44.9 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 15.8 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลังเพิ่มขึ้น 33.6 พันล้านบาท เป็น 138.5 พันล้านบาท จาก 104.8 พันล้านบาท ณ สิ้นปีงบประมาณ 2548

สำหรับปีงบประมาณ 2550 การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคของรัฐบาลได้นำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องพิจารณาถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และต้องสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้เกิดเสถียรภาพแก่เศรษฐกิจ ดังนั้น รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณปี 2550 แบบขาดดุลในจำนวนเพียงพอที่จะรักษาการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ โดยกำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย 1,566.2 พันล้านบาท รายได้สุทธิ 1,420 พันล้านบาท ขาดดุลงบประมาณ 146.2 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งของการขาดดุลนั้น ได้นำไปชำระหนี้เดิมที่เกิดจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลชุดที่ผ่าน ๆ มา

อนึ่ง ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2550 ฐานะการคลังรัฐบาล ดุลเงินสดขาดดุล 25.5 พันล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้ใช้เงินคงคลังเพื่อชดเชยการขาดดุล รวมทั้งชำระคืนเงินกู้ในประเทศสุทธิ 1.1 พันล้านบาท และชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 20.1 พันล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาส 1 ลดลง 46.6 พันล้านบาท เป็น 91.8 พันล้านบาท เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2549

ตารางที่ 21 : ฐานะการคลังรัฐบาล^{1/}

(หน่วย: พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ

	2548	2549	2549		2550 ^{P/}			
			ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ไตรมาส 1 ^{P/}	ต.ค. ^{P/}	พ.ย. ^{P/}	ธ.ค. ^{P/}
รายได้นำส่ง ^{2/}	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
(Δ %)								
รายจ่าย	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
(Δ %)								
: อัตราการเบิกจ่าย งบประมาณ (%)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ดุลเงินในงบประมาณ	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ดุลเงินนอกงบประมาณ	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ดุลเงินสด	16.9	4.5	-137.9	142.4	-25.5	-12.4	-20.0	6.9
: (% ต่อ GDP)	(0.2)	(0.1)	(-3.6)	(3.7)	(-1.2)			
การชดเชยการขาดดุล								
กู้ยืมในประเทศสุทธิ	-38.5	44.9	68.3	-23.4	-1.1	-0.3	-0.4	-0.4
กู้ยืมต่างประเทศสุทธิ	-20.8	-15.8	-11.5	-4.3	-20.1	-0.6	-19.1	-0.4
ใช้เงินคงคลัง	42.4	-33.6	81.0	-114.7	46.6	13.3	39.5	-6.1
ยอดคงค้างเงินคงคลัง	104.8	138.5	23.8	138.5	91.8	125.2	85.7	91.8

หมายเหตุ : 1/ เนื่องจากยังมีปัญหาในการประมวลผลข้อมูลด้านการคลังตามระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System: GFMS) ในปีงบประมาณ 2548 ดังนั้น ตั้งแต่เดือนมกราคม 2548 จึงยังไม่สามารถแสดงข้อมูลฐานะการคลังรัฐบาลโดยละเอียดได้

2/ ข้อมูลรายได้ในตารางนี้ เป็นข้อมูลรายได้นำส่งคลังจากกรมบัญชีกลาง (Cash basis)

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ฝ่ายบริหารข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฐานะการคลังรัฐบาล

รายได้

ในปีงบประมาณ 2549 รัฐบาลมีรายได้จัดเก็บรวม 1,581.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 7.3 ซึ่งเมื่อหักการถอนคืนภาษีจะทำให้รัฐบาลมีรายได้สุทธิรวม 1,339.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.9 และต่ำกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ (1,360 พันล้านบาท) 20.6 พันล้านบาท ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการคืนภาษีของกรมสรรพากรที่สูงกว่าประมาณการ มาตรการลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลในช่วงต้นปีงบประมาณและค่าเงินบาท

แข็งค่า ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีต่ำกว่าเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ภาษีมูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 15.4 และภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 13.7 ภาษีมูลค่าเพิ่มขยายตัวร้อยละ 8.3 (หากหักรายการพิเศษจากการขายไฟฟ้าในกลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้าจำนวน 14.1 พันล้านบาท ในปีงบประมาณ 2548 จะขยายตัวร้อยละ 12.4) ขณะที่ภาษีสรรพสามิตหดตัวเล็กน้อยเพียงร้อยละ 1.9 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิตรถยนต์ และการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล รวมทั้งได้รับผลกระทบจากการปรับเพิ่มภาษียาสูบ ทำให้ปริมาณการบริโภคยาสูบลดลง

ตารางที่ 22 : รายได้รัฐบาล *

(หน่วย: พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ

	2548	2549 ^{P/}	2550 ^{P/}			
			ไตรมาส 1	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
รายได้ทั้งหมด	1,474.4	1,581.5	352.3	122.0	121.8	108.5
(อัตราเพิ่ม %)	(14.3)	(7.3)	(15.0)	(27.5)	(9.3)	(9.3)
ภาษี	1,326.9	1,427.5	307.7	100.7	108.6	98.4
(อัตราเพิ่ม %)	(15.0)	(7.6)	(7.9)	(10.4)	(7.3)	(6.3)
- ฐานรายได้	518.0	601.3	92.1	29.0	37.6	25.4
(อัตราเพิ่ม %)	(20.8)	(16.1)	(7.2)	(12.7)	(1.4)	(10.4)
บุคคลธรรมดา	147.4	170.1	39.2	13.7	12.3	13.2
(อัตราเพิ่ม %)	(9.0)	(15.4)	(12.2)	(15.1)	(2.9)	(19.0)
นิติบุคคล	329.5	374.7	50.6	14.8	24.1	11.7
(อัตราเพิ่ม %)	(25.8)	(13.7)	(3.6)	(14.4)	(-2.0)	(3.6)
- ฐานการบริโภค	691.4	722.5	190.6	63.2	62.4	65.0
(อัตราเพิ่ม %)	(13.0)	(4.5)	(11.7)	(13.1)	(14.2)	(8.0)
มูลค่าเพิ่ม	385.7	417.8	107.2	36.3	34.7	36.2
(อัตราเพิ่ม %)	(22.0)	(8.3)	(7.2)	(8.5)	(8.3)	(4.8)
สรรพสามิต	279.4	274.1	74.3	24.2	24.7	25.4
(อัตราเพิ่ม %)	(1.3)	(-1.9)	(18.0)	(20.1)	(22.4)	(12.1)
- ฐานการค้าระหว่างประเทศ	107.2	93.9	22.8	7.7	7.8	7.3
(อัตราเพิ่ม %)	(3.2)	(-12.4)	(-11.7)	(-10.1)	(-9.9)	(-15.2)
รายได้อื่น ๆ	147.5	154.0	44.7	21.3	13.3	10.1
(อัตราเพิ่ม %)	(8.7)	(4.4)	(108.6)	(376.1)	(29.5)	(50.8)

หมายเหตุ : * เป็นข้อมูลรายได้ที่จัดเก็บได้ (Collection basis) ซึ่งมีนิยามที่แตกต่างจากรายได้นำส่งในตารางฐานะการคลังรัฐบาล ตรงที่รายได้นำส่งจะมีภาระเวลาในการนำส่งรายได้ให้กระทรวงการคลัง รวมทั้งได้มีการหักรายได้ส่วนหนึ่ง เพื่อกันไว้เพื่อคืนภาษี และชดเชยภาษี เป็นต้น

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ฝ่ายบริหารข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับรายได้ที่มีใช้ภาษีจัดเก็บได้ทั้งสิ้น 154.0 พันล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.4 ซึ่งชะลอลงจากปีก่อน เนื่องจากรายได้จากรัฐวิสาหกิจลดลงร้อยละ 6.0 ตามรายได้ที่คาดว่าจะได้จากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจบางแห่งยังไม่ได้ดำเนินการ แม้วารัฐวิสาหกิจเหล่านั้นนำส่งรายได้รัฐพาณิชย์ทดแทน รวมทั้งให้มีการนำส่งรายได้ระหว่างกาลแล้วก็ตาม นอกจากนี้ ฐานในปีก่อนสูงจากการเร่งนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจบางแห่งที่คาดว่าจะแปรรูป

สำหรับในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2550 รัฐบาลมีรายได้จัดเก็บ 352.3 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0 จากระยะเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้ เป็นการขยายตัวของภาษีจากฐานรายได้ร้อยละ 7.2 ฐานการบริโภคร้อยละ 11.7 ขณะที่ฐานการค้าระหว่างประเทศลดลงร้อยละ 11.7 สำหรับรายได้ที่มีใช้ภาษีจัดเก็บได้สูงกว่าเท่าตัว ตามการนำส่งรายได้รัฐพาณิชย์ โดยเฉพาะเดือนตุลาคม 2549 เป็นเดือนแรกที่ทำให้รัฐวิสาหกิจที่มีรอบบัญชีปีปฏิทินนำส่งรายได้ระหว่างกาลเป็นปีแรก รวมทั้งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้นำส่งเงินค้ำนำส่งที่ไม่ได้มีการแปรรูปด้วย

รัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ 2549 รัฐวิสาหกิจมีเงินสดเพื่อใช้ในการลงทุน 217.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.2 จากปีก่อน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะรัฐวิสาหกิจบางแห่งค้ำนำส่งเงินที่ไม่ได้มีการแปรรูป และวงเงินที่กั้นไว้เพื่อการลงทุนไม่เป็นไปตามแผน เนื่องจากยังไม่มีรายละเอียดที่ชัดเจน ขณะที่รัฐวิสาหกิจมีรายจ่ายลงทุนรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 206.2 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 11.5 การเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจที่ลดลงในปีงบประมาณนี้ เนื่องจากโครงการลงทุนใหญ่ โดยเฉพาะโครงการขนส่งมวลชนระบบรางได้เลื่อนระยะเวลาเริ่มก่อสร้าง นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจบางแห่งรอความชัดเจนจากนโยบายการค้าต่างประเทศและการค้าแบบแลกเปลี่ยน ทำให้การลงทุนไม่เป็นไปตามแผน ดังนั้น รัฐวิสาหกิจจึงเกินดุล 11.7 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.2 ของ GDP

ตารางที่ 23 : ดุลรัฐวิสาหกิจ

(หน่วย: พันล้านบาท)

	ปีงบประมาณ	
	2548 ^{P/}	2549 ^{P/}
เงินสดที่มีเพื่อใช้ในการลงทุน (Retained Income)	143.2	217.9
(อัตราเพิ่ม %)	(-20.1)	(52.2)
รายจ่ายลงทุน	232.9	206.2
(อัตราเพิ่ม %)	(72.8)	(-11.5)
ดุลรัฐวิสาหกิจ	-89.7	11.7
(% ต่อ GDP)	(-1.3)	(0.2)

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หนี้สาธารณะ

ณ สิ้นปีงบประมาณ 2549 รัฐบาลมีหนี้สาธารณะ 3,233.1 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 41.3 ของ GDP และลดลงจากร้อยละ 46.1 ของ GDP ณ สิ้นปีงบประมาณก่อน โดยเป็นหนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง 1,967.7 พันล้านบาท หนี้ของ รัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงินที่รัฐบาลค้ำประกันและ ไม่ค้ำประกัน 522.3 และ 389.2 พันล้านบาท ตามลำดับ

หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน (FIDF) 273.5 พันล้านบาท และหนี้องค์กรของรัฐอื่น ๆ (หนี้กองทุนหมู่บ้านและหนี้กองทุนน้ำมัน) อีก 80.4 พันล้านบาท

การลดลงของสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ดังกล่าว ส่วนหนึ่งเป็นผลจากที่ได้ทยอยชำระหนี้ต่างประเทศก่อนกำหนด ส่งผลให้ภาระหนี้และดอกเบี้ยลดลง โดยรวมแล้วนับได้ว่า สถานะการคลังของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2549 อยู่ในระดับ ที่มีเสถียรภาพและอยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง ทั้งในส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP และภาระหนี้ต่อประมาณ หนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2549 หนี้สาธารณะต่อ GDP อยู่ที่ระดับร้อยละ 40.5 หรือ 3,162.1 พันล้านบาท ประกอบด้วยหนี้รัฐบาลกู้โดยตรง 1,954.1 พันล้านบาท (สัดส่วน ร้อยละ 25.0 ต่อ GDP) หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบัน การเงิน 914.5 พันล้านบาท (สัดส่วนร้อยละ 11.7 ต่อ GDP) หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู 232.0 พันล้านบาท (สัดส่วน ร้อยละ 3.0 ต่อ GDP) และหนี้องค์กรของรัฐอื่น ๆ (หนี้กองทุน หมู่บ้านและหนี้กองทุนน้ำมัน) อีก 61.5 พันล้านบาท (สัดส่วน ร้อยละ 0.8 ต่อ GDP)

ตารางที่ 24 : หนี้สาธารณะ

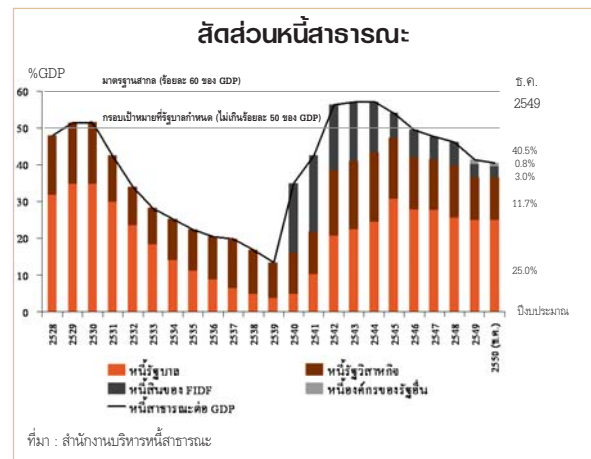
(หน่วย: พันล้านบาท)

	ปีงบประมาณ		
	2548	2549 ^{P/}	2550 ^{P/} ไตรมาส 1
1. หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง	1,827.0	1,967.7	1,954.1
(% ต่อ GDP)	(25.7)	(25.1)	(25.0)
1.1 หนี้ต่างประเทศ	250.8	191.9	156.6
1.2 หนี้ในประเทศ	1,576.2	1,775.8	1,797.5
2. หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน	1,012.8	911.5	914.5
(% ต่อ GDP)	(14.3)	(11.6)	(11.7)
2.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	660.7	522.3	503.6
หนี้ต่างประเทศ	247.5	195.1	184.9
หนี้ในประเทศ	413.2	327.2	318.7
2.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	352.1	389.2	411.0
หนี้ต่างประเทศ	102.2	119.1	133.1
หนี้ในประเทศ	249.9	270.1	277.8
3. หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู	437.7	273.5	232.0
(% ต่อ GDP)	(6.2)	(3.5)	(3.0)
3.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	40.0	0.0	0.0
3.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	397.7	273.5	232.0
4. หนี้องค์กรของรัฐอื่น ๆ *	n.a.	80.4	61.5
(% ต่อ GDP)		(1.0)	(0.8)
4.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	n.a.	29.3	29.4
4.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	n.a.	51.1	32.1
5. รวม (1+2+3+4)	3,277.5	3,233.1	3,162.1
(% ต่อ GDP)	(46.1)	(41.3)	(40.5)

หมายเหตุ : * สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ได้จัดประเภทหนี้ใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

การเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

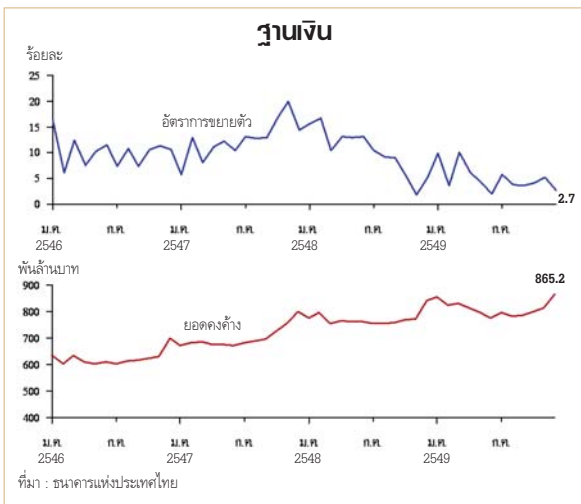
ฐานเงินและปริมาณเงิน

ในปี 2549 ฐานเงินขยายตัวร้อยละ 2.7 ชะลอลงเมื่อเทียบกับปี 2548 ที่ร้อยละ 5.2 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากฐานที่สูงในช่วงปลายปี 2548 และการชะลอตัวของความต้องการเงินสดเพื่อใช้จ่ายใช้สอยของประชาชนตามทิศทางของอุปสงค์ในประเทศ ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2549 ยอดคงค้างฐานเงินอยู่ที่ 865.2 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 842.5 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2548

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญด้านอุปทานของฐานเงินในปี 2549 ได้แก่ (1) สินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิของ ธปท. เพิ่มขึ้น เนื่องจากการเกินดุลการชำระเงิน (2) สินเชื่อสุทธิที่ ธปท. ให้แก่รัฐบาลลดลงจากปีก่อนจากการเพิ่มขึ้นของเงินฝากของรัฐบาลที่ ธปท. และ (3) สินเชื่อสุทธิที่ ธปท. ให้แก่สถาบันการเงินลดลงเนื่องจากสถาบันการเงินเพิ่มการลงทุนในตลาดซื้อคืนพันธบัตร และการถือครองพันธบัตร ธปท.

ในปี 2549 ปริมาณเงิน M2A และ M3 ขยายตัวร้อยละ 5.8 และ 5.9 มาอยู่ที่ 6,885.5 และ 8,184.8 พันล้านบาท ตามลำดับ เทียบกับในปี 2548 ที่ขยายตัวในอัตราร้อยละ 5.3 และ 6.2 ตามลำดับ

ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง¹⁾ (Broad Money) ขยายตัวร้อยละ 6.2 ใกล้เคียงกับอัตราการขยายตัวในปีก่อนที่ร้อยละ 6.3 โดย ณ สิ้นปี 2549 อยู่ที่ระดับ 8,218.9 พันล้านบาท ทั้งนี้ ปริมาณเงินขยายตัวเร่งขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงครึ่งหลังของปี 2548 ต่อเนื่องจนถึงต้นปี 2549 เนื่องมาจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงขึ้นเป็นลำดับช่วยจูงใจให้มีการฝากเงินเพิ่มมากขึ้น แต่ในครึ่งหลังของปี 2549 อัตราดอกเบี้ยที่เริ่มทรงตัวและฐานการคำนวณที่สูงขึ้นเริ่มส่งผลให้ปริมาณเงินขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง นอกจากนี้ ยังเป็นผลจากการชะลอตัวของสินเชื่อภาคเอกชนด้วย

1/ หมายถึงปริมาณเงินในความหมายที่กว้างกว่า M3 โดยรวมเงินรับฝากหรือเงินกู้ยืมที่มีลักษณะทดแทนเงินฝากได้ของสถาบันรับฝากเงินอื่นนอกเหนือจากธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และธนาคารเฉพาะกิจ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นไป ธปท. จะเผยแพร่ปริมาณเงินตามความหมายกว้างแทนปริมาณเงินอื่น ๆ

อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล

1. อัตราแลกเปลี่ยน

ในปี 2549 ค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอยู่ระหว่าง 35.23-40.89 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. และเฉลี่ยอยู่ที่ 37.93 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปี 2548

ค่าเงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นตลอดปี 2549 ต่อเนื่องมาจากแนวโน้มในช่วงครึ่งหลังของปี 2548 โดยมีปัจจัยสนับสนุนทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ

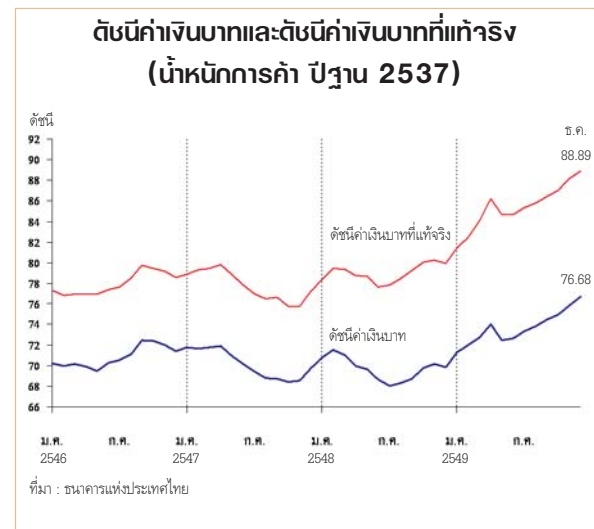
ปัจจัยภายนอกประเทศที่สำคัญ ได้แก่ (1) การอ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่องของเงินดอลลาร์ สหรัฐ. เนื่องจากความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจและสกุลเงินของสหรัฐฯ ลดลง และ (2) แนวโน้มเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคที่ขยายตัวดีทำให้มีการไหลเข้าของเงินทุนสู่ประเทศในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง และทำให้ค่าเงินในภูมิภาคแข็งค่าขึ้นเป็นลำดับ

สำหรับปัจจัยภายในประเทศที่สนับสนุนการแข็งขึ้นของค่าเงินบาท ได้แก่ (1) เงินไหลเข้าเพื่อการรวบรวมและซื้อกิจการ (2) การระดมเงินต่างประเทศโดยกลุ่มเครื่องดื่มและ กลุ่มสื่อสาร และ (3) เงินไหลเข้ามาลงทุนในหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ หุ้นนอกตลาด กองทุนรวมต่างๆ และ กองทุนอสังหาริมทรัพย์

เมื่อพิจารณาดัชนีค่าเงินบาท ซึ่งคำนวณจากอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับสกุลเงินของประเทศต่างๆ ที่มีความสำคัญทางการค้าระหว่างประเทศต่อไทย โดยนำมาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก พบว่า ในปี 2549 ดัชนีค่าเงินบาทเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 73.69 สูงกว่าค่าเฉลี่ย 69.71 ในปี 2548 ซึ่งสะท้อนว่าโดยเฉลี่ยอัตราแลกเปลี่ยนแข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้าและคู่แข่งโดยรวม

สำหรับดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง ซึ่งรวมผลของเงินเฟ้อเพื่อให้สะท้อนความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าออกของไทยก็ปรับสูงขึ้นเช่นกัน จากค่าเฉลี่ยที่ 79.00 ในปี 2548 เป็น 85.43 ในปี 2549 ซึ่งชี้ว่าความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าออกไทยลดลงในปี 2549 โดยเป็นผลจากการแข็งค่าขึ้นของเงินบาทเป็นสำคัญ และการที่อัตราเงินเฟ้อของไทยสูงกว่าประเทศคู่ค้าและคู่แข่ง

ค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นมากโดยเฉพาะในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2549 และแข็งค่าขึ้นมากกว่าเงินในภูมิภาคอื่นๆ ทำให้บาท. ต้องออกมาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำเข้าระยะสั้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2549 เพื่อสกัดกั้นเงินทุนไหลเข้ามาเกินกว่าไร ทั้งนี้ การแข็งค่าของเงินบาทได้ชะลอตัวลงหลังการดำเนินมาตรการฯ ดังกล่าว

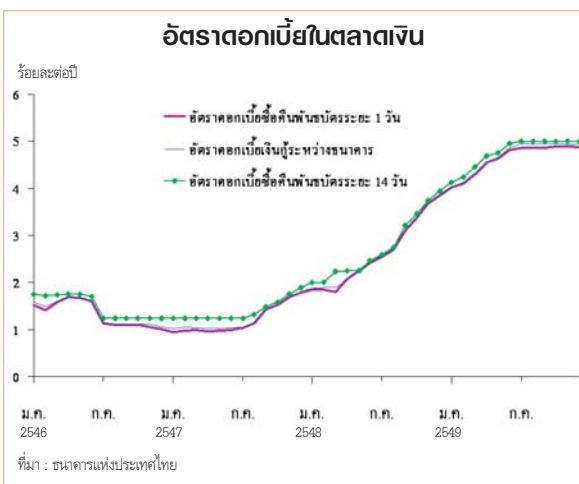

2. อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน

ในปี 2549 อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินเฉลี่ยสูงขึ้นต่อเนื่องจากปี 2548 สอดคล้องกับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย^{2/} โดยอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วันและอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารในปี 2549 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 5.00 และ 4.69 ต่อปีตามลำดับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับในปี 2548 ซึ่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.63 และ 2.64 ต่อปี ตามลำดับ

ในช่วงครึ่งแรกของปี 2549 คณะกรรมการนโยบายการเงินตัดสินใจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายรวม 4 ครั้งจากร้อยละ 4.0 ต่อปี ณ สิ้นธันวาคม 2548 เป็นร้อยละ 5.0 ต่อปี ณ สิ้นมิถุนายน 2549 เนื่องจากประเมินว่าแรงกดดันด้านเงินเฟ้อยังมีอยู่ ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินปรับสูงขึ้นต่อเนื่องจากสิ้นปี 2548 ตามการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

สำหรับในช่วงครึ่งหลังของปี 2549 แรงกดดันต่อเงินเฟ้อที่มีน้อยลง แต่ยังมีแนวโน้มของราคาน้ำมันและการปรับราคาที่มีแนวโน้มในระยะต่อไป ทำให้ต้องระมัดระวังคณะกรรมการนโยบายการเงินจึงคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 5.0 ต่อปี โดยประเมินว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับดังกล่าวมีความเหมาะสมและจะเอื้อให้ภาคธุรกิจและผู้บริโภคสามารถปรับตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป

3. อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลในปี 2549 โดยรวมสูงกว่าในปี 2548 แต่ในระหว่างปีมีทิศทางลดลง นอกจากนี้เส้นอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลปรับราบลง ดังสะท้อนจากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะยาวและระยะสั้นที่ปรับแคบลงต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของเดือนธันวาคมอัตราผลตอบแทนพันธบัตรปรับสูงขึ้นชัดเจน ภายหลังจากที่ ธปท. ออกใช้มาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำชำระระยะสั้น กอปรกับมีการคาดการณ์ว่าอุปทานของพันธบัตรระยะยาวในตลาดแรกจะเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก

ความเคลื่อนไหวของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลในแต่ละไตรมาสสรุปได้ดังนี้

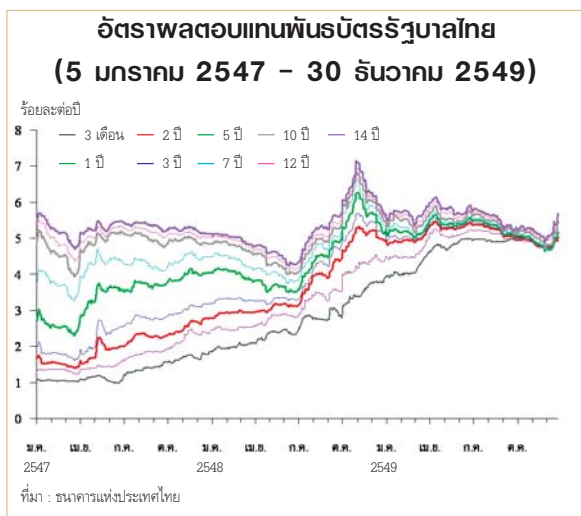
สิ้นอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลในช่วงไตรมาสที่ 1 ปรับราบลงเมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2548 โดยในช่วง 2 เดือนแรก ผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงแคบ ๆ ก่อนที่อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะยาวปรับลดลงจากความกังวลเกี่ยวกับแนวโน้มการลดลงของอุปทานของพันธบัตรรัฐบาล ทั้งนี้ ในช่วงครึ่งหลังของเดือนมีนาคม 2549 อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลทุกระยะปรับสูงขึ้น จากการที่อุปสงค์ของนักลงทุนประเภทกองทุนรวมระยะสั้นเริ่มลดลง โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากการแข่งขันระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในช่วงปลายไตรมาส ทำให้นักลงทุนหันกลับไปฝากเงินในธนาคารพาณิชย์มากขึ้น

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะสั้นปรับสูงขึ้นใน **ไตรมาสที่ 2** สอดคล้องกับการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายตั้งแต่ปลายไตรมาสก่อนหน้า ยกเว้นในช่วงเดือนมิถุนายนที่มีความต้องการลงทุนในตราสารระยะสั้นมากกว่าปกติจากปัจจัยการนำส่งค่าธรรมเนียมกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ส่วนอัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะปานกลางโน้มลดลงจากความต้องการลงทุนที่เพิ่มขึ้นจากนักลงทุน ส่วนหนึ่งจากการคาดการณ์ว่าวัฏจักรอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นใกล้จะสิ้นสุดแล้ว ส่งผลให้เส้นอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล ปรับราบลงอีกเมื่อเทียบกับ ณ สิ้นไตรมาสก่อน

2/ คณะกรรมการนโยบายการเงินได้ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยนโยบายจากการใช้อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วัน มาเป็นอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วัน ตั้งแต่วันที่ 17 มกราคม 2550 เป็นต้นไป

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะยาวปรับลดลงในไตรมาสที่ 3 ต่อเนื่องจากสิ้นไตรมาสที่ 2 จากอัตราเงินเฟ้อที่เริ่มแสดงทิศทางลดลงค่อนข้างชัดเจน ส่วนอัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะสั้นค่อนข้างทรงตัวตามทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินที่ยังทรงตัว ทำให้เส้นอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลปรับราบลงต่อเนื่อง ทั้งนี้ ส่วนต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลอายุ 10 ปีและ 2 ปี ลดลงมาอยู่ในระดับที่แคบที่สุดเป็นประวัติการณ์ในช่วงปลายเดือนกันยายน 2549 ที่ร้อยละ 0.09 ก่อนที่จะปรับกว้างขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 0.13 ณ สิ้นไตรมาสที่ 3

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลเคลื่อนไหวค่อนข้างผันผวนในไตรมาสที่ 4 ของปี 2549 โดยในช่วงแรกของไตรมาส เส้นอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลปรับลดลงอย่างต่อเนื่องจากอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการถือสินทรัพย์ในสกุลเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเป็นลำดับ กอปรกับมีการคาดการณ์เกี่ยวกับการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายซึ่งจะเพิ่มกำไรจากการลงทุนในพันธบัตร ทั้งนี้ ในครึ่งหลังของเดือนธันวาคม เส้นอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลกลับสูงขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะพันธบัตรระยะยาว จากต้นทุนการคลังที่สูงขึ้นหลังจาก รมท. ออกใช้มาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำชำระระยะสั้น ทำให้อุปสงค์ต่อพันธบัตรรัฐบาลลดลงชัดเจน ประกอบกับมีข่าวว่าอุปทานของพันธบัตรระยะยาวในตลาดแรกจะเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก

เงินฝากและสินเชื่อภาคเอกชนของระบบธนาคารพาณิชย์

1. เงินฝากธนาคารพาณิชย์

เงินฝากธนาคารพาณิชย์ขยายตัวในอัตราที่เร่งขึ้นมากในช่วงครึ่งแรกของปี เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีการแข่งขันกันปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อระดมฐานลูกค้าเงินฝาก โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมที่มีการออกเงินฝากประเภทพิเศษที่ให้ดอกเบี้ยสูงแก่ลูกค้าชั้นเงินฝากธนาคารพาณิชย์ขยายตัวจากระดับเดียวกันของปีก่อนในอัตราที่สูงถึงร้อยละ 12.9 อย่างไรก็ดี ในช่วงครึ่งหลังของปีอัตราดอกเบี้ยนโยบายไม่ได้ปรับสูงขึ้นอีก การแข่งขันกันระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ได้บรรเทาความรุนแรงลง และส่งผลให้อัตราการขยายตัวของเงินฝากเริ่มชะลอตัวลงจนมาอยู่ที่ร้อยละ 5.7 ต่อปี ณ สิ้นปี 2549 ทั้งนี้ อัตราการขยายตัวของเงินฝากที่เร่งตัวขึ้นมากในช่วงครึ่งแรกของปี นอกจากจะเป็นผลจากการแข่งขันกันระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์แล้ว ส่วนหนึ่งยังเป็นผลจากการควบรวมและยกฐานะสถาบันการเงินเป็นธนาคารพาณิชย์ ซึ่งทำให้เงินฝากขยายตัวในอัตราสูงในช่วงที่สถาบันการเงินดังกล่าวยังเข้ามาในระบบไม่ครบ 1 ปี โดยเมื่อหักผลของการควบรวมและยกฐานะดังกล่าวแล้ว เงินฝากธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 5.5 ต่อปี สูงขึ้นกว่าอัตราการขยายตัว ณ สิ้นปี 2548 ที่ร้อยละ 4.8 ต่อปี ในขณะที่ในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมที่เงินฝากขยายตัวสูงนั้น อัตราการขยายตัวของเงินฝากที่หักผลดังกล่าวอยู่ที่ร้อยละ 7.9 ต่อปี

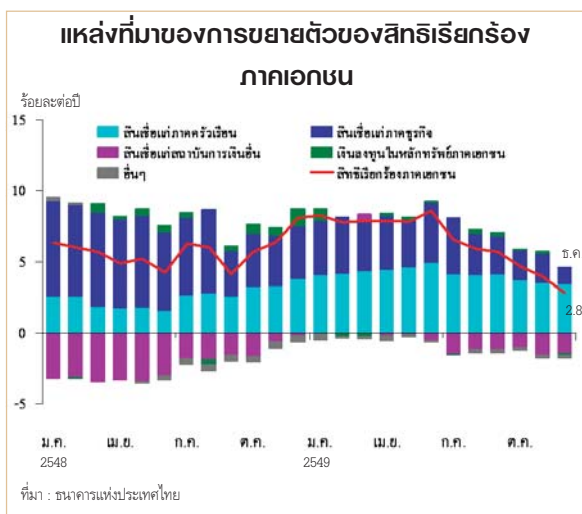
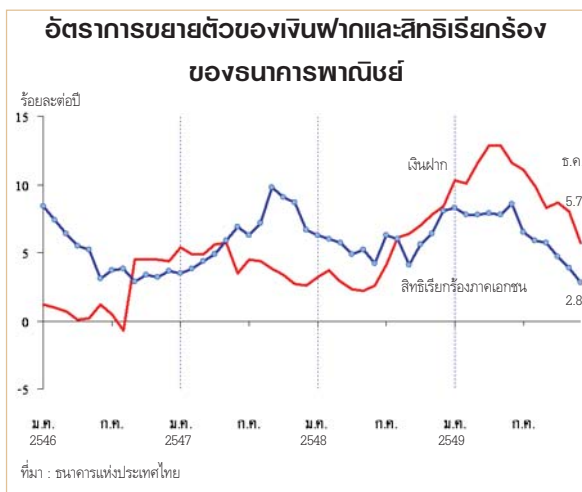
2. สิทธิเรียกร้องภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์

(สินเชื่อบริการถือครองหลักทรัพย์ภาคเอกชน)

ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2549 สิทธิเรียกร้องภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ ยังคงขยายตัวในอัตราร้อยละ 7.8 - 8.6 ต่อปี ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราการขยายตัวในช่วงสิ้นปีก่อน ทั้งนี้ อัตราการขยายตัวที่ค่อนข้างสูงในช่วงดังกล่าว ส่วนหนึ่งเป็นผลของการควบรวมและยกฐานะบริษัทเงินทุนเป็นธนาคารพาณิชย์แห่งใหม่ ซึ่งทำให้สิทธิเรียกร้องของธนาคารพาณิชย์ขยายตัวสูงในช่วงที่ธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวยังเข้ามาในระบบไม่ครบ 1 ปี เช่นเดียวกับสินเชื่อบางประเภท เช่น สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้แก่ภาคครัวเรือนมีการขยายตัวในอัตราที่สูงเช่นกัน

อย่างไรก็ดี ในช่วงครึ่งหลังของปี 2549 อัตราการขยายตัวของสิทธิเรียกร้องภาคเอกชนได้ชะลอตัวลงตามอุปสงค์ภายในประเทศที่มีการชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนของการลงทุนภาคเอกชน ทำให้สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้แก่ภาคธุรกิจชะลอตัวลงค่อนข้างมาก นอกจากนี้ยังมีผลของฐานที่ธนาคารพาณิชย์รายใหม่เริ่มเข้ามาในระบบครบ 1 ปีอีกด้วย ณ สิ้นปี 2549 สิทธิเรียกร้องภาคเอกชนจึงขยายตัวเพียงร้อยละ 2.8 จากระยะเดียวกันของปีก่อนชะลอลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 8.1 ณ สิ้นปี 2548 ทั้งนี้เมื่อหักผลของธนาคารพาณิชย์รายใหม่ที่เริ่มเข้ามาในระบบไม่ครบ 1 ปี การโอนสินทรัพย์ระหว่างธนาคารพาณิชย์ไปยัง AMC และการตัดสินเชื่อออกจากบัญชีแล้ว สิทธิเรียกร้องภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 4.6 ต่อปี ชะลอลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 8.1 ต่อปี ณ สิ้นปี 2548

3. อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์

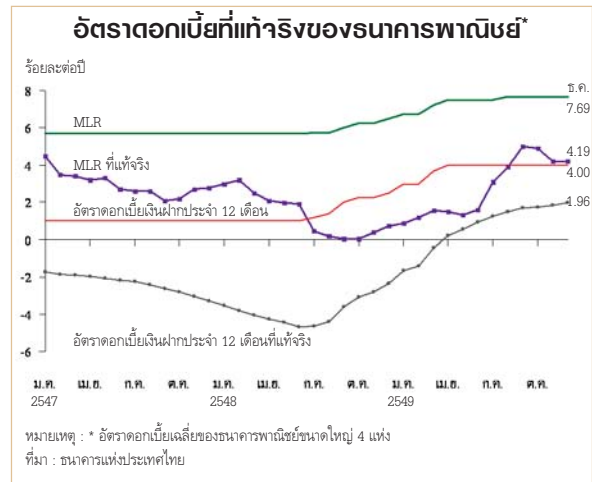
ในช่วงครึ่งแรกของปี 2549 อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ได้ปรับขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ตามทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ได้ปรับขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2547 เป็นต้นมา โดยเฉพาะในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายนที่ธนาคารพาณิชย์มีการแข่งขันกันระดมเงินฝากอย่างเข้มข้นนั้น อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ได้ปรับสูงขึ้นเร็วกว่าการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ทั้งนี้ แม้สภาพคล่องในระบบธนาคารพาณิชย์ยังคงอยู่ในระดับสูงแต่อัตราผลตอบแทนในตลาดเงินที่ปรับขึ้นสูงกว่าต้นทุนการระดมเงินฝากในช่วงก่อนหน้านั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยได้อย่างรวดเร็วเนื่องจากธนาคารพาณิชย์สามารถนำเงินฝากมาลงทุนในตลาดเงินได้

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2549 อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์เริ่มทรงตัวสอดคล้องกับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ไม่ได้มีการปรับขึ้นอีก โดยธนาคารพาณิชย์บางแห่งได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้อีกเพียง 1 ครั้งในเดือนสิงหาคม ทำให้ ณ สิ้นปี 2549 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 12 เดือนของธนาคารพาณิชย์^{3/} ปรับสูงขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ต่อปี ณ สิ้นปี 2548 มาอยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 4.0 ต่อปี ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR^{3/} ปรับสูงขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ 6.50 ต่อปี ณ สิ้นปี 2548 มาอยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 7.69 ต่อปี

3/ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย และ ธนาคารไทยพาณิชย์

การที่ธนาคารพาณิชย์ทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงในปี 2549 ประกอบกับแนวโน้มอัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่เริ่มชะลอตัวในช่วงปลายปี 2549 ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของธนาคารพาณิชย์ปรับสูงขึ้น โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ที่แท้จริง^{4/} ปรับสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 4.19 ต่อปี ณ สิ้นปี 2549 ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนที่แท้จริง^{5/} เปลี่ยนจากที่มีค่าติดลบตั้งแต่ปี 2546 มาเป็นบวกอยู่ที่ร้อยละ 1.96 ต่อปี ณ สิ้นปี 2549 ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงที่กลับมาเป็นบวกจะช่วยป้องกันการเกิดปัญหาเชิงโครงสร้างในระยะยาวจากการก่อกวนเกินตัวของภาคครัวเรือน

การดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์

ในปี 2549 ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบมี 34 แห่ง จำแนกเป็นธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ 17 แห่ง และสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศอีก 17 แห่ง ผลการดำเนินงานธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในปี 2549 มีกำไรจากการดำเนินงาน 160.7 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน

ร้อยละ 11.4 โดยสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีการขยายตัวของกำไรเพิ่มขึ้นสูงกว่ากำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยสรุปกำไรจากการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว เป็นผลสำคัญจาก

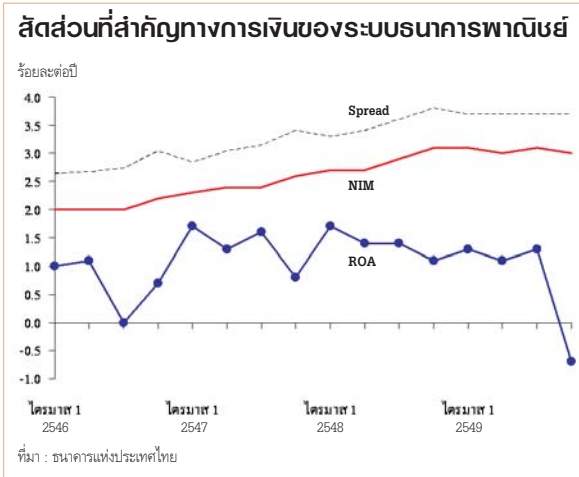
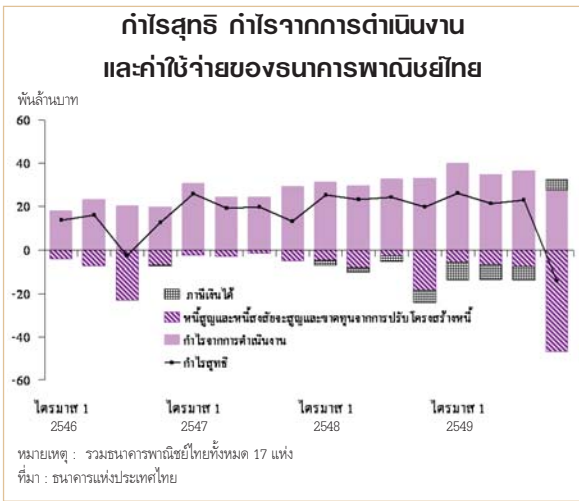
ตารางที่ 25 : ผลการดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์

	2548	2549	%Δ ปี 49 เทียบปี 48	2549		%Δ ปี 49 เทียบปี 48	
				รพ.ไทย	รพ.ตปท.	รพ.ไทย	รพ.ตปท.
1. รายได้ดอกเบี้ย	314.1	454.7	44.8	408.0	46.7	46.9	28.3
2. ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	94.7	196.1	107.1	174.1	22.0	118.2	47.7
3. รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (3) = (1) - (2)	219.4	258.6	17.9	233.9	24.7	18.1	14.8
4. รายได้ที่มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	94.4	108.1	14.5	89.0	19.1	21.8	-10.7
5. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	169.6	206.0	21.5	185.1	20.9	28.6	-18.4
6. กำไรจากการดำเนินงาน (6) = (3) + (4) - (5)	144.2	160.7	11.4	137.8	22.9	8.4	32.4
7. หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	-24.8	-67.9	117.4	-64.9	-3.0	-119.1	-20.0
8. ภาษีและรายการพิเศษ	-15.9	-19.2	-20.8	-16.1	-3.1	-37.3	35.5
9. กำไรสุทธิ (9) = (6) - (7) - (8)	103.5	73.6	-28.9	56.8	16.8	7.8	58.5

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

4/ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริง = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR - อัตราเงินเฟ้อทั่วไป

5/ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง = อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 12 เดือน - ประมาณการอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย 12 เดือนข้างหน้า

(1) ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Spread) ยังอยู่ในระดับสูง แม้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจะเพิ่มสูงขึ้นตามการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ตั้งแต่ในช่วงกลางปี 2548 ถึงกลางปี 2549 แต่รายรับจากดอกเบี้ยที่ได้จากสินเชื่อยังขยายตัวในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง

(2) รายได้ดอกเบี้ยรับสุทธิ (Net Interest Margin) ปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย เป็นผลจากสินเชื่อที่ให้แก่ภาคครัวเรือนและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ขยายตัวค่อนข้างดีต่อเนื่อง กอปรกับผลตอบแทนจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ปรับสูงขึ้น

(3) รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จากค่าธรรมเนียมและกำไรจากการปริวรรตเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณากำไรสุทธิของระบบธนาคารพาณิชย์ในปี 2549 กลับลดลงจากปี 2548 ถึงร้อยละ 28.9 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการกันสำรองของธนาคารพาณิชย์ไทยเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standard-IAS) ฉบับที่ 39 ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ธนาคารพาณิชย์เริ่มปฏิบัติตั้งแต่เดือนธันวาคม 2549 นอกจากนี้ ในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2549 ธนาคารพาณิชย์เสียภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น หลังจากสิทธิประโยชน์จากผลขาดทุนสะสมสิ้นสุดลง โดยอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม (Return on Assets: ROA) ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในปี 2549 ปรับลดลงเล็กน้อยจากปี 2548 ซึ่งเป็นผลจากการขาดทุนสุทธิในไตรมาสที่ 4 ของปี 2549 ตามค่าใช้จ่ายในการกันสำรองภายใต้ IAS 39 ดังกล่าวข้างต้นเป็นสำคัญ

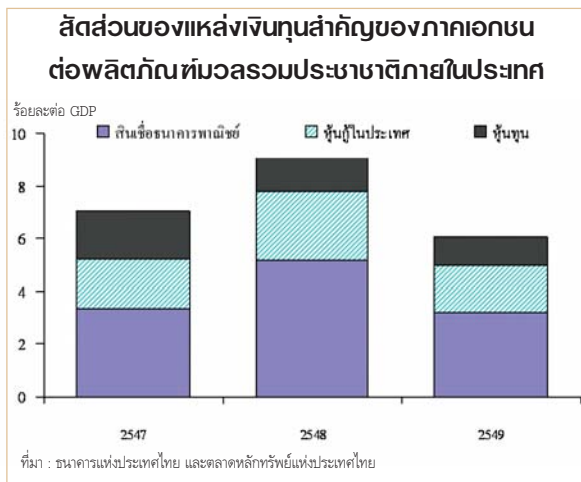

ตลาดทุน

ในภาพรวม แม้ธนาคารพาณิชย์ยังคงเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน แต่แหล่งเงินทุนอื่นที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ก็มีความสำคัญเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยในปี 2549 ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนมีแหล่งเงินทุนที่สำคัญ นอกเหนือจากธนาคารพาณิชย์ ได้แก่

แหล่งเงินทุนภาคธุรกิจเอกชน

การออกตราสารทุนและตราสารหนี้ ในปี 2549 ภาคธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินระดมทุนโดยการออกหุ้นกู้และหุ้นทุนจำนวน 137.6 และ 86.2 พันล้านบาท ตามลำดับ ลดลงจากปี 2548 ตามการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจ โดยกลุ่มธุรกิจที่ระดมทุนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรม

การสื่อสาร การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และพลังงาน อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าภาคธุรกิจหันมาพึ่งการออกตราสารหนี้ระยะสั้น (Commercial Paper) ได้แก่ ตั๋วเงินที่เป็นหลักทรัพย์ (ตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงิน) และหุ้นกู้ระยะสั้น เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนมากขึ้น เนื่องจากมีความคล่องตัวมากกว่าการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ โดยยอดคงค้างตราสารหนี้ระยะสั้น ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2549 อยู่ที่ 85.5 พันล้านบาท เทียบกับ 58.4 พันล้านบาท ณ ธันวาคม 2548 คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.0 นอกจากนี้ ภาคธุรกิจส่วนหนึ่งได้หันมาระดมทุนด้วยการออกหุ้นกู้ขายในต่างประเทศ เช่น บริษัทเอกชนในกลุ่มสื่อสารออกหุ้นกู้ประมาณ 20 พันล้านบาท เพื่อใช้ในการลงทุนขยายเครือข่าย

แหล่งเงินทุนภาคครัวเรือน

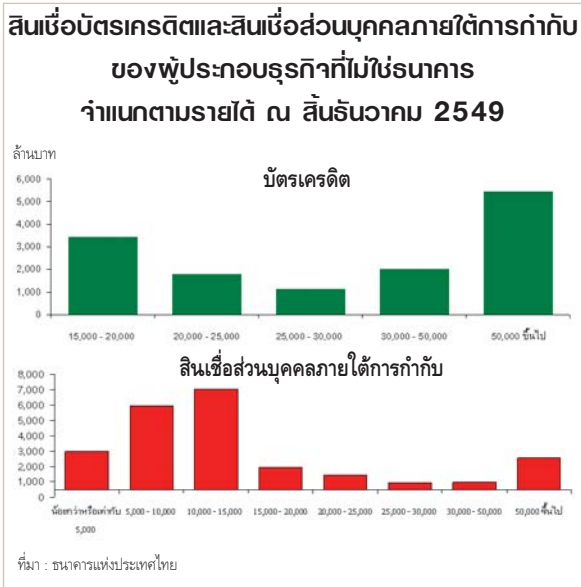
1. สินเชื่อจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในปี 2549 ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้น 144.8 ล้านบาทจากปี 2548 ตามนโยบายของรัฐในการสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของภาคครัวเรือน โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย

2. สินเชื่อจากบริษัทเงินทุน ปรับลดลง เนื่องจากมีบริษัทเงินทุนปิดกิจการ 2 แห่ง โดยควบรวมกิจการกับธนาคารพาณิชย์ 1 แห่ง และได้จัดตั้งเป็นธนาคารพาณิชย์เพื่อ

ตารางที่ 26 : สินเชื่อของสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์

	2548	2549	2549			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์	101.5	46.6	36.3	-41.1	34.5	16.9
ธนาคารออมสิน	50.4	66.6	26.4	13.5	18.9	7.8
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	78.2	70.8	18.6	18.5	15.4	18.3
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	61.9	7.4	3.1	-2.4	3.0	3.9
บริษัทเงินทุน	-119.2	103.1	-15.4	-70.7	-4.4	-12.5
อื่นๆ*	30.2	4.9	3.6	0.0	1.6	-0.6

หมายเหตุ : * ได้แก่ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต ธนาคารเพื่อการนำเข้าและส่งออก และธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายย่อย 1 แห่ง อย่างไรก็ตาม ภาคครัวเรือนยังถือว่าได้รับสินเชื่อดังกล่าวอยู่ แม้สินเชื่อของบริษัทเงินทุนจะถูกโอนไปเป็นส่วนหนึ่งของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์แห่งใหม่

3. สินเชื่อจากแหล่งอื่นที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ เช่น สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับที่ให้โดยผู้ประกอบการที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์(Non-Bank) เพิ่มขึ้น ทั้งในแง่ของจำนวนลูกค้าและจำนวนเงิน โดยมูลค่าของสินเชื่อผ่านบัตรเครดิตในปี 2549 เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.7 จากปี 2548 ขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัวที่ร้อยละ 118.0 จากปีก่อน ทั้งนี้ Non-Bank ให้สินเชื่อบัตรเครดิตแก่ลูกค้าในกลุ่มรายได้ที่มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป สูงที่สุด (ตั้งแต่ปี 2545 ทางกรมได้กำหนดผู้ถือบัตรเครดิตต้องมีรายได้ขั้นต่ำตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป) ขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคลส่วนใหญ่ถูกปล่อยให้แก่ลูกค้าที่มีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาท ซึ่งส่วนหนึ่งแสดงให้เห็นว่าลูกค้าบัตรเครดิตกับลูกค้าสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นลูกค้าคนละกลุ่มกัน

**มาตรการการเงิน
และสถาบันการเงินที่สำคัญ**

มาตรการการเงิน

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
มาตรการด้านอัตราดอกเบี้ย				
1. อัตราดอกเบี้ยนโยบาย				
ผลการประชุม คณะกรรมการนโยบายการเงิน				
- วันที่ 18 มกราคม 2549 - วันที่ 8 มีนาคม 2549 - วันที่ 10 เมษายน 2549 - วันที่ 7 มิถุนายน 2549		คณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วัน รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง จากร้อยละ 4.0 ต่อปี ณ สิ้นปี 2548 มาอยู่ที่ร้อยละ 5.0 ต่อปี ในเดือนมิถุนายน 2549 โดยประเมินว่า อัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มเร่งตัวต่อเนื่อง และการขึ้นอัตราดอกเบี้ยจะทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อันจะเอื้อต่อการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในระยะยาว	18 มกราคม 2549 8 มีนาคม 2549 10 เมษายน 2549 7 มิถุนายน 2549	ข่าว ธปท. ฉบับที่ 2/2549, 7/2549, 10/2549, และ 21/2549 ตามลำดับ
- วันที่ 19 กรกฎาคม 2549 - วันที่ 6 กันยายน 2549 - วันที่ 18 ตุลาคม 2549 - วันที่ 13 ธันวาคม 2549		คณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วันไว้ที่ร้อยละ 5.0 ต่อปี ในการประชุม 4 ครั้ง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม 2549 โดยมีความเห็นว่า อัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับดังกล่าวเหมาะสมกับสถานะของเศรษฐกิจ โดยที่เศรษฐกิจไทยยังขยายตัวได้ต่อเนื่อง แต่แรงขับเคลื่อนทางการลงทุนภาคเอกชนเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องติดตาม ทั้งนี้ แรงกดดันด้านราคายังมีอยู่แม้จะปรับลดลง อนึ่ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินนโยบายการเงินและส่งเสริมพัฒนาการของตลาดเงิน คณะกรรมการฯ เห็นควรให้ใช้อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วัน เป็นอัตราดอกเบี้ยนโยบายแทนอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วัน ตั้งแต่การประชุมในวันที่ 17 มกราคม 2550 เป็นต้นไป	19 กรกฎาคม 2549 6 กันยายน 2549 18 ตุลาคม 2549 13 ธันวาคม 2549	ข่าว ธปท. ฉบับที่ 26/2549, 33/2549, 38/2549, และ 49/2549 ตามลำดับ

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
2. อัตราดอกเบี้ยทั่วไป				
2.1 อัตราค่าตอบแทนในการซื้อขายพันธบัตรกับสถาบันการเงินเพื่อปรับสภาพคล่องสิ้นวัน โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน	- สถาบันการเงิน (ไม่รวมบริษัท หลักทรัพย์และ กิจการวิเทศ ธนกิจ)	ในการซื้อขายพันธบัตรกับสถาบันการเงินเพื่อปรับสภาพคล่องสิ้นวัน โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน ธปท. ได้ปรับเพิ่มอัตราค่าตอบแทนรวม 3 ครั้ง ตามการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยใช้อัตราดอกเบี้ยนโยบายบวก ร้อยละ 1.5 ต่อปี ดังนี้ • เป็นร้อยละ 5.75 ต่อปี • เป็นร้อยละ 6.0 ต่อปี • เป็นร้อยละ 6.25 ต่อปี	18 มกราคม 2549 8 มีนาคม 2549 10 เมษายน 2549	หนังสือเวียนที่ ฝตง. (1ก) ว.2/2549, 6/2549 และ 7/2549 วันที่ 18 มกราคม 8 มีนาคม และ 10 เมษายน 2549 ตามลำดับ
2.2 อัตราค่าตอบแทนในการซื้อขายตราสารหนี้กับสมาชิกเพื่อปรับสภาพคล่องสิ้นวัน โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน	- สถาบันการเงิน (ไม่รวมบริษัท หลักทรัพย์และ กิจการวิเทศ ธนกิจ)	ธปท. จะคิดค่าตอบแทนในการซื้อขายตราสารหนี้ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย การซื้อขายตราสารหนี้เพื่อปรับสภาพคล่องสิ้นวัน โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน พ.ศ. 2549 ในอัตราดอกเบี้ยนโยบายบวกร้อยละ 1.5	15 พฤษภาคม 2549	หนังสือเวียนที่ ฝตง. (1ก) ว. 8/2549 วันที่ 3 พฤษภาคม 2549
มาตรการด้านตลาดการเงิน				
1. การปรับปรุงระเบียบต่างๆ ของ ธปท. เพื่อรองรับแผนพัฒนาตราสารหนี้ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2548-2557) ของกระทรวงการคลัง	- สถาบันคู่ค้า สำหรับการทำธุรกรรมซื้อขายตราสารหนี้ ประเภท Outright - สถาบันการเงิน (ไม่รวมบริษัท หลักทรัพย์และ กิจการวิเทศ ธนกิจ) - สถาบันการเงิน คู่ค้าสำหรับการทำธุรกรรมซื้อคืน ประเภท Bilateral Repo	ธปท. ปรับปรุงระเบียบและประกาศใช้ระเบียบใหม่เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงิน ดังนี้ (1) ประกาศใช้ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยบริการด้านตลาดการเงินเกี่ยวกับการซื้อขายตราสารหนี้กับ Primary Dealers ด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Outright) พ.ศ. 2549 (2) ประกาศใช้ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการซื้อขายตราสารหนี้โดยมีสัญญาว่าจะซื้อคืนหรือขายคืน พ.ศ. 2549 (3) ประกาศใช้ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการขายตราสารหนี้เพื่อปรับสภาพคล่องสิ้นวันโดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน พ.ศ. 2549 (4) แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยบริการด้านตลาดการเงินเกี่ยวกับการซื้อขายพันธบัตรกับ Primary Dealers โดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bilateral Repo) พ.ศ. 2546	1 มีนาคม 2549 15 พฤษภาคม 2549 15 พฤษภาคม 2549	หนังสือเวียนที่ ฝตง.(1ก) ว. 5/2549, 8/2549, 11/2549 และ 17/2549 วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 3, 4 และ 10 พฤษภาคม 2549 ตามลำดับ

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
	- สถาบันการเงิน คู่ค้าสำหรับการ ทำธุรกรรมซื้อขาย ตราสารหนี้ ประเภท Outright	(5) แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบธนาคาร แห่งประเทศไทย ว่าด้วยการซื้อขาย พันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนและ ซื้อคืนเพื่อปรับฐานะพันธบัตรของ Primary Dealers พ.ศ. 2546	15 พฤษภาคม 2549	
2. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	- ธนาคารพาณิชย์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เห็นชอบให้สำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน ขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจเพิ่มเติม เป็นการทั่วไป เช่น การให้บริการโอนเงิน ภายในประเทศ (ด้วยเงินสด) โดยผู้โอน เงินและผู้รับเงินปลายทางไม่จำเป็นต้อง มีบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น	23 กุมภาพันธ์ 2549	หนังสือเวียนที่ ธพท.ผนส.(21) ว. 241/2549 1329/2549 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ และ 22 กันยายน 2549 ตามลำดับ
2.1 การขยายขอบเขต ธุรกิจของสำนักงาน แลกเปลี่ยนเงิน	- ธนาคารพาณิชย์ จดทะเบียน ในประเทศ	นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังยังอนุญาตให้สำนักงาน แลกเปลี่ยนเงินของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งได้รับอนุญาตให้บริการเงิน อิเล็กทรอนิกส์ สามารถจำหน่ายและให้ บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับบัตรเครดิต อิเล็กทรอนิกส์ที่ธนาคารนั้นหรือ ธนาคารอื่นเป็นผู้ออกได้	22 กันยายน 2549	
2.2 การกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ การแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 2, 3 และ 4)	- ธนาคารพาณิชย์ - สถาบันการเงิน พิเศษของรัฐ	ธพท. ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธี ปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน ดังนี้ (1) อนุญาตให้ผู้ลงทุนจาก ต่างประเทศสามารถซื้อหรือแลกเปลี่ยน เงินตราต่างประเทศ เพื่อส่งคืนเงิน ประกันหรือเงินกำไรจากการซื้อขายใน ศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) โดยต้องแสดงหนังสือรับรอง จากนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าต่อ นิติบุคคลรับอนุญาต (2) ยกเว้นให้นิติบุคคลมียอด คงเหลือในบัญชีเงินฝากเงินตรา ต่างประเทศ รวมทุกสกุลและทุกบัญชี ได้ไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์ สรอ. (3) เพิ่มจำนวนเงินสดนำฝากเข้า บัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของ ผู้ฝากแต่ละรายเป็นไม่เกินวันละ 10,000 ดอลลาร์ สรอ. ยกเว้นผู้ฝากที่ได้รับ อนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินตรา ต่างประเทศ	3 เมษายน 2549	
			10 พฤษภาคม 2549	

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
		(4) ผ่อนผันให้ธนาคารพาณิชย์ไทยในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน (เฉพาะมณฑลยูนนาน) และประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย สามารถมีบัญชีเงินบาทพิเศษ (Special Non-resident Baht Account) กับธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ได้ 1 บัญชี ตามข้อกำหนดในประกาศ	1 มิถุนายน 2549	
3. การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo)	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ)	รพท. ปรับปรุงข้อกำหนด ดังนี้ (1) อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์กู้ยืมเงินบาทโดยใช้ตราสารหนี้สกุลเงินบาทในรูปแบบธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชนกับกองทุนต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (2) ขยายขอบเขตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชนต่างสกุลเงิน (Cross Currency) ระหว่างสกุลเงินบาทกับสกุลเงินต่างประเทศกับคู่สัญญาที่เป็นสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ (3) อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (ชย.) สามารถประกอบธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo) ได้เฉพาะการกู้ยืมหรือให้กู้ยืมเงินบาทที่มีหลักทรัพย์สกุลเงินบาทเป็นหลักประกัน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	13 เมษายน 2549	หนังสือเวียนที่ ฝนส. (21) ว. 89/2549 วันที่ 20 เมษายน 2549
4. มาตรการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท	- ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุน - บริษัทหลักทรัพย์ - สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ	รพท. ปรับปรุงมาตรการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท ให้เหมาะสมกับสถานการณ์เศรษฐกิจและตลาดการเงิน เช่น ขอความร่วมมือสถาบันการเงินไม่ออกและไม่ขายตัวแลกเงินสกุลเงินบาทให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศทุกอายุสัญญา และกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินอ้างอิงตัวแปรต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นต้น	15 พฤศจิกายน 2549	หนังสือเวียนที่ รพท. ฝกช.(02) ว. 1593/2549, 1832/2549, 70/2549, 73/2549 2014/2549 และ 2015/2549 วันที่ 3 พฤศจิกายน 4, 18 และ 22 ธันวาคม 2549 ตามลำดับ

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
		ต่อมา ธปท. ได้ปรับปรุงมาตรการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาทเพิ่มเติมเพื่อจำกัดธุรกรรมเงินบาทระหว่างสถาบันการเงินในประเทศกับผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (Non-resident : NR) ที่ไม่มีการค้าการลงทุนรองรับ เช่น ขอความร่วมมือไม่ให้สถาบันการเงินซื้อขายตราสารหนี้ทุกประเภทกับ NR ในลักษณะ Sell and Buy Back ของทุกอายุสัญญา เป็นต้น	4 ธันวาคม 2549	
	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) - สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ	เมื่อแรงกดดันให้ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นยังมีต่อเนื่อง ธปท. จึงได้ออกมาตรการที่รุนแรงขึ้นโดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกันเงินตราต่างประเทศที่นิติบุคคลรับอนุญาตรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทในลักษณะเงินสำรองร้อยละ 30 และการคืนเงินสำรองให้ผู้ที่ถูกกันเงินดังกล่าวพร้อมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ	19 ธันวาคม 2549	
	- บริษัทหลักทรัพย์ - นายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า	ต่อมาได้มีการผ่อนผันการกันเงินสำรองสำหรับการลงทุนในหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งการลงทุนในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (AFET) และศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) ของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (Non-resident) โดย ธปท. ขอความร่วมมือให้บริษัทหลักทรัพย์และนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายล่วงหน้าควบคุมดูแลการชำระราคาของธุรกรรม การซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์และตลาด MAI โดยให้ผ่านบัญชีเงินบาทของบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะการลงทุนในหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และการลงทุนในศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (Special Non-resident Baht Account for Securities : SNS) เท่านั้น	22 ธันวาคม 2549	

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
มาตรการด้านสินเชื่อ การปรับปรุงหลักเกณฑ์ การกำกับธุรกิจบัตรเครดิต	- ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทที่ประกอบ ธุรกิจบัตรเครดิต ที่มีใช้สถาบัน การเงิน	ชปท. ประกาศปรับปรุงเพิ่มเพดาน อัตราดอกเบี้ยและค่าบริการบัตรเครดิต ของสถาบันการเงินและบริษัทที่ ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตร้อยละ 2 ต่อปี เป็นไม่เกินร้อยละ 20 ต่อปี โดยธุรกรรมที่ทำก่อนวันที่ 1 ธันวาคม 2549 จะได้รับการผ่อนผันให้ใช้ ประกาศเดิมจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2550	1 ธันวาคม 2549	หนังสือเวียนที่ ฝนส.(21)ว.184/2549 และ 185/2549 วันที่ 28 พฤศจิกายน 2549
มาตรการด้านการกำกับ และพัฒนาสถาบันการเงิน				
1. การดำรงฐานะเงินตรา ต่างประเทศสำหรับ ธนาคารพาณิชย์เพื่อ รายย่อย	- ธนาคารพาณิชย์ เพื่อรายย่อย (ชย.)	ชปท. กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ เพื่อรายย่อย (ชย.) ดำรงฐานะเงินตรา ต่างประเทศรวมทุกสกุล (Aggregate position) ณ สิ้นวันเป็นอัตราส่วนกับ เงินกองทุนไม่เกินกว่าร้อยละ 20 หรือ 2 ล้านดอลลาร์ สรอ. แล้วแต่จำนวนใดจะ สูงกว่า	14 มีนาคม 2549	หนังสือเวียนที่ ชปท. ฝนส.(21) ว. 348/2549 วันที่ 14 มีนาคม 2549
2. การกำหนดอัตราส่วน จำนวนเงินที่ธนาคาร พาณิชย์เพื่อรายย่อย สามารถให้สินเชื่อหรือ ลงทุน หรือก่อภาระผูกพัน เพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด กับเงินกองทุน	- ธนาคารพาณิชย์ เพื่อรายย่อย	ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (ชย.) สามารถให้สินเชื่อ หรือลงทุนในกิจการ หรือก่อภาระผูกพันเพื่อบุคคลหนึ่ง บุคคลใด อย่างใดอย่างหนึ่งหรือ หลายอย่างรวมกัน ณ สิ้นวันไม่เกิน อัตราร้อยละ 11.05 ของเงินกองทุน ชั้นที่ 1 หักด้วยจำนวนเงินที่ ชย. ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายสินเชื่อ เช่น ลีสซิ่ง เป็นต้น	7 กุมภาพันธ์ 2549	หนังสือเวียนที่ ฝนส.(21) ว. 29/2549 วันที่ 30 มกราคม 2549
3. การกำหนดให้ธนาคาร พาณิชย์ดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่อง	- ธนาคารพาณิชย์ - ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุน - บริษัทเครดิต ฟองซิเอร์	ชปท. ปรับปรุงเกณฑ์การดำรง สินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคาร พาณิชย์ โดยให้นับหุ้นกู้ พันธบัตร และ ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ปราศจาก ภาระผูกพัน ซึ่งออกโดยบริษัทบริหาร สินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด และบริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ ต่อมายังได้ปรับหลักเกณฑ์การ ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสถาบัน การเงิน ดังนี้	23 กรกฎาคม 2549 17 มกราคม 2550	หนังสือเวียนที่ ชปท. ฝนส. (21) ว. 965/2549, 193/2549, 194/2549 และ 195/2549 วันที่ 17 กรกฎาคม และ วันที่ 27 ธันวาคม 2549 ตามลำดับ

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
		(1) สำหรับธนาคารพาณิชย์ ได้เปลี่ยนการกำหนดบัญชีจากการอ้างอิงวันที่มาเป็นการกำหนดวันของสัปดาห์ โดยให้บัญชีเริ่มต้นในวันพุธและสิ้นสุดในวันอังคารของอีกสองสัปดาห์ถัดมา จากวันดังกล่าว (รวม 14 วัน) รวมทั้งเพิ่มประเภทของสินทรัพย์สภาพคล่องให้สามารถใช้ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ทุกประเภทที่ออกโดย ธปท. เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ได้ (2) ส่วนบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ได้เปลี่ยนการใช้ค่าเฉลี่ยรายสัปดาห์มาเป็นการใช้ค่าเฉลี่ยรายบัญชี ซึ่งเริ่มต้นในวันพุธและสิ้นสุดในวันอังคารของอีกสองสัปดาห์ถัดมา (รวม 14 วัน) ตลอดจนให้ตัดรายการ “ตัวสัญญาใช้เงินตามโครงการรับแลกเปลี่ยนตัว 56 บริษัทเงินทุนที่ถูกระงับการดำเนินงาน” ออกจากรายการสินทรัพย์สภาพคล่อง		
4. การผ่อนปรนเงื่อนไขในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์เปิดสาขาในส่วนภูมิภาค	- ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เห็นชอบให้ธนาคารพาณิชย์ทยอยลดสัดส่วนการให้สินเชื่อตามเงื่อนไขการเปิดสาขา ดังนี้ (1) การให้สินเชื่อไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของยอดเงินฝากแก่ภูมิภาคที่สาขาธนาคารพาณิชย์เปิดดำเนินการนั้น ให้ทยอยลดลงเป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 และ 20 ในปี 2549 และ 2550 ตามลำดับ (2) การให้สินเชื่อแก่ภาคการเกษตร ร้อยละ 20 ของยอดเงินฝาก (สำหรับสาขาที่ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการในปี 2518-2529) ให้ทยอยลดลงเป็นร้อยละ 15 และ 10 ในปี 2549 และ 2550 ตามลำดับ ทั้งนี้ ให้ยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าวทั้งหมดในปี พ.ศ. 2551	10 เมษายน 2549	หนังสือเวียนที่ ธปท. ฟนส. (21) ว. 504/2549 วันที่ 10 เมษายน 2549

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
5. การขยายขอบเขตการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ)	รพท. ได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ดังนี้ (1) อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (รย.) ประกอบธุรกิจแฟกเตอร์ริงภายในประเทศ (Domestic Factoring) (2) อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทกิจการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์และการขายชอร์ต (3) อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ออกตั๋วแลกเงินเพื่อกู้ยืมเงินจากประชาชน (4) อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (5) อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ให้บริการดำเนินงานสนับสนุนแก่บุคคลอื่น (6) อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์	13 เมษายน 2549 13 เมษายน 2549 31 สิงหาคม 2549 25 พฤศจิกายน 2549 25 พฤศจิกายน 2549 14 ตุลาคม 2549	หนังสือเวียนที่ ฟนส. (21) 90/2549, 91/2549, 89/2549, และ 115/2549 วันที่ 20 เมษายน 6 กันยายน 6 และ 14 ธันวาคม 2549 ตามลำดับ และหนังสือเวียนที่ ฟนส.(22) ว. 122/2549 วันที่ 17 ตุลาคม 2549
6. การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ				
6.1 การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากโรคไข้หวัดนก	- ธนาคารพาณิชย์ - สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ	รพท. ขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากโรคไข้หวัดนกออกไปอีก 2 ปี	11 มีนาคม 2549	หนังสือเวียนที่ รพท.ฟกช.(22) ว.40/2549 วันที่ 12 มกราคม 2549
6.2 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	- ธนาคารพาณิชย์ - สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ	รพท. ขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ออกไปอีก 1 ปี รวมทั้งขยายการให้ความช่วยเหลือให้ครอบคลุมผู้ประกอบการรายใหม่และรายเดิมที่ขอเพิ่มวงเงินและผู้รับซื้อหรือรับโอนกิจการเพื่อประกอบธุรกิจในพื้นที่	6 พฤศจิกายน 2549	หนังสือเวียนที่ รพท.ฟกช.(22) ว.1601/2549 และ 1602/2549 วันที่ 6 พฤศจิกายน 2549

มาตรการ	ผู้เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
6.3 การให้กู้ยืมเงินโดยมีตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบวิสาหกิจขนาดย่อมเป็นประกัน	- ธนาคารพาณิชย์ - สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ - บริษัทเงินทุน	ธปท. ได้ออกระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการให้กู้ยืมเงินโดยมีตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบวิสาหกิจขนาดย่อมเป็นประกัน พ.ศ. 2550 แทนฉบับเดิมโดย ธปท. จะให้เงินกู้ผสมกับสถาบันการเงินเป็นสัดส่วนร้อยละ 50 : 50 โดยมีวงเงินให้ความช่วยเหลือไม่เกิน 20 ล้านบาท ต่อราย ระยะเวลาการกู้ไม่เกิน 3 ปี และคิดอัตราดอกเบี้ยลอยตัวตามภาวะตลาด	1 มกราคม 2550	หนังสือเวียนที่ ธปท.ฟกช.(22) ว. 1843/2549 วันที่ 6 ธันวาคม 2549

หมายเหตุ : สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ ได้แก่ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย และ ธนาคารออมสิน

**การดำเนินงานของ
ธนาคารแห่งประเทศไทย**

การดำเนินงานเกี่ยวกับเงินสำรองทางการและการพิมพ์ธนบัตร

1. การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายการบริหารเงินสำรองโดยยึดหลักความมั่นคงปลอดภัยในสินทรัพย์ที่ลงทุน การดำรงสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับการดำเนินธุรกรรมเพื่อรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน การดำเนินนโยบายการเงินและการบริหารภาวะผูกพันของธนาคารในอนาคต โดยให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุดภายใต้กรอบความเสี่ยง หลักเกณฑ์ และแนวทางการลงทุนซึ่งอนุมัติโดยคณะกรรมการผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ

ในการบริหารเงินสำรอง เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุดภายใต้กรอบความเสี่ยงตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสม ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินและปัจจัย

ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาคาดการณ์แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยทั้งระยะสั้นและระยะยาวของเงินสกุลสำคัญ ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อค่าเงิน ราคาพันธบัตร และตราสารที่ได้ลงทุนไว้

ในระหว่างปี 2549 กองทุนเงินสำรองทางการที่สำคัญที่บริหารโดยธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบด้วยกองทุนสภาพคล่อง กองทุนเพื่อการลงทุนในภูมิภาค กองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว และกองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน

นอกจากนี้ ในปี 2549 ได้มีการดำเนินการปรับปรุงกระบวนการบริหารเงินสำรองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยขยายขอบเขตการลงทุนทั้งด้านสินทรัพย์และสกุลเงินต่างประเทศที่ลงทุนได้ และได้เสนอขอแก้ไขร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินสำรองเพื่อขยายขอบเขตการลงทุน

2. การนำธนบัตรออกใช้

ณ สิ้นปี 2549 ธนบัตรออกใช้มีจำนวนทั้งสิ้น 3,208.6 ล้านฉบับ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.8 ธนบัตรออกใช้มีมูลค่ารวม 794,484.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.2 ประกอบด้วยธนบัตรชนิดราคาต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 1 : การนำธนบัตรออกใช้ในปี 2549

ชนิดราคา (บาท)	500000	1000	500	100	60	50	20	10	5	1	0.50	บัตรธนาคาร 60 บาท
จำนวน (ล้านฉบับ)	0.000235	585.7	189.4	814.8	11.2	175.7	951.9	321.8	24.5	106.6	18.9	8.0

ในปี 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้นำธนบัตรแบบใหม่ คือ ธนบัตรชนิดราคา 60 บาท ที่ระลึกฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ออกใช้ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2549

สำหรับธนบัตรปลอมที่ตรวจพบและจับกุมได้ในปี 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 15,232 ฉบับ โดยธนบัตรปลอมชนิดราคา

ที่พบมากที่สุดสามลำดับแรกคือ 1000 บาท (9,157 ฉบับ หรือร้อยละ 60.1) 100 บาท (3,902 ฉบับ หรือร้อยละ 25.6) และ 50 บาท (1,236 ฉบับ หรือร้อยละ 8.1)

3. ฐานะทุนสำรองเงินตรา

ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี 2549 มีมูลค่าทั้งสิ้น 794,484.7 ล้านบาท เท่ากับมูลค่าธนบัตรออกใช้ ประกอบด้วยสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 : บัญชีทุนสำรองเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1. ทองคำ	52,955.1	6.7
2. เงินตราต่างประเทศ	373,885.4	47.0
3. หลักทรัพย์ต่างประเทศ	367,644.2	46.3
รวม	794,484.7	100.0

4. การดำเนินงานของโรงพิมพ์ธนบัตร

4.1 ธนบัตร

ผลิตธนบัตรรวมทุกชนิดราคาจำนวน 2,106.82 ล้านฉบับ ในจำนวนนี้ได้รวมการผลิตธนบัตรที่ระลึกชนิดราคา 60 บาท เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี จำนวน 11.42 ล้านฉบับ

4.2 สิ่งพิมพ์มีค่าอื่น

ผลิตและส่งมอบสิ่งพิมพ์มีค่าอื่น ดังนี้

(1) กรมสรรพากร - อักษรแสดงตมภ์ รวมผลิต 92.37 ล้านดวงและส่งมอบ 90.17 ล้านดวง

(2) กรมสรรพสามิต - แสดงตมภ์ชนิดต่าง ๆ รวมผลิต 1,212.8 ล้านดวง และส่งมอบ 1,195.9 ล้านดวง

(3) ธนาคารแห่งประเทศไทย - ใบอนุญาตประกอบธุรกิจจำนวน 10,235 ฉบับ

4.3 หมึกพิมพ์และเคมีภัณฑ์

ผลิตหมึกพิมพ์และเคมีภัณฑ์จำนวนรวม 365,573.5 กิโลกรัม

4.4 โครงการวิจัยและพัฒนา

ในปี 2549 มีโครงการวิจัยทั้งหมด 8 โครงการ โดยมุ่งเน้นการวิจัยพัฒนาลักษณะต่อต้านการปลอมแปลง และยืดอายุการใช้งานของธนบัตร การควบคุมคุณภาพและการผลิตแม่แบบแม่พิมพ์ให้มีประสิทธิภาพและลดต้นทุน

ทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าวแล้วเสร็จในปี 3 โครงการ

4.5 การดำเนินการตามมาตรฐานสากล

การดำเนินงานของโรงพิมพ์ธนบัตรได้ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินประจำปี 2549 จากสถาบันที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 จากสำนักรับรองระบบคุณภาพ (สร.) เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2549

(2) ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 : 2004 และระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มอก. / OHSAS 18001 จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.) หรือ Management System Certificate Institute (Thailand) : MASCI เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2549

4.6 โครงการก่อสร้างโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งที่สอง

การก่อสร้างโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งที่สอง ส่วนที่ 2, 3, 4 และ 5 มีความก้าวหน้ากว่าร้อยละ 92 ประกอบด้วยอาคารต่าง ๆ ดังนี้ อาคารผลิตธนบัตรและส่วนสนับสนุนการผลิต อาคารศูนย์สำรองคอมพิวเตอร์ อาคารสำนักรักษาความปลอดภัย อาคารฝ่ายจัดการธนบัตรและสำนักจัดการธนบัตรกรุงเทพฯ อาคารสโมสรและการกีฬา และที่จอดรถยนต์ โดยได้มีการทยอยติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์การพิมพ์ใหม่ โดยอยู่ระหว่างทดสอบการพิมพ์ธนบัตรชนิดราคา 20 บาท และคาดว่าจะแล้วเสร็จในต้นปี 2550

กิจการธนาคาร

1. การจัดการเกี่ยวกับเงินสด

1.1 การรับ-จ่ายเงินสด

ในปี 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยสำนักงานบางขุนพรหม สำนักงานสุรวงศ์ และศูนย์จัดการธนบัตร รับเงินสดจากธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงิน

ส่วนราชการและอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 1,507,653.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อน ร้อยละ 14.7 สำหรับยอดจ่ายเงินสดทั้งสิ้น 1,528,243.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.9 โดยสรุปรวมตลอดปี 2549 มียอดจ่ายเงินสดสุทธิ 20,590.3 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

การรับ - จ่ายเงินสด	ปี 2548	ปี 2549	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ร้อยละ
รับเงินสด	1,314,504.5	1,507,653.4	193,148.9	14.7
จ่ายเงินสด	1,353,110.4	1,528,243.7	175,133.3	12.9
รับ (จ่าย) เงินสดสุทธิ	(38,605.9)	(20,590.3)		

หมายเหตุ : ปรับเปลี่ยนเกณฑ์การเก็บข้อมูลการรับ-จ่ายเงินสด จากเดิมแสดงข้อมูลเป็นยอดรับสุทธิ-จ่ายสุทธิ เป็นแสดงยอดรวมรับ-ยอดรวมจ่าย เพื่อสะท้อนภาพรวมการเคลื่อนไหวของเงินสดทั้งระบบ

1.2 การเพิ่มและถอนหลักทรัพย์จากบัญชี ทุนสำรองเงินตรา

ในปี 2549 มีการนำหลักทรัพย์เข้าบัญชีทุนสำรองเงินตราเพื่อเพิ่มธนบัตรออกใช้สูงกว่าการถอนหลักทรัพย์

ออกจากทุนสำรองเงินตราสุทธิ 25,000.0 ล้านบาท เป็นผลให้หลักทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตราในปี 2549 เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 794,484.7 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

ทุนสำรองเงินตรา	ปี 2548	ปี 2549	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ร้อยละ
ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี	769,484.7	794,484.7	25,000.0	3.25
- เพิ่มหลักทรัพย์	140,000.0	115,000.0	(25,000.0)	(17.86)
- ถอนหลักทรัพย์	130,000.0	90,000.0	(40,000.0)	(30.77)
- เพิ่ม (ถอน) สุทธิ	10,000.0	25,000.0		

2. การเป็นศูนย์กลางการโอนเงิน

2.1 การโอนเงินมูลค่าสูง: ระบบบาทเนต

ณ สิ้นปี 2549 ระบบบาทเนตมีสถาบันผู้ใช้บริการรวมทั้งสิ้น 65 สถาบัน จำแนกเป็นธนาคารพาณิชย์ไทย 17 ธนาคาร ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 17 ธนาคาร

บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ 14 บริษัท สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ ส่วนงานราชการและสถาบันอื่น ๆ 9 แห่ง ส่วนงานภายใน ธปท. 8 ส่วนงาน

สำหรับธุรกรรมการโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ต ในปี 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,721,285 รายการ เพิ่มขึ้นจาก 1,503,755 รายการในปี 2548 คิดเป็นร้อยละ 14.47

ในขณะที่มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 143.30 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 105.63 ล้านล้านบาทในปีก่อน ร้อยละ 35.66 โดยจำแนกรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 : ธุรกรรมการโอนเงินและตราสารหนี้ผ่านบาทเน็ต

ธุรกรรม	ปริมาณ			มูลค่า (ล้านล้านบาท)		
	2548	2549	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2548	2549	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
การโอนเงินระหว่างสถาบัน ^{1/}	127,516	140,674	10.32	54.66	69.86	27.81
การโอนเงินเพื่อบุคคลที่สาม	1,347,040	1,570,868	16.62	47.98	71.20	48.40
การโอนตราสารหนี้พร้อม ชำระราคา ^{3/}	29,199	9,743	-66.63	2.99	2.24	-25.08
การโอนตราสารหนี้ที่ไม่มี การชำระราคา ^{3/}	2,067	1,274	-38.36	0.82	0.56	-31.71
รวมทั้งสิ้น^{2/}	1,503,755	1,721,285	14.47	105.63	143.30	35.66

หมายเหตุ : 1/ รวมมูลค่าการโอนเงินระหว่างภูมิภาคและมูลค่าการชำระดุลหักบัญชีระหว่างสถาบัน

2/ ปริมาณและมูลค่ารวมทั้งสิ้นไม่รวมปริมาณและมูลค่าของการโอนตราสารหนี้ที่ไม่มีชำระราคา

3/ บริการโอนตราสารหนี้พร้อมชำระราคาได้โอนย้ายไปที่ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ตามโครงการรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ตั้งแต่วันที่ 15 พ.ค. 2549 เป็นต้นไป

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในส่วนของการโอนเงินจำแนกรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 การโอนเงินระหว่างสถาบัน มีจำนวนทั้งสิ้น 140,674 รายการ คิดเป็น มูลค่ารวม 69.86 ล้านล้านบาท ปริมาณและมูลค่าการโอนเงินระหว่างสถาบันเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.32 และ 27.81 ตามลำดับ ธุรกรรม การโอนเงินระหว่างสถาบันจะประกอบด้วย (1) การชำระดุล หักบัญชีระหว่างสถาบันผ่านระบบบาทเน็ต มีจำนวน 2,478 รายการ คิดเป็นมูลค่า 6.36 ล้านล้านบาท (2) การโอนเงิน ระหว่างบัญชีของธนาคารพาณิชย์ผ่านระบบบาทเน็ต มีจำนวน 10,530 รายการ คิดเป็นมูลค่า 16.83 ล้านล้านบาท

2.1.2 การโอนเงินเพื่อบุคคลที่สาม มีจำนวนทั้งสิ้น 1,570,868 รายการ เมื่อเทียบกับปีก่อนมีปริมาณ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 16.62 ในขณะที่มูลค่ารวมทั้งสิ้น 71.2 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 48.40 โดยปริมาณ และมูลค่าการโอนเงินเพื่อบุคคลที่สามเพิ่มขึ้น เนื่องจาก

ธุรกรรมที่เกิดจากการโอนย้ายบริการโอนตราสารหนี้ พร้อมชำระราคาของภาครัฐไปที่บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) ตามโครงการรวมศูนย์รับฝาก หลักทรัพย์โดยการชำระเงินจะทำในรูปการโอนเงินเพื่อบุคคล ที่สามผ่านบาทเน็ตที่ ธปท.

2.2 การโอนเงินรายย่อย : ระบบ SMART

2.2.1 ข้อมูลสถิติการโอนเงินรายย่อยผ่านระบบ SMART

ในปี 2549 ระบบการโอนเงินรายย่อยทาง อิเล็กทรอนิกส์หรือ SMART (System for Managing Automated Retail Funds Transfer) มีจำนวนธนาคาร สมาชิกเพิ่มขึ้น 3 ราย คือ ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) ธนาคารจีอี มั่นนี่ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) และธนาคาร แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) ทำให้ ณ สิ้นปี 2549 มีจำนวนธนาคารสมาชิกรวมทั้งสิ้น 29 ราย

ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย 15 แห่ง สาขาธนาคารพาณิชย์ จดทะเบียนในต่างประเทศ 11 แห่ง ธนาคารเฉพาะกิจ 2 แห่ง และธนาคารแห่งประเทศไทย

ปริมาณการโอนเงินผ่านระบบ SMART ในปี 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 17,072,136 รายการ คิดเป็นมูลค่า 801.7 พันล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.5 ในขณะที่มูลค่าลดลงเล็กน้อยร้อยละ 0.5 และมีปริมาณรายการเฉลี่ยต่อวันเท่ากับ 70,256 รายการ คิดเป็นมูลค่า 3.3 พันล้านบาท

ธนาคารต่างประเทศเป็นธนาคารผู้ส่งข้อมูล ทั้งปริมาณและมูลค่าในสัดส่วนร้อยละ 50.8 และ 58.0 ตามลำดับ ส่วนธนาคารไทยเป็นธนาคารผู้รับข้อมูลทั้งปริมาณ และมูลค่าในสัดส่วนร้อยละ 99.3 และ 92.5 ตามลำดับ

สำหรับประเภทการโอนเงินที่มีปริมาณการโอน สูงสุด คือ การโอนเพื่อจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จ บำนาญ คิดเป็นร้อยละ 45.1 ของปริมาณการโอนเงินทั้งสิ้น ส่วนประเภทการโอนเงินที่มีมูลค่าสูงสุด คือ การโอนเพื่อชำระค่าสินค้าและบริการ คิดเป็นร้อยละ 65.1 ของมูลค่า การโอนเงินทั้งสิ้น

ตารางที่ 4 : มูลค่าธุรกรรมผ่านระบบ SMART จำแนกตามประเภทบริการ

จำนวน : รายการ
มูลค่า : พันล้านบาท

ปี	สินค้า บริการ		เงินเดือน		เงินปันผล		อื่น ๆ		รวม	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
2546	2,140,153	229.24	6,259,247	112.64	324,516	10.65	729,328	32.64	9,453,244	385.16
	(41.6)	(50.2)	(18.3)	(16.8)	(113.3)	(-4.8)	(75.7)	(126.7)	(28.3)	(40.2)
2547	3,225,007	365.60	7,090,768	122.98	410,227	14.65	1,135,780	49.33	11,861,782	552.56
	(50.7)	(59.5)	(13.3)	(9.2)	(26.4)	(37.6)	(55.7)	(51.2)	(25.5)	(43.5)
2548	5,065,488	524.93	7,562,027	153.02	1,202,967	64.31	1,897,909	63.39	15,728,391	805.64
	(57.1)	(43.6)	(6.6)	(24.4)	(193.2)	(339.0)	(67.1)	(28.5)	(32.6)	(45.8)
2549	6,090,762	522.02	7,692,331	180.74	1,326,169	36.53	1,962,874	62.35	17,072,136	801.65
	(20.2)	(-0.6)	(1.7)	(18.1)	(10.2)	(-43.2)	(3.4)	(-1.6)	(8.5)	(-0.5)
สัดส่วน (%)	35.7	65.1	45.1	22.5	7.8	4.6	11.5	7.8	100.0	100.0

หมายเหตุ : ( ) หมายถึง % การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.3 ระบบหักบัญชีระหว่างธนาคาร

2.3.1 การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลผ่านศูนย์หักบัญชี

อิเล็กทรอนิกส์ในปี 2549 มีปริมาณทั้งสิ้น 61.45 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 27,175.43 พันล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2548 ปริมาณลดลงร้อยละ 4.3 แต่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 โดยมูลค่าเช็คเรียกเก็บต่อฉบับเพิ่มขึ้นจาก 0.39 ล้านบาท เป็น 0.44 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5

**ตารางที่ 5 : ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงิน
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เรียกเก็บผ่านศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์**

	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2548	2549	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2548	2549	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เช็คเรียกเก็บ	64,065,498	61,444,513	-4.3	25,062,568.53	27,175,431.26	7.8
มูลค่าเช็คเรียกเก็บ/ฉบับ				0.39	0.44	11.5
เช็คคืน	1,480,544	1,436,380	-3.1	198,764.86	203,763.75	2.5
	(2.3)	(2.3)		(0.8)	(0.7)	
เช็คคืนไม่มีเงิน	937,382	920,913	-1.8	98,896.04	98,184.36	-0.7
	(1.5)	(1.5)		(0.4)	(0.4)	

หมายเหตุ : ( ) หมายถึง สัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับปริมาณเช็คคืนในปี 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 1.44 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 203.76 พันล้านบาท ปริมาณเช็คคืนลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.1 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบสัดส่วนเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บแล้วพบว่า ในปี 2549 ปริมาณเช็คคืนมีสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บอยู่ที่ระดับคงที่ร้อยละ 2.3 ในขณะที่มูลค่าเช็คคืนมีสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บลดลงจากร้อยละ 0.8 มาอยู่ที่ระดับร้อยละ 0.7

ส่วนปริมาณเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินซึ่งประกอบด้วยเหตุผล ข้อ 1 “เงินในบัญชีไม่พอจ่าย” ข้อ 2 “โปรดติดต่อผู้ส่งจ่าย” ข้อ 3 “ยังไม่มีการตกลงกับธนาคาร” ในปี 2549 มีปริมาณทั้งสิ้น 0.92 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 98.18 พันล้านบาท

จากข้อมูลสถิติข้างต้น สามารถสรุปภาพรวมในปี 2549 ได้ว่า ปริมาณของเช็คเรียกเก็บและเช็คคืนลดลงจากปีก่อน ในขณะที่มูลค่าของเช็คเรียกเก็บและเช็คคืนเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่ง

เป็นผลมาจากการที่สมาคมธนาคารไทยมีมติให้ธนาคารปรับขึ้นค่าธรรมเนียมใบเช็คจากเดิมฉบับละ 5 บาท เป็นฉบับละ 15 บาท โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2549 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ในส่วนของเช็คคืน เมื่อพิจารณาในรูปของสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บแล้วพบว่า มีสัดส่วนของปริมาณเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บคงที่อยู่ที่ระดับ 2.3 ในขณะที่มูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บลดลงอยู่ที่ระดับ 0.7 เมื่อเทียบกับปีก่อน

2.3.2 การหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชี ในต่างจังหวัด

ในปี 2549 การหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชีในต่างจังหวัดรวม 84 แห่งทั่วประเทศ มีปริมาณเช็คเรียกเก็บระหว่างธนาคารรวมทั้งสิ้น 15.94 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 2,616.54 พันล้านบาท โดยปริมาณเช็คเรียกเก็บลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.4 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4

**ตารางที่ 6 : ปริมาณและมูลค่าเช็กระยะเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงิน
ในเขตภูมิภาคที่เรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีจังหวัด**

	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2548	2549	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2548	2549	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เช็คเรียกเก็บ	16,472,744	15,934,505	-3.4	2,371,478.21	2,616,538.93	9.4
เช็คคืน	389,396	365,236	-6.6	40,062.22	42,664.47	6.1
	(2.4)	(2.3)		(1.7)	(1.6)	
เช็คคืนไม่มีเงิน	250,303	239,356	-4.6	19,362.26	21,187.64	8.6
	(1.5)	(1.5)		(0.8)	(0.8)	

หมายเหตุ : ( ) หมายถึง สัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปริมาณเช็คคืนในปีนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 0.37 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 42.67 พันล้านบาท ปริมาณเช็คคืนลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 6.6 ในขณะที่มูลค่าเช็คคืนเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 สำหรับสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บ ปรับลดลงจากปีก่อนหน้าเล็กน้อย โดยอยู่ที่ระดับร้อยละ 2.3 และ 1.6 ตามลำดับ

สำหรับเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินในปีนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 0.24 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 21.19 พันล้านบาท

การชำระดุลการหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชีทั้ง 84 แห่งที่ส่วนกลาง ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

มีมูลค่าการชำระดุลรวม 1,066.46 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5 จากปี 2548

2.3.3 การหักบัญชีเช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี

เช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชีที่นำมาเรียกเก็บผ่านศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ ในปี 2548 มีปริมาณทั้งสิ้น 6.71 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 328.62 พันล้านบาท โดยปริมาณเช็คเรียกเก็บลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.7 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7

**ตารางที่ 7 : ปริมาณและมูลค่าเช็กระยะเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงิน
ของเช็กระยะเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี (Bill for Collection - B/C)
ที่เรียกเก็บผ่านระบบงานของ รพท.**

	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2548	2549	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2548	2549	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เช็คเรียกเก็บ	6,826,859	6,714,035	-1.7	303,205.67	328,620.86	7.7
เช็คคืน	298,356	293,124	-1.8	15,303.70	16,206.36	5.6
	(4.4)	(4.4)		(5.0)	(4.9)	
เช็คคืนไม่มีเงิน	237,675	235,289	-1.0	11,772.35	12,378.82	4.9
	(3.5)	(3.5)		(3.9)	(3.8)	

หมายเหตุ : ( ) หมายถึง สัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับเชคคีนมีปริมาณทั้งสิ้น 0.29 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 16.21 พันล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า ปริมาณเชคคีนลดลงร้อยละ 1.8 ในขณะที่มูลค่าเชคคีนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.6 โดยมีสัดส่วนปริมาณเชคคีนต่อเชคเรียกเก็บคงที่

อยู่ที่ระดับร้อยละ 4.4 ในขณะที่มูลค่าเชคคีนต่อเชคเรียกเก็บ ลดลงจากปีก่อนเล็กน้อย คือ อยู่ที่ระดับร้อยละ 4.9

ส่วนเชคคีนด้วยเหตุผลไม่มีเงิน มีปริมาณทั้งสิ้น 0.24 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 12.38 พันล้านบาท

3. การเป็นนายธนาคารของรัฐบาล

3.1 การรับฝากเงินของรัฐบาลและองค์การของรัฐ

เมื่อสิ้นปี 2549 ยอดเงินคงเหลือในบัญชีเงินคงคลัง และบัญชีองค์การสาธารณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทย สูงกว่าเมื่อสิ้นปีก่อน ร้อยละ 894.49 และ 21.44 ตามลำดับ สำหรับ

ยอดคงเหลือในบัญชีเงินคงคลังสูงกว่าปีก่อนมาก โดยมีปัจจัยสำคัญจากรายรับที่เพิ่มขึ้น คือ เงินได้จากภาษีอากร และรายได้จากรัฐวิสาหกิจที่มีการเปลี่ยนระยะเวลาให้ส่งรายได้ เข้าคลังเร็วขึ้นกว่าปีก่อน

หน่วย : ล้านบาท

ยอดคงเหลือในบัญชี	ปี 2548	ปี 2549	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ร้อยละ
เงินคงคลัง	7,814.4	77,713.2	69,898.8	894.49
องค์การสาธารณะ	4,777.2	5,801.5	1,024.3	21.44

4. การเป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ

4.1 การรับฝากเงินของธนาคารต่าง ๆ และสถาบันการเงินอื่น

ยอดเงินฝากคงเหลือในบัญชีเงินฝากของธนาคารต่าง ๆ และบัญชีเงินฝากอื่น ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ สิ้นปี 2549

ลดลงจากสิ้นปีก่อน ร้อยละ 3.97 และร้อยละ 24.07 ตามลำดับ ส่วนยอดเงินฝากคงเหลือของบัญชีสถาบันการเงิน ลดลงร้อยละ 75.21 เนื่องจากมีการปิดบัญชี 4 บัญชี และ โอนย้ายบัญชี 1 บัญชี

หน่วย : ล้านบาท

ยอดคงเหลือในบัญชี	ปี 2548	ปี 2549	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ร้อยละ
ธนาคาร	58,593.4	56,269.8	(2,323.6)	(3.97)
สถาบันการเงิน	863.3	214.0	(649.3)	(75.21)
อื่น ๆ	45,394.7	34,469.5	(10,925.2)	(24.07)

4.2 การถือครองพันธบัตรภาครัฐ

ณ สิ้นปี 2549 ยอดคงค้างการถือครองพันธบัตรภาครัฐของ ธปท. อยู่ที่ระดับ 141,595 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนประมาณ 30,485 ล้านบาท จากการซื้อพันธบัตรรัฐบาลเพื่อชดเชยพันธบัตรที่ครบกำหนดและเพื่อการดำเนินนโยบายการเงิน พันธบัตรที่ ธปท. ถือครองทั้งหมด ประกอบด้วย

พันธบัตรรัฐบาล ที่ครบกำหนดภายใน 5 ปี 5-10 ปี และเกินกว่า 10 ปี จำนวนร้อยละ 61 ร้อยละ 27 และร้อยละ 12 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2549 จำนวนผู้ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. (Primary Dealers) สำหรับธุรกรรมซื้อขายพันธบัตร (Outright bond) ยังคงมีจำนวน 9 รายเท่ากับปีที่ผ่านมา

4.3 การทำธุรกรรมหน้าต่างปรับฐานะพันธบัตร

ธปท. ได้เปิดหน้าต่างปรับฐานะพันธบัตรให้แก่ผู้ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. สำหรับธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2547 เพื่อให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. ซึ่งมีหน้าที่เสนออัตราผลตอบแทนด้านซื้อและด้านขายลักษณะ firm price (market making activities) สำหรับพันธบัตรรุ่นที่ใช้อ้างอิงในตลาดรอง ให้สามารถซื้อโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนพันธบัตรรุ่นที่ต้องการไปส่งมอบให้กับผู้ค้าได้เป็นการชั่วคราวในระหว่างที่ยังไม่สามารถซื้อพันธบัตรในตลาดได้

ในเดือนพฤษภาคม 2549 ธปท. ได้ปรับลดข้อจำกัดและเพิ่มความยืดหยุ่นในการทำธุรกรรมผ่านหน้าต่างนี้โดยได้เพิ่มวงเงินต่อคู่ค้าฯ จาก 200 ล้านบาทเป็น 500 ล้านบาท รวมทั้งเพิ่มระยะเวลาจากไม่เกิน 5 วันทำการเป็นไม่เกิน 30 วันเพื่อส่งเสริมให้ผู้ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. สามารถทำหน้าที่เป็น market maker ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.4 การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

พันธบัตร ธปท. เป็นเครื่องมือหนึ่งในการดำเนินนโยบายการเงิน ที่ช่วยดูแลสภาพคล่องในตลาดเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ในการกำหนดตารางและปริมาณการออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยแต่ละประเภท ธปท. จะคำนึงถึงภาวะตลาดในแต่ละช่วง และตารางการออกพันธบัตรภาครัฐประกอบ ปัจจุบันพันธบัตร ธปท. ประกอบด้วยประเภทที่เป็นตราสารส่วนลด (Discount Instrument) ซึ่งมีอายุไม่เกิน 1 ปี และประเภทอัตราดอกเบี้ยคงที่ (Fixed-Coupon Bond) ซึ่งมีอายุเกินกว่า 1 ปี

นับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2546 ธปท. ได้ออกจำหน่ายพันธบัตรประเภทอายุ 1 ปีอย่างต่อเนื่อง และในเดือนพฤษภาคม 2548 ธปท. เริ่มออกจำหน่ายพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย ประเภทอายุ 2 ปี แบบมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ (Fixed-Coupon Bond) ซึ่งนอกจากทำให้โครงสร้างอายุของพันธบัตร ธปท. มีความสมดุลมากขึ้น ยังเป็นการเพิ่มทางเลือกในการลงทุน และช่วยพัฒนาตลาดตราสารหนี้ของไทยอีกด้วย

ในเดือนกันยายน 2549 ธปท. เริ่มออกจำหน่ายพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยประเภทอายุไม่เกิน 15 วัน ซึ่งมีลักษณะคล้ายตั๋วเงินระยะสั้น (Discount Paper) เพิ่มเติมจากพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย ประเภทอายุ 1-2 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องในตลาดเงิน นอกจากนี้ ธปท. ได้ลดความความถี่ในการประมูลพันธบัตรอายุ 1 ปี จากสัปดาห์ละครั้งเป็นสัปดาห์เว้นสัปดาห์ และลดจำนวนรุ่นของพันธบัตรลง ในขณะเดียวกันได้เพิ่มวงเงินต่อรุ่นให้สูงขึ้นเพื่อช่วยเพิ่มสภาพคล่องของพันธบัตรแต่ละรุ่นและส่งเสริมธุรกรรมในตลาดรองพันธบัตรให้มีปริมาณมากขึ้น

ในปี 2549 ธปท. ออกพันธบัตร ธปท. จำนวนทั้งสิ้น 1,001,602 ล้านบาท และมีพันธบัตร ธปท. ครบกำหนด 706,232 ล้านบาท ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2549 ยอดคงค้างพันธบัตร ธปท. เพิ่มขึ้นสุทธิจากปีก่อน 295,370 ล้านบาทมาอยู่ที่ระดับ 896,702 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นพันธบัตรประเภทอายุ 1 ปี 2 ปี และอายุไม่เกิน 15 วัน (ตามอายุเมื่อออก-original maturity) ร้อยละ 57 ร้อยละ 35 และร้อยละ 8 ตามลำดับ

4.5 การซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนผ่านตลาดซื้อคืน

ในปี 2549 ปริมาณธุรกรรมในตลาดซื้อคืนมีจำนวนทั้งสิ้น 27,020,156 ล้านบาท หรือเฉลี่ยวันละ 111,194 ล้านบาท อยู่ในระดับใกล้เคียงกับปริมาณธุรกรรมในปีก่อนหน้า แต่นับเป็นสัดส่วนที่ลดลงเมื่อเทียบกับปริมาณธุรกรรมซื้อคืนโดยรวม (ผ่านตลาดซื้อคืนและผ่าน Bilateral Repo ตามรายละเอียดในข้อ 5.) ส่วนหนึ่งเนื่องจาก ธปท. ลดจำนวนรอบของการเปิดทำการตลาดซื้อคืนพันธบัตรที่ ธปท. ลงเหลือเพียง 1 รอบในช่วงบ่าย และเน้นการทำธุรกรรม Bilateral Repo มากขึ้น

ในปี 2549 ธุรกรรมส่วนใหญ่เป็นระยะสั้นประเภท 1 วัน ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 ของธุรกรรมทั้งหมดในตลาดซื้อคืน สัดส่วนปริมาณธุรกรรมระยะ 7 วัน 14 วัน และ 1 เดือน อยู่ที่ร้อยละ 15, 17 และ 1 ตามลำดับ ทั้งนี้ ธปท. ยังคงมีฐานะดุลเงินสุทธิต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า และสมาชิกตลาดซื้อคืนยังคงมีจำนวน 58 รายเท่ากับปีที่ผ่านมา

4.6 การทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าขายคืนหรือซื้อคืน (Bilateral repo) ระหว่าง สปท. และ คู่ค้าหลักทรัพย์ของ สปท. (Primary Dealers)

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดซื้อคืนภาคเอกชน สปท. ได้เพิ่มการทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าขายคืนหรือซื้อคืนกับคู่ค้าหลักทรัพย์ของ สปท. (Bilateral repo) โดยในปี 2549 ปริมาณธุรกรรม Bilateral repo เท่ากับ 2,652,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 6 เท่า หรือคิดเป็นร้อยละ 9.8 ของธุรกรรมในตลาดซื้อคืน เทียบกับปีก่อนหน้าที่ธุรกรรม Bilateral repo มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.6 ของธุรกรรมในตลาดซื้อคืน

ในปี 2549 ธุรกรรมส่วนใหญ่เป็นประเภท 1 วัน ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 45 ของธุรกรรม Bilateral repo ทั้งหมด ในขณะที่สัดส่วนของธุรกรรมประเภท 7 วัน และ 14 วัน อยู่ที่ร้อยละ 35 และ 20 ตามลำดับ ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2549 จำนวนคู่ค้าหลักทรัพย์ของ สปท. (Primary Dealers) สำหรับธุรกรรม Bilateral Repo ยังคงมีจำนวน 9 รายเท่ากับปีที่ผ่านมา

อนึ่ง ในเดือนพฤษภาคม สปท. ได้ปรับเวลาเริ่มการทำธุรกรรม Bilateral repo ในแต่ละวันจากเดิมเวลา 9.15 น. เป็น 9.30 น. เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขเวลาอื่น ๆ ในการบริหารสภาพคล่องของคู่ค้าหลักทรัพย์ของ สปท.

4.7 การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินผ่านหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน

ในปี 2549 สปท. ไม่มีการปล่อยเงินผ่านหน้าต่างสภาพคล่องสิ้นวันอัตราดอกเบี้ยหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน ณ สิ้นปีเท่ากับร้อยละ 6.50 (อัตราดอกเบี้ยนโยบายบวกอีกร้อยละ 1.5)

4.8 การปฏิรูปรอบการดำเนินนโยบายการเงินของ สปท.

ในปี 2549 สปท. ได้ประกาศแผนการปฏิรูปรอบการดำเนินนโยบายการเงินของ สปท. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินนโยบายการเงินและนำไปสู่กรอบการดำเนินนโยบายที่โปร่งใส รวมทั้งเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของตลาดการเงิน แผนปฏิรูปดังกล่าวประกอบด้วยแผนการปิดตลาดซื้อคืนและแผนการปรับกฎเกณฑ์ในการดำเนินนโยบายการเงินซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือ (1) การเปลี่ยนเครื่องมือในการส่งสัญญาณนโยบายการเงิน (อัตราดอกเบี้ยนโยบาย) จากการใช้อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วัน เป็นระยะ 1 วัน (2) การจัดให้มีหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวันระหว่าง สปท. กับสถาบันการเงินทั้งด้านปล่อยและดูดซับสภาพคล่องโดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวันเท่ากับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย +/- ร้อยละ 0.5 และ (3) การปรับช่วงเวลาในการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อให้ครอบคลุมการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน สำหรับสถาบันการเงินทุกประเภทที่ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

การปรับกฎเกณฑ์ในการดำเนินนโยบายการเงินมีผลบังคับใช้ในวันที่ 17 มกราคม 2550 ซึ่ง สปท. คาดว่าการปฏิรูปฯ นี้จะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพระบบการเงินให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในตลาดการเงินที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ สปท. ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์แผนการปฏิรูปฯ มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาส 3 โดยการจัด Public Hearing ในเดือนกันยายน และเผยแพร่บทความในเว็บไซต์ของ สปท. ในเดือนพฤศจิกายน

5. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ

ในปี 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทย (สปท.) ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญที่สำนักงานใหญ่และสำนักงานภาคของ สปท. ผ่านสถาบันการเงินต่าง ๆ ในวงเงินรวม 149,930 ล้านบาท ตลอดปี สถาบันการเงินได้เบิกจ่ายเงินจาก สปท. เป็นจำนวนเงินรวม

352,706.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.6 ส่วนใหญ่เป็นการเบิกจ่ายเงินตามโครงการสินเชื่อปกติ ณ สิ้นปี 2549 มียอดเงินคงค้าง 93,383.0 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 4.7 โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

5.1 โครงการสินเชื่อปกติ ได้แก่ โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นโครงการที่ ธปท.ให้ความช่วยเหลือโดยการให้กู้ยืมเงินผ่านสถาบันการเงิน มีการขอเบิกใช้เงินในปีนี้เป็นจำนวนรวม 193,278.5 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.7 โดยมียอดเงินคงค้างเมื่อสิ้นปี 2549 มีจำนวน 33,089.1 ล้านบาท สูงกว่าปี 2548 ร้อยละ 10.8 เนื่องจากในไตรมาสสุดท้ายสถาบันการเงินหลายแห่งมีการเบิกใช้เงินเพิ่มขึ้นใกล้เคียงกับวงเงินที่ได้รับจัดสรรจาก ธปท.

5.2 โครงการสินเชื่อฉุกเฉิน

ในปี 2549 ธปท. ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนและได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคไข้หวัดนก จากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยและจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการให้กู้ยืมเงินผ่านสถาบันการเงินตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

5.2.1 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการกิจการที่ได้รับผลกระทบจากโรคไข้หวัดนก เป็นโครงการต่อเนื่องจากปี 2547 วงเงินให้ความช่วยเหลือทั้งสิ้น 15,000 ล้านบาท ในระหว่างปี 2549 มีการเบิกจ่ายเงินจำนวน 25,517.2 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2549 มียอดเงินคงค้าง 7,357.3 ล้านบาท

5.2.2 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ประสบธรณีพิบัติภัยใน 6 จังหวัดภาคใต้ เริ่มโครงการในเดือนมกราคม 2548 เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการกิจการที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากธรณีพิบัติภัยสึนามิ วงเงินให้ความช่วยเหลือทั้งสิ้น 48,000 ล้านบาท ในระหว่างปี 2549 มีการเบิกจ่ายเงินจำนวน 81,991.7 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2549 มียอดเงินคงค้าง 27,067.6 ล้านบาท

5.2.3 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการกิจการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นโครงการเร่งด่วนอีกโครงการหนึ่งที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงินให้ความช่วยเหลือทั้งสิ้น 20,000 ล้านบาท ในระหว่างปี 2549 มีการเบิกจ่ายเงินจำนวน 42,443.6 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2549 มียอดเงินคงค้าง 13,146.9 ล้านบาท

5.2.4 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการกิจการในจังหวัดสงขลาและสตูลเป็นโครงการที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการกิจการในจังหวัดสงขลาและสตูลที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงินให้ความช่วยเหลือทั้งสิ้น 3,000 ล้านบาท ในระหว่างปี 2549 มีการเบิกจ่ายเงินจำนวน 6,686.8 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2549 มียอดเงินคงค้าง 1,441.5 ล้านบาท

5.3 โครงการสินเชื่อพิเศษ

เป็นโครงการสินเชื่อต่าง ๆ ที่ ธปท. ให้กู้ยืมผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามนโยบายของรัฐบาล ส่วนใหญ่เป็นโครงการเดิมที่มียอดคงค้างจากการเบิกถอนเงินไปแล้ว ในปีที่ผ่านมา โครงการสินเชื่อพิเศษเหล่านี้ ได้แก่

5.3.1 โครงการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เป็นโครงการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือผ่านธนาคารอาคารสงเคราะห์ วงเงินที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น 15,000 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2549 มียอดเงิน คงค้าง 7,992.3 ล้านบาท

5.3.2 โครงการสินเชื่อเพื่อวิสาหกิจในชนบท เป็นโครงการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงินที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น 3,000 ล้านบาท เริ่มมีการเบิกใช้เงินตั้งแต่วันที่ 2548 ณ สิ้นปี 2549 มียอดเงินคงค้าง 2,558.7 ล้านบาท

5.3.3 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือกิจการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นโครงการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือผ่านบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (บรราช) ตั้งแต่ ปี 2543 วงเงินที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น 9,000 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2549 มียอดเงินคงค้าง 617.2 ล้านบาท

5.3.4 โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือกิจการพาณิชย์นาวี เป็นโครงการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือผ่านธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) และบริษัท วงเงินที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น 4,000 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2549 มียอดเงินคงค้าง 112.4 ล้านบาท

ตารางที่ 8 : ผลการดำเนินงานของ รพท. ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ประจำปี 2549

หน่วย : ล้านบาท

โครงการให้ความช่วยเหลือ	ปี 2548		ปี 2549		การเปลี่ยนแปลง (+ เพิ่ม, - ลด)	
	ยอดรับซื้อ	ยอดเงินคงค้างสิ้นปี	ยอดรับซื้อ	ยอดเงินคงค้างสิ้นปี	ยอดรับซื้อ	ยอดเงินคงค้างสิ้นปี
	(1)	(2)	(3)	(4)	(3) - (1)	(4) - (2)
1. โครงการสินเชื่อปกติ						
- เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ ขนาดกลางและขนาดย่อม	204,856.0	29,876.1	193,278.5	33,089.1	-11,577.5	3,213.0
2. โครงการสินเชื่อฉุกเฉิน						
2.1 เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ ได้รับผลกระทบจากโรคไข้หวัดนก	29,673.7	11,100.4	25,517.2	7,357.3	-4,156.5	-3,743.1
2.2 เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ ประสบกรณีพิบัติภัยใน 6 จังหวัดภาคใต้	75,657.9	28,660.0	81,991.7	27,067.6	6,333.8	-1,592.4
2.3 เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	32,521.8	10,020.8	42,443.6	13,146.9	9,921.8	3,126.1
2.4 เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ ในจังหวัดสงขลาและสตูล	-	-	6,686.8	1,441.5	6,686.8	1,441.5
3. โครงการสินเชื่อพิเศษ						
3.1 เพื่อที่อยู่อาศัย	-	13,917.3	-	7,992.3	-	-5,925.0
3.2 เพื่อวิสาหกิจในชนบท	4,289.1	2,789.1	2,789.1	2,558.7	-1,500.0	-230.4
3.3 เพื่อช่วยเหลือกิจการอุตสาหกรรม ขนาดกลางและขนาดย่อม	-	1,425.4	-	617.2	-	-808.2
3.4 เพื่อช่วยเหลือกิจการพาณิชย์นาวี	-	207.9	-	112.4	-	-95.5
รวม	346,998.5	97,997.0	352,706.9	93,383.0	5,708.4	-4,614.0

6. การพัฒนาตลาดตราสารหนี้

ในปี 2549 รพท. มีนโยบายมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาและนวัตกรรมในตลาดตราสารหนี้ โดยมีเป้าหมายให้ตลาดพัฒนาเครื่องมือใหม่ ๆ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง มีช่องทางระดมทุนและทางเลือกในการลงทุนที่หลากหลาย จึงได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

6.1 การพัฒนาและส่งเสริมตลาดอนุพันธ์ทางการเงิน

รพท. ได้ดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาในตลาดอนุพันธ์ทางการเงินให้มีสภาพคล่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เพื่อให้เป็นช่องทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงิน ดังนี้

(1) ปรับปรุงกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกรรม Interest Rate Swap (IRS) โดยปรับปรุงประกาศ รพท. เรื่อง การกำหนดอัตราส่วนจำนวนเงินที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อลงทุน หรือก่อภาระผูกพันเพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดกับเงินกองทุน ในส่วนของการคำนวณภาระผูกพันที่เกิดจากอนุพันธ์ทางการเงินให้สอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากล และรองรับการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมทางการเงินใหม่ ๆ ซึ่งจะทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมได้มากขึ้น

(2) เผยแพร่บทความเรื่อง Building the OTC Market for THB Interest Rate Derivatives ซึ่งจัดทำโดย PriceWaterhouseCoopers (PwC) ในเว็บไซต์ของ ธปท. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมการทำธุรกรรมในตลาด IRS ในประเทศไทย เมื่อเดือนตุลาคม 2549 และปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ PwC เกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่ปริมาณธุรกรรมดังกล่าว

(3) จัดอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับตลาดตราสารอนุพันธ์และธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน จำนวน 4 หลักสูตร ได้แก่

1. สัญญามาตรฐาน ISDA สำหรับธุรกรรมตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน
2. การป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย
3. การป้องกันความเสี่ยงทางการเงินสำหรับผู้บริหาร
4. การทำธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน

6.2 การพัฒนาและส่งเสริมการกำกับ Securitization

ธปท. ได้ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ securitization ให้กับภาคธุรกิจเอกชน หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล เพื่อให้มีการพัฒนาตลาด securitization จนสามารถเป็นช่องทางใหม่ที่มีประสิทธิภาพในการระดมทุนและการลงทุนต่อไป โดยได้จัดอบรมเรื่อง Securitization: A New Asset Class เมื่อเดือนสิงหาคม 2549

6.3 การพัฒนาตลาดพันธบัตรต้น Supply และการพัฒนา Bond Futures

ธปท. ได้จัดสัมมนาเรื่อง Bond Conversion Program and Derivatives Instrument โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากประเทศออสเตรเลีย มาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่ง ธปท. มีแผนที่จะหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการออกพันธบัตรในตลาดแรก สืบหาความต้องการของผู้ร่วมตลาด และจัดประชุมสัมมนาระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลและผู้ร่วมตลาดในปี 2550 ต่อไป โดยมีเป้าประสงค์ที่จะเพิ่มสภาพคล่องของตลาดตราสารหนี้

6.4 การพัฒนาตลาดรองตราสารหนี้

ในปี 2549 ธปท. ได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เช่น การรวมศูนย์การรับฝากและชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ (Central Depository and Securities Clearing and Settlement System) การจัดตั้งองค์กรกลางที่ให้บริการด้านการบริหารหลักประกันสำหรับธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน (Collateral Management Unit) การจัดทำระบบงานสำหรับการตีราคาตราสารหนี้ (bond pricing) ของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย การผลักดันการเพิ่มสภาพคล่องในตลาดรองตราสารหนี้ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการจัดตั้งกองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่ 2 (ABF2) ในประเทศไทย ซึ่งกองทุนย่อยในประเทศไทย ภายใต้โครงการ ABF2 ดังกล่าว หรือที่มีชื่อเรียกว่า ABF Thailand Bond Index Fund (ABFTH) ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อเดือนเมษายน 2549 และเป็นกองทุนรวมแบบ Exchange Traded Fund (ETF) กองแรกของประเทศไทย ทั้งนี้ โครงการ ABF2 มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านกฎเกณฑ์ ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และการส่งเสริมแนวคิดในการบริหารการลงทุนโดยอ้างอิงกับดัชนี

6.5 โครงการให้ความรู้ด้านตลาดตราสารหนี้แก่นักลงทุนรายย่อย

ธปท. ได้ร่วมกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทยจัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในตราสารหนี้แก่นักลงทุนรายย่อยรวม 3 ครั้ง โดยจัดที่จังหวัดภูเก็ต กรุงเทพฯ และขอนแก่น เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือและหลักการบริหารการออมและการลงทุนที่เสี่ยงและกว้างขวางขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ระบบการเงินมีการกระจายความเสี่ยงและมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งยังเป็นการเพิ่มผู้ร่วมตลาดและสภาพคล่องให้แก่ตลาดรองตราสารหนี้ด้วย

กิจการในฐานะตัวแทนกระรวงการคลัง

1. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

1.1 การออกประกาศและหนังสือเวียนเกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ในปี 2549 ได้มีการออกประกาศกระทรวงการคลัง และประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ที่เกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ดังนี้

1.1.1 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2549 เพื่อขยายระยะเวลาการจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรมกับลูกค้าจาก 3 ปี เป็น 5 ปี

1.1.2 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 15 มีนาคม 2549 เพื่ออนุญาตให้ผู้ลงทุนต่างประเทศสามารถซื้อหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อส่งคืนเงินประกันหรือเงินกำไรจากการซื้อขายใน TFEX โดยต้องแสดงหนังสือรับรองจากนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าก่อนนิติบุคคลรับอนุญาต

1.1.3 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2549 เพื่อผ่อนคลายเป็นระเบียบเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ โดยเพิ่มยอดคงเหลือในบัญชีดังกล่าวจากรวมทุกบัญชีของผู้ฝากแต่ละรายที่เป็นนิติบุคคลจากไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่าเป็นไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า และเพิ่มการฝากเงินสดของผู้ฝากแต่ละรายจากเดิมไม่เกินวันละ 5,000 ดอลลาร์ สรอ. เป็นวันละ 10,000 ดอลลาร์ สรอ.

1.1.4 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 4) ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2549 เพื่อผ่อนคลายเป็นระเบียบเกี่ยวกับบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศของสาขาธนาคารพาณิชย์ไทยที่ตั้งอยู่ใน

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน (เฉพาะมณฑลยูนนาน) และประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย เพื่อให้การชำระเงินระหว่างประเทศดังกล่าวมีความสะดวกและคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

1.1.5 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2549 เพื่อขยายระยะเวลาการจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรมกับลูกค้าจาก 3 ปี เป็น 5 ปี

1.1.6 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2549 เพื่อขยายระยะเวลาการจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรมกับลูกค้าจาก 3 ปี เป็น 5 ปี

1.1.7 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2549 เพื่อขยายระยะเวลาการจัดเก็บเอกสารหลักฐาน ประกอบการทำธุรกรรมกับลูกค้าจาก 3 ปี เป็น 5 ปี

1.1.8 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบริษัทรับอนุญาต (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2549 เพื่อขยายระยะเวลาการจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรมกับลูกค้าจาก 3 ปี เป็น 5 ปี

1.1.9 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับศูนย์บริหารเงิน (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2549 เพื่อขยายระยะเวลาการจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรมกับลูกค้าจาก 3 ปี เป็น 5 ปี

1.1.10 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 6) ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2549 เพื่อให้นิติบุคคลรับอนุญาตกันเงินสำรองร้อยละ 30 จากผู้ให้นำเงินตราต่างประเทศมาขายรับบาท เฉพาะธุรกรรมที่กำหนด เพื่อดูแลเงินทุนนำเข้าระยะสั้นจากต่างประเทศที่เข้ามาเก็งกำไรค่าเงินบาท

1.1.11 ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 7) ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2549 เพื่อผ่อนผันการกันเงินสำรองสำหรับเงินนำเข้าเพื่อลงทุนในหุ้นทุนในตลาดหลักทรัพย์ เงินลงทุนในศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (AFET) เงินลงทุนโดยตรง (FDI) และเงินนำเข้าอื่น ๆ ที่มีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการเก็งกำไรค่าเงินบาท

1.2 การติดตามรายรับค่าสินค้าออก

ในปี 2549 มีการส่งสินค้าออกมูลค่ารวม 128,990 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 16.26 ขณะเดียวกันมีการนำเข้าสินค้าออกโดยผู้ส่งออกขายเงินตราต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาท นำเข้าฝากไว้ในบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ ชำระคืนเงินกู้เงินตราต่างประเทศให้นิติบุคคลรับอนุญาตหรือชำระตามภาระผูกพันให้แก่บุคคลในต่างประเทศ และรับชำระเป็นเงินบาทจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศจำนวนรวม 113,356 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 19.44 โดยการนำเข้าสินค้าออกเป็นร้อยละ 87.88 ของมูลค่าสินค้าออกซึ่งส่วนต่างเป็นรายการหักกลบลบหนี้และสินค้าออกที่ผ่อนผันไม่ต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ

ตารางที่ 9 : มูลค่าสินค้าออกและการนำเข้าเงินตราต่างประเทศค่าสินค้าออก

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

มูลค่า	2548	2549 ^{P/}
1. สินค้าออก ^{1/}	110,952	128,990
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	14.94	16.26
2. การนำเข้าสินค้าออก	94,903	113,356
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	11.37	19.44

หมายเหตุ : 1/ มูลค่าการส่งออก (ข้อมูลจากกรมศุลกากร)

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

2. ธุรกิจเงินตราต่างประเทศและฐานะของนิติบุคคลรับอนุญาต กิจการวิเทศธนกิจ บุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และบริษัทรับอนุญาต

2.1 นิติบุคคลรับอนุญาต

2.1.1 จำนวนนิติบุคคลรับอนุญาต

ณ สิ้นปี 2549 นิติบุคคลรับอนุญาตมีจำนวน 38 แห่ง โดยมีธนาคารเพิ่มขึ้น 1 แห่ง ได้แก่ ธนาคารจีอี มั่นนี้ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) และลดลง 1 แห่ง ได้แก่ ธนาคารยูเอฟเจ จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้ปิดดำเนินการเนื่องจากได้

ควบรวมกับธนาคารแห่งโตเกียว-มิตซูบิชิ จำกัด และเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารแห่งโตเกียว-มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ จำกัด นิติบุคคลรับอนุญาตประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ 17 แห่ง สาขาธนาคารต่างประเทศ 17 แห่ง ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

2.1.2 ปริมาณธุรกิจเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2549 นิติบุคคลรับอนุญาตซื้อเงินตราต่างประเทศจากลูกค้าจำนวน 309,084.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 32.9 และขายเงินตราต่างประเทศ

ให้ลูกค้าจำนวน 300,889.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.9 ยอดสุทธิเป็นการซื้อสูงกว่าขาย 8,195.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 196.9

ตารางที่ 10 : ปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศระหว่างนิติบุคคลรับอนุญาตกับลูกค้า

(หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

	ปี 2548	ปี 2549 ^{P/}	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ปริมาณซื้อ	232,570.0	309,084.9	32.9
สินค้าออก	67,671.0	80,024.5	18.3
อื่น ๆ	164,899.0	229,060.4	38.9
ปริมาณขาย	229,810.0	300,889.1	30.9
สินค้าเข้า	78,405.0	87,414.9	11.5
อื่น ๆ	151,405.0	213,474.2	41.0
ปริมาณซื้อสุทธิ	2,760.0	8,195.8	196.9
ค่าสินค้า	(10,734.0)	(7,390.4)	31.1
อื่น ๆ	13,494.0	15,586.2	15.5

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงว่าปริมาณขายมากกว่าซื้อ

P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

2.1.3 ฐานะเงินตราต่างประเทศ

ณ วันสิ้นปี 2549 ฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิของนิติบุคคลรับอนุญาตเป็นยอดเกินดุล 1,197.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 40.5 โดยฐานะที่เกินเป็นยอดเกินดุล 21,256.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 56.9 โดยยอดรวมสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ

42.3 และยอดรวมหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 21.2 สำหรับฐานะล่วงหน้าเป็นยอดขาดดุล 20,059.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 58.0 โดยสัญญาคงค้างด้านซื้อเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 34.7 และสัญญาคงค้างด้านขายเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 38.7

ตารางที่ 11 : ฐานะเงินตราต่างประเทศของนิติบุคคลรับอนุญาต

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

รายการ	ปี 2548 (-ขาดดุล)	ปี 2549 ^{P/} (-ขาดดุล)	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
1. ฐานะทันที	13,546.6	21,256.2	56.9
สินทรัพย์	22,897.2	32,590.9	42.3
หนี้สิน	9,350.6	11,334.7	21.2
2. ฐานะล่วงหน้า	-12,694.8	-20,059.0	-58.0
สัญญาซื้อคงค้าง	62,661.0	84,429.9	34.7
สัญญาขายคงค้าง	75,355.8	104,488.9	38.7
3. ฐานะสุทธิ (1 + 2)	851.8	1,197.2	40.5

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

2.2 กิจการวิเทศกิจ

ณ สิ้นตุลาคม 2549 สำนักงานวิเทศธนกิจกรุงเทพฯ และสำนักงานวิเทศธนกิจสาขาต่างจังหวัด ได้ปิดดำเนินการหมดทุกสำนักงาน

2.3 บุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่าง

ประเทศ และบริษัทรับอนุญาต

2.3.1 การซื้อ-ขาย / การโอนเงินตราต่างประเทศ

ตารางที่ 12 : ปริมาณการซื้อ-ขาย/การโอนเงินตราต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และบริษัทรับอนุญาต ณ สิ้นปี 2549^{P/}

ประเภท	จำนวน (ราย)	เปลี่ยนแปลง จากปีก่อน (ราย)	ปริมาณซื้อ/รับโอน เงินตราต่างประเทศ		ปริมาณซื้อ/รับโอน เงินตราต่างประเทศ	
			ล้านดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลง จากปีก่อน (ร้อยละ)	ล้านดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลง จากปีก่อน (ร้อยละ)
บุคคลรับอนุญาต	558	132	355.84	67.07	355.77	67.41
ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ	1,205	1,177	79.76	16.48	18.35	48.57
บริษัทรับอนุญาต	1	1	0	-	0.2	-

หมายเหตุ : P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ณ วันสิ้นปี 2549 บุคคลรับอนุญาตมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 558 ราย อยู่ในความควบคุมของ ธปท. สำนักงานใหญ่ 268 ราย สำนักงานภาคใต้ 220 ราย สำนักงานภาคเหนือ 53 ราย และสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 ราย จำนวน

บุคคลรับอนุญาตเพิ่มขึ้น 132 ราย เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ทั้งนี้ เป็นการอนุญาตรายใหม่ 163 ราย และบุคคลรับอนุญาตรายเดิมลดลง 31 ราย เนื่องจากขอคืนใบอนุญาต บุคคลรับอนุญาตที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก สาเหตุเนื่องจากกระทรวง

การคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง และประกาศ
เจ้าพนักงานฉบับใหม่ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม
2547 ซึ่งมีการเพิ่มเติมคุณสมบัติของบุคคลรับอนุญาต และ
ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการประชาสัมพันธ์โดยจัดให้มีการ
ประชุมชี้แจงการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต
ให้แก่ผู้สนใจในแต่ละเขตปฏิบัติการ จึงมีผู้สนใจยื่นคำร้องขอ
ประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตเพิ่มขึ้น

ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ มีจำนวน 1,205
ราย อยู่ในความควบคุมของ ธปท. สำนักงานใหญ่ 454 ราย
สำนักงานภาคใต้ 203 ราย สำนักงานภาคเหนือ 242 ราย
และสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 306 ราย เพิ่มขึ้นจาก
ปีก่อน 1,177 ราย ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศที่มีจำนวน

เพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากในปี 2549 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่าง
ประเทศจำนวนมาก

ในปี 2549 มีบริษัทรับอนุญาต จำนวน 1 ราย
บริษัทที่ได้รับอนุญาตในปี 2549

2.3.2 การตรวจสอบบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2549 มีการตรวจสอบบุคคลรับอนุญาต
ที่อยู่ในความควบคุมของ ธปท. สำนักงานใหญ่ จำนวน 34 ราย
ผลการตรวจสอบพบว่า มีบุคคลรับอนุญาตปฏิบัติไม่ถูกต้อง
จำนวน 13 ราย

3. การจัดการหนี้สาธารณะ

3.1 การจำหน่าย การไถ่ถอน และการจ่ายดอกเบี้ยของตราสารหนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทตราสารหนี้	ยอดคงค้าง ณ 31 ธ.ค. 48		จำหน่าย		ไถ่ถอน		ยอดคงค้าง ณ 31 ธ.ค. 49	
	รุ่น	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล	77	1,360,649.2	17	210,539.1	12	59,719.4	82	1,511,476.9
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	292	347,911.0	36	38,965.0	44	53,976.0	284	332,900.0
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	59	601,332.0	39	1,001,602.0	67	706,232.0	31	896,702.0
พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	25	525,000.0	28	470,000.0	35	675,000.0	18	320,000.0
หุ้นกู้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย	3	2,320.0	-	-	2	1,670.0	1	650.0
ตั๋วเงินคลัง	41	199,000.0	152	875,200.0	152	856,200.0	41	218,000.0
ตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้	2	10,000.0	4	20,000.0	4	20,000.0	2	10,000.0
รวม	499	3,046,212.2	276	2,616,306.1	316	2,372,797.4	459	3,289,728.9

นอกจากนี้ ยังมีการไถ่ถอนก่อนครบกำหนด และ
ไถ่ถอนพันธบัตรโครงการพิเศษที่มีเงื่อนไขผ่อนชำระคืนเป็นงวด
จำนวนเงินรวม 595.92 ล้านบาท ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) การไถ่ถอนตราสารหนี้ก่อนครบกำหนด จำนวน
9 รุ่น จำนวนเงิน 578 ล้านบาท

(2) การไถ่ถอนพันธบัตรโครงการพิเศษที่มีเงื่อนไข
ผ่อนชำระคืนเป็นงวด จำนวน 3 รุ่น ชำระคืนเป็นจำนวนเงิน
17.92 ล้านบาท รวมพันธบัตรรัฐบาลเงินตราต่างประเทศ
ซึ่งมีการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อใช้ในการแปลงค่าเงินตรา
ต่างประเทศเป็นเงินบาทเป็นประจำทุกปี

3.2 การจ่ายดอกเบี้ยของตราสารหนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทตราสารหนี้	จ่ายดอกเบี้ย	
	ครั้ง	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล	119	76,245.0
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	587	18,926.6
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	9	7,180.3
พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	2	822.1
หุ้นกู้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	5	141.5
เงินกู้พิเศษ (ดอลลาร์สหรัฐฯ) คิดเป็นเงินบาท	3	1.1
รวม	725	103,316.6

3.3 มูลค่าตราสารหนี้แยกตามกลุ่มผู้ถือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549

หน่วย : ล้านบาท

กลุ่มผู้ถือ	จำนวนเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย	90,383.6
ธนาคารพาณิชย์	879,862.8
บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทหลักทรัพย์	21,829.1
ธนาคารออมสิน	130,801.7
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	320,000.0
อื่น ๆ	1,846,851.7
รวม	3,289,728.9

หมายเหตุ : ประมาณการยอดคงเหลือที่อยู่ในมือผู้ถือแต่ละประเภท โดยใช้ฐานข้อมูลของเดือนเมษายนเป็นข้อมูลตั้งต้น เนื่องจากอยู่ในระหว่างการพัฒนา ระบบ ตั้งแต่มีการรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2549

3.4 การรับฝากพันธบัตรเพื่อ Repurchase ที่คาน์เตอร์ กวเฮลือ ณ วันที่ 11 พฤษภาคม 2549 จำนวน 717,531.4 ล้านบาท

3.5 การโอนกรรมสิทธิ์ตราสารหนี้ในปี 2549 มีจำนวน 20,626,901.2 ล้านบาท

3.6 การเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการจัดการตราสารหนี้ในปี 2549

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทตราสารหนี้	รุ่น	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล ^{1/}	89	146.2
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	283	11.0
ตั๋วเงินคลัง	152	87.7
หุ้นกู้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ^{2/}	1	-
รวม	525	244.9

หมายเหตุ : 1/ รวมค่าธรรมเนียมของเงินกู้พิเศษ (ดอลลาร์สหรัฐฯ) 1 รุ่น คิดเป็นเงินบาท จำนวนเงิน 761.01 บาท

2/ ค่าธรรมเนียมของหุ้นกู้บริษัทฯ จำนวนเงิน 30,000 บาท

3.7 การนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายสำหรับค่าดอกเบี้ยตราสารหนี้ให้กรมสรรพากร ในปี 2549

หน่วย : ล้านบาท

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	ราย	จำนวนเงิน
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	9,570	769.1
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	414,012	2,629.8
รวม	423,582	3,398.9

3.8 การรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (Central Securities Depository) และการส่งมอบและชำระราคาตราสารหนี้ (Central Clearing and Settlement System)

ตามที่มีการดำเนินการรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และการส่งมอบและชำระราคาตราสารหนี้ภาคีรัฐและเอกชนไว้ที่บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) ตามแผนพัฒนาตราสารหนี้ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2548 - 2557)

ของกระทรวงการคลัง โดย ธปท. ยังคงเป็นนายทะเบียน และตัวแทนการจ่ายเงินเช่นเดิม

การรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ดังกล่าวได้เริ่มใช้งานตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2549 ซึ่งสมาชิกผู้ฝากตราสารหนี้ต้องย้ายบัญชีตราสารหนี้ที่ฝากไว้กับ ธปท. ไปยัง TSD ทั้งนี้ ธุรกรรมการฝากและการถอนตราสารหนี้ภาครัฐ สมาชิกผู้ฝาก หรือผู้ถือกรรมสิทธิ์สามารถแจ้งความจำนงขอฝากหรือถอนโดยยื่นเอกสารที่ TSD หรือที่ ธปท.

3.9 การฝากตราสารหนี้ เพื่อเข้าบัญชีที่ TSD/RP/ILF

หน่วย : ล้านบาท

การยื่นเอกสาร	จำนวนราย	จำนวนเงิน
ยื่นที่ ธปท.	379	127,261.6
ยื่นที่ TSD	50	11,966.8
รวม	429	139,228.4

หมายเหตุ : เป็นการฝากตราสารหนี้ชนิดที่มีใบตราสาร (Scrip) เพื่อเปลี่ยนเป็นชนิดไร้ใบตราสาร (Scripless) โดยผู้ถือกรรมสิทธิ์สามารถแจ้งความจำนงขอฝากตราสารหนี้ที่ TSD หรือที่ ธปท. เพื่อสามารถดำเนินธุรกรรมต่อไปในระบบของ TSD หรือระบบ RP/ILF ของ ธปท. หลังจากฝากตราสารหนี้เรียบร้อยแล้ว

3.10 การถอนตราสารหนี้ จากบัญชีที่ TSD/RP/ILF/BE

หน่วย : ล้านบาท

การยื่นเอกสาร	จำนวนราย	จำนวนเงิน
ยื่นที่ ธปท.	1,298	256,401.4
ยื่นที่ TSD	3,239	245,707.9
รวม	4,537	502,109.3

หมายเหตุ : เป็นการถอนตราสารหนี้ชนิดไร้ใบตราสาร (Scripless) จากบัญชีผู้ฝากตราสารหนี้ที่ TSD เพื่อออกเป็นใบตราสาร (Scrip) โดยผู้ถือกรรมสิทธิ์สามารถแจ้งความจำนงขอถอนตราสารหนี้ได้ที่ TSD โดยการถอนผ่านสมาชิกผู้ฝากของ TSD หรือที่ ธปท. สำหรับวัตถุประสงค์ในการถอนเพื่อเก็บรักษาใบตราสารไว้ที่ตนเอง หรือนำไปวางเป็นหลักประกัน

4. นโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

4.1 งานด้านนโยบายสถาบันการเงิน

4.1.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อย

คุณภาพ

(1) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์ และการกันเงินสำรอง

เพื่อให้สถาบันการเงินมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 (IAS 39) ซึ่งคาดว่าจะมีผลใช้บังคับในประเทศไทยประมาณปี 2551 และเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อฐานะการเงินของสถาบันการเงินมากนัก ธปท. จึงกำหนดให้สถาบันการเงินทยอยกันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน ตามระยะเวลาดังต่อไปนี้

(1.1) ลูกหนี้ที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว หรืออยู่ระหว่างบังคับคดี และลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี ให้กันเงินสำรองตั้งแต่งวดการบัญชีหลังของปี 2549 เป็นต้นไป

(1.2) ลูกหนี้ที่ถูกจัดเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ และชั้นสงสัย ให้กันเงินสำรองตั้งแต่งวดการบัญชีแรกของปี 2550 เป็นต้นไป

(1.3) ลูกหนี้ที่ถูกจัดเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ให้กันเงินสำรองตั้งแต่งวดการบัญชีหลังของปี 2550 เป็นต้นไป

(2) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกัน

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกัน ดังนี้

(2.1) กำหนดประเภทของหลักประกัน วิธีการและความถี่ในการประเมินมูลค่าหลักประกัน รวมทั้งมูลค่าของหลักประกันที่สถาบันการเงินสามารถนำมาหักก่อนการกันเงินสำรองได้ ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งได้เพิ่มเติมหลักประกันประเภทตัวแลกเงิน ทองคำ ยานพาหนะ เครื่องจักร และสินทรัพย์ทางปัญญา

(2.2) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน โดยกำหนดให้สถาบันการเงินต้องมีการประเมินมูลค่าหลักประกันของลูกหนี้จัดชั้นปกติและกล่าวถึงเป็นพิเศษ เมื่อพิจารณาทรัพย์สินทรัพย์เป็นหลักประกันในการให้สินเชื่อ โดยสถาบันการเงินต้องพิจารณาความถี่ในการประเมินมูลค่าหลักประกันนั้นตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของแต่ละสถาบันการเงินเอง ส่วนการประเมินมูลค่าหลักประกันที่เป็นอสังหาริมทรัพย์สำหรับลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย และสงสัยจะสูญ ยังคงต้องประเมินมูลค่าหลักประกันทุก 3 ปี เช่นเดิม

(3) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การสอบทานเงินให้สินเชื่อและภาระผูกพัน และแบบรายงานที่เกี่ยวข้อง

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การสอบทานเงินให้สินเชื่อและภาระผูกพัน และแบบรายงานที่เกี่ยวข้อง

โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับผลการจัดระดับความเสี่ยงรวมด้านเครดิตอยู่ในเกณฑ์ดี คือ ความเสี่ยงด้านเครดิตต่ำ ก่อนข้างต่ำ และระดับปานกลาง จากรายงานการตรวจสอบครั้งล่าสุดของ ธปท. สามารถสอบทานเงินให้สินเชื่อลูกหนี้รายใหญ่ในชั้นปกติและกล่าวถึงเป็นพิเศษโดยวิธีการสุ่มสอบทานได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25, 50 และ 75 ของเงินให้สินเชื่อตามลำดับได้ สำหรับลูกหนี้รายใหญ่ที่จัดชั้นเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย และสงสัยจะสูญ ธนาคารพาณิชย์ยังคงต้องสอบทานทุกรายตามหลักเกณฑ์เดิม

4.1.2 การกำกับดูแลความเสี่ยง

(1) การกำกับดูแลแบบรวมกลุ่ม (Consolidated Supervision)

เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันมีการทำธุรกรรมทางการเงินในลักษณะเครือข่ายมากขึ้นเพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขันของตนเอง ดังนั้น เพื่อให้ ธปท. สามารถกำกับความเสี่ยงโดยรวมของสถาบันการเงิน เพื่อยกระดับการกำกับดูแลให้มีมาตรฐานที่ดีตามสากล และเตรียมความพร้อมของสถาบันการเงินในการปฏิบัติตามกฎหมายธุรกิจสถาบันการเงินฉบับใหม่ ธปท. จึงได้ออกแนวโนบายการกำกับแบบรวมกลุ่มเมื่อเดือนกรกฎาคม 2549 โดยให้สถาบันการเงินเริ่มทดลองปฏิบัติตามแนวโนบายดังกล่าวตั้งแต่เดือนมกราคม 2550 เป็นต้นไป

หลักเกณฑ์ดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นไปตามแนวทางของสากลที่มีการนำมาใช้ในหลายประเทศ เช่น ประเทศออสเตรเลีย อังกฤษ ฮองกง และสิงคโปร์ โดยได้ปรับปรุงเล็กน้อยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในประเทศไทย

การกำกับแบบรวมกลุ่มได้กำหนดโครงสร้างของกลุ่มธุรกิจทางการเงินอย่างชัดเจน โดยอนุญาตให้มี 3 รูปแบบ ได้แก่ กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทโฮลดิ้ง หรือบริษัทหลักทรัพย์/บริษัทประกันเป็นบริษัทแม่ โดยในเบื้องต้น ธปท. ได้กำหนดมาตรการในการกำกับดูแลประกอบด้วยมาตรการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น อัตราส่วนการให้กู้ยืมหรือการทำธุรกรรมระหว่างบริษัทในกลุ่มธุรกิจ การทำธุรกรรมกับบุคคลภายนอก การดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับการทำธุรกิจของทั้งกลุ่ม และการบริหารความเสี่ยง เป็นต้น

ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดโครงสร้างการถือหุ้นของตนในธุรกิจต่าง ๆ และยื่นขออนุญาตจัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงินต่อ ธปท. รวมทั้งจัดทำรายงานของกลุ่มฯ เพื่อทดสอบการคำนวณเงินกองทุนและอัตราส่วนต่าง ๆ ของกลุ่มธุรกิจด้วยเป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อที่ ธปท. จะได้ประเมินผลและปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ ธปท. ได้ปรับปรุงการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกรมการประกันภัย เพื่อให้การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินในระหว่างผู้กำกับดูแลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(2) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงินโดย ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การดำรง

เงินกองทุนของสถาบันการเงินโดย (2.1) เพิ่มเติมประเภทตราสารหนี้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นที่ไม่สะดวกดอกเบี้ยง่าย และไม่ชำระดอกเบี้ยในปีที่ไม่มีผลกำไร ให้สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 (Hybrid Tier 1) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(2.1.1) ธนาคารพาณิชย์สามารถนับตราสารหนี้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้น เป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ทั้งสิ้น และต้องได้รับอนุญาตจาก ธปท.

(2.1.2) ตราสารหนี้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้น ต้องได้รับชำระเต็มจำนวน ไม่มีหลักประกัน รวมทั้งไม่กำหนดระยะเวลาในการชำระคืนและไม่สะสมผลตอบแทน นอกจากนี้ ต้องสามารถรองรับผลขาดทุนได้ใกล้เคียงกับหุ้นสามัญ

(2.1.3) การไถ่ถอนชำระคืนของตราสารหนี้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้น สามารถทำได้หลังจาก 5 ปี นับจากวันที่ได้ออกตราสาร โดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก ธปท. นอกจากนี้อาจกำหนดให้มีเงื่อนไขการปรับเพิ่มอัตราผลตอบแทนให้สูงขึ้น (Step up) เพียงครั้งเดียว ภายหลังปีที่ 10

(2.2) เพิ่มเติมประเภทน้ำหนักความเสี่ยงของสินเชื่อที่ให้แก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนี้

(2.2.1) น้ำหนักความเสี่ยง 0.35 สำหรับเงินให้สินเชื่อเพื่อการจัดหาที่อยู่อาศัยแก่บุคคลธรรมดาที่เข้าเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนด

(2.2.2) นำหนักความเสี่ยง 0.75 สำหรับเงินให้สินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อย และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้าเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนด

(2.2.3) นำหนักความเสี่ยง 1.0 สำหรับเงินให้สินเชื่อเพื่อการจัดหาที่อยู่อาศัยแก่บุคคลธรรมดาตามข้อ (2.2.1) ที่กลายเป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ

(2.2.4) นำหนักความเสี่ยง 1.5 สำหรับเงินให้สินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามข้อ (2.2.2) ที่กลายเป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ

(3) การกำหนดอัตราส่วนการให้สินเชื่อ ลงทุนหรือก่อภาระผูกพัน ของธนาคารพาณิชย์

(3.1) ธปท. ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราส่วนจำนวนเงินที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อ ลงทุนหรือก่อภาระผูกพัน เพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดกับเงินกองทุน เพื่อให้ครอบคลุมถึงธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายสินเชื่อ การก่อภาระผูกพันประเภทการค้าประกันการเพิ่มทุนหรือการค้าประกันในลักษณะอื่นใด เพื่อประโยชน์ในการกักขัง และการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน รวมทั้งกำหนดวิธีการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นการก่อภาระผูกพันจากสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากลและรองรับการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมทางการเงินใหม่ ๆ

(3.2) ธปท. ออกประกาศกำหนดอัตราส่วนจำนวนเงินที่ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพันเพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดกับเงินกองทุน เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยทราบถึงแนวทางในการบริหารและกำกับดูแลหนี้รายใหญ่ที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการให้สินเชื่อ ลงทุน หรือก่อภาระผูกพันแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด และเสริมสร้างให้ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยมีความแข็งแกร่งและมั่นคง

(4) แนวนโยบายการบริหารความเสี่ยงของประเทศคู่สัญญา

ธปท. กำหนดแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยงของประเทศคู่สัญญา ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมการให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพันกับคู่สัญญาในต่างประเทศ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(4.1) กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์และผู้บริหารระดับสูงในการดูแลให้มีการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย แผนงานและข้อปฏิบัติเรื่องความเสี่ยงของประเทศคู่สัญญา

(4.2) กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องมีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร และผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์

(4.3) กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องมีระบบการบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย การประเมิน การควบคุม และการติดตามความเสี่ยงของประเทศคู่สัญญา

4.1.3 การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจ

(1) การประกอบธุรกรรมสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ธปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ผู้ค้าสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และผู้จัดการเงินทุนสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ โดยต้องได้รับการจดทะเบียนจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(2) การออกตั๋วแลกเงินเพื่อกักขังเงินจากประชาชน ธปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ออกตั๋วแลกเงินเพื่อกักขังเงินประเภทระบุชื่อผู้รับเงินได้ โดยให้ธนาคารพาณิชย์ออกตั๋วแลกเงินเป็นสกุลเงินบาทเพื่อกักขังเงินจากบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และออกตั๋วแลกเงินเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศได้เฉพาะเพื่อกักขังเงินจากบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศไทย (Non-resident) หรือสถาบันการเงินในประเทศไทยที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485

(3) ธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ธปท. ได้ปรับหลักเกณฑ์ในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์จากเดิมที่ธนาคารพาณิชย์ผู้ขายสินทรัพย์ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ธปท. ก่อนการทำธุรกรรมเปลี่ยนเป็นการอนุญาตเป็นการทั่วไปให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ขายสินทรัพย์เพื่อจัดการโครงการแปลง

สินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์และทำหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ ธปท. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจการดำรงเงินกองทุน และการกำกับดูแลหนี้รายใหม่ไว้ด้วย

(4) การปรับปรุงหลักเกณฑ์เรื่องบัตรเครดิตเงินฝาก

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในเรื่องบัตรเครดิตเงินฝากที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์โดยได้ยกเลิกหลักเกณฑ์ที่อาจเป็นข้อจำกัดในการให้บริการแก่ลูกค้าประชาชนที่สำคัญ ได้แก่ (1) จำนวนเงินขั้นต่ำในบัตรเครดิตเงินฝากแต่ละฉบับและจำนวนทวีคูณของจำนวนเงินขั้นต่ำ (2) ระยะเวลาในการฝาก (3) การทำบัตรขึ้นบัตรเครดิตเงินฝากของตนเอง และ (4) การกำหนดให้มีตลาดรองบัตรเครดิตเงินฝาก

(5) การขยายขอบเขตธุรกิจของสำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน

ธปท. ขยายขอบเขตธุรกิจของสำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน ให้สามารถให้บริการรับส่งเอกสารและข้อมูลระหว่างลูกค้าและส่วนงานต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์นั้น ให้บริการโอนเงินภายในประเทศโดยผู้โอนเงินและผู้รับเงินปลายทางไม่จำเป็นต้องมีบัญชีกับธนาคาร และให้จำหน่ายและให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ที่ธนาคารพาณิชย์นั้นหรือธนาคารพาณิชย์อื่น ซึ่งได้รับอนุญาตให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Money) เป็นผู้ออก

4.1.4 นโยบายเกี่ยวกับสาขาธนาคารพาณิชย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบการผ่อนคลายเงื่อนไขในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์เปิดสาขาในส่วนภูมิภาคแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยให้ทยอยลดสัดส่วนการให้สินเชื่อในส่วนภูมิภาค และสินเชื่อแก่ภาคการเกษตรที่ธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข และยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าวในปี พ.ศ. 2551

4.1.5 มาตรการดูแลผู้บริโภคและส่งเสริมการบริการอย่างโปร่งใส

(1) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์และผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน

(1.1) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ถือบัตรเครดิต จากเงินฝาก หรือการลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้

(1.2) ขยายหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ถือบัตรเครดิตประเภทองค์กร (Corporate Card)

(1.3) ปรับปรุงเงื่อนไขการชำระหนี้บัตรเครดิตในกรณีเป็นวงเงินฉุกเฉินเกินกว่า 5 เท่าของรายได้

(1.4) ปรับปรุงเงื่อนไขการกำหนดวงเงินของผู้ถือบัตรก่อนวันที่ 1 เมษายน 2547 ให้สามารถวงเงินเดิมของผู้ถือบัตรเครดิตก่อนวันที่ 1 เมษายน 2547 ได้

(1.5) กำหนดหลักเกณฑ์ให้มีการออกบัตรเครดิตในลักษณะ Pre-approved

(1.6) กำหนดค่าธรรมเนียมในการใช้บัตรเครดิตเพื่อชำระภาษีอากรและค่าธรรมเนียมให้แก่หน่วยงานราชการในอัตราไม่เกินร้อยละ 2 เป็นค่าธรรมเนียมในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการให้บริการบัตรเครดิตโดยไม่ต้องนำมาคำนวณรวมกับดอกเบี้ยและค่าบริการที่กำหนดเพดานไว้

นอกจากนี้ ปรับเพิ่มเพดานอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอีกร้อยละ 2 ต่อปีเป็นไม่เกินร้อยละ 20 ต่อปี ให้สอดคล้องกับต้นทุนทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสำหรับหนี้ที่เกิดจากการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตหรือจากการเบิกถอนเงินสดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 1 ธันวาคม 2549 จะได้รับความคุ้มครองตามประกาศ ธปท. ฉบับเดิม กล่าวคือ ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตจะเรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินร้อยละ 18 ต่อปี ต่อไปจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2550

(2) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล

ให้ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลจัดทำตารางแสดงภาระหนี้ เพื่อให้ผู้บริโภคมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเงิน และจัดทำใบเสร็จรับเงินที่แสดงรายละเอียดเงินต้นและดอกเบี้ยทั้งในส่วนที่ได้ชำระแล้ว ส่วนที่ค้างชำระ และส่วนที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ เพื่อให้ผู้บริโภคมีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้

(3) การเผยแพร่ข้อมูลค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยที่น่าสนใจของธนาคารพาณิชย์ทาง BOT WebSite

รพท. ได้เผยแพร่ข้อมูลค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นที่สนใจของประชาชนทาง BOT WebSite เพิ่มเติมในส่วนของคุณข้อมูลอัตราดอกเบี้ยค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการใช้บัตรเครดิตซึ่งรวมถึงข้อมูลของผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่เป็น Non-Bank ด้วย

4.1.6 การเตรียมการเพื่อรองรับ Basel II

ในปี 2549 รพท. ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาเพื่อเตรียมการนำหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel II มาบังคับใช้กับธนาคารพาณิชย์และธนาคารเพื่อรายย่อยในสิ้นปี 2551 ที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

(1) หลักการที่ 1 เรื่อง หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ

(1.1) ออกร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel II หลักการที่ 1 เรื่อง หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำฉบับ Final Draft เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2549 ภายหลังได้พิจารณาปรับปรุงตามความเห็นของสถาบันการเงินแล้ว เพื่อให้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

(1.2) ออกร่างแบบรายงานการดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำตามหลักเกณฑ์ Basel II เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2549 โดยได้จัดการประชุมชี้แจงและหารือกับสถาบันการเงินเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2549 เพื่อรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะ และขอให้สถาบันการเงินส่งความเห็นมายัง รพท. ภายในวันที่ 15 สิงหาคม 2549

(1.3) ออกแบบประเมินผลกระทบต่อเงินกองทุนของสถาบันการเงินจากการใช้หลักเกณฑ์ Basel II ในส่วนของหลักการที่ 1 (แบบประเมิน OIS) เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2549 โดยให้ สถาบันการเงินใช้ฐานะของวันที่ 30 มิถุนายน 2549 และนำเสนอข้อมูลผลกระทบต่อ รพท. ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2549 เมื่อ รพท. ได้รับข้อมูลครบถ้วนแล้ว จะประเมินภาพรวมผลกระทบต่อเงินกองทุนของทั้งระบบสถาบันการเงินให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปี 2550

(1.4) ออกร่างหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External Credit Assessment Institutions : ECAIs) เพื่อให้สถาบันการเงินใช้ Rating จากสถาบันดังกล่าวในการเทียบเคียงกับน้ำหนักความเสี่ยงภายใต้หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ

สำหรับความเสี่ยงด้านเครดิต โดย Standardised Approach (วิธี SA) เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2549 เพื่อขอความเห็นจากสถาบันการเงิน สถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก ทั้งที่จัดตั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศที่เป็นสากล รวมทั้งหน่วยงานกำกับดูแลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(2) หลักการที่ 2 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโดยทางการ

(2.1) ออกร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโดยทางการ เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2549 โดยขอให้สถาบันการเงินแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ส่งมายัง รพท. ภายในวันที่ 31 พฤษภาคม 2549

(2.2) ออกร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel II หลักการที่ 2 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโดยทางการฉบับ Final Draft เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2549 ภายหลังได้พิจารณาปรับปรุงตามความเห็นของสถาบันการเงินแล้ว

(3) หลักการที่ 3 เรื่อง การใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแล

(3.1) ออกร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel II หลักการที่ 3 เรื่อง การใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแล (Market Discipline) เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2549 เพื่อขอความเห็นจากสถาบันการเงินผู้ใช้ข้อมูลหลัก (ได้แก่ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์และสมาคมบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม) รวมทั้งหน่วยงานกำกับดูแลอื่นที่เกี่ยวข้อง (ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) เพื่อประกอบการปรับปรุงร่างหลักเกณฑ์ดังกล่าว โดยได้จัดประชุมชี้แจงเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2549 และขอให้ผู้เกี่ยวข้องส่งความเห็นมายัง รพท. ภายในวันที่ 30 กันยายน 2549

(3.2) ออกร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตาม Basel II หลักการที่ 3 เรื่อง การใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแล (Market Discipline) ฉบับ Final Draft เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2549 ภายหลังได้พิจารณาปรับปรุงตามความเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

(4) เสริมสร้างความรู้โดยจัดการฝึกอบรมให้แก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอก รพท. เพื่อเผยแพร่ความรู้และเตรียมความพร้อมของทั้งสถาบันการเงินและเจ้าหน้าที่ รพท. ในการบังคับใช้ Basel II

ทั้งนี้ ธปท. มีแผนงานในปี 2550 กำหนดแบบรายงานการดำรงเงินกองทุนขึ้นต่ำตามหลักเกณฑ์ Basel II ฉบับ Final Draft ร่างหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขึ้นต่ำ (Pillar 1) สำหรับธุรกรรม Securitisation โดยวิธี SA และดำเนินการในเรื่องการให้ความเห็นชอบสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External Credit Assessment Institutions : ECAIs) ให้แล้วเสร็จ

4.1.7 ความคืบหน้าของร่างพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน

ตามที่ได้มีการเสนอร่าง พ.ร.บ.ธุรกิจสถาบันการเงินเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาเพื่อใช้แทน พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และ พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 มาเป็นลำดับตั้งแต่ปี 2543 โดยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีความเห็นที่แตกต่างกันในบางประเด็น จนกระทั่งอายุของสภาผู้แทนราษฎรชุดดังกล่าวสิ้นสุดลง และมีการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบัน แต่ร่าง พ.ร.บ.ฯ มิได้ถูกหยิบยกขึ้นดำเนินการภายใน 60 วันนับแต่วันเรียกประชุมสภาครั้งแรก (3 มีนาคม 2548) เป็นผลให้ร่าง พ.ร.บ.ฯ ดังกล่าวตกไป

อย่างไรก็ดี ในปี 2548 กระทรวงการคลังมีนโยบายที่จะนำเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาอีกครั้ง โดยร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2549 และขณะนี้ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

4.1.8 ความคืบหน้าของร่างแนวทางปฏิบัติเรื่องมาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน (Prompt Corrective Action)

ธปท. ได้ยกร่างแนวทางปฏิบัติเรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน (Prompt Corrective Action) เพื่อบังคับใช้กับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร โดยกำหนดแนวปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ชัดเจนว่าทางการจะมีการดำเนินการอย่างไรเมื่อธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนอยู่ในช่วง 4 ระดับ ได้แก่ (1) อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง และภาระผูกพัน (อัตราส่วนเงินกองทุนฯ) ต่ำกว่าร้อยละ 9.5

แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 (2) อัตราส่วนเงินกองทุนฯ ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.5 (3) อัตราส่วนเงินกองทุนฯ ต่ำกว่าร้อยละ 5.5 แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3.0 และ (4) อัตราส่วนเงินกองทุนฯ ต่ำกว่าร้อยละ 3.0 โดยระบุมมาตรการขั้นต่ำที่ทางการจะใช้แก้ไขปัญหาคาการพาณิชย์ซึ่งมีทั้งมาตรการภาคบังคับ (Mandatory actions) และมาตรการที่เลือกพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม (Discretionary actions) ซึ่งความเข้มของมาตรการต่าง ๆ จะสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินกองทุนฯ ที่ลดลง อย่างไรก็ดี หากเห็นว่าการดำเนินมาตรการดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมอย่างรุนแรง ทางการอาจดำเนินมาตรการเป็นอย่างอื่น ก็ได้

ขณะนี้ ร่างแนวทางปฏิบัติดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการคลังเพื่อขอความเห็นชอบในหลักการ

4.1.9 การปรับปรุงแบบข้อมูล

ธปท. ได้ปรับปรุงรูปแบบของข้อมูลและรายงานที่สถาบันการเงินนำส่ง ธปท. ตามโครงการพัฒนาระบบบริหารข้อมูลปี 2549 (Data Management System Enhancement : DMSE) และมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 (International Accounting Standard - IAS 39) เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินอย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.2 การสนับสนุนการกำกับดูแลสถาบันการเงิน

4.2.1 การส่งเสริมการกำกับความเสี่ยง

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM) และการจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ของสถาบันการเงิน

ธปท. ได้ออกร่างแนวปฏิบัติ เรื่อง การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM) และการจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ของสถาบันการเงิน ซึ่งรวมถึงการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และกระบวนการทำงานของทั้งองค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าในกรณีที่มีเหตุการณ์

ไม่ปกติเกิดขึ้นทำให้การปฏิบัติงานหยุดชะงัก ธุรกรรมงานสำคัญจะสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องหรือกลับมาดำเนินการได้ในเวลาที่เหมาะสม ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องนำแนวปฏิบัติดังกล่าวไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับประเภทและความซับซ้อนของธุรกิจของตนเองด้วย

4.2.2 แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

การดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินในปี 2549 มีความคืบหน้าต่อเนื่องจากปีก่อน ดังนี้

(1) มาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน

(1.1) การอนุญาตให้สถาบันการเงินจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบคำขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินครบทุกรายแล้ว โดยในปี 2549 มีการให้ความเห็นชอบคำขอรับใบอนุญาตประกอบการธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยของ บริษัทเงินทุนเอไอจีไฟแนนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ไทยเคหะ จำกัด ทั้งนี้ คาดว่าธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยทั้ง 2 แห่งจะเปิดดำเนินการภายในปี 2550

(1.2) การดำเนินการตามนโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบ

สถาบันการเงินที่แผนการดำเนินการตามนโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบได้รับความเห็นชอบกระทรวงการคลังได้ดำเนินการตามแผนแล้วเสร็จทุกรายแล้ว

(2) มาตรการส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง

รพท. ทำการศึกษาแนวทางการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึงในเชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์ในเมืองต้น โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักงานสถิติแห่งชาติในการออกทำการสำรวจ ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสิ้นภายในไตรมาสที่สองของปี 2550 ทั้งนี้ รพท. สามารถนำข้อมูลดังกล่าวประกอบนโยบายการส่งเสริมการออมและการให้บริการทางการเงินในประเทศต่อไป

(3) ประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

รพท. ได้จัดทำหนังสือคู่มือแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินฉบับภาษาอังกฤษ (Thailand Financial Sector Master Plan Handbook) เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลังและ รพท.

4.2.3 การเข้ารับการประเมินภายใต้โครงการ ROSCs และ FSAP

รพท. จะเข้ารับการประเมินภายใต้โครงการ Report on the Observance of Standards and Codes (ROSCs) และ Financial Sector Assessment Program (FSAP) โดยภาคการเงินที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ รพท. ได้แก่ Banking Supervision, Monetary Policy Transparency และ Payment Systems โดยผู้ประเมินจะเข้ามาประเมิน 2 ช่วง คือ ระหว่างวันที่ 17 - 31 มกราคม 2550 และระหว่างวันที่ 24 พฤษภาคม - 6 มิถุนายน 2550 โดย รพท. จะพิจารณาเผยแพร่รายงานผลการประเมินประมาณเดือนตุลาคม 2550

4.2.4 การเปิดเสรีภาคการเงิน

รพท. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการเจรจาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศในเวทีการเจรจาเปิดเสรีทางการเงินต่าง ๆ ทั้งในส่วนของเวทีที่ประเทศไทยได้มีการลงนามเปิดเสรีไปแล้ว เช่น กลุ่ม ASEAN และทวิภาคีอื่น ตลอดจนกับคู่เจรจาใหม่ที่ยังอยู่ระหว่างเจรจาข้อตกลงเพื่อดูแลให้ข้อตกลงต่าง ๆ สอดคล้องกับเสถียรภาพของระบบการเงินและเศรษฐกิจ ตลอดจนหารือร่วมกับกระทรวงการคลังและสมาคมธนาคารไทยในการจัดทำข้อเรียกร้อง (request list) ไปยังประเทศคู่ค้าทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เพื่อให้มีการเปิดตลาดมากขึ้นแก่สถาบันการเงินไทย

4.2.5 การจัดทำบันทึกข้อตกลงเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลการกำกับดูแลสถาบันการเงินข้ามพรมแดน

รพท. ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลการกำกับดูแลสถาบันการเงินข้ามพรมแดน (Memorandum of Understanding: MOU) กับหน่วยงานกำกับดูแลในต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินข้ามพรมแดนอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ โดยในปี 2549 ได้จัดทำ MOU กับ China Banking Regulatory Commission (CBRC) สาธารณรัฐ

ประชาชนจีน และ Monetary Authority of Singapore (MAS) ประเทศสิงคโปร์

5. การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน

5.1 นโยบายในการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีหน้าที่กำกับตรวจสอบ ป้องกันและแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางความเสี่ยง (Risk Based Supervision) โดยมีนโยบายออกตรวจสอบ ณ ที่ทำการสถาบันการเงิน รวมทั้งวิเคราะห์ติดตามฐานะ ผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และสามารถกำหนดมาตรการแก้ไขได้ทันเวลาที่ เมื่อมีสัญญาณว่าสถาบันการเงินได้เริ่มมีปัญหา

ธปท. จัดให้ผู้ตรวจสอบออกตรวจสอบ ณ ที่ทำการธนาคารพาณิชย์ไทย สาขาธนาคารต่างประเทศ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ* บริษัทบริหารสินทรัพย์ บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือสินเชื่อส่วนบุคคลที่มีใช้สถาบันการเงิน และบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง สำหรับสาขาธนาคารต่างประเทศที่มีการจัดระดับโดยรวมอยู่ในระดับดีหรือค่อนข้างดี จะตรวจสอบปีเว้นปี

5.2 การตรวจสอบสถาบันการเงิน

5.2.1 การตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง

ธปท. จะดำเนินการตรวจสอบฐานะการดำเนินงาน ความเพียงพอของเงินกองทุน และการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ไทย สาขาธนาคารต่างประเทศ และธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย รวมถึงบริษัทในเครือที่ธนาคารพาณิชย์มีความรับผิดชอบทางการเงิน หรือมีอำนาจจัดการด้วย โดยประเมินความเสี่ยงหลักของสถาบันการเงิน 5 ด้าน ได้แก่

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด นอกจากนี้ ธปท. มีนโยบายการตรวจสอบที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการประเมินระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการสถาบันการเงินและฝ่ายจัดการ และประเมินความพร้อมของสถาบันการเงินในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ The New Basel Capital Accord หรือ Basel II ซึ่ง ธปท. จะบังคับใช้กับสถาบันการเงินในปี 2551 สำหรับการตรวจสอบบริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งมีอยู่จำนวนไม่มากหลังจากระดับเป็นธนาคารพาณิชย์ หรือธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยแล้ว จะตรวจสอบฐานะการดำเนินงาน และความเพียงพอของเงินกองทุน โดยมุ่งเน้นความมั่นคงเป็นหลัก

การตรวจสอบสถาบันการเงินพิเศษของรัฐตามที่กระทรวงการคลังมอบหมาย ธปท. มุ่งเน้นตรวจสอบฐานะการดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงเช่นเดียวกันแล้วแจ้งผลการตรวจสอบรวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้กระทรวงการคลังพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร สำหรับการตรวจสอบบริษัทบริหารสินทรัพย์ จะเน้นตรวจสอบเพื่อติดตามการบริหารจัดการสินทรัพย์ที่บริษัทรับซื้อหรือรับโอนมา และการตรวจสอบบริษัทที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่มีใช้สถาบันการเงิน จะมุ่งเน้นตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและป้องกันมิให้ผู้ประกอบธุรกิจเอาเปรียบผู้ใช้บริการ ซึ่ง ธปท. ได้มีการสั่งการให้ปฏิบัติตามประกาศ หรือดำเนินการตามกฎหมาย สำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับอนุญาต ธปท. ได้มีการติดตามและได้ดำเนินการตามกฎหมาย

* สถาบันการเงินพิเศษของรัฐประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

5.2.2 การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปี 2549 ธปท.ได้ตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงิน จำนวน 10 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ไทย 6 แห่ง สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ 3 แห่ง และบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ 1 แห่ง ผลการตรวจสอบพบว่าส่วนใหญ่มีการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับพอใช้ นอกจากนี้ ยังได้มีการประเมินความพร้อมและความเพียงพอของระบบรักษาความปลอดภัย และการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงิน ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ Basel II

5.2.3 การตรวจสอบเครื่องมือการบริหารความเสี่ยง

ธปท. ได้ตรวจสอบสาขาธนาคารต่างประเทศเพิ่มเติมอีก 1 แห่ง ที่ขอความเห็นชอบการใช้แบบจำลองในการประเมินความเสี่ยงด้านตลาดเพื่อดำรงเงินกองทุนตามแนวนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน และประเมินการกำหนดสถานการณ์จำลองเพื่อการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Testing) ความเสี่ยงด้านตลาดและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ธปท. ได้ให้ความเห็นชอบการใช้แบบจำลองกับสถาบันการเงินจำนวน 7 แห่ง นับตั้งแต่มีการออกนโยบายในปี 2546

โดยสรุป ในปี 2549 ธปท. ได้ตรวจสอบสถาบันการเงินรวม 57 แห่ง ผลการตรวจสอบปรากฏว่า ได้จัดระดับสถาบันการเงินส่วนใหญ่ไว้ในระดับพอใช้ สถาบันการเงินทุกแห่งสามารถกันเงินสำรองได้เกินกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของ ธปท. ส่วนใหญ่ดำเนินงานมีผลกำไร และทุกแห่งดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพันได้ตามที่กฎหมายกำหนด อย่างไรก็ตาม ยังมีสถาบันการเงินยังคงต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาลินเชื่อจัดชั้นด้วยคุณภาพอย่างต่อเนื่องและควรพิจารณากันเงินสำรอง โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์การกันเงินสำรองเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 (IAS 39) ด้วย เพื่อให้เพียงพอรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สำหรับผลการตรวจสอบบริษัทบริหารสินทรัพย์พบว่าส่วนใหญ่สามารถแก้ไขหนี้ด้วยคุณภาพ โดยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ตามเป้าหมาย

สำหรับสถาบันการเงินที่มีข้อสังเกต หรือได้รับการจัดระดับต่ำกว่าพอใช้ ธปท. ได้สั่งการให้ปรับปรุงแก้ไขฐานะการดำเนินงาน และระบบการบริหารความเสี่ยงให้ได้ภายในเวลาที่กำหนด พร้อมรายงานผลการปรับปรุงแก้ไขให้ ธปท. ทราบรวมทั้งมาตรการเพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ดำเนินการตรวจสอบบริษัทในเครือของสถาบันการเงิน และได้สั่งการให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินของสถาบันการเงินด้วย

ตารางที่ 13 : จำนวนสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบในปี 2549

สถาบันการเงิน	จำนวนสถาบันการเงินที่ตรวจสอบ
ธนาคารพาณิชย์ไทย	14
สาขาธนาคารต่างประเทศ	9
บริษัทเงินทุน/บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	6
ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	3
สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ	10
บริษัทบริหารสินทรัพย์	2
บริษัทที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	12
บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ	1
รวม	57

5.3 การวิเคราะห์ การติดตามฐานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ธปท. ได้ทำการติดตาม วิเคราะห์ฐานะและผลการดำเนินงาน ความเพียงพอของเงินกองทุน และการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน สำหรับสถาบันการเงินไทยจะวิเคราะห์เป็นรายไตรมาส ส่วนสาขาธนาคารต่างประเทศและสถาบันการเงินพิเศษของรัฐจะวิเคราะห์ทุกงวดครึ่งปี นอกจากนี้ ธปท. ยังได้วิเคราะห์ภาพรวมการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือสินเชื่อส่วนบุคคลที่มีใช้สถาบันการเงิน (Non-bank) ตลอดจนภาพรวมของสถาบันการเงินทั้งระบบ รวมทั้งมีระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) ซึ่งปริมาณเพื่อชี้ประเด็นจุดอ่อนของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง และมีการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของสินทรัพย์ของสถาบันการเงินด้วย (Macro Prudential Framework)

5.4 การกำกับสถาบันการเงิน

ธปท. กำกับดูแลสถาบันการเงินโดยการพิจารณาอนุญาต ผ่อนผัน ให้ความเห็นชอบ และตอบข้อหรือแก่สถาบันการเงิน รวมทั้ง ติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาต เงื่อนไขที่กำหนดตามประกาศ และหนังสือเวียนต่าง ๆ

5.5 การเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน

ในปี 2549 ได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน ดังนี้

5.5.1 การพัฒนาผู้ตรวจสอบ

ธปท. ได้พัฒนาผู้ตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง โดยโรงเรียนผู้ตรวจสอบได้จัดฝึกอบรมผู้ตรวจสอบให้มีความรู้ด้านการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์ตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน

จนถึงระดับที่พร้อมจะปฏิบัติงานกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับมาตรฐานสากล นอกจากนี้ ธปท. ได้มีการส่งผู้ตรวจสอบและผู้บริหารเข้ารับการพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นการเสริมความรู้ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งได้จัดให้มีการสัมมนา และการบรรยายให้ความรู้เชิงวิชาการ โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากในประเทศและจากองค์กรต่างประเทศที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงิน

5.5.2 การพัฒนาการกำกับ ตรวจสอบ และวิเคราะห์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ในปี 2549 ธปท. ได้พัฒนาคู่มือการตรวจสอบให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่เป็นสากลและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถาบันการเงิน เพื่อให้ผู้ตรวจสอบใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมทั้งได้ปรับปรุงคู่มือการตรวจสอบให้เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับประกาศหนังสือเวียนของ ธปท.

นอกจากนี้ ได้เตรียมความพร้อมให้กับผู้ตรวจสอบเพื่อรองรับการกำกับสถาบันการเงินแบบรวมกลุ่มของสถาบันการเงิน และการเตรียมความพร้อมในการเข้ารับการประเมินจากธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศภายใต้โครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) รวมทั้งการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ตรวจสอบในการปฏิบัติตามแนวทางการดำรงเงินกองทุนตาม Basel II

5.5.3 การพัฒนาระบบงานเพื่อใช้ในการบริหารงานกำกับและตรวจสอบ

ธปท. ได้ดำเนินการพัฒนาระบบงานเพื่อใช้ในการบริหารงานกำกับและงานตรวจสอบสถาบันการเงิน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมีการเก็บรักษาข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ

การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กร และเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

1. สมาคมประชาชาติอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN)

สมาคมประชาชาติอาเซียนก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีจำนวนสมาชิกในปัจจุบันทั้งสิ้น 10 ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ (1) สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาทางวัฒนธรรมภายในภูมิภาค และ (2) สนับสนุนให้เกิดสันติภาพและความมั่นคงระดับภูมิภาค

ในการประชุมต่าง ๆ ภายใต้กรอบการประชุม ASEAN Finance Ministers' Meeting (AFMM) ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 1 - 5 เมษายน 2549 ณ นครเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงินได้เป็นผู้แทน ธปท. ในการหารือเรื่อง ภาวะเศรษฐกิจโลก รวมทั้งภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาค ในกลุ่ม ASEAN และ ASEAN+3^{1/} โดยประเด็นสำคัญของความร่วมมือทางการเงินภายใต้กรอบ ASEAN ได้แก่ การเริ่มการเจรจาเปิดเสรีภาคบริการทางการเงินภายใต้กรอบข้อตกลงด้านบริการอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services - AFAS) การเผยแพร่ ASEAN Capital Account Regime website^{2/} อย่างเป็นทางการบนเว็บไซต์ของ ASEAN Secretariat และการเผยแพร่ ASEAN Capital Account Policies

ในส่วนของ ASEAN+3 ได้มีการเพิ่มประสิทธิภาพของความร่วมมือทางการเงินตามกรอบแนวคิดริเริ่มเชียงใหม่ (Chaing Mai Initiative) โดย (1) นำเอาหลักการเรื่อง Collective Decision-Making Procedure มาใช้กับการขอกู้ยืมเงินตามสัญญาความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Bilateral Swap Arrangements - BSAs) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ (2) จัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาการยกระดับกรอบแนวคิดริเริ่มเชียงใหม่จากระดับทวิภาคีเป็นพหุภาคี (CMI Multilateralization) และ (3) จัดตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Group of Experts) และคณะทำงานเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและการเงิน (Technical Working Group on Economic and Financial Monitoring) เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของระบบการสอดส่องดูแลเศรษฐกิจในภูมิภาค

ทั้งนี้ ไทยได้ชี้แจงให้ที่ประชุม AFMM ครั้งที่ 10 ทราบด้วยว่า ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (AFMM) ครั้งที่ 11 โดยมีกำหนดการจัดการประชุมต่าง ๆ ดังนี้

การประชุม	วันที่
ASEAN Finance and Central Bank Deputies' Meeting - Working Group (AFDM-WG)	25 มกราคม 2550
ASEAN Finance and Central Bank Deputies' Meeting (AFDM)	2 เมษายน 2550
Informal และ Formal ASEAN+3 Finance and Central Bank Deputies' Meeting (Informal and Formal AFDM+3)	3-4 เมษายน 2550
ASEAN Finance Ministers Meeting (AFMM)	5 เมษายน 2550
ASEAN+3 Finance and Central Bank Deputies' Meeting (AFDM+3)	4 พฤษภาคม 2550
ASEAN+3 Finance Ministers Meeting (AFMM+3)	5 พฤษภาคม 2550

1/ กลุ่มประเทศ ASEAN และจีน เกาหลี และญี่ปุ่น

2/ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับนักลงทุนต่างประเทศที่สนใจจะลงทุนในประเทศ ASEAN โดยมีรายละเอียดของมาตรการด้านการเปิดเสรีบัญชีทุนของประเทศ ASEAN ทั้งหมดรวมอยู่ในที่เดียว (one-stop web-link)

นอกจากนี้ รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน ได้เป็นผู้แทนธนาคารเข้าร่วมการสัมมนา ASEAN Finance Ministers' Investor Seminar ครั้งที่ 3 ณ เซตปครอง

พิเศษฮ่องกง เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2549 และประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2549 เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์อาเซียนต่อนักลงทุนต่างประเทศ

2. ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements: BIS)

ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ หรือ Bank for International Settlements (BIS) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยสนธิสัญญาระหว่างประเทศเมื่อ 17 พฤษภาคม 2473 เพื่อทำหน้าที่เป็นธนาคารสำหรับธนาคารกลางและสถาบันการเงินระหว่างประเทศ รวมทั้งประสานงานระหว่างธนาคารกลาง ในการกำกับดูแลเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างสถาบันการเงินต่าง ๆ และเสริมสร้างเสถียรภาพของระบบการเงิน ตลอดจนเป็นศูนย์กลางในการทำวิจัยทางเศรษฐกิจ และผลักดันนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศ^{3/}

ธปท. ได้เข้าร่วมประชุมและลงคะแนนเสียง ในการประชุมใหญ่ประจำปี (Annual General Meeting) อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2543 ซึ่งในปี 2549 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 24-26 มิถุนายน 2549 นอกจากนี้ ผู้แทน ธปท. จะเข้าร่วมการประชุมผู้ว่าการทุก ๆ 2 เดือน (Bi-monthly Governors' Meeting) ซึ่งเป็นโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเชิงนโยบายกับผู้แทนธนาคารกลางอื่น ๆ เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโลกและ

การธนาคารกลาง เช่น ประเด็นเรื่องผลกระทบของราคาน้ำมัน ต่อนโยบายการเงิน และการพัฒนาระบบการชำระเงิน เป็นต้น สมาชิกของ BIS จากภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกได้จัดตั้ง Asian Consultative Council (ACC) ขึ้นเมื่อปี 2544 เพื่อประชุมหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาค และในปี 2549 ได้จัดการประชุม 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 12-13 กุมภาพันธ์ 2549 ณ นครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน และเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2549 ที่เมืองบาเซิล สวิตเซอร์แลนด์ โดยมีผู้ว่าการเป็นผู้แทน ธปท. เข้าร่วมการประชุม

ทั้งนี้ ประเทศไทยร่วมกับประเทศสมาชิก ได้ร่วมกันผลักดันให้ประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียมีบทบาทมากขึ้น ในการกำหนดนโยบายและการบริหารการดำเนินงานของ BIS ซึ่งต่อมา BIS ได้แต่งตั้งให้ นาย Zhou Xiaochuan ผู้ว่าการธนาคารกลางจีน เป็นคณะผู้บริหาร BIS (BIS Board of Directors) ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

3. ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (The Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks: EMEAP)

การประชุมระดับผู้บริหารของธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิกเป็นกรอบความร่วมมือของธนาคารกลาง ก่อตั้งขึ้นในปี 2534 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกันมากขึ้นระหว่างธนาคารกลางสมาชิก การประชุมระดับผู้ว่าการธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิกได้ถูกจัดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2539 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น และได้จัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก มีการประชุมในระดับต่าง ๆ ในปี 2549 ดังนี้

3.1 ระดับผู้ว่าการ มีการประชุม EMEAP Governors' Meeting ครั้งที่ 11 เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2549 นอกเมือง Christchurch ประเทศนิวซีแลนด์ โดยได้หารือเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาค และรับทราบรายงานความคืบหน้าของคณะทำงานต่าง ๆ ของ EMEAP โดยได้มีการหยิบยกประเด็นสำคัญต่าง ๆ อาทิ การดำเนินงานของ

3/ ปัจจุบัน ธปท. ถือหุ้นใน BIS จำนวน 3,211 หุ้น โดยเมื่อ ธปท. เข้าเป็นสมาชิกของ BIS ในปี 2543 ธปท. ได้ถือหุ้นจำนวน 3,000 หุ้น ต่อมา BIS ได้มีนโยบายให้เฉพาะธนาคารกลางเป็นผู้ถือหุ้นเท่านั้น จึงทำให้ BIS ซื้อคืนหุ้นที่ถือครองโดยเอกชน และเปิดโอกาสให้สมาชิกที่เป็นธนาคารกลางซื้อตามสัดส่วนการถือหุ้น ซึ่ง ธปท. ได้ซื้อหุ้นเพิ่มจำนวน 211 หุ้น เมื่อเดือนพฤษภาคม 2548

โครงการ ABF2 และแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในระยะต่อไป รวมทั้งความคืบหน้าของกองทุน Pan-Asian Bond Index Fund (PAIF) และ Task Force on Regional Cooperation^{4/} ในการทบทวนความร่วมมือของธนาคารกลางในภูมิภาคในเวทีต่าง ๆ เพื่อลดความซับซ้อนในการดำเนินงานและเพิ่มประสิทธิภาพของความร่วมมือของธนาคารกลางในภูมิภาค นอกจากนี้ ผู้ว่าการได้เข้าร่วมประชุม Informal EMEAP Governors ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยได้หารือเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาค การดำเนินการตาม Basel II และความคืบหน้าในการจัดตั้งกองทุน ABF2 รวมทั้งได้มีมติจัดตั้ง EMEAP Monetary and Financial Stability Committee เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการสอดส่องดูแลเศรษฐกิจในภูมิภาคตามข้อเสนอของ Task Force on Regional Cooperation

3.2 ระดับสองผู้ว่าการ มีการประชุม EMEAP Deputies' Meeting ครั้งที่ 30 และ 31 ในวันที่ 15-16 พฤษภาคม 2549 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และเมื่อวันที่ 17-18 ตุลาคม 2549 ณ เมือง Auckland ประเทศนิวซีแลนด์ ตามลำดับ รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน ได้เป็นผู้แทน ธปท. เข้าร่วมประชุม ซึ่งได้หารือเกี่ยวกับความคืบหน้าการจัดตั้งกองทุน ABF2 นอกจากนี้ ได้มีการหารือถึงความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาค รวมทั้งแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพความร่วมมือทางการเงินของเอเชีย

3.3 ระดับคณะทำงาน

มีการประชุมในปี 2549 ดังนี้

(1) Working Group on Banking Supervision มีการประชุม 2 ครั้งในเดือนพฤษภาคม และตุลาคม ซึ่งอยู่ระหว่างการประเมินและรวบรวมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรฐาน Basel II ในภูมิภาค เพื่อรายงานต่อ Basel Committee on Banking Supervision ของ BIS ต่อไป

(2) Working Group on Payment and Settlement Systems มีการประชุม 3 ครั้งในเดือนเมษายน พฤษภาคม และตุลาคม ซึ่งได้หารือในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชำระเงิน เช่น เรื่องการประสานงานกับ SWIFT หรือการป้องกันการฉ้อโกงในการใช้บัตรเครดิต

(3) Working Group on Financial Markets มีการประชุม 4 ครั้งในเดือนมีนาคม มิถุนายน ตุลาคม และธันวาคม โดยล่าสุด ได้ประสานงานเรื่องการออกพันธบัตรกองทุน ABF2 กับประเทศสมาชิก

(4) IT Directors' Meeting มีการประชุม 2 ครั้งในเดือนพฤษภาคม และมิถุนายน ซึ่งมีการหารือเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบ IT ในธนาคารกลาง เช่น การ outsourcing เป็นต้น

(5) คณะทำงาน Task Force on Regional Cooperation มีการประชุม 2 ครั้งในเดือนเมษายน และสิงหาคม ซึ่งได้หารือในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระบวนการสอดส่องดูแลเศรษฐกิจ และการจัดตั้ง Surveillance Forum และ Surveillance Secretariat เพื่อสนับสนุนการทำงานดังกล่าว

4/ Task Force on Regional Cooperation จัดตั้งขึ้นตามมติที่ประชุม Asian Consultative Council (ACC) ของ BIS เมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2549 เพื่อศึกษาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาความร่วมมือระหว่างธนาคารกลางในภูมิภาค และกำหนดบทบาทที่ BIS จะสนับสนุนงานในภูมิภาคต่อไป โดยรองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงินของ ธปท. ได้เป็นประธานร่วมกับจีนในคณะทำงานด้าน Asian Monetary and Financial Stability

4. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF)

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ International Monetary Fund (IMF) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2487 จากการประชุม United Nations Monetary and Financial Conference หรือที่รู้จักดีในนามของ Bretton Woods Conference โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลเสถียรภาพของระบบการเงินระหว่างประเทศ

ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก IMF เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2492 มีโควตาปัจจุบันเท่ากับ 1,081.9 ล้าน SDR คะแนนเสียง 11,069 คะแนน หรือเทียบเท่ากับร้อยละ 0.50^{5/} ของคะแนนเสียงทั้งหมดของประเทศสมาชิกในกองทุนการเงินฯ ทั่วโลก เป็นตัวแทนของประเทศไทยในกองทุนการเงินฯ ตาม พ.ร.บ.ให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ พ.ศ. 2494 และเป็นสมาชิกกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Voting Group: SEAVG) ซึ่งมีประเทศสมาชิกในภูมิภาคจำนวน 12 ประเทศ^{6/}

ประเทศไทยได้ร่วมกับประเทศสมาชิก SEAVG เข้าร่วมกำหนดนโยบายทิศทางทางการดำเนินงานของกองทุนการเงินฯ ในการสอดส่องดูแลประเทศสมาชิก และกำหนดมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและการเงิน โดยในปี 2549 ประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุม 2 ครั้ง ดังนี้

4.1 การประชุม International Monetary and Financial Committee (IMFC) Meeting เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2549 ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี สหรัฐอเมริกา โดยมีผู้ว่าการเป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุมเพื่อรับทราบความคืบหน้าในการดำเนินนโยบายต่างๆ ของกองทุนการเงินฯ

4.2 การประชุมสภาผู้ว่าการกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลกประจำปี 2549 ระหว่างวันที่ 16 - 19

กันยายน 2549 ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยมีผู้ว่าการเป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ ดังนี้

4.2.1 การประชุมประจำปีของกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลก ครั้งที่ 39 - SEAVG เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2549

4.2.2 การประชุม International Monetary and Financial Committee เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2549

4.2.3 การประชุมภาคีความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศฉบับใหม่ (New Arrangement to Borrow - NAB) เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2549

ด้านความสัมพันธ์กับประเทศไทย เจ้าหน้าที่กองทุนการเงินฯ เดินทางมาทบทวนภาวะเศรษฐกิจไทยประจำปี ตามประเพณีปฏิบัติตามพันธะข้อ 4 ของข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินฯ (Article IV Consultation) โดยในปี 2549 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 6 - 20 ธันวาคม 2549

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยมีวาระการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ใน SEAVG เพื่อเป็นตัวแทนของประเทศไทยและประเทศสมาชิกในการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารเพื่อร่วมกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของกองทุนการเงินฯ ประกอบด้วย ผู้แทนในตำแหน่งกรรมการบริหารสำรอง (Alternate Executive Director) ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 ถึง 31 ตุลาคม 2551 และที่ปรึกษาอาวุโส (Senior Advisor) ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2549 ถึง 30 เมษายน 2550

5/ สัดส่วนคะแนนเสียงของประเทศไทยลดลงจาก 0.51 เป็น 0.50 เนื่องจากจำนวนคะแนนเสียงรวมในกองทุนการเงินระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มโควตาเป็นกรณีพิเศษให้แก่ 4 ประเทศ (จีน เกาหลี เม็กซิโก และตุรกี) ตามมติที่ประชุมสภาผู้ว่าการกองทุนการเงินฯ เมื่อ 18 กันยายน 2549

6/ SEAVG ประกอบด้วย ประเทศบรูไน กัมพูชา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย พม่า เนปาล สิงคโปร์ ไทย ตองกา และเวียดนาม

5. ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South-East Asian Central Banks: SEACEN)

การจัดตั้งกลุ่มประเทศธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เริ่มขึ้นโดยการประชุมร่วมกันของธนาคารกลาง 7 แห่งในปี 2509 เวทีดังกล่าวเป็นการหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเศรษฐกิจและระบบสถาบันการเงิน ต่อมาในปี 2515 สมาชิกได้จัดตั้งศูนย์วิจัยและฝึกอบรม SEACEN ในรูปของบริษัทภายใต้กฎหมายบริษัทของประเทศมาเลเซีย ปัจจุบันศูนย์วิจัยฯ มีสมาชิกทั้งสิ้น 16 ประเทศ และได้ดำเนินการภายใต้กรอบวัตถุประสงค์หลัก คือ

5.1 ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางด้านการเงิน การธนาคาร และเศรษฐศาสตร์ รวมถึงประเด็นที่อยู่ในความสนใจของธนาคารสมาชิก และ

5.2 กระตุ้นและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกลุ่มธนาคารกลางสมาชิกในเรื่องโครงการวิจัยและฝึกอบรม

ในปี 2549 กระทรวงการคลังบรูไน^{7/} ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้ว่าการธนาคารกลางแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 41 (The 41st SEACEN Governor's Conference) และการประชุมสภาผู้ว่าการของศูนย์วิจัยและฝึกอบรม SEACEN ครั้งที่ 25 (25th Meeting of SEACEN Board of Governors) ระหว่างวันที่ 4 - 5 มีนาคม 2549 ณ เมือง Bandar Seri Begawan ประเทศบรูไน

การประชุมผู้ว่าการธนาคารกลาง ครั้งที่ 41 นั้นได้มีการแลกเปลี่ยนความเห็นในหัวข้อ "Internationalization of Financial Services: Implications and Challenges for Central Banks" ซึ่งเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าบริการทางการเงินระหว่างภูมิภาคที่มีรูปแบบใหม่หลากหลายในปัจจุบัน

ส่งผลให้เกิดการแข่งขันเพื่อตลาดใหม่อยู่เสมอ นอกจากนี้ยังส่งผลให้มีเงินทุนไหลเข้าประเทศในภูมิภาคมากขึ้น ธนาคารกลางจึงต้องมีบทบาทในการควบคุมดูแลเงินลงทุนให้มีปริมาณที่เหมาะสม

สำหรับการประชุมสภาผู้ว่าการของศูนย์วิจัยและฝึกอบรม SEACEN ครั้งที่ 25 ที่ประชุมได้มีมติเป็นเอกฉันท์ในการรับธนาคารกลางกัมพูชาเข้าร่วมเป็นสมาชิกลำดับที่ 15^{8/} ของ SEACEN และที่ประชุมยังได้พิจารณาคัดเลือก Dr. Aluthgedara Karunasena เข้ารับตำแหน่ง Executive Director ของ SEACEN Centre ต่อจาก Dr. Subarjo Joyosumarto ซึ่งหมดวาระไปในวันที่ 30 มิถุนายน 2549

ส่วนในด้านของโครงการวิจัยและฝึกอบรมของศูนย์ SEACEN ที่ประชุมได้อนุมัติโครงการต่าง ๆ สำหรับปีทำการ 2549 (1 เมษายน 2549 - 31 มีนาคม 2550) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลัก คือ โครงการฝึกอบรม 20 หลักสูตร โครงการวิจัย 6 โครงการ และจัดการประชุม 5 ครั้ง โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดฝึกอบรมจำนวน 2 หลักสูตร และ 1 การประชุม

ที่ประชุมสภาผู้ว่าการฯ ยังเห็นชอบให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม SEACEN Governors' Conference ครั้งที่ 42 และ การประชุม SEACEN Board of Governors ครั้งที่ 26 ในปี 2550 และให้ถือโอกาสนี้เป็นการฉลองวาระครบรอบ 25 ปีของการจัดตั้งศูนย์วิจัยและฝึกอบรม SEACEN ด้วย

7/ ประเทศบรูไนมีกระทรวงการคลังทำหน้าที่ธนาคารกลาง

8/ โดยต่อมา ในวันที่ 1 กันยายน 2549 สภาผู้ว่าการฯ ได้มีมติรับธนาคารกลางเวียดนามเข้าเป็นสมาชิก SEACEN ลำดับที่ 16 ต่อจากธนาคารกลางกัมพูชา

การดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปี 2549 ธปท. มีโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสิ้น 51 โครงการ ภายใต้ 8 กลุ่มโครงการ แต่ละกลุ่มโครงการนั้น คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการคอมพิวเตอร์ช่วยกำกับดูแลการดำเนินการให้สอดคล้องตามกลยุทธ์ของ ธปท. และมีประสิทธิภาพ

โดยมีวงเงินงบประมาณของทุกโครงการรวมทั้งสิ้นประมาณ 342 ล้านบาท ซึ่งโครงการส่วนใหญ่มีกำหนดเวลาการดำเนินการมากกว่า 1 ปี ณ สิ้นปี 2549 มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน 30 โครงการ โดยสามารถสรุปผลการดำเนินการ จำแนกตามกลุ่มโครงการ ได้ดังนี้

กลุ่มโครงการที่ 1: Enterprise Knowledge Portal

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดเครื่องมือกระบวนการและแหล่งข้อมูลร่วมของ ธปท. เพื่อให้พนักงานของ ธปท. สามารถจัดเก็บ เรียกดู เรียกใช้ ข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้ ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมการดำเนินนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน การชำระเงิน หรือการดำเนินการอื่น ๆ ภายใน ธปท.

โครงการที่สำคัญในกลุ่มโครงการนี้ เป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพิ่มเติมระบบบริหารข้อมูล (Data Management System) ซึ่งในปัจจุบันระบบบริหารข้อมูลเป็นระบบคลังข้อมูลหลักของ ธปท. ที่จัดเก็บ ประมวลผลข้อมูล และการจัดทำรายงานแบบอัตโนมัติครบกระบวนการของข้อมูลสถาบันการเงิน ข้อมูลระบบการเงิน และข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ทั้งที่รับมาจากหน่วยงานภายนอกและจัดทำขึ้นเองใน ธปท.

ในปี 2549 โครงการพัฒนาระบบข้อมูลเศรษฐกิจระยะที่ 2 ดำเนินการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติที่เรียกว่า Central Statistics Warehouse โดยโครงการนี้เน้นงานด้านการปรับปรุงระบบข้อมูลเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (External

Sector) ให้มีความสมบูรณ์ขึ้น รวมทั้งการพัฒนารากฐานเพิ่มเติมเพื่อขยายระบบไปสู่ข้อมูลภาคการเงิน (Financial Sector) โดยในปีนี้เป็นส่วนของข้อมูลภาคการเงินได้พัฒนาเพิ่มเติมในเรื่องข้อมูลงบการเงินของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และ ข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ ทั้งในตลาดทุน และกองทุน นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการปรับปรุงระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรับข้อมูลจากสถาบันการเงิน และหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ และปรับปรุงช่องทางส่งข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม

อีกทั้งในช่วงปีที่ผ่านมา ธปท. ได้มีประเมินกระบวนการใช้ข้อมูลสถาบันการเงิน (FI) และข้อมูลธุรกิจเงินตราต่างประเทศ (FIM) ที่มีการใช้งานมาตั้งแต่ปี 2546 และ 2547 ตามลำดับ เพื่อวางแผน จัดทำแนวทาง และดำเนินการปรับปรุงกระบวนการและระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถนำไปวิเคราะห์เพิ่มเติมในมุมมองต่าง ๆ ที่ต้องการ เพื่อให้หน่วยงานทั่วทั้ง ธปท. สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน และการกำกับสถาบันการเงินได้อย่างครบถ้วนเต็มที่ยิ่งขึ้น

กลุ่มโครงการที่ 2: Financial Market Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบห้องค้าเงิน (Dealing Room System) เพื่อรองรับงานบริหารเงินสำรองทางการระหว่างประเทศและงานดำเนินธุรกรรมด้านตลาดการเงินในประเทศ ครอบคลุมตั้งแต่การเกิดธุรกรรม (Front Office) การชำระราคาและส่งมอบ (Back Office) และการควบคุมการดำเนินธุรกรรม (Middle Office) ในลักษณะที่เชื่อมต่อกันแบบ Straight-Through Processing (STP) และนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหารเพื่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายด้านการเงิน

ในปลายปี 2549 ที่ผ่านมา การพัฒนาระบบห้องค้าเงิน (DRS) ระยะที่ 2 ได้แล้วเสร็จ โดยมีการปรับปรุงระบบงานห้องค้าเงินที่ได้มีการใช้งานมาตั้งแต่ปี 2546 ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีการพัฒนางานเพิ่มเติมเพื่อรองรับความต้องการใหม่ที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงเทคโนโลยีและฮาร์ดแวร์ที่ใช้ในการสำรองข้อมูลเพื่อลดข้อมูลที่อาจสูญหายในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินและวินาศภัย

นอกจากนี้ ยังมีโครงการ Electronic Bond Trading (E-Outright) ที่พัฒนาขึ้นเพื่อรองรับการทำธุรกรรมทางการเงินให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และรองรับการรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ โดยโครงการได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ และเริ่มใช้งานตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2549

สำหรับโครงการที่เตรียมการดำเนินการต่อไป ในปี 2550-2554 จะเน้นการสร้างระบบข้อมูลเพื่อการติดตามความเสี่ยงทางการเงินแบบรวมศูนย์ ระบบติดตามแรงกดดันต่อเสถียรภาพทางการเงิน เพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายด้านการเงินที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กลุ่มโครงการที่ 3: Payment Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างระบบการชำระเงินและการจัดการธนบัตร และพัฒนาให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบการชำระเงินและการจัดการธนบัตรที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการทำงานของ ธปท. ในฐานะผู้ให้บริการ ผู้กำกับดูแล และผู้ประสานงานด้านระบบการชำระเงิน สรุปโครงการสำคัญ ๆ ในกลุ่มโครงการนี้คือ

โครงการระบบบริหารงานธนบัตร ขั้นที่ 2 (BMS) มีการปรับปรุงระบบงานบริหารธนบัตร โดยเพิ่มฟังก์ชันและรายงานต่าง ๆ รวมทั้งปรับปรุงรายงานเดิมให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบ BMS และระบบ SAP และระบบ BMS กับศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์ ซึ่งทั้งโครงการได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ และใช้งานแล้ว ตั้งแต่มีนาคม 2549

โครงการ National Payment Information System (NPIS) ดำเนินการทยอยติดตั้งและใช้งานฐานข้อมูลระบบการชำระเงินของ ธปท. มาตั้งแต่กรกฎาคม 2547 แต่ยังคงพัฒนาต่อเนื่องโดยปรับปรุงระบบ Master Maintenance เพื่อช่วยในการปฏิบัติงานของฝ่ายระบบการชำระเงินเพิ่มเติม

โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบชำระดุลกลาง ปรับเพิ่มฟังก์ชันเน้นการทำงานที่สะดวกปลอดภัย ลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมาชิก พร้อมทั้งเตรียมนำธุรกรรมบัตรวีซ่าชำระดุลผ่านระบบ

โครงการ BAHTNET Enhancement ปรับปรุงฟังก์ชันของระบบให้รองรับธุรกรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต และปรับปรุงโปรแกรมติดตามการใช้สภาพคล่องและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการในระบบ

โครงการรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ เป็นการโอนย้ายงานรับฝากหลักทรัพย์ และการส่งมอบและชำระราคาตราสารหนี้ตามแผนพัฒนาตราสารหนี้ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2548-2557) ของรัฐบาล จาก ธปท. ไปยังบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ฯ (TSD) ซึ่งต้องพัฒนาปรับปรุงระบบงานภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับธุรกรรมดังกล่าว 7 ระบบ และพัฒนาการเชื่อมโยงระบบงานของ TSD กับระบบของ ธปท. อีก 4 ระบบ โดยโครงการได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ และใช้งานแล้ว ตั้งแต่พฤษภาคม 2549

กลุ่มโครงการที่ 4 และ 5: Financial Excellence และ Human Resource Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานด้านธุรการและธุรกรรมทางการเงิน การบัญชี งบประมาณ งานบริหารพัสดุ งานบริหารทรัพยากรบุคคลของ ธปท. และงานบริหารการผลิตของโรงพิมพ์ธนบัตร

ในปี 2549 เป็นการปรับปรุงระบบ ERP เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ให้มีความสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงกระบวนการทำงานเพิ่มเติม โดยการพัฒนาระบบ Workflow Automation เพื่อลดความซับซ้อน ลดขั้นตอน และลดกระดาษ อาทิเช่น ระบบการขออนุมัติ

การลา ระบบการยืม-คืนเงินทดรองจ่าย ระบบการเบิกขอใช้ส่วนตัวสำหรับค่าฝึกอบรม ค่าใช้จ่ายเดินทาง ค่าจัดประชุมสัมมนา ระบบการเบิกค่ารักษาพยาบาลและค่าเล่าเรียนบุตร เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังได้มีการพัฒนา Business Warehouse ซึ่งเป็นคลังข้อมูลในการจัดทำระบบรายงานเพื่อการบริหารและการวิเคราะห์ เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดทำรายงานด้านบริหารงานบุคคล งบประมาณและค่าใช้จ่ายสำหรับหัวหน้างาน (Manager Self Services: MSS) ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กลุ่มโครงการที่ 6 และ 7: Information Technology Transformation และ Performance Support Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเสริมกระบวนการทำงานต่าง ๆ ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ในปี 2549 นอกจากโครงการเสริมสร้างปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว ยังมีการจัดตั้งศูนย์สำรองคอมพิวเตอร์แห่งใหม่ที่พุทธมณฑลสาย 7 โดยจะเปิดดำเนินการในต้นปี 2550 นี้ นอกจากนี้ ธปท. ยังมีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการรักษาความปลอดภัยงานประชุม งานห้องสมุด การจัดการเอกสาร การจัดการการใช้ข้อมูลร่วมกันของส่วนงาน เป็นต้น รวมทั้งมีการปรับปรุงด้านความปลอดภัยของ ธปท. ด้วยการนำระบบ Access Control มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมการผ่านเข้า-ออกของบุคคลตามอาคารต่าง ๆ ในอาคารสำนักงานใหญ่ และศูนย์จัดการธนบัตรที่พุทธมณฑลสาย 7

มีการพัฒนาเครื่องมือช่วยการจัดการงานประชุมด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Meeting Management

System) ปัจจุบัน มีการใช้งานในการประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ ใน ธปท. กว่า 20 คณะ และจะขยายผลต่อไปในปี 2550

ในเรื่องของการจัดการเอกสาร ธปท. มีการว่าจ้างที่ปรึกษาประเมิน ทบทวน และให้คำแนะนำ ระบบจัดการเอกสารในปัจจุบันของ ธปท. โครงสร้างหมวดหมู่และอายุเอกสาร รวมทั้งจัดทำ Business Classification Schemes (BSC) ในรายละเอียด 3 หมวดหมู่ กรอบโครงสร้างและนโยบายในการจัดเก็บเอกสาร และ แผนการดำเนินการจัดการเอกสารของ ธปท. (Implementation Plan) ซึ่งเป็นแผนระยะยาว 5 ปีสำหรับการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เพื่อรองรับการใช้งานเอกสารในระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักทั้งองค์กร

นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงกระบวนการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งมีการประเมินความเสี่ยงและจัดทำแผนการดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ ๆ ภายใต้โครงการ Quality Management

กลุ่มโครงการที่ 8: Supervision Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการในด้านระบบงานสารสนเทศของสายกำกับสถาบันการเงิน รวมทั้งนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมสอดคล้องตามแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท.

โครงการสำคัญ ๆ ในกลุ่มโครงการนี้ ได้แก่ ระบบงานการตรวจสอบสถาบันการเงิน Phase II ซึ่งเป็นการพัฒนาและปรับปรุงระบบในงานด้านการตรวจสอบสถาบันการเงินเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการตรวจสอบ จัดทำ

กระดาดำทำการเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมการตรวจสอบทุกด้าน เช่น กระดาดำทำการด้านเครดิต ด้านเครื่องมือบริหารความเสี่ยง กระดาดำทำการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ซึ่งจะแล้วเสร็จในปี 2550

ระบบการพิจารณาคำขอ ระยะที่ 2 เป็นการปรับปรุงและขยายระบบงานพิจารณาคำขอปรับปรุงแบบฟอร์มต่าง ๆ ซึ่งมีการใช้งานแล้วตั้งแต่เดือนกันยายน 2549 รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีเพิ่มเติม มีการใช้งานแล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม 2549

ผลการดำเนินงานของสำนักงานภาค

สำนักงานภาคเหนือ

สำนักงานภาคเหนือได้ปรับโครงสร้างองค์กรเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2549 โดยแบ่งโครงสร้างส่วนงานออกเป็น (1) ส่วนกิจการสำนักงานภาค ประกอบด้วย ทีมการธนาคาร ทีมธุรกิจ ทีมบัญชี งานพิพิธภัณฑสถานและห้องสมุด (2) ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจการเงิน (3) ส่วนวิชาการ และ (4) ทีมทรัพยากรบุคคล โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานหลักปี 2549 ดังนี้

1. งานด้านธุรกิจการธนาคาร

ดูแลงานด้านเงินฝากกระแสรายวันของสถาบันการเงินและส่วนราชการ ระบบการหักบัญชีระหว่างธนาคาร สนับสนุนสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ และงานด้านพันธบัตร สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

1.1. การรับฝากและจ่ายถอนเงินฝาก

ปริมาณเงินฝากกระแสรายวันของสำนักงานภาคเหนือที่เปิดบัญชีที่สำนักงานใหญ่มีเงินรับฝากและจ่ายถอนจำนวน 11,793.9 ล้านบาท และ 12,741.5 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 25.3 และ 14.7 ตามลำดับ เนื่องจากกระทรวงการคลังได้ออนย้ายธุรกรรมไปดำเนินการผ่านธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน)

1.2 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ

ปี 2549 ให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ผู้ประกอบการตามระเบียบ SMEs และตามระเบียบการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เลี้ยงสัตว์ปีกที่ได้รับความเสียหายจากโรคไข้หวัดนก รวม 505 ราย วงเงิน 8,952.7 ล้านบาท โดยมียอดคงค้าง ณ สิ้นปี 2549 จำนวน 2,080.0 ล้านบาท

1.3 งานพันธบัตร

ณ สิ้นปี 2549 มีผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรรวม 20,024 ราย จำนวนเงิน 26,605.8 ล้านบาท โดยระหว่างปี มีผู้ขอทำธุรกรรมด้านต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 2,165 ราย จำหน่ายและจ่ายคืนพันธบัตรจำนวน 883.5 ล้านบาท และ 738.8 ล้านบาท ตามลำดับ

1.4 งานสำนักหักบัญชี

มีเช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีจังหวัดต่าง ๆ ในเขตปฏิบัติการจำนวน 3.5 ล้านฉบับ มูลค่า 453,933.2 ล้านบาท โดยจำนวนฉบับลดลงจากปีก่อนร้อยละ 6.1 ขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.8 ทางด้านเช็คคืน 8,448.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเกือบเท่าตัว สัดส่วนจำนวนฉบับและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บคิดเป็นร้อยละ 0.7 และร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

2. งานวิเคราะห์ธุรกิจการเงิน

กำกับ ตรวจสอบและวิเคราะห์ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-Bank) ศึกษาติดตามรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการเงินในภูมิภาค โดยเฉพาะธุรกิจการเงินนอกระบบ ความเคลื่อนไหวด้านสถานะการเงิน ควบคุมดูแลการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แบ่งงานออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

2.1 งานวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน (Financial Business)

สำรวจธุรกิจการเงินประเภทเช่าซื้อรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการสำรวจธุรกิจการเงินประเภทสินเชื่อส่วนบุคคล การออกชี้แจง/ประชุมประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับให้แก่ผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคล/สมาชิกชมรมธนาคาร/หอการค้า หัวหน้าส่วนราชการ และประชาชนทั่วไป ในเขตจังหวัดภาคเหนือ รวมทั้งการรวบรวมจัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบการ Non-bank

2.2 งานติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวสถานะการเงิน (Financial Health)

วิเคราะห์และติดตามข้อมูลด้านสถานะการเงินของลูกหนี้รายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์และภาวะอุตสาหกรรมที่จะมีผลกระทบต่อฐานะของธนาคารพาณิชย์

2.3 การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ปี 2549 มีการซื้อและขายเงินตราต่างประเทศผ่านบุคคลรับอนุญาตในเขตปฏิบัติการสำนักงานภาคเหนือจำนวน 53 ราย แยกเป็นมูลค่าซื้อ 18.1 ล้านดอลลาร์ สรอ. และมูลค่าขาย 18.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 39.8 และ 39.6 ตามลำดับ

2.4 งานส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

งานด้านการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สิ้นสุดในช่วงกลางปี 2549 ตามนโยบายของธนาคารผลการดำเนินงานตั้งแต่เดือนมกราคม-เมษายน 2549 มีจำนวนลูกหนี้ที่สมัครใจเข้าโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จำนวน 6 ราย เป็นเงิน 2.7 ล้านบาท ลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ 3 ราย เป็นเงิน 1.7 ล้านบาท

3. งานด้านวิชาการ

ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ วิจัยเชิงลึก กิจกรรมในสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภาคเหนือและภาวะการค้าชายแดนเศรษฐกิจพม่า จีนตอนใต้ และโครงการความร่วมมือในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) โดยเฉพาะสหภาพพม่าและจีนตอนใต้ ดำเนินการสำรวจภาวะธุรกิจและผลกระทบจากนโยบายการเงินภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง

รพท. กับผู้ประกอบการ การจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ เศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน การเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบเอกสารและผ่านทางเว็บไซต์เป็นประจำรายเดือน รายไตรมาส และรายปี ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

โครงการศึกษาและสำรวจที่ดำเนินการในช่วงปี 2549 มี 5 เรื่อง ประกอบด้วย (1) Fact Finding “โครงการรับจำนำข้าวเปลือก” (2) การผลิต ระบบตลาด และกลไกราคาลำไย (3) การศึกษารูปแบบการชำระเงินที่เหมาะสมสำหรับการค้าชายแดนระหว่างไทย-จีนตอนใต้ (4) แนวโน้มหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยและสถานภาพการถือครองที่อยู่อาศัย และ (5) การจัดทำฐานข้อมูลอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศและภาคเหนือ

การจัดสัมมนาประจำปี 2549 เพื่อเผยแพร่ความรู้ในประเด็นที่สาธารณชนสนใจในหัวข้อ “มองเศรษฐกิจไทยปี’50 : ความท้าทายของธุรกิจและนักลงทุน” และนำเสนอผลงานวิชาการเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชน ได้แก่ เรื่อง “การผลิต ระบบตลาด และกลไกราคาลำไย” และ “แนวโน้มหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยและสถานภาพการถือครองที่อยู่อาศัย” นอกจากนี้ ยังจัดเสวนาภาวะเศรษฐกิจการเงินในภาคเหนือ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ประกอบการสำคัญในภูมิภาค

สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปรับโครงสร้างองค์กรตามระเบียบ รพท. ที่ ๒๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ โดยแบ่งส่วนงานออกเป็น ๑) ส่วนวิชาการ ๒) ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจการเงิน ๓) ส่วนกิจการสำนักงานภาค ๔) ทีมทรัพยากรบุคคล รายละเอียดผลการดำเนินงานหลักปี ๒๕๔๙ มีดังนี้

1. งานด้านวิชาการ

1.1 งานศึกษาติดตามภาวะเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนวิชาการได้ดำเนินการสำรวจ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และประเมินภาวะเศรษฐกิจและการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายเดือน รายไตรมาส และรายปี รวมทั้งเตรียมข้อมูลเข้าร่วมประชุมภาพเศรษฐกิจมหภาค

ณ สำนักงานใหญ่ บางขุนพรหม และเผยแพร่ต่อส่วนราชการและสาธารณชน

พบนักธุรกิจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับนักธุรกิจ (Business Liaison) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกเดือน เพื่อรวบรวมข้อมูลนำเสนอในที่ประชุมภาพเศรษฐกิจมหภาค รวมทั้งจัดทำรายงานรายธุรกิจ และรายไตรมาส

1.2 งานติดตามและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน มีดังนี้

ดำเนินการสำรวจภาวะการค้าไทย - ลาว และไทย - กัมพูชา รวมทั้งจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจ สปป. ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

นอกจากนี้ ยังร่วมกับสายนโยบายการเงิน สายตลาดการเงิน และสำนักงานภาคเหนือ ในโครงการความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่

(1) ร่วมกับสายนโยบายการเงินในการประสานงานกับธนาคารชาติแห่งกัมพูชา (National Bank of Cambodia - NBC) เพื่อเตรียมการประชุมทวิภาคี รวมทั้งเข้าร่วมประชุมทวิภาคีระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับ NBC ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 17 - 19 มีนาคม 2549 ณ จังหวัดเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา

(2) ร่วมกับ NBC ศึกษาภาวะการค้ำ และระบบการชำระเงินของผู้ค้ารายย่อยบริเวณด่านบ้านแหลม จังหวัดจันทบุรี และอำเภอกร็อมเรียง จังหวัดพระตะบอง ประเทศกัมพูชา

(3) โครงการศึกษาสภาพเศรษฐกิจการค้า การลงทุนตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา

(4) จัดการบรรยายทางวิชาการให้แก่เจ้าหน้าที่ NBC ณ สำนักงาน NBC ตามโครงการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ NBC

(5) การศึกษาร่วมระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารแห่ง สปป. ลาว เพื่อพิจารณา ระบบการชำระเงิน เรื่อง การศึกษาปัญหา อุปสรรค และเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการค้าเงินสกุลท้องถิ่นของผู้ค้ารายย่อย 2 จุด คือ มุกดาหาร - สะหวันนะเขต และ เชียงของ - ห้วยทราย

(6) โครงการความร่วมมือระหว่างธนาคารไทยพาณิชย์กับธนาคารพัฒนาลาว ในการทำธุรกรรมแลกเปลี่ยนเงินทาบและเงินบาทบริเวณด่านช่องเม็ก - วังเต่า

(7) ร่วมกับสายนโยบายการเงินในการประสานงานกับจัดเตรียมการประชุมทวิภาคี และเข้าร่วมประชุมทวิภาคี รวมทั้งการลงนามใน MOU ฉบับลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2549 ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารแห่ง สปป. ลาว ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 21 - 23 กรกฎาคม 2549 ณ กรุงเวียงจันทน์ สปป. ลาว

(8) จัดการฝึกอบรม สัมมนา และการดูงานที่ประเทศไทย รวมทั้งการสัมมนาที่ธนาคารแห่ง สปป. ลาว ให้แก่พนักงานของธนาคารแห่ง สปป. ลาว ตาม MOU ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2546 และ MOU ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2549 ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารแห่ง สปป. ลาว

(9) การศึกษาวิจัยร่วมระหว่างสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับธนาคารแห่ง สปป. ลาว เรื่อง คักยภาพการค้า การชำระเงิน และธุรกิจตามแนวชายแดน ไทย - ลาว 8 จุด

(10) เป็นเจ้าภาพจัดงานกีฬากระชับมิตรระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารแห่ง สปป. ลาว

(11) ประสานงานกับ State Bank of Vietnam และ ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ เกี่ยวกับการเข้าร่วม Symposium เรื่อง “Challenges to Inflation Targeting in Emerging Market Countries” ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 13 - 14 พฤศจิกายน 2549

1.3 งานด้านการศึกษาวิจัย

มีงานศึกษาวิจัย 2 เรื่อง ประกอบด้วย

(1) ผลของโครงการรับจำนำข้าวที่มีต่อระบบการตลาดข้าวหอมมะลิ

(2) พฤติกรรมการออมและการเข้าถึงบริการทางการเงินของครัวเรือน

นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำโครงการ 2 โครงการ ได้แก่ การศึกษาติดตามสินค้าคงคลังมันสำปะหลัง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการศึกษาปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งนำเสนอผลการศึกษา เรื่อง ดัชนีราคาที่อยู่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.4 งานอื่น ๆ ได้แก่

(1) การแถลงข่าว

(2) การสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสพิเศษ เช่น ในโอกาสครบรอบ 38 ปี แห่งการสถาปนาธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการวิชาการสัญจร เป็นต้น

(3) ร่วมกับส่วนกิจการสำนักงานภาคดำเนินโครงการ “ตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงินกับ สปท.”

(4) งานประชุม สัมมนา และเป็นวิทยากรบรรยาย ทั้งภายในและภายนอก

2. งานส่วนวิเคราะห์ธุรกิจการเงิน

2.1 การศึกษา ติดตาม รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การดำเนินธุรกิจการเงินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประกอบด้วย การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจการเงิน รวม 3 เรื่อง ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและธนาคารชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2549 ปัญหาและความต้องการทางการเงินของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผลกระทบจากการประกาศใช้กฎหมายควบคุมธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับ

2.2 การวิเคราะห์ติดตามสถานะทางการเงิน

ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลจัดทำ และนำเสนอรายงานวิเคราะห์ภาวะธุรกิจและติดตามฐานะลูกหนี้รายใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งรายงานสรุปข้อมูลอสังหาริมทรัพย์จังหวัดขอนแก่น เป็นรายไตรมาส รวม 4 ไตรมาส เริ่มตั้งแต่ไตรมาสที่ 4/2548 ถึง ไตรมาสที่ 3/2549

2.3 การกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์ธุรกิจสินเชื่อบุคคล

ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับใน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี อุตรธานี นครราชสีมา ขอนแก่น สุรินทร์ และหนองคาย โดยการใช้สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้แก่ วิทยุท้องถิ่น บอร์ดนิทรรศการ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ และวีซีดีพร้อมทั้งได้ดำเนินการปราบปรามผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับโดยมิได้รับอนุญาตร่วมกับสรรพากรพื้นที่ภาค กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค และกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดกรณีประกอบการเงินด่วนในเขตจังหวัดขอนแก่น 5 คดี ผู้ต้องหาทั้งสิ้น 6 คน และในเขตจังหวัดนครราชสีมา 3 คดี ผู้ต้องหาทั้งสิ้น 7 คน จนถึงชั้นพิพากษาลงโทษ นอกจากนี้ ยังได้ออกปฏิบัติงานเป็นตัวแทน ธปท. เข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงลูกหนี้นอกระบบ ตามหนังสือของสำนักงานผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบในพื้นที่จังหวัดนครพนม เนื่องจากมีการให้กู้ยืมเงินโดยวิธีรับจำนองอสังหาริมทรัพย์มากที่ประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย

2.4 การส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2549 มีจำนวนลูกหนี้เป้าหมาย 583 ราย ยอดหนี้รวม 3,912.0 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เจรจาสำเร็จ 346 ราย ยอดหนี้รวม 2,239.0 ล้านบาท สำหรับโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยมีธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นตัวกลางได้ยุติแล้วตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 ปัจจุบันสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือทำหน้าที่ในด้านให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่ต้องการปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับสถาบันการเงินเท่านั้น

2.5 การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา

ติดตามการรายงานการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ บุคคลรับอนุญาต และข้อมูลตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ซึ่งข้อมูล ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2549 มีบุคคลรับอนุญาตในเขตปฏิบัติการ สกอ. 17 ราย มีตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ (รวม บจ. ไปรษณีย์ไทย) 306 ราย สำหรับในช่วงเดือนมกราคม - พฤศจิกายน 2549 มีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศทั้งสิ้น 3,159 ราย โดยมีมูลค่าการซื้อทั้งสิ้น 588,297.95 ดอลลาร์ สรอ. และมูลค่าขายทั้งสิ้น 584,570.00 ดอลลาร์ สรอ. จำนวนเงินตราต่างประเทศที่ขายแปลงค่าเป็นเงินบาท จำนวน 22.2 ล้านบาท

นอกจากนี้ ยังให้ความร่วมมือแก่สภากำกับสถาบันการเงินและสายจัดการกองทุน โดยการจัดส่งผู้วิเคราะห์อาวุโสเข้าร่วมตรวจสอบและสอบทาน Gain and Loss Sharing และ Yield Maintenance ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน 2549

3. งานส่วนกิจการสำนักงานภาค

3.1 งานสินเชื่อ

สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ให้กู้ยืมผ่านสถาบันการเงินโดยมีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการ SMEs เป็นประกัน และผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ โรคไข้หวัดนกในเขตปฏิบัติการ จำนวนเงิน 15,565.0 ล้านบาท มีการชำระคืนจำนวนเงิน 14,447.5 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 15.7 และร้อยละ 26.0 ตามลำดับ โดยมียอดคงค้าง ณ สิ้นปี 2549 จำนวนเงิน 3,069.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 57.2

3.2 การรับฝากและจ่ายถอนเงินฝาก

มีรายการรับฝากในระบบบัญชีเงินฝากกระแส รายวันรวม 1,359 รายการ จำนวนเงิน 17,585.5 ล้านบาท และ เบิกจ่าย 832 รายการ จำนวนเงิน 16,423.0 ล้านบาท

3.3 เช็ครับเข้าและเช็คคืน

มีปริมาณเช็ครับเข้าผ่านสำนักหักบัญชี ในเขตปฏิบัติการ จำนวน 3,350.3 พันฉบับ ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 3.3 จำนวนเงิน 556,107.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปีก่อนร้อยละ 9.9 ด้านเช็คคืนมีจำนวน 68 พันฉบับ ลดลง จากปีก่อนร้อยละ 7.1 จำนวนเงิน 12,623.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปีก่อนร้อยละ 5.4 อัตราส่วนจำนวนฉบับและจำนวนเงิน เช็คคืนต่อเช็ครับเข้าเท่ากับร้อยละ 2.0 และ 2.3 ตามลำดับ

3.4 งานพันธบัตร

ณ วันสิ้นปี 2549 มีผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพันธบัตร รวม 14,656 ราย จำนวนเงิน 19,361.7 ล้านบาท จำนวนราย

และจำนวนเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.0 และร้อยละ 0.6 ตามลำดับ สำหรับการจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรในปี 2549 มีจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,033.9 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.1 และมีการไถ่ถอนพันธบัตรจำนวน 251 ราย เพิ่มขึ้นจาก ปีก่อนร้อยละ 35.7 จำนวนเงิน 354.0 ล้านบาท ลดลงจาก ปีก่อนร้อยละ 6.9

3.5 งานอื่น ๆ ได้แก่

- (1) โครงการมูมนั่งสี่ ชปท.
- (2) โครงการ “ตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงิน กับ ชปท.”
- (3) การจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี
- (4) การจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์ “บทบาทหน้าที่ ชปท. และความรู้เรื่องธนบัตร”

สำนักงานภาคใต้

สำนักงานภาคใต้มีหน้าที่หลัก ๆ ได้แก่ งานด้านการธนาคาร งานวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน รวมทั้ง งานติดตาม วิเคราะห์ และวิจัย เศรษฐกิจภาคใต้

1. งานด้านกิจการธนาคาร

1.1 การรับและจ่ายถอนเงินฝาก

ในปี 2549 เงินฝากกระแสรายวันที่ สำนักงานภาคใต้มีการรับฝากทั้งสิ้น 59,629.4 ล้านบาท และ จ่ายถอนทั้งสิ้น 57,377.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 24.1 และร้อยละ 57.6 ตามลำดับ

1.2 การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคาร

ปริมาณเช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชี ในเขตปฏิบัติการของสำนักงานภาคใต้ 18 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 4,320.8 พันฉบับ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 2.0 และมีมูลค่า ทั้งสิ้น 648,478.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5 ส่วนปริมาณ เช็คคืนมีจำนวนทั้งสิ้น 106,833 ฉบับ มูลค่า 8,902.4 ล้านบาท

ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.3 และร้อยละ 0.2 ตามลำดับ สำหรับ ปริมาณและมูลค่าเช็คคืนมีสัดส่วนร้อยละ 1.6 และ 0.7 ของปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บทั้งหมด

1.3 การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงิน

สำนักงานภาคใต้ให้กู้ยืมเงินผ่านสถาบัน การเงิน โดยมีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการ SMEs เป็นประกัน จำนวนเงิน 7,087.6 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 14.0 ตั๋วฯ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 29,164.5 ล้านบาท และตั๋วฯ 6 จังหวัดที่ประสบธรณีพิบัติภัย 13,730.2 ล้านบาท และตั๋วฯ จังหวัดสงขลาและสตูลเป็นประกัน 6,686.8 ล้านบาท

สำหรับยอดเงินคงค้างทั้งสิ้นมีจำนวน 15,393.7 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นยอดคงค้างของผู้ประกอบ กิจการ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 6,587.8 ล้านบาท และ ผู้ประกอบกิจการ 6 จังหวัดที่ประสบธรณีพิบัติภัย 5,885.3 ล้านบาท

1.4 งานด้านพันธบัตร

ณ สิ้นปี 2549 มีพันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนที่สำนักงานภาคใต้ จำนวน 24 รุ่น 14,017 ราย จำนวนเงิน 14,606.4 ล้านบาท ในปี 2549 มีการจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรจำนวนทั้งสิ้น 25,340 ราย เป็นเงิน 810.4 ล้านบาท จำหน่ายพันธบัตร 1,268 ราย จำนวนเงิน 542.8 ล้านบาท ไถ่ถอนพันธบัตร 346 ราย จำนวนเงิน 422.7 ล้านบาท และมีการเปลี่ยนแปลงทะเบียนประวัติ การโอน การจำหน่าย/ถอนจำหน่าย การโอนย้ายจดทะเบียน และอื่น ๆ รวม 1,036 ราย

2. งานด้านวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน

2.1 งานติดตาม ศึกษา และวิเคราะห์ธุรกิจการเงินนอกระบบ

ศึกษาวิจัยธุรกิจการเงินนอกระบบ 3 เรื่อง ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์และธนาคารชุมชน ปัญหาและความต้องการทางการเงินในท้องถิ่น และปัญหาและผลกระทบจากกฎหมาย Non-bank รวมทั้งสำรวจและจัดทำรายงานข้อมูลของผู้ประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบในภูมิภาค ประจำปี 2549

2.2 งานวิเคราะห์และติดตามฐานะลูกหนี้รายใหญ่ และภาคธุรกิจที่สำคัญในภาคใต้

ศึกษาวิเคราะห์และติดตามข้อมูลสถานะการเงินของลูกหนี้ (Financial Health) ที่อาจมีผลกระทบต่อฐานะของสถาบันการเงินและภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญของภูมิภาค

2.3 งานสืบเชื้อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับให้แก่ประชาชนทั่วไป ตรวจสอบผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับรายที่ได้รับอนุญาต และปราบปรามผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับโดยไม่ได้รับอนุญาตในจังหวัดสงขลา

2.4 งานด้านควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

การรู้จักลูกค้าและการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (KYC / CDD) แก่ผู้ประกอบการที่แลกเปลี่ยนเงิน นักธุรกิจ ผู้ส่งออก สถาบันการเงิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐและติดตามกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นไปตามระเบียบฯ รวมทั้งสำรวจธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินที่ไม่ได้รับอนุญาต

ณ สิ้นปี 2549 บุคคลได้รับอนุญาตในเขตปฏิบัติการภาคใต้ มีจำนวนทั้งสิ้น 220 ราย มีธุรกรรมซื้อเงินและขายเงินตราต่างประเทศ 16.65 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ 16.17 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 83.35 และ 83.79 ตามลำดับ

3. งานด้านวิชาการ

3.1 งานติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ ภาวะเศรษฐกิจภาคใต้

ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคใต้เพื่อประชมภาพเศรษฐกิจมหภาคที่สายนโยบายการเงิน ภาวะเศรษฐกิจ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้มีการเผยแพร่ให้กับสาธารณชน รวมทั้งผลกระทบจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีต่อเศรษฐกิจ เช่น ความไม่สงบ การขาดแคลนแรงงาน และความผันผวนของราคายาง รวมทั้งการจัดทำรายงานแนวโน้มธุรกิจตามโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจการประชมประเมินภาวะเศรษฐกิจเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้ประกอบการในภาคใต้ การสัมมนาทางวิชาการ การบรรยายให้ความรู้แก่นักศึกษาและองค์กรภายนอก รวมทั้งจัดโครงการวิชาการสัญจรโดยมีการประชมประเมินภาวะเศรษฐกิจและการบรรยายพิเศษให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในจังหวัดกระบี่ และการจัดโครงการตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงินกับธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนไทยมีความสนใจและเพิ่มพูนความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจการเงิน และความรู้เกี่ยวกับธนาคารแห่งประเทศไทย

3.2 งานด้านการศึกษาเฉพาะเรื่อง

ศึกษา 2 เรื่อง ได้แก่ ปัจจัยการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ไบโอดีเซลจากปาล์มน้ำมันเป็นพลังงานและแนวทางพัฒนาตลาดยางพาราไทย

แผนงานและงบประมาณ

ผลการดำเนินงานทางการวางแผน และการงบประมาณที่สำคัญ ในปี 2549 สรุปได้ดังนี้

ด้านการวางแผน

การจัดทำแผนกลยุทธ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

ในปี 2549 ธปท. ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ ในช่วง 5 ปี ข้างหน้า (ปี 2550 -2554) ซึ่งประกอบด้วย พันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ รวมทั้งค่านิยมร่วมขององค์กรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยการนำกระบวนการวางแผนที่เรียกว่า Scenario Based Strategic Planning มาดำเนินการ เริ่มจากการพิจารณาคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเป็นภาพเหตุการณ์หรือที่เรียกว่า Scenario ปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของธนาคารที่เรียกว่า Key Concern รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานให้คณะกรรมการธนาคาร คณะผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารของแต่ละส่วนงานได้มีส่วนร่วมให้ข้อมูล และข้อคิดเห็นในการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้วย

ผลการดำเนินการดังกล่าว ธปท. ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “เป็นองค์กรที่มองการณ์ไกล พนักงานมีความสามารถสูง และอุทิศตนเพื่อดูแลเศรษฐกิจให้ผ่านพ้นความผันผวนได้อย่างราบรื่น” และเพื่อบรรลุตามพันธกิจ และวิสัยทัศน์ จึงได้กำหนดค่านิยมร่วม 6 ประการ เรียกโดยย่อว่า PI-WADH (อ่านเป็นภาษาไทยว่า พิวัต หมายถึง ความประพฤดี ปฏิบัติที่ดีเยี่ยม) พร้อมทั้งกำหนดเป้าประสงค์ 15 ข้อ และ กลยุทธ์ 22 ข้อ เพื่อดำเนินการให้ครอบคลุมการดำเนินการ 3 ด้าน คือ ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน ด้านปรับปรุงกฎหมายที่สำคัญและบริหารงานภายในองค์กร

ด้านการงบประมาณ

1. การปรับปรุงข้อบังคับเกี่ยวกับงบประมาณ

ในปี 2549 ธปท. ได้ดำเนินการปรับปรุงข้อบังคับเกี่ยวกับการงบประมาณที่บังคับใช้ตั้งแต่ปี 2547 เพื่อให้การจัดทำ การบริหาร และการควบคุมงบประมาณของธนาคาร มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสาระสำคัญ คือ การกระจายอำนาจให้ธนาคารดำเนินในระดับหนึ่ง โดยไม่กระทบกับวงเงินรวมที่คณะกรรมการธนาคารได้อนุมัติไว้เมื่อต้นปี ทั้งนี้ ธนาคารจะได้ดำเนินการกำหนดพิธีปฏิบัติภายในให้สอดคล้องกับข้อบังคับดังกล่าวต่อไป เพื่อให้การบริหาร และควบคุมงบประมาณประจำปีของธนาคารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมุ่งกระจายอำนาจให้ส่วนงานต่าง ๆ ในธนาคารสามารถบริหาร และจัดการงบประมาณในส่วนของตนได้มากยิ่งขึ้น

2. การปรับปรุงกระบวนการจัดทำงบประมาณ

ในปี 2549 ธปท. ได้ปรับปรุงกระบวนการจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการจัดทำนโยบาย

และกรอบงบประมาณประจำปี ปรับปรุงคู่มือการจัดทำงบประมาณ จัดทำเกณฑ์การพิจารณาขบประมาณประเภทต่าง ๆ รวมถึงริเริ่มพัฒนาระบบการจัดทำงบประมาณโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งคาดว่าจะระบบบางส่วนจะแล้วเสร็จทันการใช้งานในปีงบประมาณ 2551

3. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านงบประมาณและต้นทุน

ในปี 2549 ธปท. ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง (SAP Business Warehouse) เพื่อนำข้อมูลจากระบบ SAP และระบบงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาจัดทำรายงานประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อผู้บริหาร โดยมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนรูปแบบ และมุมมองต่าง ๆ รวมทั้งนำเสนอรายงานต่าง ๆ ผ่านทาง Web Portal

การบริหารความเสี่ยง

1. การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของการบริหารเงินสำรองทางการ

1.1.1 การกระจายความเสี่ยงของเงินสำรองทางการเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

ในปีนี้ ธปท. ได้ทำการปรับสัดส่วนสกุลเงินของเงินสำรองทางการเพิ่มเติมจากที่ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการกระจายความเสี่ยงที่ดีขึ้น และยังคงช่วยลดผลกระทบต่อฐานะการเงินของ ธปท. อีกด้วย โดยส่วนหนึ่งได้มีการกระจายการลงทุนไปยังสกุลเงินที่มีความสัมพันธ์กับเศรษฐกิจไทยมากขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ศึกษาแนวทางการบริหารเงินสำรองทางการเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้นในระยะยาว หรืออีกนัยหนึ่งคือการรักษาอำนาจซื้อในระยะยาวได้ดียิ่งขึ้นนั่นเอง

1.1.2 กรอบการบริหารความเสี่ยงและเครื่องมือการลงทุน

ธปท. มีการกำหนดกรอบการลงทุนในสินทรัพย์และสกุลเงิน รวมทั้งธุรกรรมที่สามารถทำได้ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงด้านตลาด ด้านเครดิตและด้านสภาพคล่อง เพื่อควบคุมความเสี่ยงที่เกิดจากการบริหารกองทุนต่าง ๆ ทั้งในส่วนที่ ธปท. บริหารเองและที่ให้ผู้จัดการทุนภายนอกบริหาร โดยในปีที่ผ่านมา ธปท. ได้มีการปรับปรุงแนวทางการบริหารความเสี่ยงในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(1) เครื่องมือการควบคุมความเสี่ยง

ธปท. ได้นำระบบการวัดและควบคุมความเสี่ยงของการเบี่ยงเบนจากดัชนีอ้างอิงในรูปแบบ tracking error หรือ Relative Value-at-Risk แบบ real-time มาใช้ในการบริหารเงินสำรองทางการ ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการพัฒนาเครื่องมือ risk budgeting tool เพื่อช่วยในการวางแผนการลงทุนในสกุลเงินและสินทรัพย์ต่าง ๆ ในปี 2548

(2) พัฒนารอบการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต

ธปท. ได้นำหลักการ Credit Value-at-Risk มาใช้ในการพัฒนารอบการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเกณฑ์ใหม่ที่สำคัญประกอบด้วย

(2.1) เกณฑ์ limit per rating สำหรับ sovereign exposure

เกณฑ์ limit per rating นี้เป็นการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ ธปท. ยอมรับได้ สำหรับการลงทุนในสินทรัพย์ของประเทศต่าง ๆ ซึ่งมีอันดับเครดิตต่างกัน

(2.2) เกณฑ์ total exposure ต่อ non-sovereign counterparty

เกณฑ์นี้จะช่วยควบคุมความเสี่ยงของ ธปท. ต่อธนาคารพาณิชย์ผู้รับฝากเงิน โดยการการทำธุรกรรมกับธนาคารที่มีอันดับเครดิตสูงจะคิดเป็น credit exposure ต่ำกว่าการทำธุรกรรมกับธนาคารที่มีอันดับเครดิตต่ำกว่า ในจำนวนเงินที่เท่ากัน นอกจากนี้ ธปท. ยังมีกำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำสุดของสถาบันการเงินที่จะทำธุรกรรมการเงินต่าง ๆ ด้วย

(2.3) เกณฑ์การใช้ “short-term rating” สำหรับการทำธุรกรรมซื้อคืน

การกำหนดวงเงินในการทำธุรกรรมซื้อคืนสำหรับสถาบันการเงินที่ได้รับการจัดอันดับประเภท short-term rating เพียงอย่างเดียว ทำให้ ธปท. สามารถเพิ่มโอกาสการทำธุรกรรมกับคู่ค้าที่ไม่มี long-term rating ได้ด้วย เนื่องจากธุรกรรมซื้อคืนมีความเสี่ยงไม่สูงนักเพราะมีการวางหลักประกัน

(3) การพัฒนาระบบบริหารเงินสำรอง (Dealing Room System Upgrade)

ธปท. ได้ทดสอบและ upgrade ระบบ Dealing Room System ซึ่งเป็นระบบ straight-through processing ในการบริหารเงินสำรองทางการ ตั้งแต่การเก็บข้อมูลการทำธุรกรรม (transaction management) การออกคำสั่งชำระเงิน (settlement) การคำนวณด้านการบัญชี (accounting) การคำนวณมูลค่าทางตลาด (mark to market) และการ

คำนวณผลตอบแทนและความเสี่ยงโดยระบบใหม่ได้เริ่มใช้งานตั้งแต่วันที่ 24 ตุลาคม 2549

ระบบ Dealing Room System version ใหม่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยได้มีการแก้ไขข้อจำกัดเดิมและพัฒนาเพิ่มเติมให้สามารถรองรับการทำงานของแต่ละส่วนงาน ซึ่งมีผลให้ผู้ใช้งานสามารถใช้ข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

1.2 กรอบการบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินนโยบายผ่านตลาดอัตราแลกเปลี่ยน

ชปท. ได้กำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง และทำการประเมินประสิทธิผลของการดำเนินการดูแลค่าเงินบาทผ่านตลาดอัตราแลกเปลี่ยน สรุปดังนี้

1.2.1 การกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมผ่านตลาดอัตราแลกเปลี่ยน

ชปท. กำหนดกรอบการดูแลความเสี่ยงทางด้านเครดิตจากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับคู่ค้า โดยกำหนดให้มีระบบการติดตามและแจ้งเตือนเมื่อความเสี่ยงดังกล่าวเกินกว่าระดับที่กำหนดไว้ (counterparty warning levels)

1.2.2 การประเมินประสิทธิผลของการดำเนินการดูแลค่าเงินบาทผ่านตลาดอัตราแลกเปลี่ยน

ชปท. ติดตามและประเมินประสิทธิผลของการดำเนินนโยบายการดูแลค่าเงินบาทเพื่อเป็นข้อมูล (feedback) สนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินนโยบายต่อไป โดยผลการศึกษาพบว่า การดูแลค่าเงินบาทมีประสิทธิผลในการลดความผันผวนของค่าเงินบาทบ้างในระยะสั้น

1.3 การบริหารความเสี่ยงในภาพรวม (Integrated Risk Management)

ชปท. ได้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงต่องบการเงินของ ชปท. (Integrated Balance Sheet Risk) เพื่อหา

แนวทางลดผลกระทบที่เกิดจากความผันผวนของค่าเงินสกุลต่าง ๆ โดยจากการศึกษาพบว่าความเสี่ยงต่องบการเงินของชปท. ส่วนใหญ่เกิดจาก 4 ปัจจัยดังนี้

1.3.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ขนาดของเงินสำรองทางการที่สูงขึ้น ส่งผลให้ชปท. มีความเสี่ยงสูงขึ้นเมื่อตราคาสินทรัพย์ต่างประเทศเป็นเงินบาท (mark-to-market) โดยเฉพาะในภาวะที่ค่าเงินบาทแข็งขึ้นอย่างรวดเร็ว

1.3.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนมาก แต่รายรับดอกเบี้ยสุทธิของ ชปท. ก็อาจติดลบได้หากอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศซึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบายการเงินสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ ชปท. ลงทุนได้ในต่างประเทศ

1.3.3 ระดับเงินทุน (capital) ของ ชปท. อยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอต่อการรองรับความผันผวนจากอัตราแลกเปลี่ยน ภายใต้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยเป็นระบบ Managed-floating

1.3.4 ระบบบัญชีและเกณฑ์การนำกำไรส่งรัฐ ปัจจุบัน ส่งผลให้ ชปท. ต้องนำส่งผลกำไรที่ยังไม่ได้รับจริง (unrealized gain) แต่จะไม่ได้รับการชดเชยเมื่อเกิด Unrealized loss

ทั้งนี้ ปัจจัยในข้อ 1) และ 2) เป็นปัจจัยที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เนื่องจาก ชปท. มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินนโยบายการเงินและดูแลเสถียรภาพของค่าเงินบาท จึงต้องรับภาระจากการขาดทุนการตีราคาเงินสำรองทางการอยู่แล้ว และในขณะนี้ ชปท. กำลังอยู่ในระหว่างหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพยายามลดผลกระทบของปัจจัยที่ 3) และ 4) ต่อไป

2. การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

การดำเนินงานทางด้านการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในปี 2549 มีดังนี้

1. การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment : CSA)

ในปี 2549 ฝ่ายวางแผน ร่วมกับส่วนงานต่าง ๆ ประเมินการควบคุมด้วยตนเองตามกรอบการประเมินของ Committee of Sponsoring Organization of the Tradeway Commission : COSO ต่อเนื่องจากปีก่อน โดยดำเนินการใน 7 ส่วนงาน ได้แก่ ฝ่ายกฎหมาย ฝ่ายจัดการกองทุน ฝ่ายบัญชี ฝ่ายรักษาความปลอดภัย ฝ่ายธุรการ ฝ่ายสนับสนุนการบริหาร และสำนักงานภาคใต้ โดยสรุปแล้วตั้งแต่เริ่มทำการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ตั้งแต่ปี 2546 จนปัจจุบันทุกส่วนงานใน ธปท. ได้เคยประเมิน CSA มาแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งนี้ ในเดือนกรกฎาคม 2549 ธนาคารได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการประเมิน CSA ซึ่งกำหนดให้ทุกส่วนงานใน ธปท. ประเมิน CSA อย่างน้อยปีละครั้ง ตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นไป

2. การจัดทำและทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุวิเศษภัย

ในปี 2549 ธปท. ได้ดำเนินการทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุวิเศษภัยขึ้นใน ธปท. โดยจำลองสถานการณ์การเกิดเหตุวิเศษภัยที่บริเวณอาคารสำนักงานใหญ่ และศูนย์คอมพิวเตอร์หลัก จนไม่สามารถปฏิบัติงานที่อาคารดังกล่าวได้ และมีการทดสอบความพร้อมของการปฏิบัติงานของระบบงานสำคัญต่าง ๆ ณ สถานที่ปฏิบัติงานสำรอง นอกจากนี้ ได้มีการทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุการณ์ประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ที่ศูนย์จัดการธนบัตรทุกแห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในระดับหนึ่งว่า ธปท. มีความพร้อมที่จะรองรับสถานการณ์ หากเกิดเหตุวิเศษภัยขึ้น อีกทั้งยังได้ศึกษาและจัดทำแผนฉุกเฉินใช้ห้วงระยะเวลา ซึ่งจะคาดว่าแล้วเสร็จในต้นปี 2550

**รายงานของ
คณะกรรมการตรวจสอบ**

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 5 ท่าน ได้แก่ นายนนทพล นิ่มสมบุญ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ (แต่งตั้งจากกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย) ศาสตราจารย์รัชฎ ภูษิตไภยโดย นายเชษฐหวิ เจริญพิทักษ์ นายนพดล เสงเจริญ นางนพมาศ มโนลีหกุล เป็นกรรมการตรวจสอบ และ นายกฤษ พอลเลิศ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ โดย นายนพดล เสงเจริญ และ นางนพมาศ มโนลีหกุล เป็นกรรมการตรวจสอบ มีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 และ 1 มกราคม 2550 ตามลำดับ

คณะกรรมการตรวจสอบจัดให้มีการประชุมในปี 2549 ทั้งสิ้น 11 ครั้ง โดยมุ่งให้เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบกิจการภายในที่มีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ จะช่วยให้ฝ่ายบริหารของ ธปท. สามารถบริหารและควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของ ธปท. ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

คณะกรรมการตรวจสอบได้จัดการประชุมร่วมกับผู้บริหารของ ธปท. เป็นระยะ ๆ เท่าที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม ในระหว่างปีได้สอบทานรายงานทางการเงินของ ธปท. และหน่วยงานในสังกัดให้มีความถูกต้องตามที่ควรเชื่อถือได้ ใช้นโยบายการบัญชีที่เหมาะสมและเปิดเผยข้อมูลอย่างพอเพียงตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดให้มีการประชุมร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของ ธปท. เพื่อพิจารณาข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ที่สำคัญเกี่ยวกับการบัญชี การควบคุมภายในและการบริหารจัดการ ที่ได้จากการสอบบัญชี ส่งเสริมความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการภายในให้มีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ เที่ยงตรง และเป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งส่งเสริมให้มีการประสานงานระหว่าง ฝ่ายบริหารของ ธปท. ผู้สอบบัญชีภายนอก และฝ่ายตรวจสอบกิจการภายในอย่างเหมาะสม

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบบรรลุวัตถุประสงค์ คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ โดยการให้ความเห็น ข้อเสนอแนะอย่างเป็นอิสระ เป็นกลางต่อคณะกรรมการธนาคาร และต่อผู้บริหารของ ธปท. โดยมุ่งช่วยเสริมให้ ธปท. เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ สังคมเชื่อถือ และศรัทธาตั้งวิสัยทัศน์ของ ธปท.

(นายนนทพล นิ่มสมบุญ)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

13 กุมภาพันธ์ 2550

**รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548**

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548 บัญชีกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548 ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

(นางสาวอรพินธ์ ปัทมลิขิตสกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงาน

(นางพวงจันทร์ เหล่าสุทธิวงษ์)

ผู้อำนวยการกลุ่ม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Office of the Auditor General

วันที่ 8 มีนาคม 2550

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548

		2549	2548
	หมายเหตุ	บาท	บาท
สินทรัพย์			
เงินสดและเงินฝาก			
เงินสด		20,642,484,792	16,233,047,845
เงินฝากต่างประเทศ		399,262,391,000	213,868,026,175
		419,904,875,792	230,101,074,020
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	3	5,201,689,404	7,749,476,253
เงินลงทุน			
หลักทรัพย์ในประเทศ	4	140,821,220,625	116,053,971,938
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		649,549,137,095	468,794,986,313
		790,370,357,720	584,848,958,251
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	5	416,447,967,945	591,705,846,516
เงินให้กู้ยืม	6	93,383,017,241	97,996,994,927
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	7	5,383,287,335	4,306,589,098
สินทรัพย์อื่น	8	72,089,253,877	67,939,094,734
รวมสินทรัพย์		1,802,780,449,314	1,584,648,033,799

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

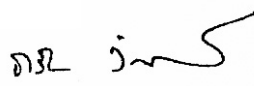
ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548

หมายเหตุ	2549	2548
	บาท	บาท
หนี้สินและทุน		
เงินรับฝาก		
เงินรับฝากจากรัฐบาล	83,893,716,024	12,903,172,627
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน	56,483,814,906	59,456,683,625
เงินรับฝากอื่น 9	5,397,844,815	14,167,875,533
	145,775,375,745	86,527,731,785
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร 10	4,590,220,297	4,969,203,456
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน 5	550,116,732,167	610,023,786,504
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย 11	886,769,252,085	593,457,768,399
หนี้สินอื่น 12	285,294,134,799	260,484,466,169
รวมหนี้สิน	1,872,545,715,093	1,555,462,956,313
ทุน		
ทุนประเดิม	20,000,000	20,000,000
เงินสำรองธรรมดา 13	7,687,252,029	9,429,978,660
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	624,075,747	624,075,747
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	(3,117,405,560)	(6,454,181,418)
กำไรสะสม	27,307,931,128	27,307,931,128
ขาดทุนสุทธิสำหรับงวด	(102,287,119,123)	(1,742,726,631)
รวมทุน	(69,765,265,779)	29,185,077,486
รวมหนี้สินและทุน	1,802,780,449,314	1,584,648,033,799

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

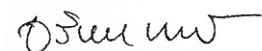
(นางธาริษา วัฒนเกส)

ผู้ว่าการ

(นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์)

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

(นางสาวจริยญา แก้วมณี)

ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย

บัญชีกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548

		2549	2548
	หมายเหตุ	บาท	บาท
รายได้			
ดอกเบี้ยรับ		67,224,811,506	36,775,973,215
ค่าธรรมเนียม		517,361,222	419,346,816
รายได้อื่น		331,777,000	350,640,037
รวมรายได้		68,073,949,728	37,545,960,068
ค่าใช้จ่าย			
ดอกเบี้ยจ่าย	11	62,110,937,621	26,684,184,561
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		99,727,450,695	7,943,110,268
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		3,198,347,963	3,009,078,548
ค่าใช้จ่ายอื่น		5,324,332,572	1,652,313,322
รวมค่าใช้จ่าย		170,361,068,851	39,288,686,699
ขาดทุนสุทธิ	14	(102,287,119,123)	(1,742,726,631)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของคุณ
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548

	ทุนประเดิม	เงินสำรอง ธรรมดา	เงินสำรอง ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน		กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับงวด	บาท รวม	
			เพื่อรักษาระดับ กำไรนำส่งรัฐ	จากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน			
ยอดคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2548	20,000,000	4,222,697,954	624,075,747	(47,909,609)	27,307,931,128	20,829,122,823	52,955,918,043
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างงวด							
จัดสรรกำไรสุทธิเป็นเงินสำรองธรรมดา	-	5,207,280,706	-	-	-	(5,207,280,706)	-
จัดสรรกำไรสุทธินำส่งรัฐ	-	-	-	-	-	(15,621,842,117)	(15,621,842,117)
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	(6,406,271,809)	-	-	(6,406,271,809)
ขาดทุนสุทธิสำหรับงวด	-	-	-	-	-	(1,742,726,631)	(1,742,726,631)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2548	20,000,000	9,429,978,660	624,075,747	(6,454,181,418)	27,307,931,128	(1,742,726,631)	29,185,077,486
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างงวด							
โอนเงินสำรองธรรมดาชดเชยผลขาดทุน	-	(1,742,726,631)	-	-	-	1,742,726,631	-
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	3,336,775,858	-	-	3,336,775,858
ขาดทุนสุทธิสำหรับงวด	-	-	-	-	-	(102,287,119,123)	(102,287,119,123)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2549	20,000,000	7,687,252,029	624,075,747	(3,117,405,560)	27,307,931,128	(102,287,119,123)	(69,765,265,779)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548

	2549	2548
	บาท	บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
ขาดทุนสุทธิ	(102,287,119,123)	(1,742,726,631)
รายการปรับกระทบยอดขาดทุนสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและรายจ่ายตัดบัญชี	298,393,976	261,975,958
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(3,864,209)	(3,050,688)
(กำไร) ขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	50,712,008,990	(7,907,267,922)
การตัดบัญชีส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์	6,261,886,210	5,967,616,741
รายได้ค้างรับเพิ่มขึ้นสุทธิ	(6,079,055,990)	(736,206,755)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้นสุทธิ	3,630,660,053	1,125,484,019
ขาดทุนสุทธิจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง		
ในสินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน	(47,467,090,093)	(3,034,175,278)
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
เงินฝากต่างประเทศ	(169,689,077,820)	(67,297,909,166)
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	(7,842,860)	13,510,874
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	176,488,258,926	(283,074,436,037)
เงินให้กู้ยืม	4,613,977,686	(43,729,453,365)
สินทรัพย์อื่น	(605,610,573)	(414,107,968)
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	59,256,724,992	(27,443,460,171)
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	(59,786,020,669)	226,682,733,653
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	287,292,125,920	318,005,573,688
หนี้สินอื่น	22,321,472,541	10,134,530,003
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	272,416,918,050	129,842,806,233

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548

	2549	2548
	บาท	บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ในประเทศเพิ่มขึ้นสุทธิ	(25,200,407,119)	(2,140,836,387)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศเพิ่มขึ้นสุทธิ	(223,501,336,944)	(135,120,959,151)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นสุทธิ	(1,271,680,374)	(285,718,637)
เงินลงทุนในองค์กรอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ	(1,921,907)	(169,410,481)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(249,975,346,344)	(137,716,924,656)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
จัดสรรกำไรสุทธินำส่งรัฐ	-	(15,621,842,117)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	-	(15,621,842,117)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเงินสด	(279,872,826)	(4,649,546)
เงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	22,161,698,880	(23,500,610,086)
เงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	26,796,243,452	50,296,853,538
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	48,957,942,332	26,796,243,452
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม		
เงินสดจ่ายในระหว่างปี		
ดอกเบี้ยจ่าย	52,505,399,538	20,119,021,183
งบย่อยเงินสด		
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย		
เงินสด	20,642,484,792	16,233,047,845
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	28,315,457,540	10,563,195,607
รวม	48,957,942,332	26,796,243,452

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548

1. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ในหมวด 5 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งเป็นงบการเงินของฝ่ายการธนาคาร โดยไม่รวมกิจการของฝ่ายออกบัตรธนาคาร ทุนสำรองเงินตรา ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

2. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ส่วนรายได้ที่มีรายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.3 เงินลงทุน

หลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนหลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์ส่วนที่ตัดบัญชีแล้ว

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของทุน และจะรับรู้ในบัญชีกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้น

2.4 เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดต้นเงินกู้คงค้าง

2.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม

อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคาร	20 ปี
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5 ปี
อุปกรณ์	3-15 ปี

สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่เข้าร่วมกันระหว่างฝ่ายการธนาคาร ฝ่ายออกบัตรธนาคาร ทูลสำรองเงินตรา ทูลรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินนั้น ส่วนงานผู้จัดหาสินทรัพย์จะจัดสรรต้นทุนสินทรัพย์ให้แก่แต่ละส่วนงานตามสัดส่วนการใช้งานของสินทรัพย์

2.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ 5 ปี

2.7 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นเดือนก่อน ผลต่างระหว่างอัตราบันทึกบัญชีกับอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริงบันทึกเข้าบัญชีกำไรขาดทุน

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปรลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าบันทึกเข้าบัญชีกำไรขาดทุน

2.8 การกันเงินไว้ชดเชยผลขาดทุนจากการรับขายฝากเงินตราต่างประเทศ

ชปท. รับขายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืนในอนาคตตามอัตราที่ตกลงกันไว้ ทุกสิ้นปี ชปท. จะกันเงินไว้เพื่อผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งคำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี และพิจารณาเฉพาะสัญญาที่คำนวณแล้วเป็นผลขาดทุน

2.9 ตราสารอนุพันธ์

2.9.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward)

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งจะไม่รับรู้มูลค่าตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าในงบการเงิน ณ วันทำสัญญา ทั้งนี้ จะรับรู้กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุนเมื่อครบกำหนดชำระตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

2.9.2 สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures)

สัญญาซื้อขายในอนาคตเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาและอัตราดอกเบี้ย ซึ่งจะไม่รับรู้มูลค่าตามสัญญาซื้อขายในอนาคตในงบการเงิน ณ วันทำสัญญา ทั้งนี้ จะรับรู้ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสัญญาในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการตีราคาและชำระส่วนต่างที่เกิดขึ้น

2.10 เงินทุนเลี้ยงชีพ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.10.1 เงินทุนเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 รวมทั้งส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติมให้พนักงานที่เข้าทำงานก่อนวันที่ 1 ธันวาคม 2539 และมีได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ชปท. ได้กันเงินในแต่ละปีไว้เพื่อจ่ายให้พนักงานตามข้อบังคับดังกล่าวแล้ว

2.10.2 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ ฅปท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จัดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว

3. สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2549	2548
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ	58,665.6	63,509.2
หัก เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(28,932.2)	(31,089.2)
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	(24,562.4)	(24,695.6)
สิทธิซื้อส่วนสำรอง	5,171.0	7,724.4
สิทธิพิเศษถอนเงิน	30.7	25.1
รวม	5,201.7	7,749.5

สิทธิซื้อส่วนสำรองถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศ คำนวณมาจากสินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ทั้งส่วนที่ส่งเป็นเงินตราต่างประเทศและเงินบาทเพื่อเป็นค่าสมาชิก หักด้วยเงินบาทที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศมีอยู่กับ ฅปท. ทั้งในรูปเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นตัวที่ไม่จ่ายดอกเบี้ยและโอนเปลี่ยนมือไม่ได้

ทั้งนี้ สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศส่วนที่เป็นเงินบาท แสดงอยู่ในสินทรัพย์อื่น (หมายเหตุ ข้อ 8) สำหรับเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศดังกล่าว รวมทั้งเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 2 ซึ่งฝากไว้ที่ ฅปท. เพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แสดงไว้ภายใต้สินอื่น (หมายเหตุข้อ 12)

สิทธิพิเศษถอนเงินเป็นสินทรัพย์ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดขึ้น และถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศได้

4. เงินลงทุน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2549	2548
หลักทรัพย์ในประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	140,821.2	116,054.0
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	652,666.5	475,249.2
หัก ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	(3,117.4)	(6,454.2)
	649,549.1	468,795.0
รวม	790,370.3	584,849.0

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ได้รวมเงินลงทุนในกองทุนพันธบัตรเอเชียตามโครงการความร่วมมือของกลุ่มธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก (Executives' Meeting of East Asia and Pacific Central Banks หรือ EMEAP) เพื่อพัฒนาตลาดพันธบัตรในภูมิภาคเอเชีย จำนวน 342.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบเท่า 13,980.8 ล้านบาท ประกอบด้วยการลงทุนในกองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่ 1 (Asian Bond Fund 1) ในปี 2546 จำนวน 120.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบเท่า 4,936.2 ล้านบาท ซึ่งลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลและกึ่งรัฐบาลของประเทศสมาชิกในสกุลดอลลาร์ สรอ. และการลงทุนในกองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่ 2 (Asian Bond Fund 2) ในปี 2548 จำนวน 222.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบเท่า 9,044.6 ล้านบาท ซึ่งลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลและกึ่งรัฐบาลของประเทศสมาชิกในสกุลเงินท้องถิ่น โดยแบ่งเป็นการลงทุนในกองทุน Pan-Asian Bond Index Fund (PAIF) จำนวน 111.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และกองทุน Fund of Bond Funds (FoBF) จำนวน 111.0 ล้านดอลลาร์ สรอ.

5. หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน และหลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2549	2548
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน		
- ในประเทศ	220,281.0	281,902.0
- ต่างประเทศ	196,167.0	309,803.8
รวม	416,448.0	591,705.8
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน		
- ในประเทศ	346,502.0	297,356.0
- ต่างประเทศ	203,614.7	312,667.8
รวม	550,116.7	610,023.8

6. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2549	2548
โครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน	15,407.3	19,877.9
โครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการ		
ที่สถาบันการเงินหลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน	77,975.7	78,119.1
รวม	93,383.0	97,997.0

เงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นการให้กู้ยืมแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ผ่านสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ธปท. มีการให้กู้ยืมจำนวน 12 โครงการ โดยเป็นโครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน 7 โครงการ และโครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการที่สถาบันการเงินหลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน 5 โครงการ

7. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประกอบด้วย

	ยอดคงเหลือ		การเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชี		หน่วย : ล้านบาท
	31 ธันวาคม 2548		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
ที่ดิน	2,464.8		-	-	2,464.8
อาคาร	1,836.8		38.6	-	1,875.4
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและ การเสริมสร้างปรับปรุง	190.8		13.1	(0.8)	203.1
อุปกรณ์	753.3		119.6	(0.0)	872.9
สินทรัพย์ระหว่างทำ	794.2		1,328.2	(223.3)	1,899.1
รวม	6,039.9		1,499.5	(224.1)	7,315.3
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,733.3)		(198.7)	0.0	(1,932.0)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	4,306.6		1,300.8	(224.1)	5,383.3
ค่าเสื่อมราคาประจำปี	195.0				198.7

ชปท. ได้ดำเนินการโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ รวมทั้งจัดทำผังแม่บท (Master Plan) เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอาคารสถานที่ในอนาคต โดยมีระยะเวลาการบริหารโครงการตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2544 ถึงเดือนพฤษภาคม 2550 วงเงินงบประมาณจำนวน 2,706.1 ล้านบาท ทั้งนี้ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2549 ชปท. ได้จ่ายเงินตามโครงการดังกล่าวจำนวน 1,633.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 60.34 ของวงเงินงบประมาณ

8. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2549	2548
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ - เงินบาท	53,494.6	55,784.9
เงินลงทุนในองค์กรอื่น	1,782.1	1,926.8
เงินให้กู้แก่พนักงาน	2,457.3	2,227.3
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	317.2	338.7
อื่น ๆ	14,038.0	7,661.4
รวม	72,089.2	67,939.1

9. เงินรับฝากอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 เงินรับฝากอื่น มีจำนวน 5,397.8 ล้านบาท โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 เงินรับฝากอื่นได้รวมยอดคงค้างของ "บัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชุดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน" ซึ่งจัดตั้งไว้ที่ ชปท. ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. 2545 ไว้ด้วย จำนวน 9,411.4 ล้านบาท ทั้งนี้ ในปี 2549 ชปท. ได้รับโอนสินทรัพย์เข้าบัญชีดังกล่าว จำนวน 15,882.7 ล้านบาท และได้จ่ายเงินออกจากบัญชีเดียวกัน

เพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ตามที่ระบุไว้ในพระราชกำหนด จำนวน 25,294.1 ล้านบาท ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ไม่มียอดคงค้างในบัญชีดังกล่าว

10. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควตาที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ธปท. ได้รับจัดสรรสิทธิพิเศษถอนเงินรวม 84.7 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 4,590.2 ล้านบาท

11. พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2549	2548
ประเภทอายุไม่เกิน 1 ปี	650,314.1	518,826.8
ประเภทอายุเกิน 1 ปี (ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2551)	236,455.2	74,631.0
รวม	886,769.3	593,457.8

ธปท. ด้วยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ได้ออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. ส่งผลให้ในปี 2549 ธปท. มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร ธปท. จำนวน 31,305.8 ล้านบาท และแสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยจ่าย

12. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2549	2548
เจ้าหนี้ทุนสำรองเงินตราเพื่อถอนออกใช้	225,000.0	200,000.0
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	28,932.6	31,089.7
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	24,562.4	24,695.6
อื่น ๆ	6,799.1	4,699.2
รวม	285,294.1	260,484.5

ยอดคงค้างของเจ้าหนี้ทุนสำรองเงินตราเพื่อถอนออกใช้ เป็นรายการระหว่างฝ่ายการธนาคารกับทุนสำรองเงินตราเนื่องจากการโอนสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษของทุนสำรองเงินตราเข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราเพื่อนำถอนออกใช้ ตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

13. เงินสำรองรวม

เงินสำรองรวมตามสะสมขึ้นจากการจัดสรรกำไรสุทธิในแต่ละปี ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 2 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงเงินสำรองรวมตามปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน

14. ขาดทุนสุทธิ

ในปี 2549 ธปท. มีดอกเบี้ยรับสุทธิเป็นจำนวน 5,113.9 ล้านบาท แต่มีขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 99,727.5 ล้านบาท เมื่อรวมรายได้และรายจ่ายอื่นแล้ว ทำให้ผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิเท่ากับ 102,287.1 ล้านบาท

การขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน มีสาเหตุ 2 ประการคือ

1. ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นมาก เมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศทุกสกุลที่เป็นส่วนประกอบของสินทรัพย์ต่างประเทศ โดยแข็งค่าขึ้นร้อยละ 13.9 เมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. และร้อยละ 15.1 เมื่อเทียบกับเยนญี่ปุ่น
2. สินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิเพิ่มขึ้นมาก เมื่อเทียบกับสินทรัพย์ ณ สิ้นปี 2548

15. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ธปท. มีภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

15.1 สัญญาซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้า

เป็นสัญญาที่จะครบกำหนดในปี 2550 โดยมีภาวะผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. จำนวน 6,941.2 ล้านดอลลาร์ สรอ. หากคำนวณสัญญาล่วงหน้าดังกล่าวโดยเปรียบเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 จะมีผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น 1,699.8 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. จะบันทึกรับรู้ผลขาดทุนในบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีเมื่อสัญญาครบกำหนด

15.2 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศสกุลล่วงหน้า

เป็นสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลที่จะครบกำหนดในปี 2550 โดยมีภาวะผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินเยนญี่ปุ่นจำนวน 189,282.2 ล้านเยน เงินยูโรจำนวน 2,991.0 ล้านยูโร เงินปอนด์สเตอร์ลิงจำนวน 838.8 ล้านปอนด์ และขายเงินดอลลาร์ สรอ. จำนวน 7,208.2 ล้านดอลลาร์ สรอ. หากคำนวณสัญญาล่วงหน้าดังกล่าวด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 จะมีผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น 542.2 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. จะบันทึกรับรู้ผลขาดทุนในบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีเมื่อสัญญาครบกำหนด

15.3 สัญญาความตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และความตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยน (Swap) เงินกับเงินบาท

ธปท. มีสัญญาความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Bilateral Swap Agreement - BSA) ภายใต้แนวคิดริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative) กับธนาคารกลางญี่ปุ่น วงเงิน 3,000.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. อายุสัญญา 2 ปี สิ้นสุดวันที่ 6 มีนาคม 2550 และธนาคารกลางสาธารณรัฐเกาหลี วงเงิน 1,000.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. อายุสัญญา 2 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดวันที่ 11 ธันวาคม 2550 โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน ซึ่งขณะนี้ ธปท. อยู่ระหว่างการเจรจาต่ออายุสัญญากับธนาคารกลางญี่ปุ่น

นอกจากนี้ ธปท. มีความตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยน (swap) เงินกับและเงินบาทกับธนาคารแห่งประเทศไทย ประชาธิปไตยประชาชนลาว วงเงิน 500.0 ล้านบาท โดยมีอายุสัญญา 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 16 สิงหาคม 2550

อย่างไรก็ดี ตั้งแต่ประเทศไทยได้มีสัญญาความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศข้างต้น ยังไม่เคยมีการใช้เงินตามสัญญาดังกล่าว รวมทั้งยังไม่มีการแลกเปลี่ยนเงินกับและเงินบาท ตามความตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยนด้วย

15.4 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ในการดำเนินธุรกิจตามปกติของ ธปท. ธปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 22,545.5 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าผลของคดีจะมีค่าความเสียหายที่แท้จริงเท่าใด เนื่องจากคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

16. การบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

16.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

16.1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท.

ความเสี่ยงหลักที่มีผลต่อการเงินของ ธปท. มีดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) เกิดจากการที่สินทรัพย์ของ ธปท. ประกอบด้วยสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นในการดำเนินนโยบายการเงินและดูแลเสถียรภาพค่าเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เมื่อแปลงค่าสินทรัพย์ต่างประเทศเหล่านี้เป็นเงินบาท จะส่งผลให้เกิดกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนได้ แม้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวจะยังคงมีค่าที่เป็นเงินตราต่างประเทศในจำนวนเงินเท่าเดิมก็ตาม ยิ่งค่าเงินบาทมีความผันผวนมาก กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนก็มีความผันผวนมากเช่นเดียวกัน

2. ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศซึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบายการเงินอาจแตกต่างจากอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ได้รับจากการลงทุนในต่างประเทศได้มาก

16.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

การนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ทั้งนี้ ความเสี่ยง 2 ประเภทหลังมีระดับความเสี่ยงต่ำกว่าความเสี่ยงด้านตลาดมาก เนื่องจาก ธปท. มีนโยบายให้ลงทุนเฉพาะสินทรัพย์ที่มีอันดับเครดิตสูงและจำกัดการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

1. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อเทียบค่าเป็นเงินสกุลที่มีความมั่นคงสูง
2. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

ก. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ประกอบด้วยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสกุลเงิน

ชปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยการกำหนดองค์ประกอบของสินทรัพย์และสกุลเงินของกองทุนที่ใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Benchmark Portfolio) และมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้จากการเบี่ยงเบนจากดัชนีอ้างอิง (Tracking Error Limits) โดยแยกเป็นระดับการเบี่ยงเบนด้านสินทรัพย์ และด้านสกุลเงิน รวมทั้งมีระบบการควบคุมดูแลไม่ให้เกิดการลงทุนที่เบี่ยงเบนไปจากระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ในการจัดทำดัชนีอ้างอิงนั้น ได้ใช้หลักการสากล (Black-Litterman Asset Allocation Model) เพื่อให้ได้กองทุนที่มีการกระจายตัวของสินทรัพย์และสกุลเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นค่าความเสี่ยงรวมของความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนี้ ชปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อจำกัดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่าง ๆ

ข. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ชปท. อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ชปท.

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ชปท. มีดังนี้

1. กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสารเพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำมาก
2. กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit equivalent exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม
3. กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ และเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

ค. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดได้จากการที่ ชปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่อง และการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

16.2 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

การดำเนินงานทางด้านการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในปี 2549 มีดังนี้

1. การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment :CSA) ในปี 2549 ชปท. ประเมินการควบคุมด้วยตนเองตามกรอบการประเมินของ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission : COSO ต่อเนื่องจากปีก่อน โดยนับตั้งแต่เริ่มทำการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ตั้งแต่ปี 2546 กับส่วนงานต่าง ๆ ของ ชปท. จนถึงปัจจุบันทุกส่วนงานใน ชปท. ได้เคยประเมิน CSA มาแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งนี้ ในเดือนกรกฎาคม 2549 ชปท. ได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการประเมิน CSA ซึ่งกำหนดให้ทุกส่วนงานใน ชปท. ประเมิน CSA อย่างน้อยปีละครั้งตั้งแต่วันที่ 2550 เป็นต้นไป

2. การจัดทำและทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุวินาศภัย ในปี 2549 ธปท. ได้ดำเนินการทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุวินาศภัยขึ้นใน ธปท. โดยจำลองสถานการณ์การเกิดเหตุวินาศภัยที่บริเวณอาคารสำนักงานใหญ่ และศูนย์คอมพิวเตอร์หลักจนไม่สามารถปฏิบัติงานที่อาคารดังกล่าวได้ และมีการทดสอบความพร้อมของการปฏิบัติงานของระบบงานสำคัญต่าง ๆ ณ สถานที่ปฏิบัติงานสำรอง นอกจากนี้ ได้มีการทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุการณ์ประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินที่ศูนย์จัดการธนบัตรทุกแห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในระดับหนึ่งว่า ธปท. มีความพร้อมที่จะรองรับสถานการณ์หากเกิดเหตุวินาศภัยขึ้น อีกทั้งยังได้ศึกษาและจัดทำแผนฉุกเฉินใช้ห้วงนครบชาติ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในต้นปี 2550

17. เหตุการณ์สำคัญในช่วงปี 2549

ธปท. ได้ออกมาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำชำระระยะสั้นตามประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2549 เพื่อดูแลเงินทุนนำชำระระยะสั้น และดูแลค่าเงินบาทไม่ให้ผันผวนเกินกว่าพื้นฐานเศรษฐกิจของประเทศจะรับได้

การบริหารและการพนักงาน

โครงสร้างองค์กรและระบบงาน

ในปี 2549 ธปท. ได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร เพื่อสนับสนุนแผนงานตามกลยุทธ์ ปี 2549 และ ปี 2550-2554 ที่มุ่งเน้นการเป็นองค์กรที่มองการณ์ไกล พนักงานมีความสามารถสูง และอุทิศตนเพื่อดูแลเศรษฐกิจให้ผ่านพ้นความผันผวนได้อย่างราบรื่น และบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ โดยสรุปการปรับเปลี่ยนที่สำคัญ ดังนี้

1. งานปรับปรุงโครงสร้างองค์กร

1.1 งานด้านออกบัตรธนาคาร

เพิ่มสายออกบัตรธนาคารในผังโครงสร้างองค์กร ธปท. โดยมีคณะกรรมการฝ่ายออกบัตรธนาคาร กำกับดูแลสายออกบัตรธนาคาร ซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายจัดการธนบัตร โรงพิมพ์ธนบัตร และฝ่ายวางแผนและสนับสนุนการบริหาร มีผู้ช่วยผู้ว่าการ สายออกบัตรธนาคาร ทำหน้าที่หัวหน้าสาย เพื่อให้การบริหารจัดการกิจการธนบัตรของ ธปท. เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 งานด้านจัดการกองทุน

เปลี่ยนชื่อ สายจัดการกองทุนและหนี้ เป็นสายจัดการกองทุน เนื่องจากการยุบ ฝ่ายปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตามการยุติบทบาทและภารกิจปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549

1.3 งานด้านบริหารจัดการและงานสนับสนุนอื่นๆ

ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรของส่วนงานต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงกระบวนการ / วิธีการทำงาน บทบาทหน้าที่ และอัตรากำลังให้เหมาะสม ดังนี้

(1) ฝ่ายบริหารข้อมูล ปรับปรุงบทบาทหน้าที่ จัดกลุ่มงานและโครงสร้างองค์กรใหม่ตามภาระงานที่เปลี่ยนแปลงและเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพข้อมูลให้ เป็นไปตามมาตรฐานสากล ROSC และ BASEL II โดยแบ่งงานเป็น 2 สำนัก ได้แก่ สำนักสถิติ และสำนักวางแผนพัฒนางานบริหารข้อมูล

(2) รวมฝ่ายกฎหมาย และฝ่ายคดี ในสังกัดสายช่วยงานบริหาร เป็นฝ่ายเดียว ใช้ชื่อใหม่ว่า ฝ่ายกฎหมายและคดี ประกอบด้วย สำนักกฎหมาย และ สำนักคดี เพื่อให้มีความคล่องตัว เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรบุคคล มีความยืดหยุ่นในการมอบหมายงานตามความซับซ้อนที่เพิ่มขึ้น เวลาที่จำกัด และความเร่งด่วน

(3) สำนักงานภาคของ ธปท. ทั้ง 3 แห่ง ให้ส่วนวิชาการขยายขอบเขตการศึกษา/วิจัยเชิงลึกในสาขาการผลิตของภูมิภาคให้ครอบคลุมในระดับประเทศ เพิ่มงานพัฒนาระบบการชำระเงิน และพัฒนาระบบงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน สร้างองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจการเงินสำหรับภูมิภาค ให้ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจการเงิน รับผิดชอบงานติดตาม ควบคุมดูแลธุรกิจการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาตและตัวแทนโอนเงินต่างประเทศในภูมิภาค และให้ส่วนกิจการสำนักงานภาคดูแลงานเงินฝากและพันธบัตร งานสินเชื่อ งานบัญชี และธุรการ

(4) ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน แบ่งงานเป็น 2 สำนัก ได้แก่ สำนักตรวจสอบธุรกิจและสำนักตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมศูนย์อัตรากำลังพนักงานตั้งแต่ระดับผู้บริหารที่ลงมา เพื่อความยืดหยุ่นในการจัดสรรอัตรากำลังปฏิบัติงานตามหลัก Project-based/ Process-based แบบ End-to-end Process

(5) ฝ่ายสนับสนุนการบริหาร เพิ่มส่วนงานต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ผลักดันระบบงานสารบรรณกลาง ระบบติดตามและจัดการเอกสารของ ธปท. ให้มีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานเดียวกัน พิจารณากลับกรองและประสานงานด้านพิธีการ งานรับรองแขก งานเยี่ยมชม และกิจกรรมสัมพันธ์ต่าง ๆ ของ ธปท. และเป็นศูนย์กลางงานผลิตสื่อด้านวิดิทัศน์ ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของ ธปท. ดูแลห้องปฏิบัติการสื่อสารทางภาพและเสียง

(6) ฝ่ายรักษาความปลอดภัย เพิ่มบทบาทหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัย โดยการตรวจติดตามการปฏิบัติงานภายในเขตปฏิบัติการด้านธนบัตรผ่านกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) แบบ Real Time

และปรับปรุงงานควบคุมการผ่านเข้า - ออกโดยระบบ Access Control System

2. งานปรับปรุงระบบงานและกระบวนการทำงานด้านการบริหารจัดการ

2.1 สปท. ได้นำระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประชุม (Meeting Management System) มาใช้ในการประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานบางชุด เพื่อสนับสนุนให้การประชุมมีประสิทธิภาพและลดความสิ้นเปลือง

2.2 มีการเตรียมนำระบบการทำงานนอกสำนักงาน (Teleworking) มาประยุกต์ใช้กับลักษณะงานบางประเภท เช่น งานวิจัย งานวิเคราะห์ งานให้คำปรึกษา ฯลฯ โดยจะทำเป็นโครงการนำร่องในบางส่วนของ สปท. ในปี 2550

2.3 การปรับปรุงงาน และจัดหาล้อมเวลาทำงานของงานสำรองข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ / ระบบการชำระเงิน / ระบบการบริหารเงินสำรองทางการ / และงานบริการต่าง ๆ เพื่อทดแทนการทำงานล่วงเวลาเป็นประจำ

สถานะต้นกำลังคน

สปท. เห็นคุณค่าพนักงานในทุกระดับชั้น จึงมุ่งเสริมสร้างให้พนักงานได้ทำงานอย่างมีคุณค่า ปริมาณพนักงานที่ลดลงแสดงถึงประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 สปท. มีพนักงานจำนวน 4,171 คน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนจำนวน 117 คน หรือประมาณร้อยละ 2.7 โดยแยกเป็นออกจากงานโดยความเห็นชอบร่วมกัน (MSP) 89 คน เกษียณอายุ 39 คน ลาออกจำนวน 15 คน ออกจากงานก่อนเกษียณอายุจำนวน 6 คน ถึงแก่กรรม 2 คน จำนวนพนักงานของ สปท. พนักงานชายมี 1,936 คน หญิง 2,235 คน คิดเป็นอัตราส่วน 46 : 54 โดยพนักงาน 3,413 คน (ร้อยละ 83) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในจำนวนนี้เป็นปริญญาตรี 2,094 คน (ร้อยละ 50) ปริญญาโท 1,265 คน (ร้อยละ 30) และปริญญาเอก 54 คน (ร้อยละ 1)

การบริหารทรัพยากรบุคคล

ธนาคารตระหนักถึงความสำคัญของบุคลากรว่าคนคือหัวใจขององค์กร จึงได้ชักซ้อมความรู้ความเข้าใจหัวหน้าทุกระดับว่า การบริหารงานบุคคลเป็นหน้าที่ของหัวหน้า

มีการกระจายอำนาจการบริหารบุคคลให้แก่หัวหน้าทุกระดับภายใต้กรอบกติกากลางที่ใช้ร่วมกัน โดยมีเป้าหมายที่มุ่งหวังช่วยให้หัวหน้าในแต่ละสายงานสามารถบริหารทรัพยากรบุคคลของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นการดูแลให้พนักงานมีความพึงพอใจในการทำงานจากการได้ทำงานที่มีความหมายและได้ใช้ศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลในการทำงานได้อย่างเต็มที่

นอกจากการชักซ้อมความรู้ความเข้าใจแล้ว ธนาคารได้สนับสนุนเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรบุคคล ให้แก่หัวหน้าทุกระดับด้วย เพื่อช่วยในการดูแลลูกน้องของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

- ระบบค่าตอบแทนใหม่ ซึ่งมีการกำหนดค่างานให้สอดคล้องกับตำแหน่งงาน

- ระบบการบริหารผลงาน ประกอบด้วยกำหนดเป้าหมายงาน การโค้ชเพื่อปรับปรุงผลงานและพฤติกรรมในการทำงานของพนักงาน ตลอดจนการประเมินและชี้แจงผลการปฏิบัติงาน

- หัวหน้าทุกคนสามารถที่จะดูแลความก้าวหน้าของลูกน้องได้จากระบบการวางแผนอาชีพที่ธนาคารจัดไว้ให้ เช่น การประเมินสมรรถนะ การวางแผนพัฒนารายบุคคล ตลอดจนการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกธนาคาร การมอบหมายงานพิเศษให้ปฏิบัติ และการส่งไปดูงานหรือทำงานภายนอกองค์กร เป็นต้น

- นอกจากนี้ ธนาคารยังได้ออกมาตรการช่วยเหลือทางการเงินแก่พนักงานที่มีภาระหนี้สิน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้หัวหน้าได้ใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาช่วยเหลือลูกน้องที่มีความประพฤติดีแต่มีภาระหนี้สินด้วย

สำหรับระยะต่อไปในปี 2550 - 2554 ธนาคารมีนโยบายที่จะผลักดันให้หัวหน้าทุกระดับทำหน้าที่บริหารทรัพยากรบุคคลอย่างจริงจังต่อไปอีก จึงได้กำหนดกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคลไว้ถึง 5 กลยุทธ์ด้วยกัน ได้แก่

- การใช้วิธีการสรรหาพนักงานเชิงรุกเพื่อให้ธนาคารมีพนักงานที่มีความสามารถสำหรับงานที่มีวิทยาการ ก้าวหน้าครบตามความต้องการ

- การให้ผู้บริหารหน่วยงานถือว่าการบริหารงานบุคคลเป็นหน้าที่ที่สำคัญ โดยเน้นให้หัวหน้าทำหน้าที่ดูแลพนักงานของตนอย่างจริงจัง

- การมีระบบบริหารงานบุคคลที่มุ่งใจพนักงานที่มีศักยภาพสูงเพื่อรักษาพนักงานที่มีศักยภาพ ที่จะเป็นกำลังสำคัญของ ธปท.

- การอบรมและฝึกฝนพนักงานให้มีความรู้เท่าทันวิทยาการสมัยใหม่เพื่อพัฒนาพนักงานให้ก้าวทันโลกและวิทยาการสมัยใหม่ตลอดเวลา

- การกำหนดให้การปรับตัวตามค่านิยมใหม่เป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาเงินเดือนประจำปี และการเลื่อนตำแหน่งเพื่อให้พนักงานปฏิบัติตามแนวทางค่านิยมร่วม

กลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคลของ ธปท. ข้างต้นตามที่กล่าวมานี้ จะช่วยสร้างให้ ธปท. เป็นองค์กรที่มองการณ์ไกล มีพนักงานที่มีความสามารถสูง และอุทิศตนเพื่อดูแลเศรษฐกิจให้ผ่านพ้นความผันผวนได้อย่างราบรื่นในวันนี้และตลอดไป

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549

นางธาริษา	วัฒนเกส	ประธานกรรมการ
นายบัณฑิต	นิงถาวร	รองประธานกรรมการ
นางสว่างจิตต์	จัยวัฒน์	รองประธานกรรมการ
นางอัจฉนา	ไวความดี	รองประธานกรรมการ
นายบรรศักดิ์	อุวรรณโณ	กรรมการ
นายการุณ	กิตติสถาพร	กรรมการ
นายอำพน	กิตติอำพน	กรรมการ
นายนนทพล	นิ่มสมบูรณ์	กรรมการ
นางพรรณี	สถาวโรดม	กรรมการ
คุณพรทิพย์	จาละ	กรรมการ

ผู้บริหารธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ 31 ธันวาคม 2549

ผู้ว่าการ

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายออกบัตรธนาคาร

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อมูลสารสนเทศ

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายจัดการกองทุน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายปฏิบัติการ

นางธาริษา วัฒนเกส

นายบัณฑิต นิจราร

นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์

นางอัจฉนา ไควความดี

นายเกริก วณิกกุล

นางสาวนิตยา พิบูลย์รัตนกิจ

ร.ต.ยอดชาย ชูศรี

นายสามารถ บุรณวัฒนาโชค

นายฉิม ตันติยาสวัสดิกุล

นายไพโรจน์ เสงสกุล

นางสาวดวงมณี วงศ์ประทีป

นายอรรถบุษย์ ไกรฤกษ์

นางสุชาดา กิระกุล

(ว่าง) .....

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ

ผู้อำนวยการ ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ผู้อำนวยการ ฝ่ายนโยบายการเงิน

ผู้อำนวยการ สำนักเศรษฐกิจมหภาค

นางอัจฉนา ไควความดี

นางสุชาดา กิระกุล

นางอมรา ศรีพยัคฆ์

นางสาวนพวรรณ มหามุสิก

(ว่าง) .....

นายเมธี สุภาพงษ์

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตลาดการเงินและบริหารเงินสำรอง

ผู้อำนวยการ สำนักตลาดการเงิน

ผู้อำนวยการ สำนักบริหารเงินสำรอง

ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับดูแลการแลกเปลี่ยนเงินและสินเชื่อ

นางสาวนิตยา พิบูลย์รัตนกิจ

นางฟ่องเพ็ญ เรื่องวีรยุทธ

นางสาววงษ์วฑู โปธิรัชต์

นางอลิศรา มหาสันทนะ

นายสุชาติ สักการโกศล

สำนักงานตัวแทนในต่างประเทศ

หัวหน้าสำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทยนครนิวยอร์ก

หัวหน้าสำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทยนครลอนดอน

นางสาวชริตา อารมย์ดี

นายสิงห์ชัย บุญโยธิน

ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงและปฏิบัติการทางการเงิน	นางสุภาวดี ปุณศรี
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ	นายพิชิต ภัทรวิมลพร

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน	นายบัณฑิต นิจถาวร
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน	นายเกริก วณิชกุล
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน	นายไพบุลย์ กิตติศรีกังวาน
ผู้อำนวยการ สำนักวิเคราะห์และการต่างประเทศ	นางสาวนภาพร มหารักษ์กะ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง	นางทองอุไร ลิ้มปิติ
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายความเสี่ยง	นายสมบุรณ์ จิตเป็นธม
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน	นายสามารถ บุรณวัฒน์โชค
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ	นายสรสิทธิ์ สุนทรเกศ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 1	นางสาสินี ว่างตาล
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 2	นางสาวพิมพ์ภา ถาวรายุคัม
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ	นายปรีชา ปรมาพจน์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับสถาบันการเงินและตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจ	นางนิรมล อัครวัฒน์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา	นายรณดล นุ่มนนท์

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร	นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายปฏิบัติการ	(ว่าง) .....
ผู้อำนวยการ ฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้	นางสร้อยสุคนธ์ นียมวานิช
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายธุรการ	นางสุวรรณณี เจนพานิชการ
ผู้อำนวยการ สำนักก่อสร้างและบำรุงรักษา	นายมนตรี วีระวงศ์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชี	นางสาวจริญญา แก้วมณี
ผู้อำนวยการ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย	นายนิรุช รักษาเสรี
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคเหนือ	นายโอบเอื้อ ครุฑานุช
ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการ	นายประภาส โสทรนพบุตร
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคใต้	นายพงศ์อดุล กฤษณะราช
ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการ	นายพีรชัช ประกอบทรัพย์
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นายธานีรินทร์ มุกดาประกร
ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการ	นายปราณีต โชติเกียรติเวช
ผู้อำนวยการ หอสมุดและจดหมายเหตุ	นางทิพาวัลย์ หนูขวัญ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ	นายฉิม ตันติยาสวัสดิกุล
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายระบบการชำระเงิน	นายสายัณห์ ปรีวัตร
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายและกำกับระบบการชำระเงิน	นายรณศักดิ์ เรืองวีรยุทธ

ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการชำระเงิน ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารข้อมูล ผู้อำนวยการ สำนักสถิติ ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนพัฒนางานบริหารข้อมูล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 1 ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 2 ผู้อำนวยการ สำนักจัดการและปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางวันทนา เฮงสกุล นางสาวปรางทิพย์ บุคยศิริ นางผุสดี การเจริญดี นางสาวชลาลัย จิวศักดิ์อภิมาศ นางสาวสิปปพร ถาวรจันทร์ นางสาวกรจรัส กุลกิจวานิช นางผุสดี หมูปยัคฆ์ นายเพิ่มสุข สุทธิพันธุ์ นางจินตนา ถิ่นมูรณะกุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายออกบัตรธนาคาร ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายจัดการธนบัตร ผู้อำนวยการ สำนักจัดการธนบัตรกรุงเทพ ผู้อำนวยการ สำนักจัดการธนบัตรภูมิภาค ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนและควบคุมธนบัตร	ร.ต.ยอดชาย ชูศรี นางสาวดวงดาว สมบัติศิริ นายไพศาล ปิยะบัณฑิตกุล นางจรัลภัส สิริเศรษฐการ นายธำรงเกียรติ นาคะประวีง
กรรมการผู้จัดการ โรงพิมพ์ธนบัตร ผู้อำนวยการ โครงการโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งที่สอง ผู้อำนวยการ สำนักการผลิต ผู้อำนวยการ สำนักบริหาร ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุน	นายเทพพร ประเมจรรย์ นายสมชาย ศฤงคารินกุล นายอนุชาติ โชติมงคล นางจันทนา จันทน์ภาว์ นายปริยวัฒน์ ไชยนิวดี
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายจัดการกองทุน ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารกองทุน ผู้อำนวยการ สำนักบริหารธุรกิจและการเงิน ผู้อำนวยการ สำนักกฎหมายและติดตามทรัพย์สิน ผู้อำนวยการ สำนักบริหารโครงการ ผู้อำนวยการ สำนักบริหารทรัพย์สิน	นายไพโรจน์ เฮงสกุล นายวิชาญ อมรโรจนวงศ์ นางพวงทิพย์ ปรมาพจน์ นายสาทร โตโพธิ์ไทย นางอุษุกร สิริโยธิน นายณัฐ ตาปลนนท์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายสนับสนุนการบริหาร ผู้อำนวยการ สำนักผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ สำนักสื่อสารสัมพันธ์ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกฎหมายและคดี ผู้อำนวยการ สำนักกฎหมาย ผู้อำนวยการ สำนักคดี ผู้อำนวยการ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	นายอรรถบุษย์ ไกรฤกษ์ นางจิตติมา ดุริยะประพันธ์ นางนวลอนงค์ อังศุรัตน์ นายยุกุทธ อมาตยกุล นายชาญชัย บุญฤทธิ์ไชยศรี นายพฤทธิพงศ์ ศรีมาจันทร์ นายวีระชาติ ศรีบุญมา นางสรिता แสงจันทร์

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผน ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาบุคลากร ผู้อำนวยการ สำนักบริหารงานบุคคล ผู้อำนวยการ สำนักสนับสนุนงานบุคคล ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผน ผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาองค์กร	นางสาวดวงมณี วงศ์ประทีป นายสมชาย เสตกรณกุล นางสาววรรณ ปิยะศิริพันธ์ นายชาญชัย บุรถาวร นายกฤษฎา นิลโกสิตย์ นางสาวมัทนา ไทยะโกมล นางเพียงตา ทัดตานนท์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน ผู้อำนวยการ สำนักตรวจสอบธุรกิจ ผู้อำนวยการ สำนักตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ	นายกฤษ พอลเลิศ นางสาวพินิตา อุนยวงษ์ นางนภาพร วชิรเชื้อนพันธ์

ผังโครงสร้างองค์กร

ผังโครงสร้างองค์กร

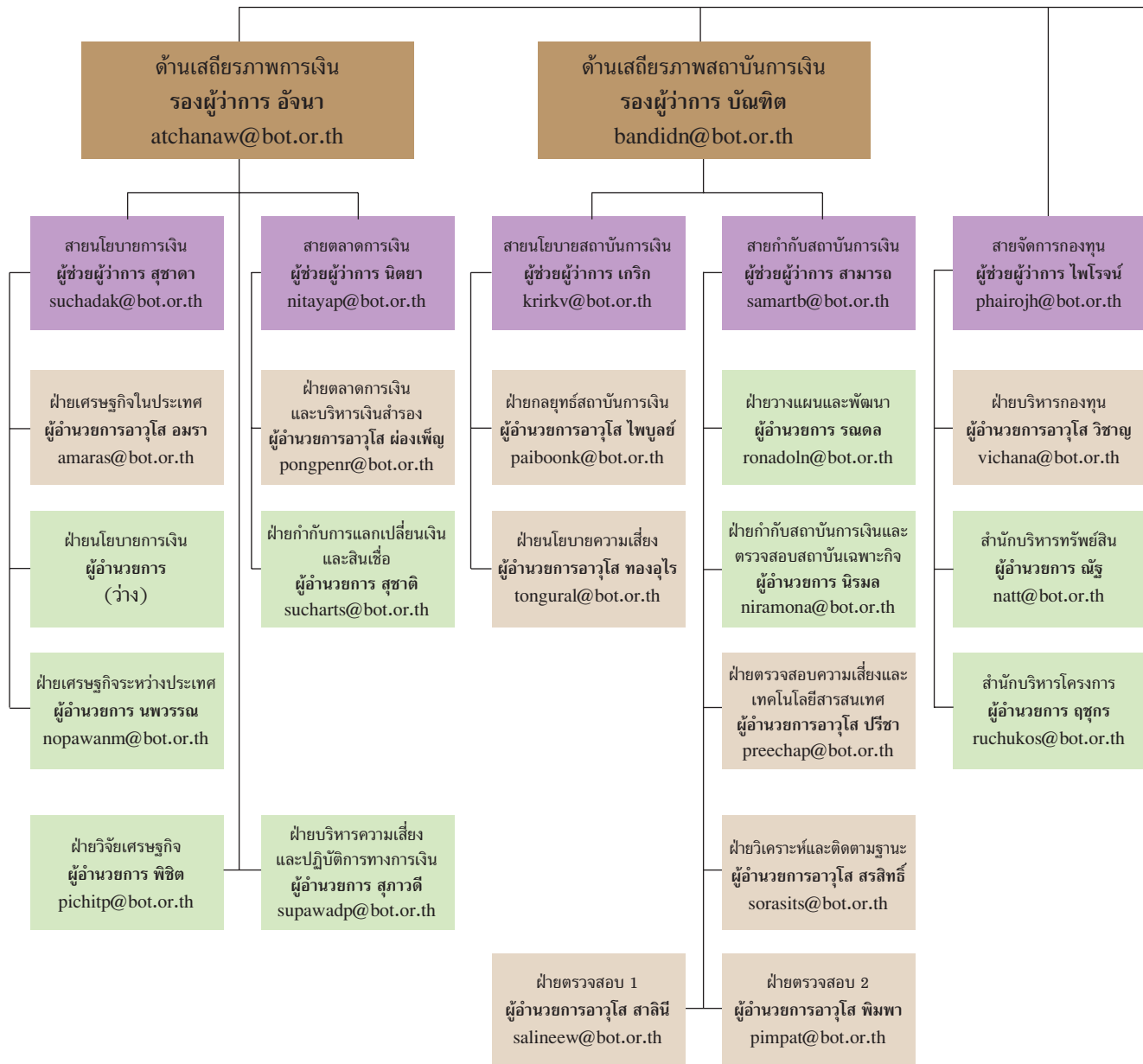
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

คณะกรรมการ

ผู้ว่า

ธาริษา

tarisaw@

ธนาคารแห่งประเทศไทย

พฤษภาคม 2549

กรรมการ

กรรมการ

พัฒนา

bot.or.th

ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน
ผู้อำนวยการอาวุโส กฤษ
krishf@bot.or.th

ด้านบริหาร
รองผู้อำนวยการ สว่างจิตต์
swan@bot.or.th

สายช่วยงานบริหาร
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อรรคบุษย์
arkabus@bot.or.th

สายวางแผน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ดวงมณี
duangmav@bot.or.th

สายระบบข้อสนเทศ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฉิม
chimt@bot.or.th

สายปฏิบัติการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ (ว่าง)

สายออกบัตรธนาคาร
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ยอดชาย
yodchaic@bot.or.th

ฝ่ายสนับสนุนการบริหาร
ผู้อำนวยการอาวุโส จิตติมา
chittimd@bot.or.th

ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
ผู้อำนวยการอาวุโส สมชาย
somchais@bot.or.th

ฝ่ายระบบการเงิน
ผู้อำนวยการอาวุโส สายัณห์
sayanp@bot.or.th

ฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้
ผู้อำนวยการ สร้อยสุนทร
soisukon@bot.or.th

ฝ่ายจัดการธนบัตร
ผู้อำนวยการอาวุโส ดวงดาว
duengdas@bot.or.th

ฝ่ายกฎหมายและคดี
ผู้อำนวยการอาวุโส ชามชัย
chamchb@bot.or.th

ฝ่ายวางแผน
ผู้อำนวยการ มัทนา
matanaw@bot.or.th

ฝ่ายบริหารข้อมูล
ผู้อำนวยการอาวุโส ประทีพ
prangtib@bot.or.th

ฝ่ายธุรการ
ผู้อำนวยการอาวุโส สุวรรณี
suwannej@bot.or.th

โรงพิมพ์ธนบัตร
กรรมการผู้จัดการ นพพร
noppornp@bot.or.th

พิพิธภัณฑ์
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ผู้อำนวยการ สริดา
saridas@bot.or.th

ฝ่ายพัฒนาองค์กร
ผู้อำนวยการ เพ็ญตา
piengtad@bot.or.th

ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
ผู้อำนวยการอาวุโส สิบพร
sibporn@bot.or.th

ฝ่ายการบัญชี
ผู้อำนวยการ จริญญา
charinyk@bot.or.th

สำนักงานภาคใต้
ผู้อำนวยการอาวุโส พงศ์อดุล
phongadk@bot.or.th

ฝ่ายรักษาความปลอดภัย
ผู้อำนวยการ นิรุธ
niruthr@bot.or.th

หอสมุดและจดหมายเหตุ
ผู้อำนวยการ ทิพาวัลย์
tipavann@bot.or.th

สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้อำนวยการอาวุโส ธานินทร์
taninm@bot.or.th

สำนักงานภาคเหนือ
ผู้อำนวยการอาวุโส โอบเอื้อ
oubaurk@bot.or.th